

Uchwała Nr
Rady Miasta Piły
z dnia 2022 roku

**w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 –
2026 z perspektywą do roku 2029”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), **Rada Miasta Piły uchwala**, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piły.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

RADCA PRAWNY
/-/ Łukasz Czarny

Uzasadnienie
do Uchwały Nr
Rady Miasta Piły
z dnia 2022 roku

**w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 –
2026 z perspektywą do roku 2029”**

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska, organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska sporządza „Program Ochrony Środowiska” uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029” określa politykę środowiskową, ustala cele i zadania oraz programy zarządzania środowiskiem, odnoszące się do aspektów środowiskowych. Głównym celem sporządzonego Programu Ochrony Środowiska jest dążenie do poprawy aktualnego stanu środowiska na terenie miasta, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Projekt „Programu” został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o wydanie opinii nt. projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029”.

Zapewniono udział społeczeństwa w opiniowaniu projektu Programu Ochrony Środowiska. W dniu 11 października 2022 roku projekt dokumentu został przekazany do konsultacji społecznych. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Program jest zgodny z założeniami wynikającymi z dokumentów strategicznych na szczeblu unijnym, krajowym, wojewódzkim oraz lokalnym. Planowane działania przewidziane do realizacji dotyczą wszystkich dziedzin ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i wpłyną pozytywnie na zdrowie mieszkańców, środowisko oraz walory naturalne Miasta. Będą bezpośrednio wpływać na poprawę jakości środowiska poprzez działania z zakresu wdrażania narzędzi podnoszących efektywność zarządzania środowiskiem, wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, integracji publicznego transportu zbiorowego, ograniczania zużycia wody, ograniczenie presji antropogenicznej na jakość wód, zwiększenie retencji, zwiększenie

efektywności oczyszczania ścieków, usprawnienie funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi, edukacji ekologicznej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu zaopiniowali pozytywnie projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029”.

Opracowanie dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piły na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029: realizowane jest w ramach projektu pn. „Piła – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Ponieważ zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska „Program” powinien być przyjęty do realizacji w drodze uchwały, konieczne i zasadne jest podjęcie niniejszej Uchwały i wdrożenie jej do realizacji.

w z. PREZYDENTA MIASTA
/-/ Krzysztof Szewc
Zastępca Prezydenta

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Piła 2022

Zrealizowane zgodnie z umową nr 28/TP/2022 z dnia 18.08.2022 r. na zlecenie Urzędu Miasta Piła

ATMOTERM S.A.		
Kierownik projektu	mgr inż. Marta Borgul	
ATMOTERM S.A.	mgr inż. Dorota Kusek mgr Jan Romanicz mgr inż. Oliwia Gronet mgr inż. Ireneusz Sobecki mgr Karolina Surmiak mgr Roman Grzebiela dr inż. Ewelina Wikarek-Paluch	

Unia Europejska
Fundusz Spójności

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	3
1. WSTĘP.....	7
1.1 PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.....	7
2. STRESZCZENIE.....	7
3. KRAJOWE I WOJEWÓDZKIE DOKUMENTY O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PROGRAMOWYM.....	10
3.1 DOKUMENTY KRAJOWE.....	10
3.2 DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE.....	17
3.3 DOKUMENTY LOKALNE.....	21
4. OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	23
4.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA PIŁA.....	23
4.2 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	30
4.3 ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	36
4.3.1 HAŁAS DROGOWY.....	37
4.3.2 HAŁAS KOLEJOWY.....	37
4.3.3 HAŁAS PRZEMYSŁOWY.....	38
4.4 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	40
4.5 GOSPODAROWANIE WODAMI.....	41
4.5.1 JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	41
4.5.2 WODY PODZIEMNE.....	45
4.5.3 ZAGROŻENIE POWODZIĄ.....	47
4.6 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	50
4.7 ZASOBY GEOLOGICZNE.....	52
4.8 GLEBY.....	54
4.9 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	56
4.9.1 ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST.....	60
4.9.2 ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	60
4.10 ZASOBY PRZYRODNICZE.....	61
4.11 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	71
4.12 ZAGADNIENIA HORYZONTALNE.....	73

Unia Europejska
Fundusz Spójności

4.12.1	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU.....	73
4.12.2	NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	74
4.12.3	EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	75
4.12.4	MONITORING ŚRODOWISKA.....	75
4.13	GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM.....	76
5.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE.....	77
5.1	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	77
5.2	HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ DO ROKU 2026.....	79
	HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH ORGANU OPRACOWUJĄCEGO PROGRAM.....	90
5.3	HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH PRZEZ PREZYDENTA MIASTA PIŁY.....	95
6.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	100
6.1	ŚRODKI WŁASNE.....	100
6.2	ŚRODKI KRAJOWE.....	100
6.3	ŚRODKI UNIJNE.....	108
7.	WDRAŻANIE PROGRAMU I ZARZĄDZANIE.....	110
8.	MONITORING REALIZACJI PROGRAMU.....	111
9.	USTALENIA STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU.....	112
10.	SPIS TABEL.....	113
11.	SPIS RYSUNKÓW.....	113

Unia Europejska
Fundusz Spójności

WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

GDDKIA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
GIOŚ RWMŚ	Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GOZ	Gospodarka w obiegu zamkniętym
JCWP	Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych
JCWpd	Jednolitych części wód podziemnych
KMPSP	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Pile
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
L_{DWN}	Długookresowy średni poziom dźwięku a wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik obliczany jako średnia ważona z poziomu hałasu dla pory dnia, wieczoru i nocy, fizycznie niemierzalny
L_N	Długookresowy średni poziom dźwięku a wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik będący średnim poziomem dźwięku wyznaczonym dla pory nocy (22:00 – 6:00)
MZK	Miejski Zakład Komunikacji w Pile
MPZP	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
MZB	Miejski Zarząd Budynków
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
OZW	Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty
PEM	Promieniowanie elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGWWP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	Izba Gospodarcza Państwowy instytut geologiczny – Państwowy Instytut

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	Badawczy w Warszawie
PLH	Obszar specjalnej ochrony siedlisk
PM10	pył zawieszony o średnicy do 10µm
PM2,5	pył zawieszony o średnicy do 2,5µm
PMS	Państwowy Monitoring Środowiska
POiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020
POP	Program Ochrony Powietrza
Program (POŚ)	Program Ochrony Środowiska na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
SM	Spółdzielnia mieszkaniowa
SP	Skarb Państwa
UPUL	Uproszczony Plan Zarządzania Lasu
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
WIIORIN	Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu
ZDR	Zakład dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej
ZPO	Zapobieganie powstawaniu odpadów
ZZR	Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

1. WSTĘP

1.1 PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029 (zwany w dalszej części Dokumentu „Programem”), stanowi aktualizację dotychczas obowiązującego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2014-2018. Program opracowano zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Wytycznych do opracowań wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” (zwane w dalszej części Dokumentu „Wytycznymi”).¹

Obowiązek opracowania Programu Ochrony Środowiska widnieje w art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.). Głównym celem POŚ jest opracowanie strategii, w zakresie ochrony środowiska, jak również wskazanie konkretnych działań, mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, ograniczenie zmian klimatycznych oraz racjonalne wykorzystanie bogactw środowiska. Program Ochrony Środowiska realizuje cele, które wyznaczone zostały na poziomie krajowym, wojewódzkim i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem Polityki ekologicznej państwa 2030. Program obejmuje swoim zasięgiem lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029.

Metodyka przygotowania Programu, oparto na analizie danych wejściowych, wynikających ze stanu aktualnego środowiska występującego na terenie miasta Piła, a następnie identyfikacji problemów i zagrożeń w mieście oraz wyznaczeniu celów strategicznych. Procedurą w przygotowaniu Programu jest przeprowadzenie opiniowania przez właściwe organy RDOŚ (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska) oraz PWIS (Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny), a także przeprowadzenie konsultacji społecznych.

2. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029 (zwany w dalszej części „Programem”), stanowi aktualizację poprzedniego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2014-2018. Dokument ma na celu realizację polityki krajowej ochrony środowiska na szczeblu miejskim, zgodnie z dokumentami strategicznymi oraz programowymi. Program sporządzono zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” (zwanymi w dalszej części „Wytycznymi”).

Wymóg prawny opracowania Programu wynika z art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.). Nadrzędnym celem tworzenia Programu jest opracowanie strategii, w obrębie ochrony środowiska, a także wskazanie konkretnych działań dążących

¹ źródło: Ministerstwo Środowiska, 2 września 2015 r. – dostęp: 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, ograniczenia zmian klimatycznych oraz racjonalnego wykorzystania bogactw środowiska. Program Ochrony Środowiska realizuje cele, które wyznaczono na poziomie krajowym, wojewódzkim i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem Polityki ekologicznej państwa 2030. Program obejmuje swoim zasięgiem lata 2022-2026 z perspektywą do 2029 roku.

Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, odpowiadających poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom, mającym wpływ na stan i jakość środowiska na terenie miasta Piła. Opis poszczególnych obszarów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów oraz wyznaczeniu celów i działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. W Dokumencie, zawarto również zagadnienia horyzontalne, wskazane w wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Na zagadnienia horyzontalne składają się, tj.: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring środowiska oraz edukacja ekologiczna. Program zawiera także wskazania w zasięgu monitorowania postępu wdrażania działań, poprzez dobór odpowiednich wskaźników środowiskowych.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza nadrzędny problem stanowią przekroczenia poziomu docelowego pyłu zawieszanego PM10 oraz benzo(a)pirenu. Głównym źródłem zanieczyszczeń na terenie województwa wielkopolskiego, a tym samym na terenie miasta Piły jest emisja antropogeniczna z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), komunikacji (emisja liniowa) oraz przemysłu (emisja punktowa). Wpływ na jakość powietrza posiada również napływ zanieczyszczeń z innych obszarów kraju oraz zza granicy. Wśród działań naprawczych, w ramach ochrony klimatu i jakości powietrza, wskazano termomodernizację budynków, zarówno użyteczności publicznej jak i mieszkalnych, wymianę przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi, jak również kontrolę przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej. Podjęte powinny zostać również działania z zakresu budowy, przebudowy i modernizacji dróg na terenie miasta oraz stworzenia spójnego systemu ścieżek rowerowych.

Na kształtowanie klimatu akustycznego na terenie miasta Piła wpływa hałas komunikacyjny, a w szczególności hałas drogowy. Mieszkańcy miasta, zajmujący tereny w pobliżu dróg krajowych nr 10 oraz 11, a także dróg wojewódzkich nr 179, 180, 188, są w szczególności narażeni na ponadnormatywny hałas. Powstawanie hałasu drogowego, spowodowane jest wzmożonym ruchem pojazdów oraz zwiększającą się liczbą pojazdów na drogach. Ponadto na hałas drogowy oddziałuje stan techniczny dróg i pojazdów. Hałas kolejowy oraz hałas przemysłowy odgrywa mniejsze znaczenie, ponieważ emitowany jest w punktowych miejscach i występuje stosunkowo rzadziej niż hałas drogowy. W obszarze interwencji, w sferze zagrożenia hałasem, zaproponowano rozwój różnych form transportu publicznego oraz transportu rowerowego, a stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych – ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej oraz utrzymywania nawierzchni w dobrym stanie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

technicznym. Istotne jest także prowadzenie monitoringu hałasu na terenie miasta oraz edukacja ekologiczna, pod kątem klimatu akustycznego.

W temacie pól elektromagnetycznych nie występują przekroczenia wartości dopuszczalnych. W tym obszarze zalecono kontynuację monitoringu pól elektromagnetycznych oraz prowadzenie i aktualizację rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola oraz prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.

Problemy pojawiające się w komponencie gospodarowania wodami, wiążą się przede wszystkim z przenikaniem do wód powierzchniowych zanieczyszczeń, pochodzących z terenów zurbanizowanych. Na podstawie przeprowadzonych przez PMŚ badań jcwp, potencjał ekologiczny dwóch badanych jcwp na terenie miasta Piły, oceniono jako umiarkowany, natomiast stan ekologiczny jednego z cieków został oceniony jako zły. Na podstawie uzyskanych wyników badań stan wszystkich przebadanych jcwp na terenie Piły oceniono jako zły. W celu ochrony jakości wód, w kontekście zmian klimatu, zaleca się podjęcie następujących działań: wdrożenie elementów zielonej infrastruktury, zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jedno- i wielorodzinnych, ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. za pomocą recykulacji obiegu wody) oraz modernizację ujęć, budowę i rozbudowę sieci wodociągowej.

W przedmiocie gospodarki wodno-ściekowej nacisk nałożono na modernizację ujęć, budowę i rozbudowę sieci sanitarnej, ujęć wody, stacji uzdatniania wody i infrastruktury, służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę jak również na budowę i modernizację kanalizacji deszczowej. Realizacja wyznaczonych celów sprzyjać będzie poprawie jakości wód, poprzez ograniczenie presji, wynikającej z działalności człowieka.

W ostatnich latach na terenie miasta Piły nie prowadzono monitoringu jakości gleb. Gleby znajdujące się na terenie miasta to przede wszystkim piaszczyste gleby rdzawe (wraz z bielcowymi i brunatnymi) oraz mady rzeczne (towarzyszące im gleby mułowe, murszowe i torfowe). W Programie, zaproponowano następujące rozwiązania, przyczyniające się do ochrony gleb, tj.: rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych, remediacja terenów zanieczyszczonych, a także przeciwdziałanie zasklepieniu gleb, poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań, podczas planowania inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), zapobieganie erozji gleby.

W obszarze interwencji gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, w Programie wyznaczono działania, związane ze zwiększeniem poziomu przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu, likwidacji „dzikich wysypisk” odpadów, prowadzeniu i aktualizacji rejestru wyrobów zawierających azbest oraz ich usuwaniu, a również rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego i prowadzeniu edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami.

W obrębie miasta Piła, występują różnorodne formy ochrony przyrody tj.: obszary chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” oraz „Dolina Noteci”, rezerваты przyrody „Kuźnik” oraz „Nietoperze w Starym Browarze”, obszary sieci NATURA 2000 „Ostoja Piłska” i „Puszcza nad Gwdą”, pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny „Zakole”. Lesistość na terenie miasta Piły w 2021 roku wyniosła - 50,1%, a grunty leśne zajmowały powierzchnię wynoszącą- 5 297,01 ha. Działania w

Unia Europejska
Fundusz Spójności

obrębie zasobów przyrodniczych, mają na celu ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazowej, a także ochronę powierzchni i spójności lasów na terenie miasta.

Na terenie miasta Piła, nie odnotowano poważnych awarii, w latach 2019-2021. Program wskazuje konieczność podejmowania działań związanych z badaniem przyczyn, zapobieganiu i usuwaniu skutków poważnych awarii jak też działań, mających na celu poprawę technicznego wyposażenia służb.

3. KRAJOWE I WOJEWÓDZKIE DOKUMENTY O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PROGRAMOWYM

3.1 DOKUMENTY KRAJOWE

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)²

Wiodącą zasadą Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) jest zrównoważony rozwój całego kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i terytorialnym. Strategia opiera się na trzech celach szczegółowych:

- ❖ Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- ❖ Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
- ❖ Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Istotne projekty strategiczne, które będą realizowane w ramach Strategii w obszarze środowiska to:

- ❖ Woda dla rolnictwa;
- ❖ Kompleksowy program adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatycznych do roku 2020;
- ❖ Czyste powietrze;
- ❖ Leśne Gospodarstwa Węglowe;
- ❖ audyty krajobrazowe województw;
- ❖ Polityka Surowcowa Państwa.

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ³

Polityka ta, (PEP 2030) w części obejmującej dokumenty strategiczne, uściśla i określa cele w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030). Cel główny Polityki

² źródło: Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

³ źródło: Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”

Unia Europejska
Fundusz Spójności

to rozwój potencjału środowiska (na rzecz obywateli i przedsiębiorców) i został on przeniesiony z SOR. Dokument ten uchyla także Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”. Uchylenie dotyczy części, która odnosi się do Celu 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska oraz Celu 3 Poprawa stanu środowiska. Cele szczegółowe będą realizowane m.in. przez kierunki interwencji, tj.:

- ❖ zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- ❖ likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- ❖ wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- ❖ adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030 – KSRR 2030 (Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony)⁴

KSRR jest istotnym ogniwem systemu dokumentów strategiczno-programowych w zakresie polityki rozwoju kraju, wśród których nadrzędną rolę pełni SOR - średniookresowa strategia rozwoju kraju. Ramy prawne KSRR określają przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Decyzję o przygotowaniu KSRR podjął Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju. Zgodnie ze zweryfikowanym i aktualizowanym systemem strategii rozwoju, programów i polityk, KSRR realizuje dwie funkcje:

- ❖ uszczegółwiająca głównie w ramach 2. Celu szczegółowego SOR - Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, w tym przyjętych projektów strategicznych oraz w odniesieniu do realizacji przez Polskę celów Strategii Europa 2020 i Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (ONZ);
- ❖ jako jedna z dziewięciu strategii zintegrowanych, zapewnia spójność merytoryczną i realizacyjną głównych dokumentów programowych w wymiarze rozwoju społecznie wrażliwego i terytorialnie zrównoważonego.

W ramach prac nad KSRR określono 7 wyzwań dla polityki regionalnej, tj.:

- 1) adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska;
- 2) przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- 3) rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego;
- 4) wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek;

⁴ źródło: Uchwała Nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030".

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- 5) rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach;
- 6) zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami;
- 7) przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Na podstawie wyzwań został określony cel główny i cele szczegółowe dokumentu.

Cel główny: efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Działania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu wpisują się w cel szczegółowy 1 - Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, dotyczący zadań:

1.5.4 - Infrastruktura łączności elektronicznej, oczekuje się co najmniej spowolnienia trendu depopulacji terenów oddalonych, większej aktywności przedsiębiorstw na tych terenach poprzez przyciągnięcie inwestycji oraz wzrostu innowacyjności otoczenia społeczno-gospodarczego. W tym zakresie wspierane będą m.in. działania:

- ❖ realizacja przedsięwzięć dot. usług w zakresie zaopatrzenia w wodę, z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb adaptacji do zmian klimatu;
- ❖ realizacja niskoemisyjnych strategii miejskich związanych z poprawą jakości powietrza oraz adaptacją do zmian klimatu obszarów miejskich, w powiązaniu z działaniami dotyczącymi wykorzystania OZE i ochroną środowiska naturalnego.

1.2 - Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze poprzez m.in. zadanie dotyczące podejmowania inicjatyw na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska oraz dostosowania/adaptacji obszarów zurbanizowanych do zmian

Unia Europejska
Fundusz Spójności

klimatu i wymogów ochrony środowiska (w dziedzinach: produkcji, usług, atrakcyjności osiedleńczej i turystyki).

KRAJOWY PLAN NA RZECZ ENERGII I KLIMATU NA LATA 2021-2030⁵ (KPEiK)

Plan ten spełnia obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r., w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu. KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej do której należą:

- ❖ bezpieczeństwo energetyczne;
- ❖ wewnętrzny rynek energii;
- ❖ efektywność energetyczna;
- ❖ obniżenie emisyjności;
- ❖ badania naukowe, innowacyjność i konkurencyjność.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- ❖ 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005;
- ❖ 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto, uwzględniając:
- ❖ 14% udziału OZE w transporcie;
- ❖ roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. Średniorocznie;
- ❖ wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007;
- ❖ redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030⁶ - SPA2020

Krajowa polityka adaptacyjna opiera się na dokumencie pn. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Opracowanie SPA 2020 wpisuje się w działania na rzecz osiągnięcia celu nadrzędnego Białej Księgi – Adaptacja do zmian klimatu: Europejskie ramy działania oraz unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, jakim jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym lepsze przygotowanie do występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcja kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarka wodna, rolnictwo,

⁵ źródło: dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.

⁶ źródło: <https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/strategiczny-plan-adaptacji-2020/>, dostęp 14.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie publiczne, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Celem głównym Strategii jest: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI „DYNAMICZNA POLSKA 2020”⁷

W Strategii za podstawowy cel, postawiono zwiększenie konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i współpracy. Wyznaczono Cel 3: wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców. Działania, jakie należy podjąć w tym obszarze, mają na celu, tj.: obniżenie materiałochłonności i energochłonności produkcji i usług, podniesienie racjonalnego korzystania z wody, wzrost eksportu towarów i usług środowiskowych, co powinno dać sposobność do utworzenia zielonych miejsc pracy.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU⁸

Strategicznym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu, a także efektywności sektora transportowego, poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU (PEP 2040)⁹

PEP2040 stanowi jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, wynikającą ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. PEP2040 jest spójna z Krajowym planem na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Jako wskaźniki realizacji, przyjęto następujące miary, tj.:

- ❖ do 56% udziału węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r.;
- ❖ wzrost efektywności energetycznej o 23% do 2030 r. (w stosunku do prognoz energii pierwotnej z 2007 r.);
- ❖ wdrożenie energetyki jądrowej w 2033 r.;
- ❖ co najmniej 23% OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r.;
- ❖ ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 30% do 2030 r. (w stosunku do 1990 r.).

7 źródło: Uchwała Nr 7 Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki "Dynamiczna Polska 2020"

8 źródło: Uchwała Nr 105/2009 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

9 źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski>, dostęp 14.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA 2023 (KPM)¹⁰

Krajowa polityka miejska stanowi jedną z 3 głównych strategii, na których opiera się polityka miejska w Polsce. Strategicznym celem KPM jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców.

KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2022 (KPGO 2022)¹¹

Sztandarowym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami, zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Wśród celów wskazanych w dokumencie, znalazły się m.in. zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów; zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji; tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych, między innymi przy PSZOK.

MAPA DROGOWA TRANSFORMACJI W KIERUNKU GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM (GOZ)¹²

Mapa drogowa stanowi element nowej koncepcji rozwoju gospodarczego, w którym produkty, materiały oraz surowce mają pozostawać w gospodarce najdłużej jak to możliwe, przy jednoczesnym minimalizowaniu powstawania odpadów. Jako podstawowy element realizacji idei gospodarki o obiegu zamkniętym, przyjęto uwzględnianie wszystkich etapów życia produktu (pozyskanie surowca, projektowanie, produkcję, konsumpcję produktu oraz odpowiednie zagospodarowanie odpadów pozostałych po tej konsumpcji). W gospodarce o obiegu zamkniętym istotne jest aby odpady, które powstaną, były traktowane jak surowce wtórne i wykorzystane do ponownej produkcji.

PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032 (POKA)¹³

W Programie wyznaczono cele, tj.:

- ❖ usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- ❖ minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- ❖ likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

KRAJOWY PROGRAM OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA (KPOZP)¹⁴

Dyrektywa NEC¹⁵ ustanowiła zobowiązania państw członkowskich, w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x),

¹⁰ źródło: Uchwała Nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej

¹¹ źródło: Uchwała Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022

¹² źródło: <https://gozwprakytyce.pl/regulacja/mapa-drogowa/>, dostęp 14.09.2022 r.

¹³ źródło: Uchwała Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

¹⁴ źródło: Uchwała nr 34 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

¹⁵ źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}), a także zawiera m.in. wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza. Zobowiązania Polski w sferze redukcji emisji, odnoszą się do dwóch okresów, obejmujących lata 2020 - 2029 oraz od 2030 roku. Zobowiązania redukcyjne ustala się poprzez odniesienie do emisji w roku referencyjnym 2005. Zobowiązania te określono odpowiednio dla obu wskazanych wyżej okresów, tj. dla SO₂ o 59% i 70%; NO_x o 30% i 39%; NMLZO o 25% i 26%; NH₃ o 1% i 17% oraz dla PM_{2,5} o 16% i 58%.

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY (PPSS)¹⁶

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) to dokument strategiczny, na szczeblu krajowym poruszający tematykę suszy. Plan opracowano przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”. Dokument ten ma przyczynić się do poprawy stanu gospodarki wodnej w Polsce. Jego istotnym celem ma być zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska oraz wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Nieodłączną częścią projektu PPSS są załączniki, w których zawarto informacje na temat planowanych inwestycji i działaniach. Ponadto, przedstawiono katalog działań, których wdrożenie ma przyczynić się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne.

PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM (PZRP)¹⁷

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Atutowym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń. Działania doprowadzą m.in. do obniżenia strat powodziowych.

AKTUALIZACJE PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARACH DORZECZY (IIaPGW 2022-2027)¹⁸

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, stanowi dokument planistyczny. Plan przedstawia podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych, usprawniający proces osiągania lub utrzymania dobrego stanu wód oraz związanych z nimi ekosystemów, a także wskazuje na konieczność wprowadzenia racjonalnych zasad gospodarowania wodami w przyszłości.

¹⁶ źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

¹⁷ źródło: ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

¹⁸źródło:<https://www.kzgw.gov.pl/index.php/pl/ramowa-dyrektywa-wodna-plany-gospodarowania-wodami>; <https://apgw.gov.pl/pl/III-cykl-materialy-do-pobrania>, dostęp 14.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Priorytetem IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany.

PIĄTA AKTUALIZACJA KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH - AKPOŚK¹⁹

Aktualizacja jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Poprzez realizację ujętych w Aktualizacji działań i inwestycji zostaną osiągnięte założenia wskazane w tzw. Dyrektywie Ściekowej.

STRATEGIA DZIAŁANIA NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA LATA 2021-2024²⁰

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), zaplanował wsparcie w postaci budowy nowych i modernizacji istniejących źródeł energii, systemów energetycznych i ciepłowniczych wraz z rozbudową i modernizacją sieci, wsparcie termomodernizacji budynków oraz rozwiązań wdrażających GOZ. W tym zakresie znajdują się również przedsięwzięcia, mające na celu rozwijanie transportu niskoemisyjnego i zeroemisyjnego. Wsparcie finansowe ma realizować 3 cele strategiczne, tj.:

- ❖ realizację celów środowiskowych w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków zagranicznych w zakresie priorytetów obsługiwanych przez Narodowy Fundusz;
- ❖ efektywne i skuteczne angażowanie zasobów Narodowego Funduszu dla realizacji celów i priorytetów środowiskowych;
- ❖ rozwój organizacyjny skoncentrowany na utrzymaniu wiodącej roli Narodowego Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska.

Ponadto NFOŚiGW realizował będzie cele horyzontalne, do których należą m.in.:

- ❖ poprawa stanu środowiska;
- ❖ łagodzenie skutków spowolnienia gospodarczego wywołanego epidemią COVID-19;
- ❖ wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprawy efektywności energetycznej (EE) i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii (OZE), gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ).

3.2 DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE

Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030²¹

¹⁹ źródło: <https://www.kzgw.gov.pl/files/kposk/01-5akposk/vakaposk.pdf>, dostęp 14.09.2022 r.

²⁰ źródło: Uchwała NR 177/20 Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 25 września 2020 r.

²¹ źródło: Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Podstawowy cel sporządzenia Programu to realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ekologicznej zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych krajowych i unijnych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, na szczeblu wojewódzkim. W Programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizę czynników wewnętrznych i zewnętrznych, mających wpływ na dalsze planowanie strategii województwa, w zakresie ochrony środowiska. Przedstawiono również cele i kierunki interwencji, a także działania, zmierzające do poprawy stanu środowiska.

Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego²²

Dokument to aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego, przyjętego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w 2015 r. Koniec zakresu czasowego obowiązywania Planu, zmieniono z 2025 r. na 2030 r. W Aktualizacji, poza zmianą końca okresu czasowego, wprowadzono zmiany, dotyczące organizacji publicznego transportu zbiorowego, infrastruktury, sieci komunikacyjnej, finansowania usług przewozowych, w perspektywie do 2030 r. Analizie poddano nowe trendy, wydarzenia, szanse i zagrożenia, jak również zaktualizowano wnioski końcowe i rekomendacje.

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym²³

W Planie Gospodarki Odpadami, przyjęto następujące cele, tj.:

- ❖ zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- ❖ zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;
- ❖ doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami;
- ❖ zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie);
- ❖ zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zbieranych nieselektywnie, które nie mogą być składowane od dnia 1 stycznia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277);
- ❖ likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- ❖ wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych;
- ❖ monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowanych ze strumienia niesegregowanych

²² źródło: Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego (umww.pl) , dostęp 14.09.2022 r.

²³ źródło: Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

(zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12) zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych.

W Planie przedstawiono także kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i kształtowania systemu gospodarki odpadami. Kierunki przyporządkowano do poszczególnych rodzajów odpadów: odpady komunalne, w tym odpady żywności i inne odpady, ulegające biodegradacji, odpady powstające z produktów, odpady niebezpieczne oraz odpady pozostałe.

Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”²⁴

Program stanowi aktualizację „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”, przyjętego uchwałą Nr XXVIII/389/08 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 października 2008 r. W Programie określono zadania, które przyczynią się do zrealizowania podstawowego celu, tj. doprowadzenia do całkowitego usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego do 2032 roku, poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie. W Programie określono również cele szczegółowe, tj.:

- ❖ ocena Programu realizowanego w latach 2009 – 2016;
- ❖ minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- ❖ likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Uchwała antysmogowa²⁵

Uchwałę antysmogową dla województwa wielkopolskiego, uchwalona Uchwałą nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r., a jej aktualizację uchwalono Uchwałą Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. Uchwała wprowadza ograniczenia i zakazy, w obrębie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, natomiast jej aktualizacja zawiera zapisy, dotyczące ograniczeń czasowych, mających na celu dostosowanie obecnie użytkowanych urządzeń do obowiązujących obecnie standardów.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej²⁶

Program ochrony powietrza to dokument, wskazujący istotne powody wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza, w odniesieniu do zanieczyszczeń, w strefie wielkopolskiej oraz określający skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, które spowodują poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 z późn. zm.). Działania krótkoterminowe wymienione w Programie, tj.:

²⁴ źródło: Uchwała Nr XXXVII/889/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 października 2017 r.

²⁵ źródło: Uchwała Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r.

²⁶ źródło: Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń;
- ❖ ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

W ramach realizacji Programu dla strefy wielkopolskiej, jako zadanie podmiotów korzystających ze środowiska przyjęto realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa, takich jak:

- ❖ dotrzymanie standardów emisyjnych;
- ❖ wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniach;
- ❖ stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT).

Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej²⁷

Dokument strategiczny przygotowano, w celu określenia działań, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia wymaganej jakości powietrza. Celem Programu jest wypracowanie katalogu działań naprawczych, w oparciu o dane wejściowe, o dotychczasowe doświadczenia płynące z realizacji Programów ochrony powietrza, w oparciu o uwarunkowania finansowe, prawne i organizacyjne. Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej, opracowano w związku z naruszeniem norm jakości powietrza, określonych w celu ochrony zdrowia w 2016 r., tj.:

- ❖ poziomu celu długoterminowego ozonu;
- ❖ poziomu docelowego obliczonego jako maksymalne stężenie dobowe ze stężeń ośmiogodzinnych średnich kroczących, które przekroczyło wartość 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ponadnormatywną dopuszczalną liczbę razy (25 dni).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA 2020+²⁸

Dokument, określający najistotniejsze uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa, modelu rozwoju przestrzennego, politykę przestrzenną i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące wszystkie zagadnienia istotne dla planowania przestrzennego. Podstawowym celem Planu jest stworzenie podstaw dla zachowania lub przywracania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju województwa wielkopolskiego. Przyjętymi celami cząstkowymi polityki przestrzennej są, tj.:

- ❖ kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej;
- ❖ ochrona walorów przyrodniczych;
- ❖ kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego;
- ❖ ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji;
- ❖ zrównoważony rozwój rolnictwa;
- ❖ poprawa dostępności komunikacyjnej województwa;

²⁷ źródło: Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r.

²⁸ źródło: Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej;
- ❖ zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Do każdego z wymienionych celów, określono kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)²⁹

Głównym celem Programu jest identyfikacja obszarów, w otoczeniu odcinków dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego, zagrożonych ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu drogowego oraz wskazanie na tych obszarach działań o charakterze naprawczym, których skutkiem byłaby poprawa warunków akustycznych, a docelowo obniżenie na tych obszarach poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych. W Programie przedstawiono działania naprawcze, możliwe do realizacji w najbliższej perspektywie czasowej, mające na celu obniżenie poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych.

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)³⁰

Kolejny etap działań ukierunkowanych na podnoszenie innowacyjności regionu, a rozpoczętych wraz z przyjęciem pierwszej Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski w roku 2004 i kontynuowanych po jej aktualizacji w 2011 i 2015 roku. Atutowym celem jest podniesienie innowacyjności i konkurencyjności Wielkopolski, poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji. W Strategii wyznaczono cztery cele strategiczne, tj.:

- ❖ zwiększenie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce;
- ❖ rozwój regionalnego ekosystemu innowacji;
- ❖ włączenie się Wielkopolski w globalny łańcuch wartości;
- ❖ kadry nowoczesnej gospodarki.

Zostały również wyznaczone dwa cele horyzontalne, tj.:

- ❖ zrównoważony rozwój regionu;
- ❖ rozwój obszarów inteligentnych specjalizacji.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku³¹

W Strategii wyróżniono cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jedenaście celów operacyjnych. Każdy z celów realizowany jest poprzez kierunki interwencji, stanowiące zasadniczy punkt odniesienia dla tworzenia lub aktualizacji priorytetów regionalnych instrumentów wdrożeniowych, w perspektywie przyjętej jako horyzont czasowy realizacji Strategii. Cele strategiczne Dokumentu, tj.:

- ❖ wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców;
- ❖ rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu;
- ❖ rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski;

²⁹ źródło: Uchwała Nr XII/232/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r.

³⁰ źródło: <https://wrpo.wielkopolskie.pl/>, dostęp 14.09.2022 r.

³¹ źródło: Uchwała Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

3.3 DOKUMENTY LOKALNE

Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku³²

Najważniejszy dokument strategiczny miasta, wskazującym kierunki rozwoju w dłuższej perspektywie czasowej. Tworząc Strategię kierowaną się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą partycypacji. Wizja sformułowana w ramach Strategii rozwoju miasta Piły ma następujące brzmienie: Piła to regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne – lider rozwoju północnej Wielkopolski. Miasto ludzi kreatywnych i aktywnych, zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. W Strategii zostały przedstawione trzy główne kierunki rozwoju miasta:

- ❖ inteligentne i zrównoważone wykorzystanie atutów położenia i przestrzeni do poprawy funkcjonalności i konkurencyjności miasta – jako regionalnego centrum gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturalnego, rekreacyjnego oraz edukacyjnego północnej Wielkopolski;
- ❖ wspieranie aktywności gospodarczej oraz społecznej mieszkańców miasta oraz regionu;
- ❖ poprawa efektywności zarządzania zasobami oraz zadaniami miasta.

Wyznaczono ponadto trzy cele strategiczne, spójne z kierunkami rozwoju miasta. Do każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne.

Gminny program rewitalizacji dla miasta Piły³³

Nadrzędnym celem Gminnego programu rewitalizacji dla miasta Piły jest ożywienie społeczne, gospodarcze i przestrzenne Piły, poprzez zintegrowane działania, prowadzone na obszarze rewitalizacji, zmierzające do zrównoważonego rozwoju miasta. W dokumencie zawarto trzy cele strategiczne, tj.:

- ❖ społeczeństwo obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: ograniczenie problemów społecznych oraz poprawa warunków dla edukacji i rozwój kultury;
- ❖ gospodarki obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: aktywizacja gospodarcza oraz usprawnienie komunikacji;
- ❖ przestrzeń obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: poprawa warunków mieszkaniowych, porządkowanie przestrzeni publicznych oraz zagospodarowanie przestrzeni dla sportu i rekreacji, edukacji i kultury.

W dokumencie wskazano także listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia zamierzonych celów. Przedsięwzięcia te przypisano poszczególnym celom szczegółowym.

³² źródło: Uchwała Nr XXIV/379/16 Rady Miasta Piły z dnia 27 września 2016 r.

³³ źródło: Uchwała Nr XL/548/17 Rady Miasta Piły z dnia 26 września 2017 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła³⁴

Założeniem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisje, osiąganych poprzez takie działania jak: wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki.

W Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła, jako cel, przyjęto poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój gospodarczy Piły z zachowaniem niskoemisyjności, realizowanych działań. W Dokumencie, określono następujące cele strategiczne, tj.:

- ❖ zwiększenie efektywności wykorzystania i wytwarzania energii;
- ❖ racjonalne zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- ❖ efektywne zarządzanie infrastrukturą miasta i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych;
- ❖ wprowadzenie niskoemisyjnych wzorców konsumpcji energii i jej nośników we wszystkich sektorach gospodarki miasta;
- ❖ rozwój transportu niskoemisyjnego.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Piła³⁵

W Planie Gospodarki Odpadami zaprezentowano analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, a także prognozę zmian, w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W Planie przedstawiono działania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji, w obrębie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Oprócz działań zaprezentowano również cele związane z poszczególnymi frakcjami odpadów.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032³⁶

Jako podstawowy cel Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032, przyjęto doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. W Programie wymieniono zadania, do realizacji, tj.:

- ❖ inwentaryzacja obiektów zawierających azbest;
- ❖ edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka oraz procedury usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych;
- ❖ propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu miasta Piły;

34 źródło: Uchwała Nr XXXIII/477/17 Rady Miasta Piły z dnia 28 marca 2017 r.

35 źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 14.09.2022 r.

36 źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 14.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- ❖ bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2014-2018³⁷

Podstawowym celem Programu Ochrony Środowiska jest spełnienie założeń dokumentów strategicznych kraju ze szczególnym uwzględnieniem Polityki ekologicznej państwa oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego. Założenia, zawarte w tych dokumentach, mają na celu: zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego, a także racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych. W Programie przedstawiono najważniejsze problemy gminy Piła, w zakresie ochrony środowiska, a następnie wskazano dla nich priorytety ekologiczne wraz z opisem działań.

Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Piły³⁸

Dokument strategiczny, stanowiący odpowiedź na potrzebę przygotowania miasta do realizacji założeń, wynikających ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i Programu Rozwoju Elektromobilności. Celem Strategii jest ochrona zdrowia mieszkańców i poprawa jakości życia, dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzącej z transportu drogowego, uciążliwości akustycznej transportu oraz poprawie komfortu podróży. Strategia ta przyczyni się do znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych, wpływając tym samym na mitygację zmian klimatu. Wdrożenie Strategii rozwoju elektromobilności, zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych i operacyjnych, tj.:

- ❖ osiągnięcie do 2028 r. min. 30% udziału autobusów zeroemisyjnych w taborze transportu publicznego;
- ❖ osiągnięcie do 2025 r. min. 30% udziału pojazdów elektrycznych we flocie pojazdów Urzędu Miejskiego oraz min. 30% udziału pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów wykorzystywanych przy wykonywaniu zadań publicznych Gminy;
- ❖ przygotowanie zaplecza technicznego umożliwiającego obsługę i zasilanie pojazdów zeroemisyjnych, tj. bateryjnych elektrycznych oraz wodorowych, a także pojazdów niskoemisyjnych na gaz ziemny;
- ❖ popularyzacja elektromobilności oraz promocja przyjaznych dla środowiska naturalnego i tkanki miejskiej zmian w zachowaniach komunikacyjnych mieszkańców.

³⁷ źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 14.09.2022 r.

³⁸ źródło: Uchwała Nr XLVII/486/21 Rady Miasta Piły z dnia 8 września 2021 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

4. OCENA STANU ŚRODOWISKA

4.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA PIŁA

Piła usytuowana w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie pilskim, na granicy pojezierzy Wałeckiego i Krajeńskiego nad rzeką Gwdą. Miasto zajmuje powierzchnię 103 km². Rzeka Gwda wraz z Zelewem Koszyckim (sztucznym zbiornikiem) oraz dużym udziałem terenów zielonych (tereny leśne – 56,18%), stanowi atrakcję turystyczną i miejsce wypoczynku. Przez miasto przechodzą drogi, tj.:

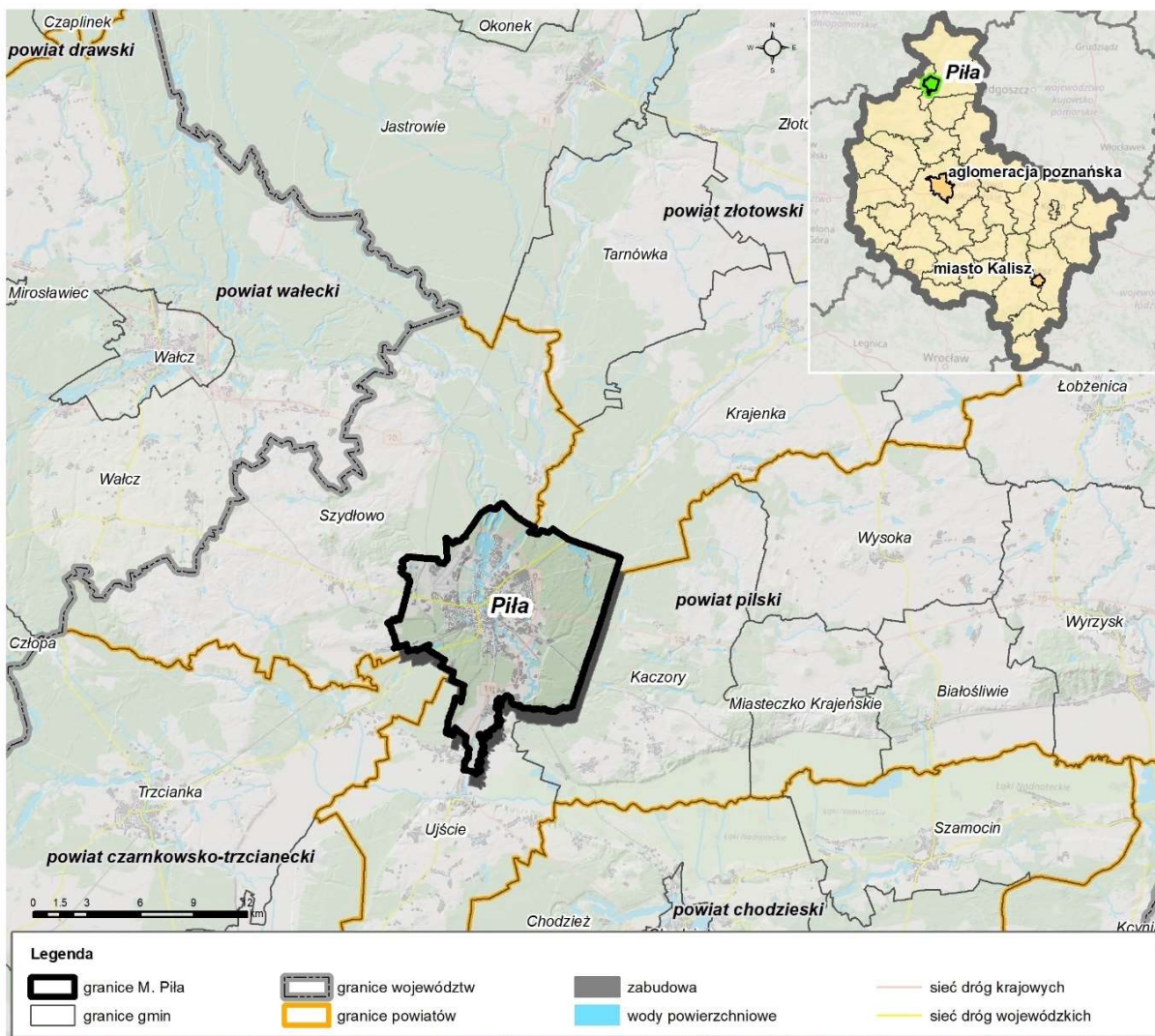
- dwie drogi krajowe: K10 (Lubieszyn-Płońsk) i K11 (Kołobrzeg-Bytom);
- trzy drogi wojewódzkie: nr 179 (Piła-Rusinowo), 180 (Piła-Kocień Wielki), 188 (Piła-Człuchów);
- drogi powiatowe;
- drogi gminne.^{39, 40}

³⁹ Źródło: na podstawie Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Piła 2016

⁴⁰ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2015-2018

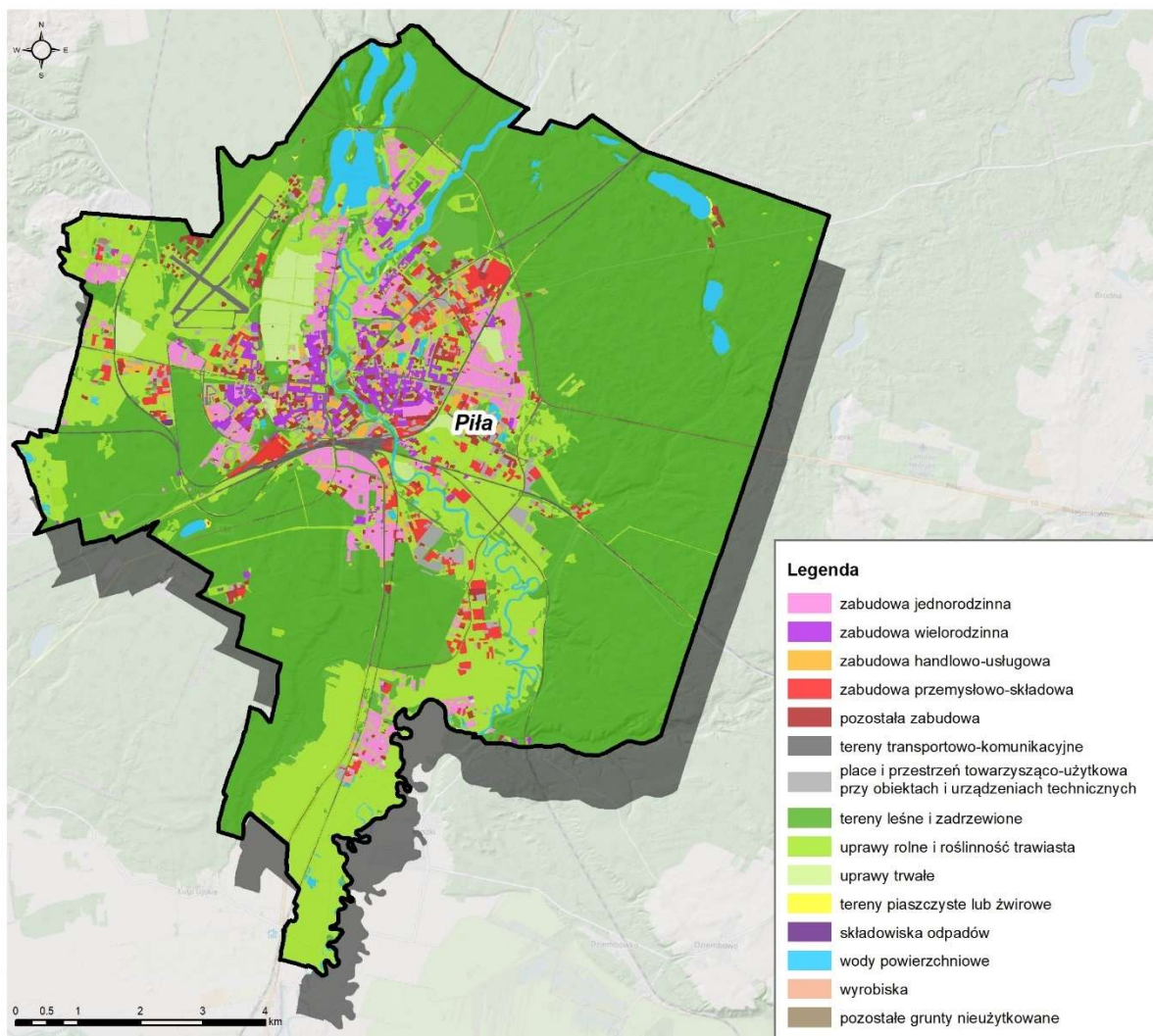

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 1 Położenie miasta Piła⁴¹

41 Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 2 Pokrycie terenu na terenie miasta Piła⁴²

Struktura użytkowania gruntów

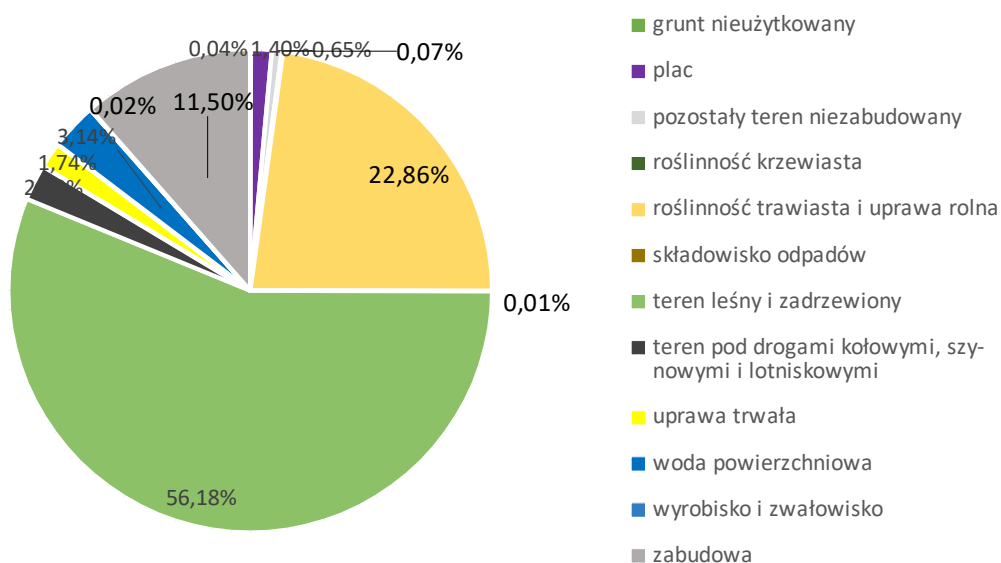
Wg. danych z GUS powierzchnia Piły wynosi 103 km².⁴³ Na podstawie danych z Corine Land Cover 2018, określono strukturę użytkowania terenu, którą przedstawiono na wykresie poniżej. Największy udział w powierzchni terenu, zajmują tereny leśne i zadrzewione – 56,18%, roślinność trawiasta i uprawa rolna – 22,86% oraz 11,50% - tereny zabudowy.

⁴² Źródło: Opracowanie własne

⁴³ Źródło: na podstawie https://poznan.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_wielkopolskie/portrety_gmin/powiat_pilski/gm_pila.pdf dostęp 21.09.2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 3 Struktura użytkowania gruntów w Piłe

Tereny zieleni⁴⁴

Teren zieleni urządzonej w Piłe tworzą parki, zieleńce, zieleń uliczna, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze oraz lasy gminne. W 2021 roku wg. danych z GUS tereny te zajmowały łącznie 404,59 ha. Poszczególne rodzaje powierzchni przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Rodzaje terenów zielonych w Piłe

Rodzaj terenu zielonego	Powierzchnia [ha]
Parki spacerowo wypoczynkowe	30,26
Zieleńce	31,69
Zieleń uliczna	55,43
Tereny zieleni osiedlowej	38,01
Cmentarze	31,94
Lasy gminne	117,30
Ogółem	404,59

Demografia⁴⁵

Liczba ludności w 2021 roku (stan na 31 grudnia), wyniosła 71 846 osoby, z czego 34 298 to mężczyźni, a 37 548 kobiety. Na poniższym wykresie, przedstawiono dane dotyczące ludności z lat 2019-2021.

44 Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 21.09.2022

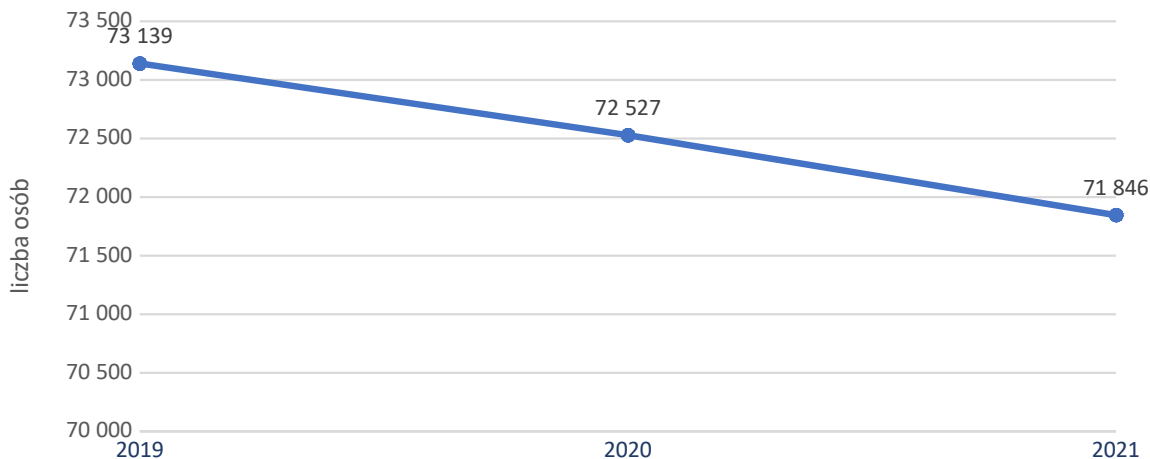
45 Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 21.09.2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

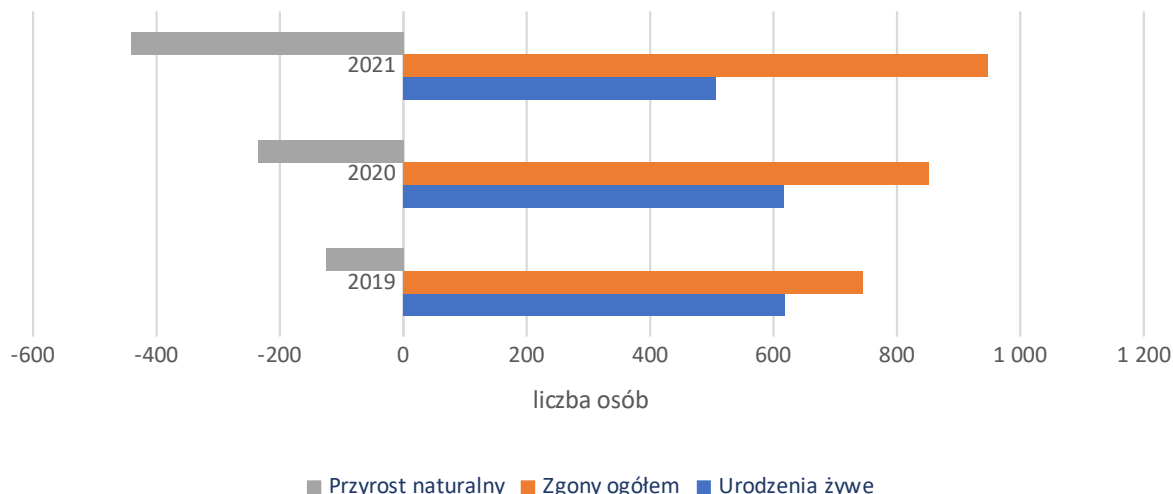
Liczba ludności

Rysunek 4 Liczba ludności w Piławie

Analizując powyższy wykres można zaobserwować, iż liczba ludności w mieście Piła ulega zmniejszeniu z każdym rokiem. Liczba ludności na 1 km² zmniejszyła się z 712 osób w 2019 roku, do 700 osób w 2021 roku. Przyrost naturalny również jest ujemny i jego wartość ciągle maleje, co przedstawiono na wykresie poniżej. Jeśli chodzi o bezrobocie rejestrowane - liczba osób bezrobotnych, w porównaniu z 2020 r. (1 583 osób) w 2021 roku uległa zmniejszeniu do 1 223 osób. Na poniższym wykresie przedstawiono migracje ludności w mieście. Można zauważyć, iż więcej osób opuszcza miasto, jednak z każdym rokiem saldo migracji jest bardziej dodatnie.

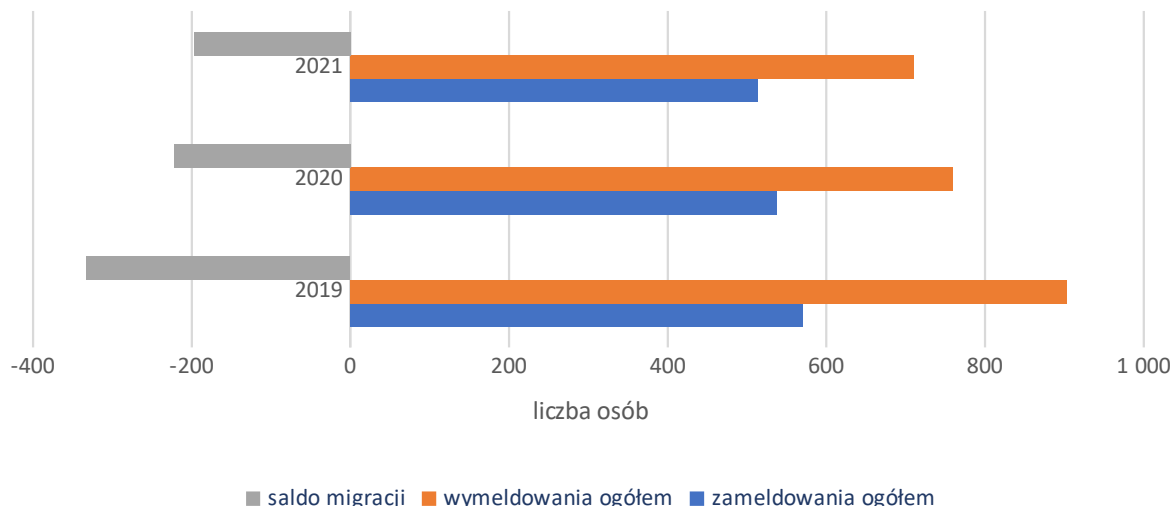
Przyrost naturalny

Rysunek 5 Przyrost naturalny w Piławie

Migracje ludności

Rysunek 6 Migracje ludności w Pile

Sytuacja gospodarcza⁴⁶

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej na obszarze miasta. W 2021 roku w Pile, zanotowano 3,96% wzrost ilości podmiotów gospodarki narodowej, przy czym największy w sektorze przemysłu i budownictwa – 9,37%.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według grup sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Branża	Lata		
	2019	2020	2021
Przemysł i budownictwo	1 387	1 441	1 517
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	69	68	73
Pozostała działalność	7 102	7 241	7 307
Ogółem	8 558	8 750	8 897

W 2021 roku nastąpił spadek ilości podmiotów gospodarki narodowej w sektorze publicznym o 4,30% (w porównaniu z 2019 r.), natomiast w sektorze prywatnym, odnotowano wzrost o 4,11%. Najbardziej wzrosła ilość fundacji (wzrost z 35 do 44) oraz spółek handlowych (wzrost z 597 do 623). Dane szczegółowe, zamieszczono w tabeli poniżej.

⁴⁶ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, [dostęp 21.09.2022]

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 3 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według sektorów własności

Branża	Lata		
	2019	2020	2021
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	8 558	8 750	8 897
Sektor publiczny - ogółem	302	295	289
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	117	112	109
Sektor publiczny – spółki handlowe	597	623	656
Sektor prywatny – ogółem	8 182	8 381	8 518
Sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 522	6 675	6 770
Sektor prywatny - fundacje	35	37	44
Sektor prywatny – spółki handlowe	597	623	656
Sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	261	266	273
Sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	75	76	74
Ogółem	8 558	8 750	8 897

Zaopatrzenie w ciepło⁴⁷

Ciepło na terenie miasta pochodzi ze źródeł systemowych, kotłowni lokalnych (węglowych, gazowych, olejowych) oraz indywidualnych (urządzenia na paliwa stałe, ciekłe i gazowe). Podobnie jest z ciepłą wodą użytkową, pochodzącą również z miejskiego źródła sieci ciepłowniczej oraz z indywidualnych piecyków grzewczych. Głównym dostawcą energii cieplnej na terenie miasta Piła jest Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. (MEC Piła Sp. z o.o.). Długość sieci ciepłowniczej (przesyłowej i rozdzielczej), wynosi 41,8 km.⁴⁸

Zaopatrzenie w gaz

Piła zapatrywana jest w gaz ziemny za pośrednictwem, tj.:

- Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu;
- Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, RDG w Pile.

Handlowa obsługa i sprzedaż gazu ziemnego, odbywa się za pośrednictwem PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o.⁴⁹ Według GUS w 2020 roku długość czynnej sieci gazowej ogółem wynosi - 231 238 m, a sieci przesyłowej - 12 901 m. Ilość przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieskalnych wynosi

⁴⁷ Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r.

⁴⁸ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

⁴⁹ Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- 5 757 sztuk. Liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem na terenie miasta w 2020 roku, uległa wzrostowi, dane szczegółowe, przedstawiono w tabeli poniżej.⁵⁰

Tabela 4 Parametry systemu gazowniczego na terenie Piły

Rok	Długość sieci gazowej ogółem	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	Ludność korzystająca z sieci gazowej
	m	Szt.	Ilość gospodarstw szt.	MWh	Os.
2018	224 069	3 792	5 169	71 594,3	62 416
2019	224 529	3 819	5 245	75 371,3	61 792
2020	231 238	3 874	5 301	75 646,5	60 917

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Wytwórcami energii elektrycznej na terenie Piły są elektrociepłownia o mocy zainstalowanej 9984 kWe oraz Mała Elektrownia Wodna o mocy zainstalowanej 1280 kWe. Przesyłem energii elektrycznej, zajmuje się Polsk Sieć Elektroenergetyczna Spółka Akcyjna, a dystrybucją ENEA Operator Sp. z o.o. oraz PKP ENERGETYKA SA. (infrastruktura kolejowa).⁵¹ Szczegółowe parametry, zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 5 Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie Piły⁵²

Rok	Odbiorcy energii elektrycznej	Zużycie energii elektrycznej ogółem	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca
	szt.	MWh	kWh
2019	29 802	48 738,14	666,04
2020	30 130	49 904,01	684,09
2021	29 957	48 576,80	672,96

4.2 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Klimat

Decydujący wpływ na klimat ma położenie geograficzne, rozmieszczenie wód, charakter rzeźby terenu, rodzaj gleb oraz rodzaj szaty roślinnej występującej w danym regionie. Miasto Piła leży w strefie klimatu umiarkowanego, w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. Uwidacznia się to zmiennymi stanami pogody, które uwarunkowane są rodzajem

⁵⁰ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

⁵¹ Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r

⁵² Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

napływających mas powietrza polarnomorskiego (znad Oceanu Atlantyckiego) lub polarnokontynentalnego (znad Europy Wschodniej). Klimat jest stosunkowo łagodny, z niewielką ilością dni mroźnych w ciągu roku i z niewielkimi opadami. Średnia roczna temperatura wynosi około 7,6°C. Liczba dni w roku z pokrywą śnieżną waha się od 50 do 56 dni. Okres wegetacyjny należy do najdłuższych w Polsce, na terenie miasta Piły wynosi około 216 dni.

Jakość powietrza

Jakość powietrza jest kluczowym elementem środowiska. Wpływa ona na samopoczucie i zdrowie ludzi, a także na rozwój roślin. Niska jakość powietrza może doprowadzić do powstawania i rozwoju chorób związanych z górnymi drogami oddechowymi, chorób serca oraz chorób nerek. Zanieczyszczenia powietrza wpływają niekorzystnie również na rośliny, ich prawidłowy wzrost i późniejszy rozwój. Są też przyczyną degradacji środowiska naturalnego, powodują m.in. zakwaszanie i eutrofizację.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska zgodnie art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973, z późn. zm.) wykonuje ocenę jakości powietrza oraz dokonuje klasyfikacji stref w zależności od stężenia zanieczyszczeń występujących na jej obszarze zarówno pod kątem ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.

W corocznej ocenie powietrza atmosferycznego pod kątem ochrony zdrowia należy uwzględniać: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ozon oraz benzo(a)piren, natomiast w ocenie pod kątem ochrony roślin: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Oceny jakości powietrza wykonywane są, w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy - Prawo ochrony środowiska obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy;
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Nazwy i kody stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914).

W latach 2019-2020 ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim wykonywano dla 3 stref:

- Aglomeracja Poznańska (PL3001);
- miasto Kalisz (PL3002);
- strefa wielkopolska (PL3003).

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ocenę jakości powietrza dla 2021 roku w województwie wielkopolskim, wykonano dla dwóch stref: aglomeracji poznańskiej i strefy wielkopolskiej_2. Miasto Piłę zaliczono do strefy wielkopolskiej_2.⁵³

Główne źródła zanieczyszczeń

Źródła zanieczyszczeń dzielą się na trzy kategorie: ze względu na pochodzenie, ze względu na sposób rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz ze względu na postać, w jakiej zanieczyszczenia uwalniane są do atmosfery.

Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić również na, tj.:

- zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego, do których zalicza się m.in. wybuchy wulkanów, pożary lasów oraz erozję gleb i skał;
- zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego, do których należą m.in. transport lądowy, przemysł ciężki oraz zanieczyszczenia komunalno-bytowe.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie strefy wielkopolskiej_2, do której należy miasto Piła, należy emisja antropogeniczna, pochodząca z sektora bytowo-komunalnego (emisja powierzchniowa). Istotnym źródłem zanieczyszczeń są lokalne kotłownie i piece węglowe, stosowane w indywidualnych gospodarstwach domowych. W 2021 roku odpowiadają one za 98,07% emisji bezno(a)pirenu, 64% emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz 87% emisji pyłu zawieszonego PM2,5.

Źródła zanieczyszczeń powietrza, stanowią również: emisja z transportu (emisja liniowa) oraz emisja z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów, powstają głównie w wyniku ścierania się opon i nawierzchni dróg oraz hamulców i unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu emitowane z układów wydechowych pojazdów w 2021 r. w strefie wielkopolskiej stanowiły 39,25% emisji. Z kolei emisja punktowa (sektor przemysłowy) odpowiada za 49% emisji tlenków siarki, 21% emisji tlenków azotu, 5% emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz 5 % emisji pyłu zawieszonego PM2,5.

Znaczenie ma również napływ zanieczyszczeń z innych obszarów Polski i Europy.

⁵³ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 6 Bilans wielkości emisji (w podziale na źródła emisji) dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze strefy wielkopolskiej^{54, 55}

Źródło emisji	Emisja [kg/rok]														
	PM10			PM2,5			B(a)P			SOx			NOx		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
komunalno -bytowa	18 394 414	16 137 134	20 220 331	18 053 708	15 838 228	19 845 838	11 214,20	9 837,20	12 327,60	10 959 132	9 612 214	9 035 513	4 396 159	3 895 115	4 909 352
transport drogowy	1 778 845	1 780 838	991 421	1 332 606	1 336 778	783 992	29,2	25,5	16,8	56 073	53 107	34 660	28 932 749	27 389 930	16 856 637
punktowa	2 134 298	2 204 959	1 727 189	1 632 924	1 686 561	1 146 975	355,1	231,4	225,7	10 608 467	8 607 751	8 801 312	12 875 222	11 438 018	10 047 680
hałdy i wyrobiska	4 457 146	2 263 765	1 132 732	1 069 462	543 175	271 791	-	-	-	-	-	-	-	-	-

54 * w latach 2019-2020 strefa wielkopolska (PL3003)

55 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Źródło emisji	Emisja [kg/rok]														
	PM10			PM2,5			B(a)P			SOx			NOx		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
inne	7 707 395	7 723 301	7 510 844	1 067 636	832 657	803 477	0,19	0,2	0,2	4 713	4 741	5 034	15 208 175	14 850 686	14 911 979
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] bez emisji punktowej	1 096	946	1 010	730	629	734	0,40	0,3	0,4	374	328	307	1 646	1 564	1 241
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] SUMA	34 472 097	30 109 997	31 582 518	23 156 336	20 237 399	22 852 073	11 598,70	10 094,4	12 570,4	21 628 385	18 277 813	17 876 520	61 412 305	57 573 747	46 725 648

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W latach 2019 – 2021 na obszarze strefy wielkopolskiej, odnotowano spadek emisji tlenków siarki (SO_x) o 3 751 865 kg/rok oraz spadek emisji tlenków azotu (NO_x) o 14 686 657 kg/rok. Ponadto zanotowano spadek emisji, względem 2019 roku, pyłu zawieszonego PM₁₀ o 2 889 579 kg/rok oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} o 304 263 kg/rok. Emisja benzo(a)pirenu zwiększyła się o 971,70 kg/rok względem 2019 roku i w 2021 roku - wyniosła 12 570,40 kg/rok. W 2020 roku stężenia B(a)P, PM_{2,5} oraz PM₁₀ były najniższe.⁵⁶

Klasyfikacja stref jakości powietrza

Klasyfikację stref w rocznej ocenie jakości powietrza podzielono na dwie grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz na ochronę roślin. Strefy corocznie poddawane są kwalifikacji do określonej klasy: A, B lub C. Klasa C nie zawsze oznacza jednak przekroczenie dopuszczalnych lub docelowych wartości zanieczyszczeń na terenie całej strefy – przekroczenia te mogą wystąpić jedynie na określonym obszarze.

Poniżej przedstawiono zestawienie klasyfikacji rocznej dla strefy wielkopolskiej_2, do której należy miasto Piła.

Tabela 7 Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2021⁵⁷

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
			SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa wielkopolska	PL3003	2019	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²
		2020	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ²
strefa wielkopolska_2	PL3004	2021	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa wielkopolska uzyskała klasę C1

W 2021 r. strefie wielkopolskiej w ocenie pod kątem ochrony zdrowia przypisano klasę:

- C dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀;
- C1 dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II);
- C dla poziomu docelowego B(a)P w pył zawieszonym PM₁₀;
- D2 dla poziomu celu długoterminowego ozonu (również pod kątem ochrony roślin).⁵⁸

⁵⁶ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

⁵⁷ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

⁵⁸ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ocena roczna dla 2021 roku wykonana pod kątem ochrony zdrowia, odniesiona do 2020 roku, wykazała pogorszenie jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 – dla roku 2021, przypisano klasę C strefie wielkopolskiej_2, dla 2020 roku strefa uzyskała klasę A.⁵⁹

Dla poziomu dopuszczalnego: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu strefę wielkopolską w latach 2019-2021 zaliczono do klasy A. Podobnie w przypadku pyłu zawieszonego PM2,5, w analizowanych latach 2019-2021 przypisano klasę A (w klasyfikacji dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę C1). W przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w ocenie dla roku 2021, podobnie jak w ocenach dla lat 2020 i 2019, ocenianej strefie przypisano klasę C.⁶⁰

Program ochrony powietrza (POP)

Najnowszy Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęto uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r., w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • łagodne zimy, co przekłada się na mniejsze zużycie paliw stałych w okresie grzewczym oraz związaną z tym mniejszą emisję zanieczyszczeń powietrza i gazów cieplarnianych, • wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez zanieczyszczone powietrze, • wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 	<ul style="list-style-type: none"> • postępujące zmiany klimatyczne, • stale występujące poziomy przekroczeń substancji w powietrzu, • brak wystarczającej liczby ekologicznych źródeł ciepła, • ciągły przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • uchwalony i realizowany programy ochrony powietrza, • obowiązywanie uchwały antysmogowej, • brak wyznaczonych na terenie strefy obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych zawartości dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w powietrzu. 	<ul style="list-style-type: none"> • niezadawalająca jakość powietrza w zakresie stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu, • przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu oraz poziomu dopuszczalnego II fazy dla pyłu zawieszonego PM2,5, • systemy ogrzewania indywidualnego, w których wykorzystywane są niskiej jakości paliwa stałe,

59 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

60 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	<p>w tym odpady i/lub w kotłach o niskiej efektywności,</p> <ul style="list-style-type: none"> niska efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych i publicznych.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> realizacja założeń Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, realizacja założeń uchwały antysmogowej, realizacja programów ogólnopolskich, wsparcie finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych, zwiększanie wykorzystania paliw alternatywnych i OZE, wzrost świadomości społecznej w zakresie działań koniecznych do podjęcia w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, dostępność unijnych funduszy wsparcia dla instalacji OZE, rozwoju elektromobilności, adaptacji do zmian klimatu, likwidacji źródeł niskiej emisji oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, rozwój technologii alternatywnego pozyskiwania energii i ich rosnąca dostępność. 	<ul style="list-style-type: none"> wysokie ceny przyjaznych środowisku nośników energii, wysoki koszt inwestycji w OZE i budownictwo energooszczędne, napływ zanieczyszczeń z sąsiednich gmin, zanieczyszczenie powietrza benzo(a)pirenem, pyłem PM_{2,5} oraz PM₁₀ pochodzącymi z niskiej emisji, długi okres zwrotu inwestycji, niewystarczające środki na finansowanie gospodarki nieskoemisyjnej.

4.3 ZAGROŻENIA HAŁASEM

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), określono standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów terenów, różniących się sposobem zagospodarowania i pełnionymi funkcjami. W przypadku hałasu drogowego i kolejowego, obowiązujące wartości wskaźników długookresowych określone przywołanym rozporządzeniem Ministra Środowiska, mieszczą się w przedziałach:

- dla poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} – 50–70 dB;
- dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – 45–65 dB
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze dnia L_{AeqD} – 50-68 dB;
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze nocy L_{AeqN} – 45-60 dB, Wymagania względem hałasu lotniczego przedstawiają się następująco:
- wartość dopuszczalna poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze dnia L_{AeqD} – 55–60 dB;
- wartość dopuszczalna długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze nocy L_{AeqN} – 45–55 dB.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Klimat akustyczny na obszarze miasta Piła formuje hałas komunikacyjny, emitowany przez ruch: drogowy, szynowy oraz w mniejszym stopniu, hałas pochodzący z sektora przemysłowego. Hałas pochodzący od dróg jest nade wszystko uciążliwy.⁶¹

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, w ramach Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016- 2020, dokonuje pomiarów oraz oceny hałasu komunikacyjnego w środowisku.

Ocena stanu akustycznego środowiska

Mieszkańcy miasta Piła, zamieszkujący tereny w pobliżu dróg krajowych nr 10 oraz 11, a także dróg wojewódzkich nr 179, 180, 188, są w szczególności narażeni na ponadnormatywny hałas drogowy. Powstawanie hałasu drogowego, spowodowane jest wzmożonym ruchem pojazdów oraz zwiększającą się liczbą pojazdów na drogach. Oprócz tego na hałas drogowy oddziałuje stan techniczny dróg i pojazdów. Hałas kolejowy oraz hałas przemysłowy odgrywa mniejsze znaczenie, ponieważ emitowany jest w punktowych miejscach i występuje stosunkowo rzadziej niż hałas drogowy.

W obszarze interwencji, w sferze zagrożenia hałasem, zaproponowano rozwój różnych form transportu publicznego oraz transportu rowerowego, a stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych – ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej oraz utrzymywania nawierzchni w dobrym stanie technicznym. Istotne jest także prowadzenie monitoringu hałasu na terenie miasta oraz edukacja ekologiczna, pod kątem klimatu akustycznego.⁶²

4.3.1 Hałas drogowy

W latach 2017 – 2018 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadzono na terenie województwa wielkopolskiego, badania monitoringowe hałasu drogowego łącznie w 6 miejscowościach, a w tym również w mieście Piła. Analiza wyników badań wykonanych w porze nocy w punktach zlokalizowanych na obszarze województwa wielkopolskiego, wykazała degradację klimatu akustycznego w środowisku. Wykonane pomiary dotyczyły krótkookresowych wskaźników poziomu hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} , tj. równoważnego poziomu hałasu w porze dnia (6.00–22.00) i nocy (22.00–6.00). Część badań oparto na szacunkowym ustaleniu wartości długookresowych wskaźników oceny hałasu – poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} oraz długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – dla przedziału czasu jednego roku. Pomiary przeprowadzono na łącznej długości odcinków dróg wynoszącej około 27 km (wyodrębnionych z uwzględnieniem zagospodarowania terenów sąsiadujących). W porze dnia w otoczeniu ok. 9 km zbadanych odcinków dróg poziom hałasu, kształtował się w przedziale: 60–65 dB, w otoczeniu około 7 km dróg w przedziale: 65–70 dB, w otoczeniu około 3,8 km powyżej: 70 dB. W porze nocy w otoczeniu 10 km długości zbadanych

61 źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

62 źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Unia Europejska
Fundusz Spójności

odcinków dróg, wartości poziomu hałasu mieściły się w przedziale: 55–60 dB, w otoczeniu 4,6 km w przedziale 60–65 dB, a dla kolejnych 4,6 km w przedziale 65–70 dB. Wartości poziomu dźwięku powyżej 70 dB, zaobserwowano jedynie w porze dnia na długości 3,8 km zbadanych dróg, w tym tylko 0,28 km - dotyczy terenów podlegających ochronie akustycznej.⁶³

4.3.2 Hałas kolejowy

W latach 2017–2018 pomiar hałasu kolejowego na terenie województwa wielkopolskiego, wykonano łącznie w 23 punktach pomiarowych, wybranych odcinków linii kolejowych o łącznej długości 7,67 km. Wśród badanych punktów pomiarowych, były odcinki, zlokalizowane w miejscowości Piła, tj.: linia nr 203 Tczew – Kostrzyn; linia nr 18 Kutno – Piła; linia nr 354 Poznań – Piła; linia nr 405 Piła – Ustka; linia nr 999 Piła Główna – Piła Płn. Wartości krótkookresowych wskaźników oceny hałasu kolejowego, w powiązaniu z liczbą punktów pomiarowych przeważającej większości punktów, wykazały iż wartości dopuszczalne poziomu hałasu w porze dnia (16 punktów) i nocy (12 punktów), nie zostały przekroczone lub przekroczenia mieściły się w granicy przedziału: od 0 do 5 dB.

Ponadto w 2020 roku, wykonano na terenie województwa wielkopolskiego, badania łącznie w 9 punktach pomiarowych, przy czym w mieście Piła, pomiar zrealizowano na odcinku linii kolejowej nr 18 w miejscowościach Osiek nad Notecią i Kaczory (odcinek Piła – Bydgoszcz) oraz odcinku linii kolejowej nr 203 w miejscowości Nowa Wieś 79, gmina Trzcianka (odcinek Piła – Krzyż).⁶⁴

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), dopuszczalne krótkookresowe wartości poziomu hałasu, pochodzącego od linii kolejowych wynoszą, tj.:

- 61 dB w dzień i 56 dB w nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 65 dB w porze dnia i 56 dB w porze nocy dla terenów mieszkaniowo-usługowych i zabudowy wielorodzinnej.

Na obszarze miasta Piła, nie odnotowano przekroczeń hałasu kolejowego (poniższa tabela).

Tabela 8. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na terenie miasta Piła⁶⁵

Lp.	Lokalizacja punktu	Odległość od linii	Równoważny poziom hałasu	Liczba przejazdów pociągów
-----	--------------------	--------------------	--------------------------	----------------------------

63 źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

64 źródło: opracowanie własne na podstawie: Oceny stanu akustycznego na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

65 źródło: opracowanie własne na podstawie: Oceny stanu akustycznego na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

	pomiarowego	kolejowej [m]	LAeqD [dB] (16h)	osobowych/ ekspresowych	towarowych
			LAeqN [dB] (8h)		
1.	Osiek nad Notecią, ul. Bohaterów 11, linia kolejowa nr 18, odcinek Piła – Bydgoszcz, teren zabudowy mieszkańczo-usługowej	12	57,1	11/6	3
			48,8	2/1	1
2.	Osiek nad Notecią, ul. Leśna 50, linia kolejowa nr 18, odcinek Piła – Bydgoszcz, teren zabudowy mieszkańczo-usługowej	18	58,2	12/6	5
			52,9	2/1	1
3.	Kaczory, ul. Kościelna 23, linia kolejowa nr 18, odcinek Bydgoszcz – Piła, teren zabudowy mieszkańczej jednorodzinnej	18,5	59,6	13/8	2
			54,2	5/1	0
4.	Nowa Wieś 79, gmina Trzcianka, linia kolejowa nr 203, odcinek Piła – Krzyż, teren zabudowy zagrodowej	20	55,9	17/6	2
			53,1	4/0	2

4.3.3 Hałas przemysłowy

Hałas powodowany działalnością zakładów przemysłowych i obiektów usługowych ma zwykle charakter lokalny. Działalność Inspekcji Ochrony Środowiska wykazała, iż hałas powodowany funkcjonowaniem tej grupy obiektów był często przyczyną ponadnormatywnej degradacji klimatu akustycznego środowiska, zarówno w porze dnia jak i nocy. W latach 2017–2018 kontrolą objęto głównie zakłady przemysłowe, zarówno produkcyjne jak i przetwórcze. Spośród ogólnej liczby skontrolowanych obiektów 381 w porze dnia i 390 obiektów w porze nocy, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomów hałasu.

Ponadto pomiary poziomu hałasu emitowanego do środowiska, zrealizowano przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w związku z realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa, tj. przez zakłady, dla których wydana została decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu lub zarządzających instalacjami, posiadającymi pozwolenia zintegrowane. W 2018 roku badania wykonano w 136 zakładach. Przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, zaobserwowano w 13 obiektach, głównie w porze nocy. Stwierdzone odstępstwa wymagają od zarządców, podjęcia natychmiastowych działań, w celu eliminacji uciążliwości akustycznych.

Tendencje zmian stanu środowiska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; stosowanie nowoczesnych urządzeń technicznych i technologicznych posiadających rygorystyczne parametry akustyczne; rozwój inwestycji drogowych; wzrost popularności transportu rowerowego; rozwój infrastruktury rowerowej. 	<ul style="list-style-type: none"> pogarszający się stan nawierzchni dróg; dynamiczny przyrost liczby pojazdów; wzrost natężenia ruchu.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> systematyczna modernizacja dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> słabo rozwinięta sieć dróg rowerowych; duże natężenie ruchu samochodowego; bliskość tras szybkiego ruchu.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> możliwość pozyskania środków na poprawę infrastruktury drogowej; uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień dotyczących hałasu; stosowanie nowych technologii w projektowanych i istniejących zakładach uwzględniających stosowanie maszyn i urządzeń o małej emisji hałasu; stosowanie dostępnych technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia; konieczność prowadzenia ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu środowiska w zakresie zagrożenia hałasem; rozwój komunikacji rowerowej. 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów mechanicznych; niewłaściwa lokalizacja nowych zakładów emitujących hałas; wzrost natężenia ruchu drogowego; niewystarczające środki finansowe na inwestycje związane z modernizacją dróg; niewystarczające środki finansowe na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego.

4.4 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Ważnym źródłem pól elektromagnetycznych są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, 220 kV, 400 kV i związane z nimi stacje elektroenergetyczne, radiowe i telewizyjne centra nadawcze, stacje bazowe telefonii komórkowej, wojskowe i cywilne urządzenia łączności i radiolokacji, nadajniki radiowe, stacje bazowe trunkingowej sieci łączności radiotelefonicznej, urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

Wyniki badań monitoringowych i kontrolnych pól elektromagnetycznych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W 2018 roku na terenie miasta Piły badania pól elektromagnetycznych prowadzone były przez WIOŚ w Poznaniu. Od 2019 roku, zgodnie z nowelizacją ustawy POŚ Prawo ochrony środowiska badania okresowe w ramach PMŚ wykonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 9 Wyniki badań wartości pól elektromagnetycznych przeprowadzonych w latach 2018-2020 na terenie miasta Piły⁶⁶

Rok pomiaru	Adres	Wynik pomiaru [V/m]
2020	Piła, pl. Zwycięstwa	1,28
2020	Piła, ul. Złota 17-19	0,56
2019	Piła, ul. Okólna 16	1,5
2019	Piła, Królowej Jadwigi 1	0,36
2018	Piła, Kossaka 140	0,43
2018	Piła, Rogozińska 34-43	<0,3

W latach 2018-2020 na terenie miasta Piły, w żadnym z punktów pomiarowych objętych badaniami poziomu promieniowania elektromagnetycznego, nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m (dla częstotliwości od 3 MHz do 3 GHz).

Na podstawie prowadzonych badań poziomów pól elektromagnetycznych prognozuje się, iż w najbliższych latach nie nastąpi przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Przy obecnym postępie cywilizacyjnym całkowita eliminacja promieniowania elektromagnetycznego ze środowiska jest niemożliwa, z tego względu niezbędne jest regularne monitorowanie jego poziomów, aby reagować na ewentualne przekroczenia wartości dopuszczalnych. W związku z tym zaleca się kontynuację monitoringu natężenia PEM w środowisku, a także inwentaryzację źródeł emisji pól elektromagnetycznych, wdrażanie nowoczesnych technik ograniczających tego typu promieniowanie oraz wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania dla istniejących i projektowanych emitatorów w celu wyeliminowania ich potencjalnej szkodliwości na zdrowie człowieka i środowisko.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> występowanie pól elektromagnetycznych o wartościach dopuszczalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
------------------------------------	------------------------------------

⁶⁶ źródło: Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, GIOŚ (na podstawie badań WIOŚ)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

<ul style="list-style-type: none"> • stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM; • brak przekroczeń wartości dopuszczalnej poziomu promieniowania elektromagnetycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja sieci elektroenergetycznych; • lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców; • rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektromagnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną; • dynamiczny rozwój telekomunikacji; • budowa urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w bliskości zabudowy mieszkaniowej; • wzrost liczby urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne; • wzmocnienie istniejących pól elektromagnetycznych.

4.5 GOSPODAROWANIE WODAMI

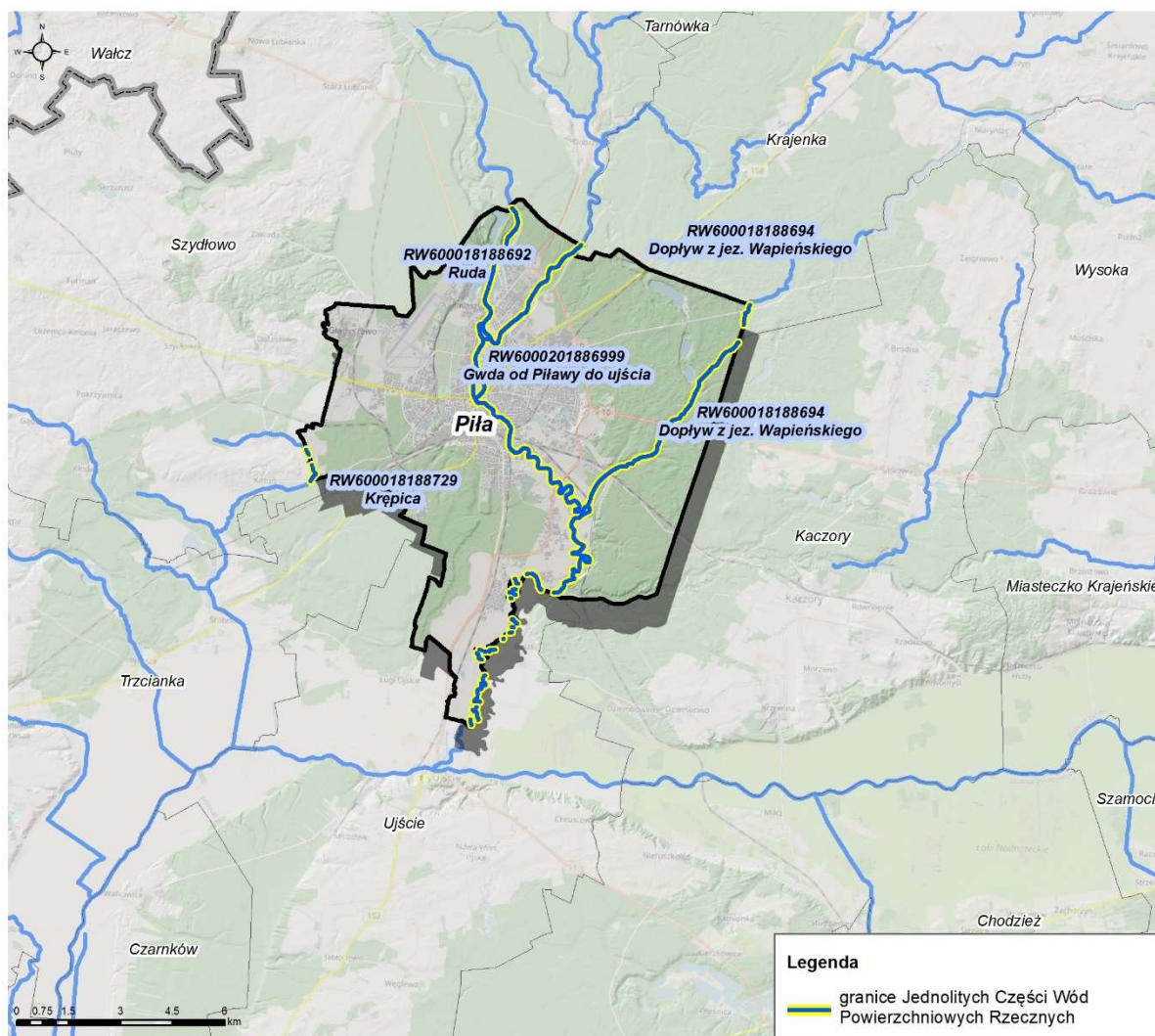
Korzystanie z zasobów wodnych regulowane jest następującymi aktami prawnymi: (1) Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Ramowa Dyrektywa Wodna), ustawą z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne oraz (2) Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Narzędziami polityki wodnej są „Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza” oraz „Warunki korzystania z wód regionu wodnego” realizowane przez właściwy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW). Dokumenty te stanowią podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zagospodarowania nimi w przyszłości.

4.5.1 Jednolite części wód powierzchniowych⁶⁷

Miasto Piła zlokalizowane jest w regionie wodnym Noteci, w obszarze dorzecza Odry. Na terenie miasta znajdują się następujące jednolite części wód powierzchniowych rzecznych:

- Ruda (RW600018188692),
- Dopływ z jez. Wapieńskiego (RW600018188694),
- Krępicza (RW600018188729),
- Gwda od Piławy do ujścia (RW6000201886999).

⁶⁷ źródło: GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

Rysunek 7 Układ wód powierzchniowych w obrębie miasta Piły⁶⁸

Celem środowiskowym w zakresie stanu/potencjału ekologicznego jest dobry potencjał ekologiczny natomiast w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Na podstawie uzyskanych wyników badań stan wszystkich badanych JCWP przepływających przez teren miasta Piły oceniono jako zły.

⁶⁸ źródło: opracowanie własne na podstawie: www.wody.isok.gov.pl.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 10 Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMŚ przepływających przez miasto Piła

Nazwa ppk	Nazwa i kod jcwp	Status JCWP	Klasa elementów biologicznych (rok badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (rok badań)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia (rok badań)	Klasa i stan/potencjał ekologiczny (rok badań)		Stan chemiczny (rok badań)	Ocena stanu jcwp (rok badań)
						Klasa	Stan / potencjał ekologiczny		
Gwda - Ujście	Gwda od Piławy do ujścia PLRW6000201886999	SZCW	2 (2018)	>2 (2018)	2 (2018)	3 (2018)	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)
Krępica - Stobno	Krępica PLRW600018188729	SZCW	3 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	3 (2019)	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)
Ruda - Piła	Ruda PLRW600018188692	NAT	5 (2017)	>2 (2017)	2 (2017)	5 (2017)	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Legenda:

Status JCWP:

NAT- naturalny

SZCW- silnie zmienione części wód

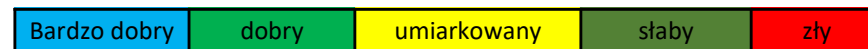
Klasy elementów biologicznych/fizykochemicznych/ specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

Klasyfikacja stanu chemicznego/Ocena stanu JCWP:

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego:

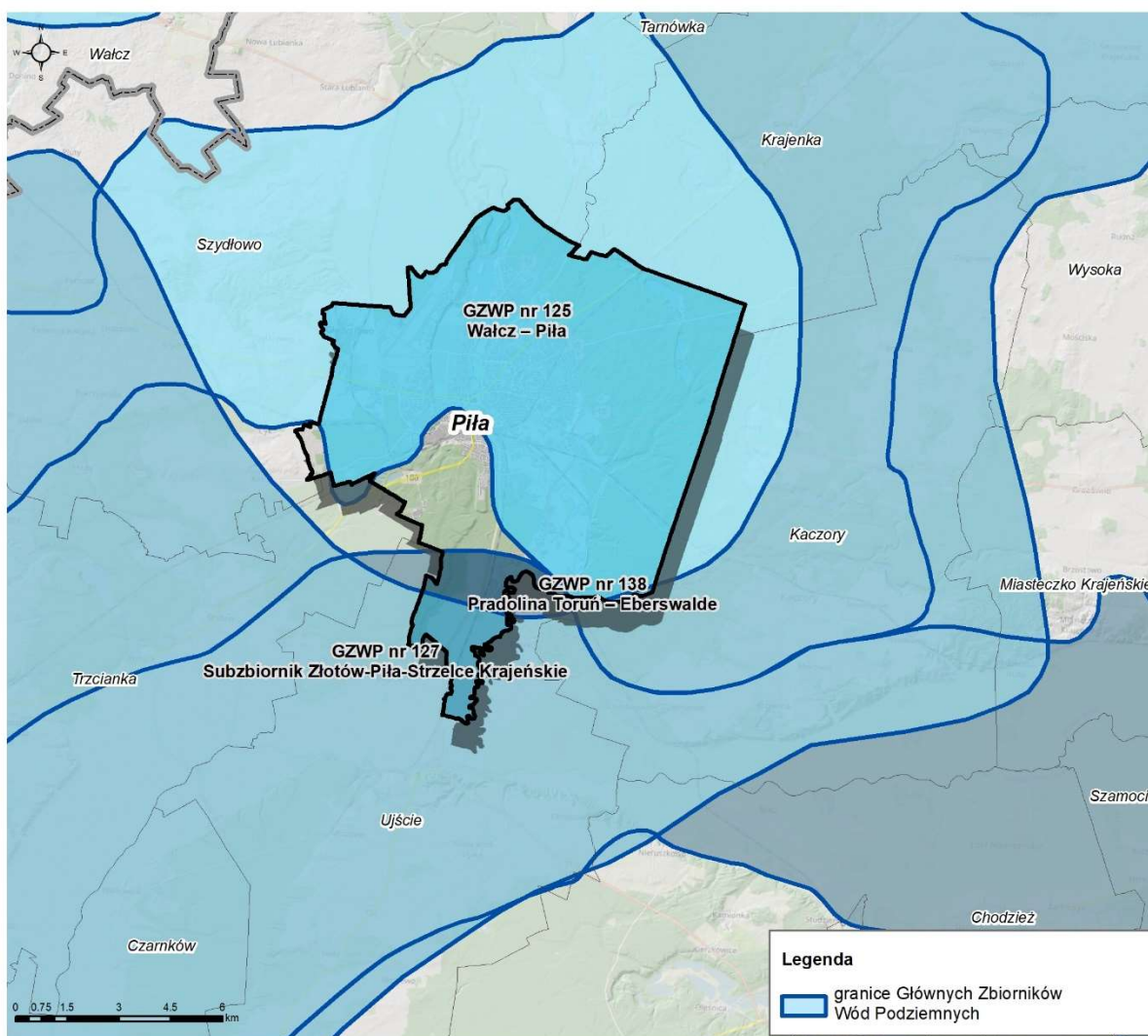

4.5.2 Wody podziemne

Na terenie miasta Piła zlokalizowane są trzy główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP):

- nr 125 zbiornik międzymorenowy Wałcz – Piła;
- nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie;
- nr 138 Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.

Rysunek 8 Główne zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane na terenie miasta Piły⁶⁹

W obrębie gminy Piła wydzielono dwie jednolite części wód podziemnych (JCWPd), tj.:

- nr 26 (kod PLGW600026) zlewnię Gwdy oraz
- nr 34 (kod PLGW600034) zlewnię środkowej Noteci.

⁶⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych na stronie PIG, dm.pgi.gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

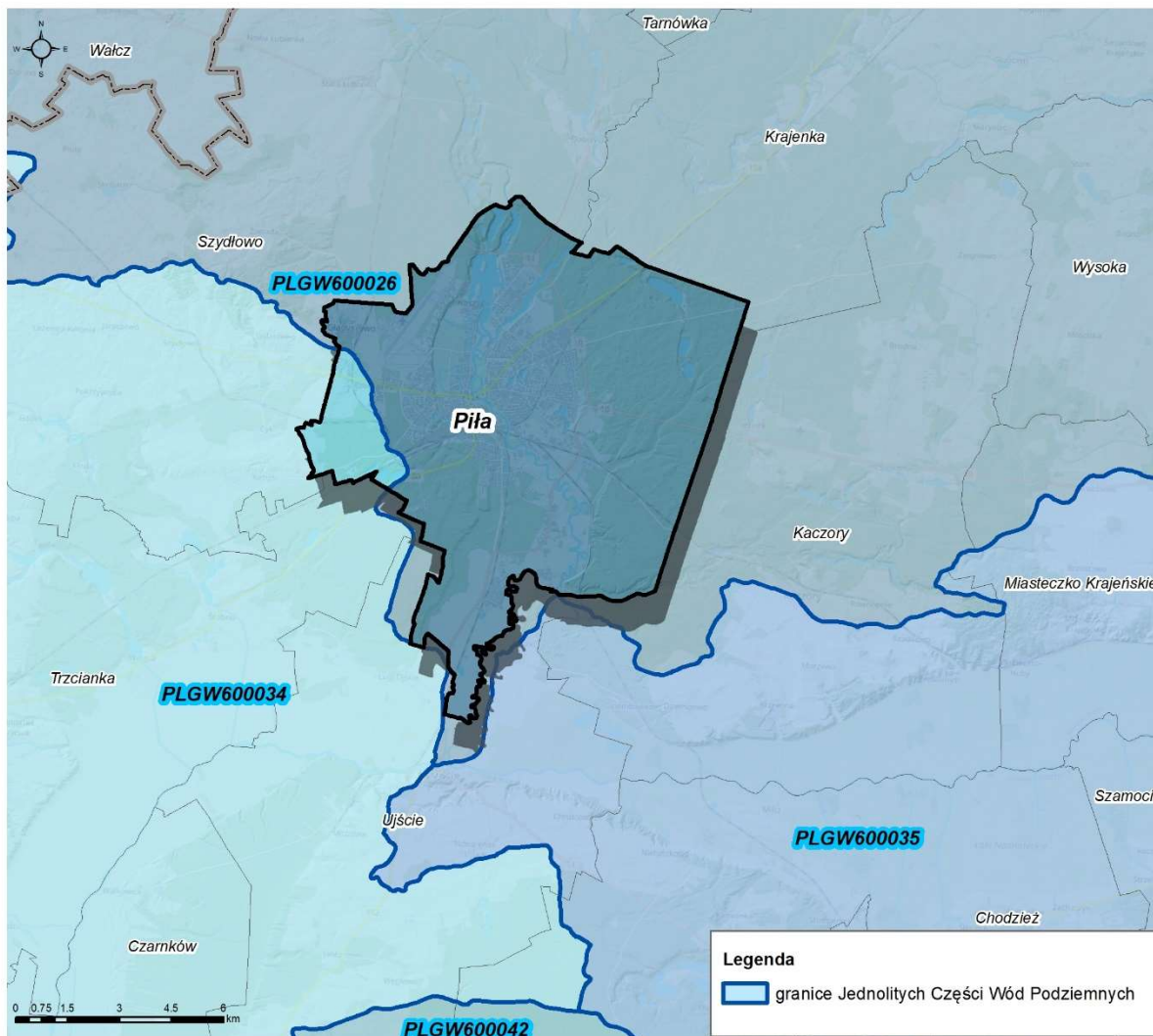

Na podstawie przeprowadzonych badań stan chemiczny i ilościowy ww. JCWPd, oceniono jako dobry. Obie JCWPd nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia brzmi następująco: „jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu”.

Tabela 11 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze miasta Piły⁷⁰

Stan wód podziemnych	JCWPd nr 26 dorzecze: Odra region wodny: Warta	JCWPd nr 34 dorzecze: Odra region wodny: Warta
Chemiczny	dobry	dobry
Ilościowy	dobry	dobry
Ogólna ocena JCWPd	dobry	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	-	-
Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych	-	-

⁷⁰ źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/>, dane za 2019 r.

Rysunek 9 Położenie miasta Piły na tle JCWPd⁷¹

4.5.3 Zagrożenie powodzią

Powodzie mogą mieć różne pochodzenie – rozróżniamy m.in. powodzie opadowe, roztopowe i zimowe. O charakterze i wielkości powodzi decydują wybrane czynniki, z których najistotniejsze to meteorologiczne i hydrologiczne, a w przypadku powodzi miejskich, również infrastrukturalne.

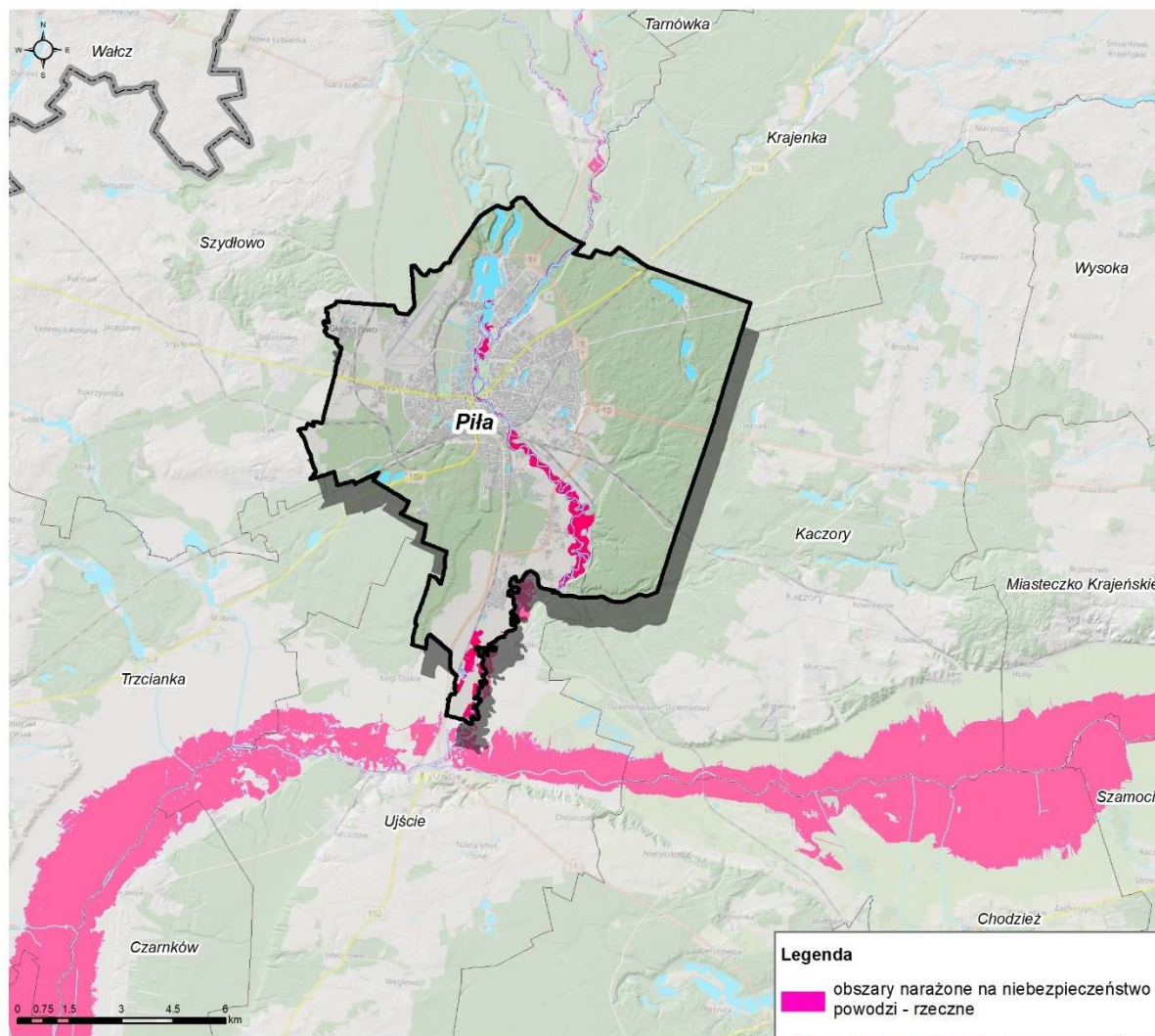
Na terenie miasta Piły istnieje zagrożenie ryzyka wystąpienia powodzi miejskiej. Powodzie miejskie powstają najczęściej w rezultacie intensywnych opadów o dużym natężeniu, występujących w krótkim okresie. Nadmierne uszczelnianie powierzchni miejskich, zanik obszarów czynnych biologicznie i brak obiektów małej retencji szczególnie przyczyniają się do wzrostu zagrożenia podczas nawałnic, ze względu na spotęgowanie spływu powierzchniowej wody deszczowej, niemożliwej do przyjęcia przez system kanalizacji deszczowej. Gwałtowne spływy wody wywołane

⁷¹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych na stronie PIŁG, dm.pgi.gov.pl

intensywnymi opadami powodują wówczas podtopienia terenów zamieszkałych, ulic, a także erozję gleb, osuwiska ziem, niszczenie terenów zielonych, czy elementów infrastruktury.

W okolicach miasta Piły występuje wysoki poziom ryzyka wystąpienia powodzi. Obszary zagrożenia powodzią występują na Gwdzie powyżej Piły (z uwagi na lokalizację kaskady małych elektrowni wodnych) oraz na odcinku Gwdy poniżej miasta Piły (ze względu na możliwość awarii urządzeń hydrotechnicznych i wałów).

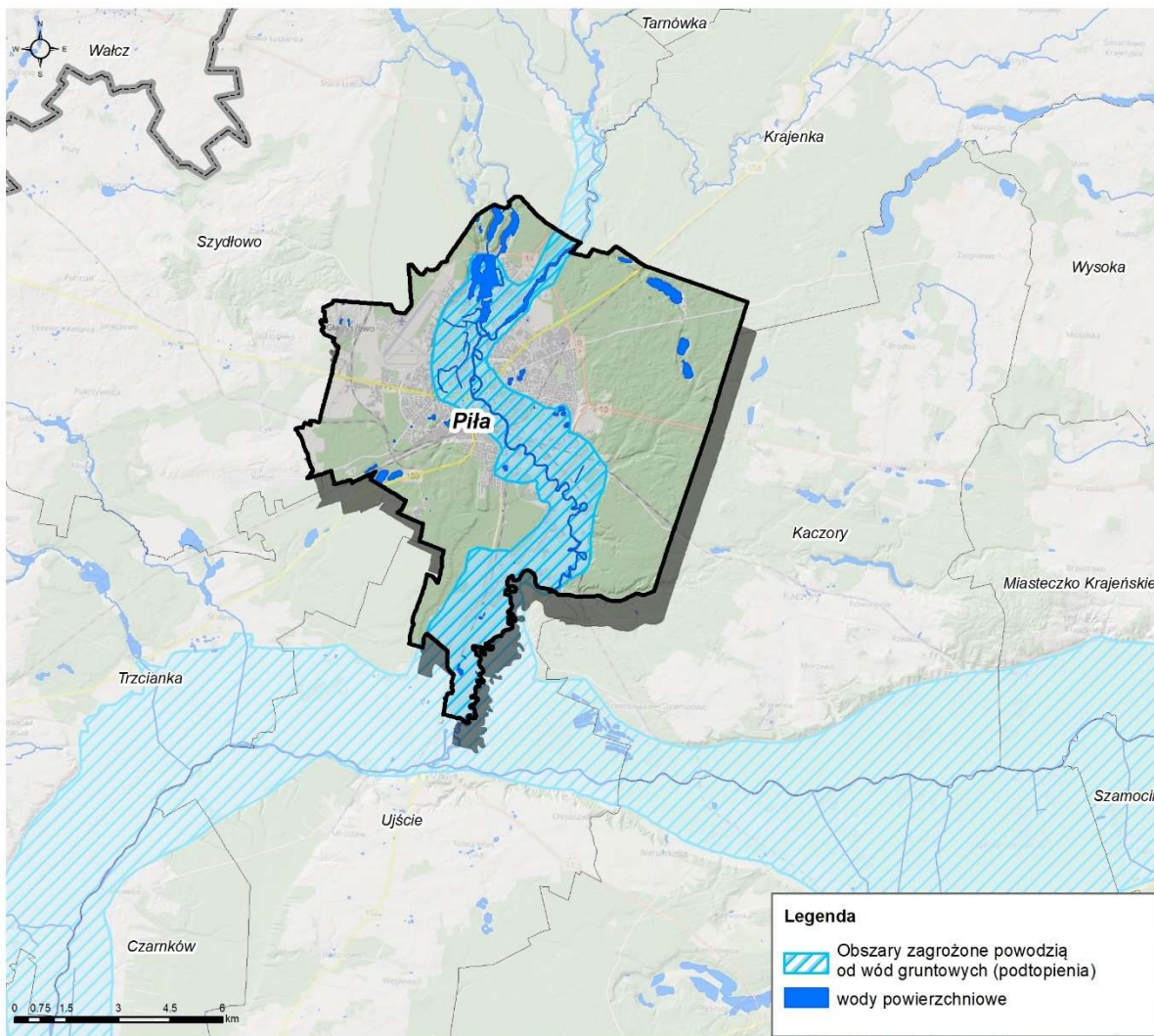

Rysunek 10 Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Piła⁷²

⁷² Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 11 Obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych na terenie miasta Piła⁷³

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • dobry stan jakości wód podziemnych; • wzrost świadomości osób korzystających z zasobów wód o konieczności ich ochrony i racjonalnego użytkowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak poprawy jakości wód powierzchniowych.

Analiza SWOT

⁷³ Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

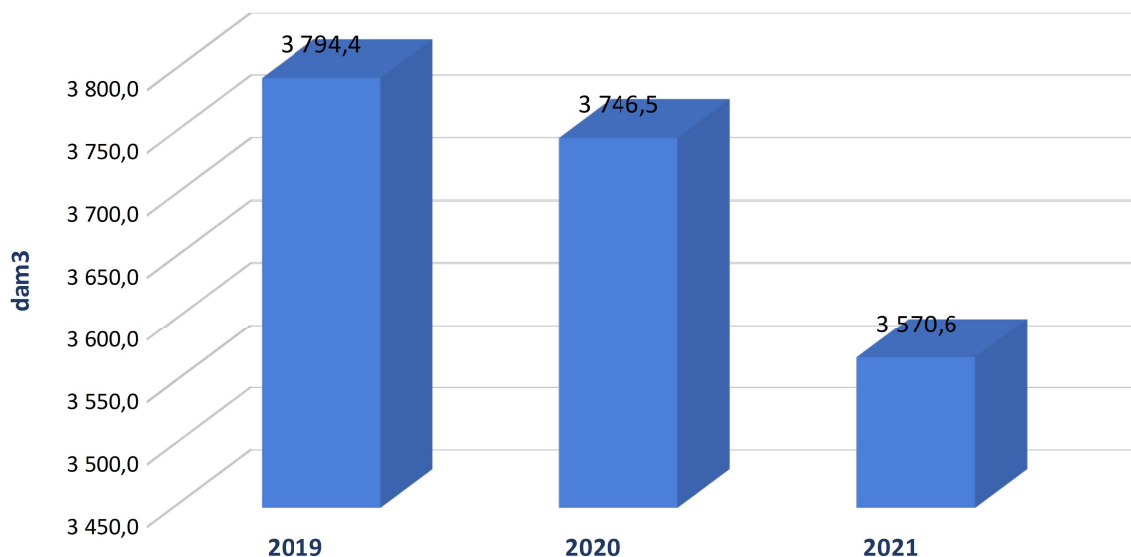

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> dobry stan jakości wód podziemnych. 	<ul style="list-style-type: none"> zły stan jakości wód powierzchniowych.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, edukacja ekologiczna społeczeństwa związana z korzystaniem z wody oraz ochroną jakości wód. Realizacja inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych i sieci wodociągowych. 	<ul style="list-style-type: none"> brak środków na realizację inwestycji kanalizacyjnych oraz wodociągowych, niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód, pogorszenie jakości wody na skutek nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Przenikanie do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z terenów zurbanizowanych.

4.6 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Piły, realizuje Spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile.

W 2021 roku zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w mieście Piła, wyniosło 3 570,6 dam³ (spadek o 223,8 dam³ w porównaniu do 2019 roku), w tym na potrzeby przemysłu 500 dam³ (na cele produkcyjne 337 dam³). Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem wynosił 14%. Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych wyniosło 2 406,0 dam³, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało 49,5 m³ (poniższa tabela).

Rysunek 12 Zużycie wody w mieście Piła w latach 2019-2021⁷⁴

⁷⁴ źródło: GUS, BDL, stan na dzień 15.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W 2021 r. długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) na terenie miasta Piły wynosiła 249,7 km. W tym samym roku długość czynnej sieci rozdzielczej na opisywanym terenie wynosiła 231,1 km.

W 2020 r. na terenie miasta Piły z sieci kanalizacyjnej, korzystało 70 799 osób (spadek o 1,14% w porównaniu do roku 2019).

W 2021 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Piły wynosiła 187,7 km. W tym samym roku siecią kanalizacyjną odprowadzono 2 798,5 dam³ ścieków (spadek o 1,68%, w porównaniu do 2019 roku).

W 2021 roku na terenie miasta Piły funkcjonowała 1 komunalna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów, z której korzystało 66 974 osób. W tym samym roku odprowadzono 3 292,0 dam³ ścieków (o 76,0 dam³ mniej w porównaniu do roku 2019). W 2021 r. łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi oczyszczono 5 812,0 dam³ ścieków (wzrost o 0,33%, w porównaniu do 2019 roku).

W 2021 roku w oczyszczalni w procesie oczyszczania ścieków komunalnych wytworzono 2 351 Mg komunalnych osadów ścieków (wzrost o 21%, tj. 501 Mg w porównaniu do 2019 roku).

Część mieszkańców miasta Piły korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz z przydomowych oczyszczalni. W 2021 r. ze zbiorników bezodpływowych korzystało 262 gospodarstwa domowe (wzrost o 59 gospodarstw w porównaniu do 2019 roku), z kolei z przydomowych oczyszczalni korzystały 43 gospodarstwa (wzrost o 1 w stosunku do 2019 roku).

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> spadek zużycia wody; spadek ilości odprowadzanych ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczne działania w zakresie wdrażania rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę.

Analiza SWOT

<p>MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> spadek zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności; mały udział przemysłu w zużyciu wody; spadek ilości odprowadzanych ścieków. 	<p>SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> niedostateczne działania w zakresie wdrażania rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę.
<p>SZANSE (czynniki zewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> systematyczny rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; rozwój nowych technologii w sektorze 	<p>ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> zanieczyszczenie wód substancjami ze spływów powierzchniowych w wyniku działalności rolniczej, a także pochodzącymi ze zbiorników

Unia Europejska
Fundusz Spójności

przemysłu w zakresie gospodarowania wodą.	bezodpływowych na ścieki; • zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową.
---	---

4.7 ZASOBY GEOLOGICZNE

Piła pod względem tektonicznym należy do obszaru platformy zachodnioeuropejskiej oraz antyklinorium śródpolskiego (segment pomorski). Jednostka ta graniczy od północnego-wschodu z synklinorium kościerzyńsko-puławskim oraz od południa, południowego-zachodu z synklinorium szczecińsko-miechowskim⁷⁵. Na zachodzie miasta przeważają piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe). Na wschodzie Piły dominują piaski i żwiry tarasów nadzalewowych rzeki Gwdy. W centralnej części miasta oraz w śródmieściu najczęściej spotykanymi gruntami są nasypy, torfy oraz piaski i żwiry tarasów nadzalewowych. W pobliżu rzeki Gwdy spotykane są piaski i żwiry tarasów zalewowych, torfy oraz namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych i okresowo przepływowych oraz starorzeczy. Utwory geologiczne te powstały głównie za sprawą działalności glacialnej (lodowców) i fluwioglacialnej (wód topniejących lodowców) zarówno poprzez akumulacje osadów jak i erozję⁷⁶.

W obrębie Piły zlokalizowane są trzy złoża surowców naturalnych, żadne z nich nie jest obecnie eksploatowane.

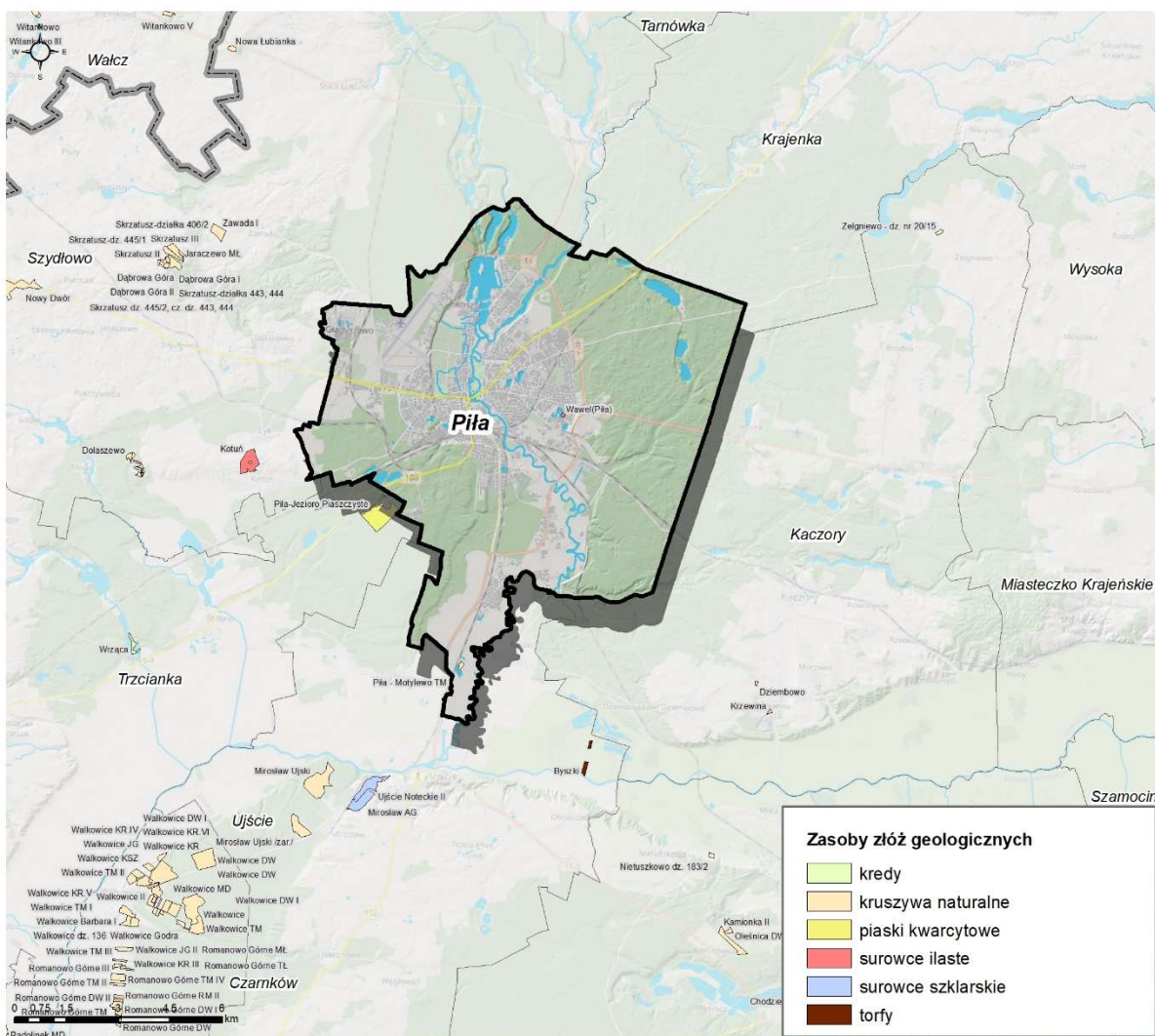
Tabela 12 Złoża naturalne na terenie Piły⁷⁷

Nazwa złoża	rodzaj kopaliny	stan zagospodarowania
Piła-Motylewo TM	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo
Piła-Gładyszewo	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów
Wawel (Piła)	surowce ilaste ceramiki budowlanej	eksploatacja złoża zaniechana

⁷⁵ Opracowanie własne na podstawie: Regionalizacja Tektoniczna Polski, A. Żelaźniewicz i in. 2011.

⁷⁶ Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowych Map Geologicznych Polski 1:50 000 oraz ich objaśnień (arkusze: Piła, Stara Łubianka, Śmiłowo, Krajanka)

⁷⁷ Źródło: opracowanie na podstawie Bilansu zasobów złóż kopaliny w Polsce wg. stanu na dzień 31.12.2021 r. oraz bazy MIDAS na <http://geoportal.pgi.gov.pl> [dostęp 19.09.2022].

Rysunek 13 Zasoby złóż geologicznych występujące na terenie miasta Piła⁷⁸

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • stale utrzymujący się poziom zasobów bilansowych surowców skalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wiele złóż, z których zaniechano wydobycie.

Analiza SWOT

⁷⁸ Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> występujące złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo, z których możliwa jest w przyszłości eksploatacja 	<ul style="list-style-type: none"> degradacja środowiska związana z działalnością kopalni; Konieczność wykonania prac rekultywacyjnych po zakończeniu eksploatacji.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> stosowanie nowej technologii w górnictwie służącej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> brak planów zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych; nielegalna eksploatacja surowców.

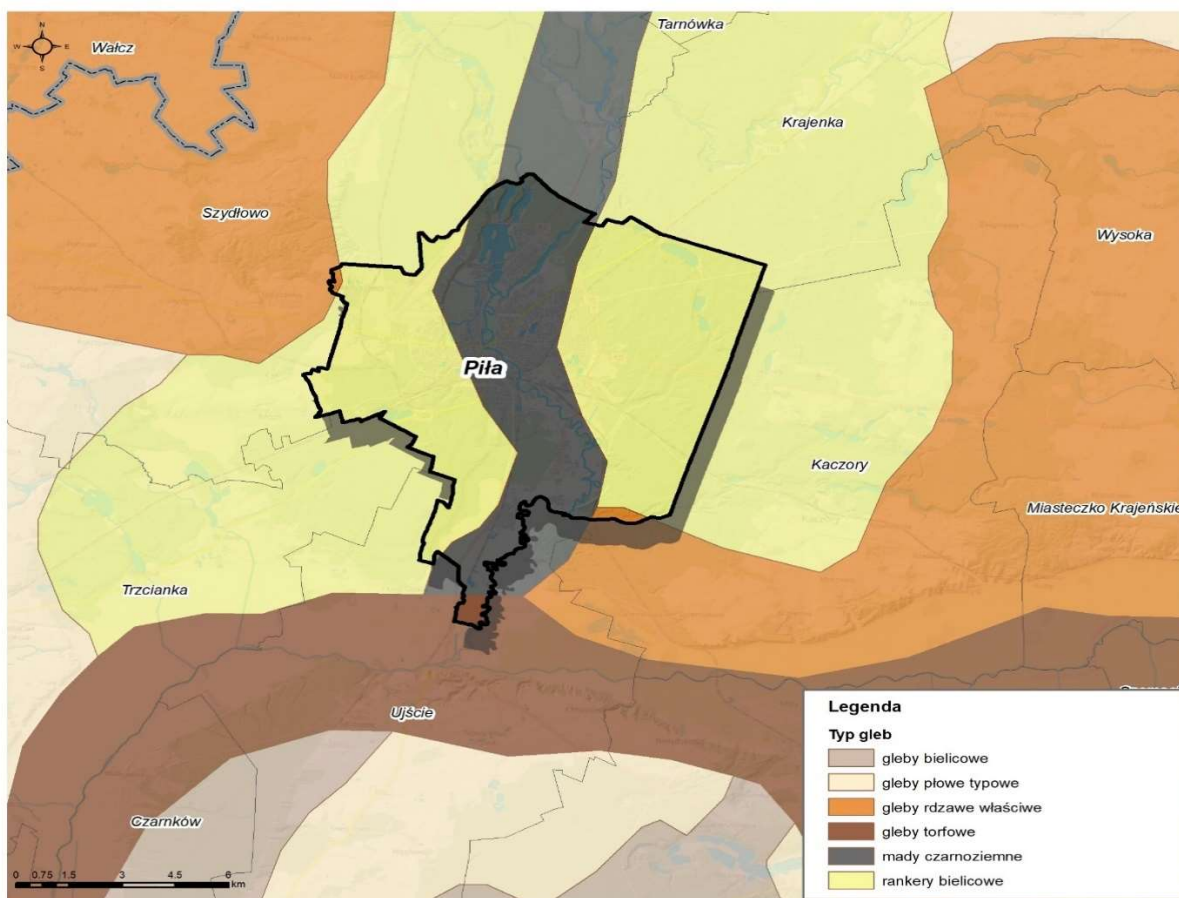
4.8 GLEBY

Charakterystyka i stan gleb

Gleby występujące na terenie Piły to w znacznej mierze piaszczyste gleby rdzawe (wraz z bielcowymi i brunatnymi) oraz mady rzeczne (i towarzyszące im gleby mułowe, murszowe i torfowe). Gleby piaszczyste występują na terenie całego miasta, natomiast mady rzeczne skupiają się na terenach okolic rzeki. Monitoring jakości gleb prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) nie objął badaniem gleb z Piły i okolic w poprzednich latach, zatem stan gleb nie jest możliwy do zweryfikowania.^{79, 80}

79 Źródło: na podstawie mapy: Gleby Klasyfikacja Genetyczna, S. Białousz 1994, dostępnej na stronie: <https://esdac.jrc.ec.europa.eu> dostęp:20.09.2022

80 Źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta Piły na lata 2014-2018.

Rysunek 14 Typy gleb występujące na terenie miasta Piła⁸¹

Osuwiska

Osuwiska są to formy terenu jakie powstają w wyniku przemieszczeń grawitacyjnych mas ziemi wzdłuż powierzchni poślizgu, w wyniku działalności człowieka lub z przyczyn naturalnych. Wg. danych z serwisu SOPO (Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej) Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie miasta Piła nie odnotowano żadnych osuwisk, ani terenów zagrożonych ich powstaniem.⁸²

Ochrona gleb w kontekście adaptacji do zmian klimatu

Gleby narażone są na zachodzące zmiany klimatyczne. Może oddziaływać to na ilość i jakość produkcji rolnej. Wzrost średniej temperatury powietrza oraz coraz częstsze susze powodują straty w uprawach rolnych, co ma wpływ na całą gospodarkę. Problemem w miastach jest zasklepienie gleb. Zabetonowane, wyłożone materiałem nieprzepuszczalnym powierzchnie, nie przepuszczają lub utrudniają retencje gleb co niekorzystnie wpływa na środowisko glebowe.

⁸¹ Źródło: Opracowanie własne

⁸² Źródło: dane pochodzą z zasobów witryny internetowej Projektu SOPO prowadzonej przez PIG-PIB, <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO> dostęp: 20.09.22

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> brak występowania ruchów masowych, w tym osuwisk. 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie gleb w wyniku rozbudowy strefy miejskiej na cele mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczej.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> brak występowania ruchów masowych, w tym osuwisk. 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie gleb w związku z zabudową terenu lub jej wymieszanie np. z gruzem; brak badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; rozwój urbanizacji, komunikacji i przemysłu powodujący przekształcanie gleb.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości środowiska dzięki rekultywacji gleb; realizacja programów wprowadzających elementy zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie miasta; racjonalne użytkowanie środków ochrony roślin oraz nawozów. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów; niewystarczająca ilość środków finansowych na zadania z zakresu rolnictwa.

4.9 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Krajowym dokumentem regulującym sprawy, związane z gospodarką odpadami jest ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1251). Ustawa ta określa środki, służące ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi przez zapobieganie powstawaniu odpadów i zmniejszenie ich ilości oraz negatywnego wpływu wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, a także przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów oraz poprawę efektywności takiego użytkowania, w celu przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Dokument wprowadza takie pojęcia jak katalog odpadów, pojęcie odpadów niebezpiecznych, odzysk odpadów oraz zapobieganie powstawaniu odpadów. W ustawie przedstawiona jest hierarchia sposobów postępowania z odpadami, która wymienia zapobieganie powstawaniu odpadów jako działanie najbardziej pożądane.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

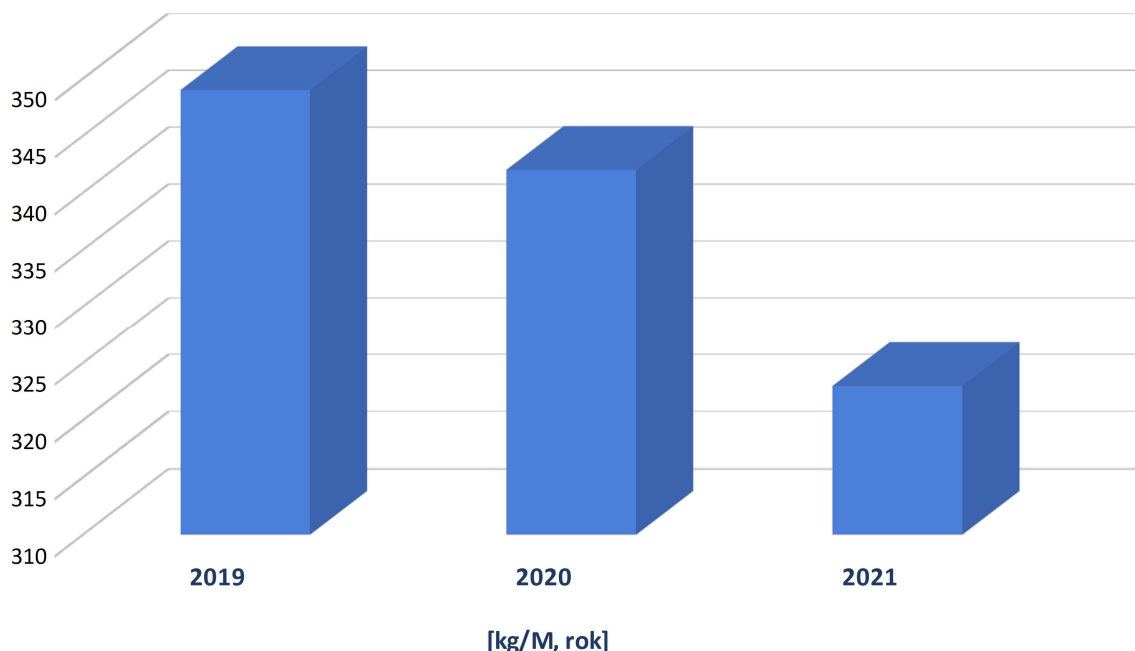

Kolejnym dokumentem, określającym zadania oraz obowiązki gminy w gospodarowaniu odpadami, jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, 1549 i 1768). Ustawa ta określa zadania gminy, także obowiązki właścicieli nieruchomości oraz właścicieli lokali w budynku wielolokalowym. W dokumencie pojawiają się także zagadnienia dotyczące warunków wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz obowiązki wytwórców odpadów komunalnych w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów.

Na mocy ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019, poz. 1579), w 2019 roku został zniesiony obowiązek przekazywania niesegregowanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania i procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania oraz bioodpadów do instalacji położonych wyłącznie na terenie województwa, w którym odpady te zostały wytworzone. Oznacza to, że niesegregowane odpady komunalne wytworzone na terenie miasta Piła, mogą być zagospodarowane poza obszarem województwa wielkopolskiego.

Miasto Piła należy do Związku Międzygminnego Piłski Region Gospodarki Odpadami komunalnymi. Odbiór odpadów na terenie miasta świadczony jest przez firmę Altvater Piła Sp. z o.o. z siedzibą przy ul Łącznej 4A w Pile. Odpady komunalne są przekazywane do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych mieszczących się w Pile, Kłodzie oraz Stawnicy koło Złotowa.

W 2021 roku masa wytworzonych odpadów na jednego mieszkańca wyniosła 323 kg. Poniżej przedstawiono dynamikę zmian masy odpadów, wytworzonych przez jednego mieszkańca.

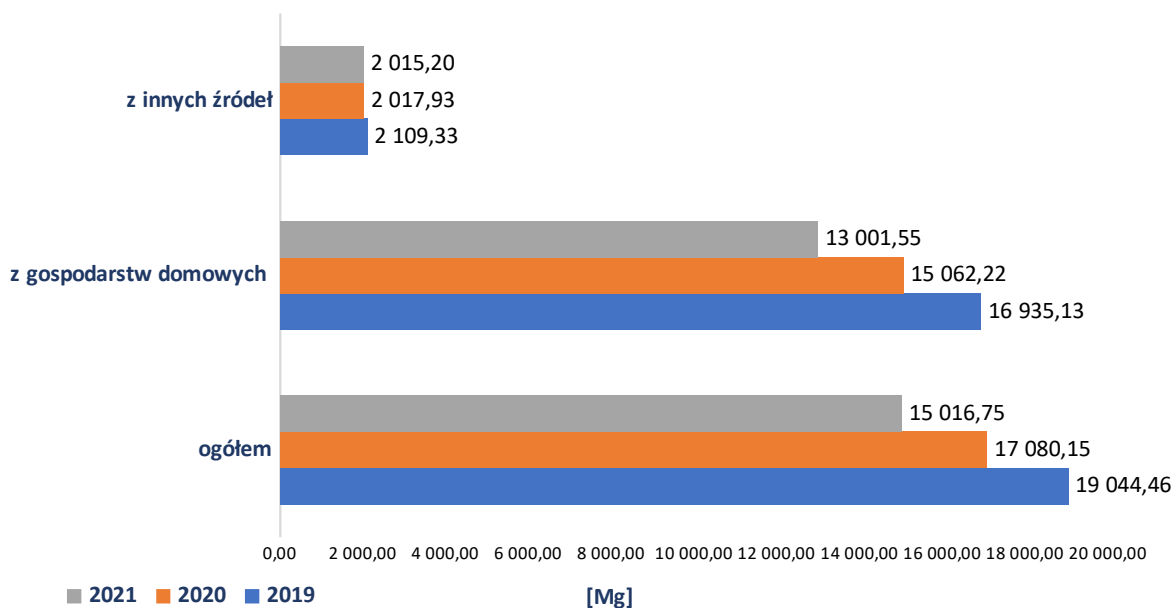

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 15 Średnia masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca Piły w latach 2019-2021⁸³

Liczba zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku corocznie ulega zmniejszeniu. W 2019 roku liczba ta wyniosła - 19 044,46 Mg zmieszanych odpadów, natomiast w 2021 roku liczba zmalała do 15 016,75 Mg.

Rysunek 16 Liczba zebranych odpadów w latach 2019-2021 na terenie miasta Piły⁸⁴

Liczba odpadów zbieranych selektywnie co roku ulega wzrostowi. W 2019 roku odnotowano - 6 502,54 Mg, natomiast w 2021 roku liczba ta wzrosła o 27,36% do wartości 8 281,68 Mg. Największy udział spośród odpadów zebranych selektywnie w 2021 roku stanowiły: odpady biodegradowalne (2 093,23 Mg), tworzywa sztuczne (1 864,64 Mg) oraz papier i tektura (1 380,94 Mg).

Tabela 13 Odpady selektywne zebrane w ciągu roku na terenie miasta Piły⁸⁵

Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów [Mg]		
	2019	2020	2021
odpady selektywne zebrane w ciągu roku ogółem	6 502,54	7 872,90	8 281,68
papier i tektura	1 097,65	1 544,96	1 380,94
szkło	1 179,74	1 359,02	1 323,40
tworzywa sztuczne	1 519,12	1 854,36	1 864,64
tekstylia	0,00	0,00	19,60
niebezpieczne	0,30	0,00	21,43

83 źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

84 źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

85 źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów [Mg]		
	2019	2020	2021
baterie i akumulatory	0,06	0,01	0,10
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	71,26	40,90	157,58
wielkogabarytowe	667,12	1 034,15	1 339,20
biodegradowalne	1 840,52	2 026,85	2 093,23
zmieszane odpady opakowaniowe	12,94	2,65	81,56
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	18,29	5,19	1,30
pozostałe	113,83	0,00	0,00

Na terenie miasta funkcjonują trzy punkty zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tj.:

- TIP TOP Przenośne Systemy Sanitarne, Wynajem-Serwis, Usługi Asenizacyjne, Marek Tabąła przy ul. Rodła 20;
- TOM Sp. z o.o. przy ulicy Kossaka 96;
- A.T.M. Metal Recycling przy ulicy Zakopiańskiej 6.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2021 roku wyniósł% (do uzupełnienia, nie działa strona) i zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.) został on osiągnięty⁸⁶.

Odpady zebrane w PSZOK

Na terenie miasta Piła funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, mieszczący się przy ul. F. Philipsa w Pile. Do PSZOK można dostarczać następujące odpady, tj.:

- odpady wielkogabarytowe (opróżnione z zawartości, nie zawierające w sobie innych odpadów);
- opony;
- odpady budowlane i remontowe;
- drewno i stolarka okienna;
- drewno impregnowane;
- budowlany i opakowaniowy styropian;
- papier i tektura;
- białe i kolorowe szkło;
- tworzywa sztuczne PET i inne niż PET;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- metale;
- odzież i tekstylia;
- popioły;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- odpady niebezpieczne (akumulatory, baterie, lampy fluorescencyjne, przeterminowane leki, termometry rtęciowe, rozpuszczalniki, kwasy, oleje i tłuszcze inne niż jadalne, opakowania z pozostałościami niebezpiecznymi, środki ochrony roślin, farby, tusze, kleje, lepiszcze i żywice, detergenty).

Do PSZOK nie można dostarczyć, tj.: odpadów, z których wyciekają płyny i inne substancje, odpadów silnie toksycznych, odpadów zawierających azbest, eternit i papę, padłych zwierząt, reszkowych odpadów komunalnych, opon z działalności gospodarczej oraz folii z działalności rolniczej.

4.9.1 Odpady zawierające azbest

Obowiązek usuwania odpadów zawierających azbest, wynika z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKA). Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej, według stanu na wrzesień 2022 r., na terenie miasta Piły zinwentaryzowanych zostało 1 736,70 Mg wyrobów zawierających azbest, 582,74 Mg zostało unieszkodliwione, a 1 153,96 Mg jest pozostałe do unieszkodliwienia.

Na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje jedno składowisko odpadów zawierających azbest i mieści się ono w Koninie.

Na terenie miasta Piła jest realizowany „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032” przyjęty Uchwałą Nr LII/673/14 Rady Miasta Piły z dnia 28 października 2014 roku. Głównym jego celem jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. Program zakłada realizację następujących zadań, tj.:

- inwentaryzację obiektów zawierających azbest;
- edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i procedur usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych;
- propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu miasta Piły;
- zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

4.9.2 Zapobieganie powstawaniu odpadów

Priorytetowymi wyzwaniami, w zakresie gospodarki odpadami są działania związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów z uwzględnieniem gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), a także dalsze zwiększanie poziomów przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu. Działania te powinny być realizowane poprzez m.in. akcje informacyjno-edukacyjne z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów, tworzenie punktów ponownego użycia oraz punktów napraw, funkcjonujących przy PSZOK-ach, zbiórki odzieży używanej w specjalnie do tego celu ustawionych pojemnikach, tworzenie banków żywności oraz jadłodzielni.

Dokumentem związanym z zapobieganiem powstawaniu odpadów jest Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów (2014), którego głównym celem jest rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> wzrost odpadów zbieranych selektywnie; stopniowe usuwanie wyrobów zawierających azbest; spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost kosztów zagospodarowania odpadów, co przenosi się na koszt odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

Analiza SWOT

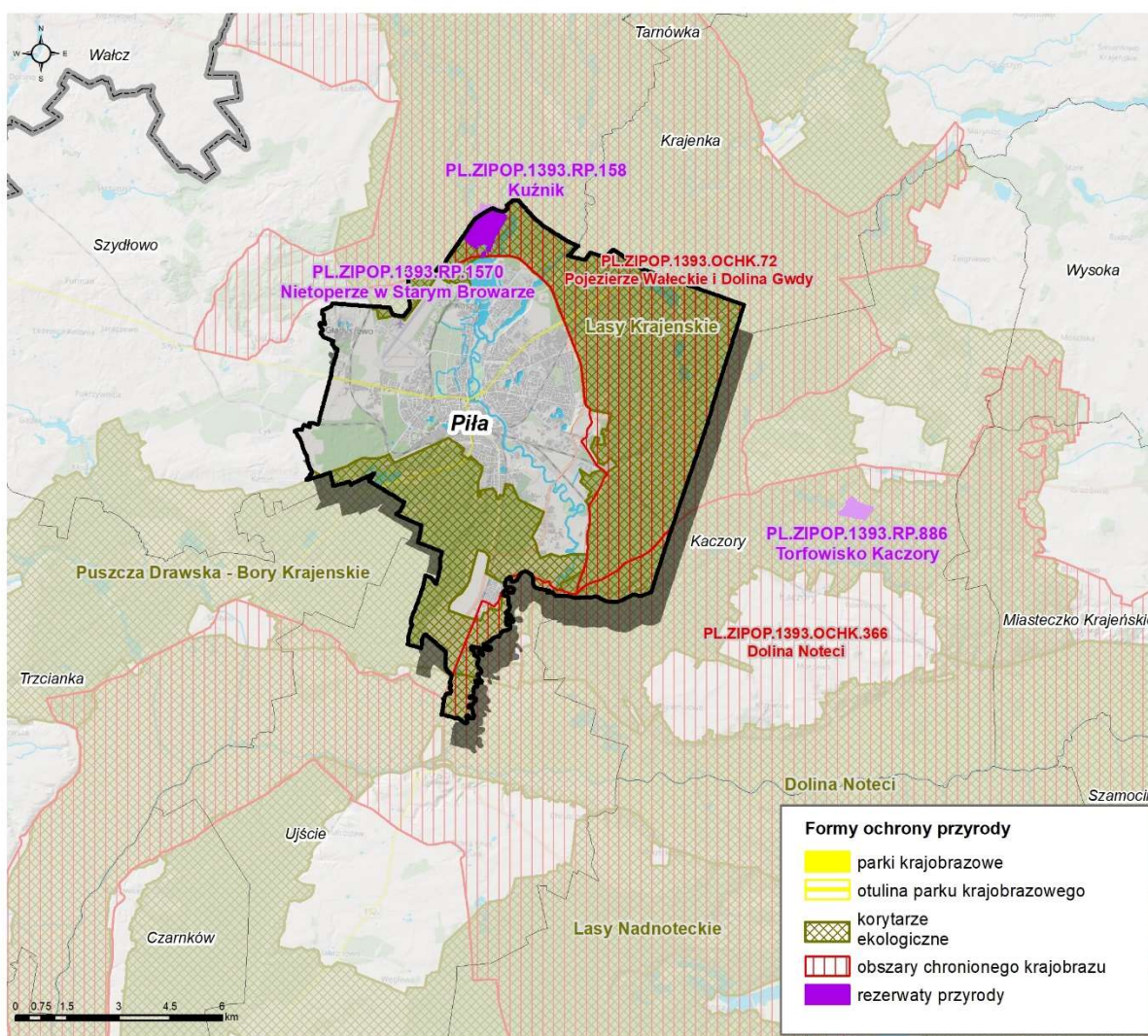
MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> wzrost masy odpadów zbieranych selektywnie; spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych; usuwanie wyrobów zawierających azbest; spadek masy wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca. 	<ul style="list-style-type: none"> wysokie koszty zagospodarowania odpadów; nielegalne pozbywanie się odpadów (m.in. na tzw. „dzikich wysypiskach”).
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> inwestycje w zakresie gospodarki odpadami; zmiany w przepisach prawnych pozwalające na możliwość udoskonalenie zasad selektywnego zbierania odpadów; intensyfikacja działań informacyjno- 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany prawne powodujące konieczność ciągłego dostosowywania się instalacji zagospodarowania odpadów; postępujący wzrost masy powstających odpadów komunalnych wynikający z rosnącej

<p>edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami.</p>	<p>konsumpcji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak odpowiednich środków na inwestycje związane z gospodarką odpadami.
---	--

4.10 ZASOBY PRZYRODNICZE

Piła leży w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego, na granicy pojezierzy Wałeckiego i Krajeńskiego, nad rzeką Gwdą.

Rysunek 17 Formy ochrony przyrody występujące na terenie miasta Piła⁸⁷

Obiekty i obszary chronione – obszary chronionego krajobrazu

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy

87 Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Na Pojezierzu występuje urozmaicona rzeźba terenu z rozległymi kompleksami leśnymi, głęboko wcięte doliny licznych rzek, moreny czołowe oraz doliny rynnowe z licznymi jeziorami. Obszar ten charakteryzuje się wysoką lesistością. Lasy reprezentowane są przez buczyny, kwaśne dąbrowy, bory sosnowe, łągi olszowo-jesionowe oraz bagienne olsy wokół jezior i grądy. Na obszarze można spotkać takie gatunki roślin jak: bagnica torfowa, cis pospolity, czermień błotna, fiołek przeciwny, modrzewnica europejska, storczyk plamisty, pływacz drobny, nercznica grzebieniasta, rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, widłak spłaszczony, wilczomleczeń błotny, wełnianka wąskolistna i żurawina błotna. Przedstawicielami zwierząt są: tracz nurogęś, bielik, orlik krzykliwy, żubr oraz bóbr.

Dolina Noteci

Część obszaru zajmują torfowiska niskie, pokryte przez zalewowe łąki i trzcinowiska. Wyspowo występują zarośla i zadrzewienia. Wśród siedlisk na obszarze doliny największy udział posiadają łąki i zarośla, a znacznie mniejszy siedliska rolnicze, lasy liściaste, wody śródlądowe i lasy iglaste. W Dolinie Noteci zanotowano 22 gatunki ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, takie gatunki jak: starodub łąkowy, czerwoczyk fioletek, boleń, piskorz, głowacz białołety, kumak nizinny, bóbr europejski oraz wydra europejska.

Rezerваты przyrody

Kuźnik

Przeważającym zbiorowiskiem leśnym rezerwatu jest bór sosnowy, którego uzupełnieniem są brzozy, dęby i osiki. Gatunki roślin występujące w rezerwacie to m.in.: kosaciec żółty, bagno zwyczajne, borówka bagienna, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bażyna czarna, osoka aloesowata, grzybień biały oraz grąziel żółty. Na faunę składają się sowa uszata oraz zimorodek.

Nietoperze w Starym Browarze

Rezerwat znajduje się na obszarze ruin dawnego browaru Hammer, na terenie nieistniejącej już osady Kuźnica Piłska. Obiekt ten stanowi jedno z najcenniejszych w Wielkopolsce zimowisko nietoperzy. Zwierzęta występujące w rezerwacie to m.in.: nocek duży, nocek Bechsteina, nocek łydkowłosy, nocek Natterera, nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, gacek brunatny, a także chrząszcze.

Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000

Ostoja Piłska (PLH300045)

Ostoja Piłska położona jest na obszarze pomiędzy morenami czołowymi na linii Czarnkowa i Chodzieży na południu, a morenami usytuowanymi pomiędzy Wyrzyskiem, Wysoką, Strącznem i

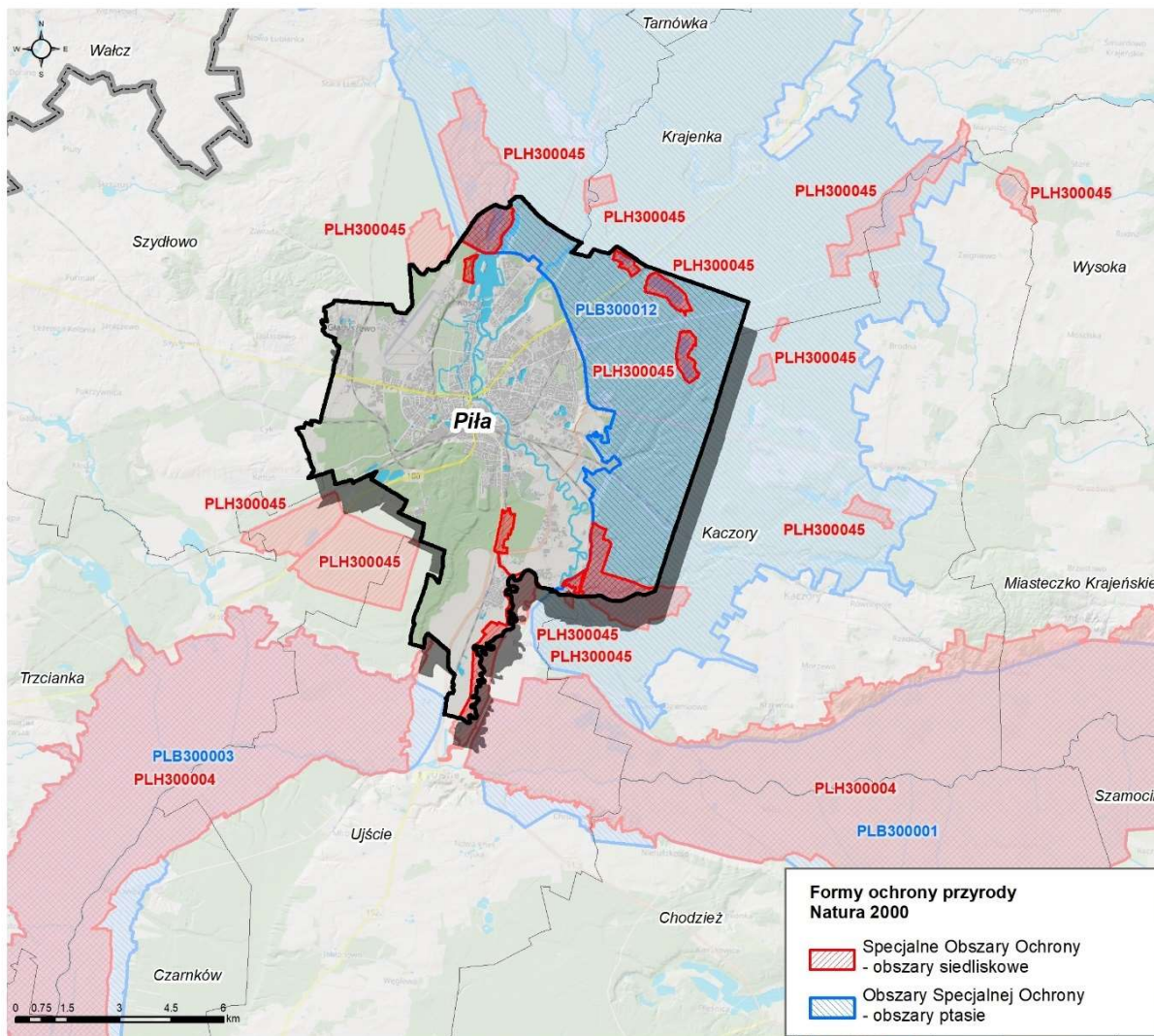
Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zawadą. Pod względem liczby typów siedlisk Natura 2000, stanowi jeden z bogatszych obszarów Wielkopolski i szerzej Zachodniej Polski. Na obszarze stwierdzono 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym: 5 gatunków ssaków (bóbr, wydra, nocek duży, nocek Bechsteina, mopek), 1 gatunek płaza (kumak nizinny), 1 gatunek ryby (boleń), 3 gatunki owadów (czerwończyk nieparek, zalotka większa, trzepla zielona) oraz 2 gatunki roślin (lipiennik Lossela i mech sierpowiec błyszczący).

Puszcza nad Gwdą (PLB300012)

Jest to rozległy kompleks leśny obejmujący bory sosnowe, a na zboczach i dnach dolin – lasy liściaste oraz mieszane. Obszar charakteryzuje się silnie urozmaiconą, postglacjalną rzeźbą terenu. Jest zróżnicowany siedliskowo, występuje na nim wiele jezior, głównie eutroficznych, jak również mezotroficznych i dystroficznych, z cennymi gatunkami i zbiorowiskami roślinnymi, o powierzchni wynoszącej do kilkuset hektarów. W obniżeniach terenu i wzdłuż rzek występują torfowiska zasadowe, nakredowe, przejściowe i zdegradowane torfowiska wysokie, jak również inne tereny podmokłe.

Rysunek 18 NATURA 2000 występujące na terenie miasta Piła⁸⁸

Pomniki przyrody

Na terenie miasta Piły znajdują się 24 pomniki przyrody. Pomniki przyrody, wyszczególniono w poniższej tabeli.

Tabela 14 Pomniki przyrody na terenie miasta Piły⁸⁹

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
1	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb	27	150	-

⁸⁸ Źródło: Opracowanie własne

⁸⁹ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>, dostęp 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
				szypułkowy – Quercus robur			
2	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	27	108	-
3	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	27	134	-
4	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	26	141	nazwa pomnika „Dębiak”
5	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	28	143	-
6	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	26	91	-
7	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	28	158	-
8	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	16	47	-
9	1973-02-15	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	30	147	-
10	1984-12-27	wieloobiektowy	drzewo	Topola biała – Populus alba	35	141	Według aktu grupa 3 topoli, w terenie odnaleziono 2 – wg uzyskanych informacji prawdopodobnie topola została wycięta
			drzewo	Topola biała – Populus alba	33	76	
11	1985-12-28	wieloobiektowy	drzewo	-	-	-	-
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	28	91	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	27	106	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer	26	97	

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
				saccharinum			
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	98	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	127	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	182	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	27	132	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	28	112	
12	1986-12-29	jednoobiektowy	drzewo	Wiąz pospolity – Ulmus minor	19	136	-
13	1986-12-29	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	18	117	-
14	1986-11-28	jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity – Fagus sylvatica	18	99	-
15	1986-11-28	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Głaz znajduje się w lustrze wody zalewu w Koszycach, przy rozwidleniu dróg Wałcz-Piła z wyspą na zalewie
16	1992-12-31	wieloobiektowy	drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	21	69	Grupa drzew: 4 dęby, 1 wiąz oraz 4 modrzewie w wieku ok. 140 lat
			drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	22	69	
			drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	22	92	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	25	117	

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	25	117	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	20	68	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	21	95	
			drzewo	Wiąz szypułkowy – Ulmus leavis	23	90	
17	1992-12-31	wieloobiektowy	drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – Aesculus hippocastanum	20	89	Prawdopodobnie grupa 14 drzew: 10 lip, 3 kasztanowce, 1 grab – w terenie zidentyfikowano 12 drzew istniejących (8 lip, 3 kasztanowce, 1 grab) oraz 1 wyciętą lipę, 1 lipy nie odnaleziono
			drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – Aesculus hippocastanum	21	96	
			drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – Aesculus hippocastanum	20	92	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	94	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	68	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	21	102	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	92	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	106	
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	77	
			drzewo	Lipa drobnolistna –	20	135	

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
				Tilia cordata			
			drzewo	Lipa drobnolistna – Tilia cordata	20	81	
			drzewo	Grab zwyczajny – Carpinus betulus	15	60	
18	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	22	74	-
19	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	21	100	-
20	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	22	49	-
21	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	22	60	Drzewo o dwóch pniach
22	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	21	81	-
23	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	23	80	-
24	2006-12-28	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Głaz położony jest na terenie Nadleśnictwa Kaczory, leśnictwa Podlasie, w oddziale 214f, obok szlaku turystycznego, przy rzece Gwdzie

Korytarze ekologiczne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Korytarz ekologiczny, wg definicji z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów⁹⁰. Miasto Piła położone jest w obrębie trzech korytarzy ekologicznych, tj.:

- Lasy Krajeńskie;
- Puszcza Drawska – Bory Krajeńskie;
- Dolina Noteci.

Użytek ekologiczny

Użytkiem ekologicznym, wg definicji z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania⁹¹.

Tabela 15 Użytki ekologiczne na terenie miasta Piły

Nazwa	Rodzaj użytku	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej
Zakole	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2007-11-08	0,9400	Siedlisko przyrodnicze o bogatej szacie roślinnej oraz miejsce bytowania zwierząt zbiorowiska łągu

Użytek „Zakole” jest to łąka nad Gwdą, która zalewana jest podczas wysokich stanów rzeki. Użytek ten jest siedliskiem przyrodniczym, będącym miejscem ochrony szaty roślinnej oraz miejscem bytowania zwierząt zbiorowiska łągu.

Flora i fauna

Flora

Na terenie miasta Piły występuje wiele form ochrony przyrody, kształtujące szatę roślinną miasta. Na obszarze rezerwatów przyrody spotkać można takie gatunki roślin jak: kosaciec żółty, bagno zwyczajne, borówka bagienna, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bażyna czarna, osoka aloesowata, grzybień biały czy grązel żółty. Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy charakteryzują się następującymi gatunkami: bagnica torfowa, cis pospolity, czermień błotna, fiołek przeciwny,

⁹⁰ źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040920880/T/D20040880L.pdf>, dostęp 21.09.2022 r.

⁹¹ źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040920880/T/D20040880L.pdf>, dostęp 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

modrzewnica europejska, storczyk plamisty, pływacz drobny, nerecznica grzebieniasta, rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, widłak spłaszczony, wilczomleczeń błotny, wełnianka wąskolistna oraz żurawina błotna. W piłskich lasach spotykane są rzadkie gatunki roślin, m.in. bażyna czarna, zimozioło północne, śnieżyczka przebiśnieg, grzybienia biała, lilia złotogłów, bagno zwyczajne, rosiczka okrągłolistna i widłaki. Gatunki drzew to przede wszystkim sosna zwyczajna jak również dąb, brzoza, olcha.

Fauna

Fauna miasta Piły bogata jest w różne gatunki zwierząt zamieszkujące obszary sieci NATURA 2000, rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz lasy. Obszar Ostoi Piłskiej jest siedliskiem dla gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, takich jak: bóbr, wydra, nocek duży, nocek Bechsteina, mopek, kumak nizinny, boleń, czerwończyk nieparek, zalotka większa, trzepla zielona. Na terenie rezerwatu przyrody Kuźnik na faunę składają się sowa uszata i zimorodek, natomiast na terenie Nietoperzy w Starym Browarze występują m.in. nocek duży, nocek Bechsteina, nocek łydkowłosy, nocek Natterera, nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, gacek brunatny oraz chrząszcze. Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałęckie i Dolina Gwdy obfituje w takie gatunki jak tracz nurogęś, bielik, orlik krzykliwy, żubr oraz bóbr. W Dolinie Noteci występują 22 gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, takie gatunki jak: czerwończyk fioletek, boleń, piskorz, głowacz białołpety, kumak nizinny, bóbr europejski i wydra europejska. Na terenie piłskich lasów występują m.in. łoś, jeleń, sarna, dzik, daniel, zając, lis, jenot, borsuk, kuna, norka, tchórz, piżmak, łasica, wilk, gacek brunatny, karlik większy, mroczek, nocki, mopek, bóbr, wydra, bocian biały i czarny, błotniaki, kania ruda i czarna, krogulec, jastrząb, myszołów, puszczyk, włośchatka, żuraw, czajka, dudek, dzięcioł, gągoł, zimorodek, lelek kozodój, muchołówka żałobna, bielik, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, traszka zwyczajna, kumak nizinny, ropucha szara, zielona i paskówka, a także zalotka większa i trzepla zielona.

Lasy

Lasy Państwowe na terenie miasta Piły znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Zdrojowa Góra, które podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile (RDLP).

Drzewostany na terenie miasta rosną na siedliskach borowych. Ich udział wynosi ok. 90%, przy czym ok. 50% są to siedliska boru świeżego. Głównym gatunkiem występującym w piłskich lasach jest sosna zwyczajna, z domieszką dębu, brzozy oraz olchy.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 16 Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Piła w latach 2019-2021⁹²

Rok	Grunty leśne Ogółem	Lesistość	Lasy ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	Lasy publiczne gminne	Lasy prywatne ogółem
	[ha]	[%]	[ha]					
2019	5 408,80	51,3	5 265,79	5 120,79	5 003,49	5 000,41	117,30	145,00
2020	5 297,01	50,2	5 154,00	5 121,00	5 003,70	5 000,62	117,30	33,00
2021	5 297,01	50,1	5 148,54	5 115,54	4 998,24	4 995,16	117,30	33,00

Zagrożenia środowiskowe i antropogeniczne wpływających na stan zasobów przyrodniczych miasta Piła

Pośród zagrożeń zidentyfikowanych na terenie miasta Piły wymienić można przede wszystkim presję zabudowy, leżącej w sąsiedztwie kompleksów leśnych, która prowadzi do przzerwiania powiązań przyrodniczych oraz izolacji terenów leśnych, a tym samym do obniżenia ich odporności biologicznej. Bariere ekologiczną na terenie miasta stanowi dobrze rozbudowana infrastruktura drogowa, w tym drogi o dużym natężeniu ruchu – drogi krajowe nr 10 i 11, a także drogi wojewódzkie nr 179, 180 oraz 188. Bariere stanowią również tereny kolejowe i linie energetyczne, w szczególności wysokiego napięcia.

Kolejnym zagrożeniem wpływającym na stan zasobów przyrodniczych na terenie Piły są zanieczyszczenia atmosfery miejskiej (emisja zanieczyszczeń różnego pochodzenia), które przyczyniają się do obniżenia odporności biologicznej fauny i flory, a w szczególności lasów iglastych. Najbardziej oddziałyującymi na zasoby przyrodnicze miasta składnikami zanieczyszczeń są pyły, które wpływają w negatywny sposób na rośliny, powodując zmianę ich środowiska glebowego – następuje akumulacja metali ciężkich oraz zmianę właściwości powierzchni liści poprzez utrudnienie dostępu do światła, podniesienie temperatury i utrudnienie wymiany gazowej. Związki węgla, siarki i azotu również mają wpływ na degradację szaty roślinnej. Na przyrodę wpływają również zmiany klimatu miejskiego – podwyższenie średniej temperatury powietrza, inwersja termiczna, obniżenie wilgotności względnej powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru i zmiany natężenia promieniowania słonecznego.

Zieleń miejska obumiera także z uwagi na długotrwałe stosowanie środków chemicznych (soli) do zwalczania śliskości na ulicach, chodnikach i placach oraz spaliny pojazdów. Wpływ na stan zieleni ma również nielegalna wywózka odpadów.

⁹² źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, dostęp 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych występujących na terenie miasta Piły, zidentyfikowano na podstawie Planu zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012). Zagrożenia występujące na jej obszarze to m.in.:

- osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich straty;
- zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja), która niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk;
- usuwanie lub ograniczenie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu;
- zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca);
- presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop praczy) oraz dziczających kotów i psów;
- niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.

W Planie zadań ochronnych zostały wskazane następujące działania ochronne:

- zmniejszenie presji drapieżników;
- budowa platform gniazdowych;
- budowa sztucznych gniazd;
- rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych;
- zapewnienie minimalnego udziału starych drzew;
- ochrona żerowisk;
- zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych;
- ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • obecność dużej ilości form ochrony przyrody na terenie miasta, • wysoka lesistość miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • spadek dynamiki tempa zalesień, • zanikanie siedlisk na skutek przekształceń antropogenicznych, a także zmian klimatu, eutrofizacji, kwaśnych deszczów.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> obecność form ochrony przyrody na terenie miasta, duża ilość pomników przyrody, zróżnicowanie gatunkowe oraz siedliskowe. 	<ul style="list-style-type: none"> presja urbanistyczna, komunikacyjna oraz turystyczna na tereny o wysokich walorach przyrodniczych.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> środki na czynną ochronę gatunków oraz siedlisk, podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, uwzględnienie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych, zagrożenie siedlisk przyrodniczych, gatunków oraz upraw leśnych ze strony patogenów, zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk oraz pogorszenie stanu zachowania gatunków, zagrożenie pożarami w lasach.

4.11 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed wystąpieniem poważnych awarii jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami, związanymi z substancjami niebezpiecznymi. Kolejnym dokumentem regulującym te zasady jest Ustawa POŚ.

Poważne awarie stanowią powszechne niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi, jak i dla całego środowiska przyrodniczego. Zagrożenie, spowodowane gwałtownym zdarzeniem, jakim są poważne awarie, może wywołać znaczne zniszczenie wszystkich elementów środowiska lub pogorszenie jego stanu. Ochrona przed skutkami wystąpienia poważnej awarii powinna w głównej mierze być oparta na zapobieganiu zaistnienia tego typu zdarzeń oraz w przypadku wystąpienia awarii, na szybkim ograniczeniu jej skutków. W tym celu na podmioty stwarzające ryzyko wystąpienia tego typu zagrożeń nakłada się obowiązek postępowania tak, aby przeciwdziałać występowaniu jakichkolwiek awarii i sytuacji stwarzających zagrożenia. Zadania z zakresu zapobiegania występowaniu poważnych awarii przemysłowych realizuje WIOŚ oraz PSP. Organy te prowadzą kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Dodatkowo przeprowadzają badania przyczyn wystąpienia awarii i sposobów likwidacji ich skutków, szkolenia i instruktaże w tym zakresie oraz współdziałają z organami administracji samorządowej.

Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie miasta Piły nie znajdują się zakłady uwzględnione w rejestrze zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r., w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji

Unia Europejska
Fundusz Spójności

niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).

Wg. stanu na 31 grudnia 2021 r. na terenie miasta zlokalizowano 2 zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR):

- Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "GEOFIZYKA TRANS-GAZ" Spółka z o.o., ul. Chrobrego 50, 87-100 Toruń, Oddział w Pile, 64-920 Piła, ul. Powstańców Wlkp. 185;
- AIR PRODUCTS Spółka z o.o. w Warszawie, ul. 17 stycznia 48, 02-146 Warszawa Oddział w Głogowie ul. Żukowicka 1, 67-231 Żukowice, Zakład w Pile 64-920 Piła, ul. Kossaka 150.

Przypadki wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

Na terenie miasta Piły w latach 2019-2021 nie odnotowano poważnych awarii przemysłowych.

Poważne awarie przemysłowe w kontekście adaptacji do zmian klimatu

Zmiany klimatu mogą powodować zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii, w szczególności w zakresie transportu materiałów i paliw. W tym zakresie największe zagrożenie stanowią ekstremalne zjawiska tj. burze, silne wiatry, podtopienia, ulewy, opady śniegu, gołoledź. Dodatkowo negatywny wpływ na transport ma zarówno niska jak i wysoka temperatura. Zmieniające się warunki pogodowe mogą powodować utrudnienia w transporcie, a przez to zwiększyć ryzyko wypadków.

Wpływ zmian klimatu na transport analizuje się w odniesieniu do poszczególnych typów transportu. Szczególnie wrażliwy na zmieniające się warunki klimatyczne jest transport drogowy. Silne wiatry mogą powodować tarasowanie dróg i pojazdów przez połamane drzewa, czy słupy przydrożne, a nawet zniszczenia infrastruktury drogowej. Również zjawiska takie jak gwałtowne opady deszczu, śniegu i gradu mogą zaburzać płynność transportu. Jeżeli chodzi o temperaturę, to zarówno niskie temperatury (powodujące gołoledź) jak i wysokie temperatury są niekorzystne dla transportu. Długotrwałe upały negatywnie oddziałują zarówno na elementy infrastruktury jak i pojazdy. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w kontekście zmian klimatycznych wiąże się z ryzykiem deficytu wód chłodniczych na potrzeby energetyki. Przedłużające się fale upałów mogą bowiem doprowadzić do sytuacji obniżenia wód w rzekach i zbiornikach, co w konsekwencji uniemożliwi produkcję energii elektrycznej.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • brak wystąpienia zdarzeń o znamionach poważnych awarii lub poważnych awarii w ostatnich latach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; • wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Analiza SWOT

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> brak wystąpienia zdarzeń o znamionach poważnych awarii lub poważnych awarii w ostatnich latach. 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych.
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych; możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost zapotrzebowania na paliwa oraz rozwój przemysłu; niewystarczająca ilość środków finansowych.

4.12 ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

4.12.1 Adaptacja do zmian klimatu

Obszar interwencji	Działania adaptacyjne
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> wyznaczanie pod zabudowę terenów, w których możliwe jest podłączenie do sieci ciepłej wprowadzanie do obszarów zabudowy terenów zieleni
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> rozwój ekologicznych i cichych technologii ogrzewania/chłodzenia budynków
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym lokalizowanie obiektów będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego poza obszarami zabudowanymi lub w odpowiedniej odległości od tych obszarów
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury rozwój kanalizacji opadowej i zwiększenie wykorzystania tych wód dla potrzeb gospodarczych zrównoważone zarządzanie wodami opadowymi
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie nowych technologii służących ograniczeniu zużycia wody uszczelnianie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych
Zasoby geologiczne	-
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> działania mające na celu ochronę gleb stosowanie upraw odpornych na zmiany klimatu zachowanie trwałych użytków zielonych i zadrzewień śródpolnych
Gospodarka odpadami	<ul style="list-style-type: none"> wdrażanie nowoczesnych technologii oraz zwiększenie

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Działania adaptacyjne
i zapobieganie powstawaniu odpadów	<p>efektywności funkcjonowania infrastruktury służącej do przetwarzania odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> zapobieganie powstawaniu odpadów i działania mające na celu przygotowanie produktów do ponownego użycia zwiększenie udziału odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie ekspansji gatunków obcych, które mogą stopniowo wypierać gatunki rodzime zwiększenie lesistości i przebudowa drzewostanów monokulturowych zachowanie prawidłowych stosunków wodnych, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	<ul style="list-style-type: none"> planowanie, modernizacja, budowa oraz rozbudowa infrastruktury transportowej w sposób uwzględniający gwałtowne zmiany pogodowe nacisk na tworzenie i kontrolę systemów zabezpieczeń przed skutkami zmian klimatycznych w przypadku powstawania nowych zakładów przemysłowych

4.12.2 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Obszar interwencji	Zagrożenia środowiska
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> ekstremalne zjawiska pogodowe skutkujące pogorszeniem się stanu środowiska skażenia toksycznymi środkami przemysłowymi emitowanymi do atmosfery wskutek awarii instalacji przemysłowych
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> nadmierny hałas wskutek awarii instalacji przemysłowych
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> awarie infrastruktury elektroenergetycznej
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> ekstremalne deszcze nawałne, wezbrania zatorowe oraz roztopowe skutkujące podtopieniami i powodzią susze wywołane długotrwałymi falami upałów awarie obiektów hydrotechnicznych skażenie wód powierzchniowych i podziemnych toksycznymi substancjami, wynikające z niewłaściwego magazynowania lub składowania niebezpiecznych substancji
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> zastosowanie w sytuacjach nadzwyczajnego zagrożenia procedur związanych z ograniczeniem zużycia wody
Zasoby geologiczne	-
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> pożary przesuszenie gruntów dehumifikacja gleby zanieczyszczenia chemiczne i mechaniczne

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Zagrożenia środowiska
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> negatywny wpływ odpadów na elementy środowiska wynikający z niewłaściwego deponowania odpadów zapłony odpadów magazynowych na terenie składowisk odpadów
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> ekstremalne zjawiska pogodowe – susze, gwałtowne ulewy, huraganowe wiatry pojawienie się wysoce zjadliwych patogenów niekontrolowane rozprzestrzenianie się obcych gatunków inwazyjnych
Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	<ul style="list-style-type: none"> wybuchy, awarie zbiorników transportowych i magazynowych katastrofy w ruchu lądowych

4.12.3 Edukacja ekologiczna

Obszar interwencji	Edukacja ekologiczna
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> działania edukacyjne w zakresie ochrony powietrza oraz wpływu złej jakości powietrza na zdrowie ludzi podnoszenie kompetencji urzędników w zakresie sprawozdawczości z realizacji programów ochrony środowiska
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu klimatu akustycznego promowanie wśród przedsiębiorców technologii o obniżonej hałaśliwości promowanie transportu rowerowego i zbiorowego
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> działania edukacyjne w zakresie oddziaływania i szkodliwości PEM
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zjawisk ekstremalnych (powodzi, podtopień, suszy) działania edukacyjne w zakresie ochrony wód i gospodarowania wodami promowanie rozwiązań z zakresu małej retencji wodnej promocja gospodarki o obiegu zamkniętym
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłowych
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> -
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> edukacja społeczeństwa w zakresie promowania rolnictwa ekologicznego, ochrony gleb i racjonalnego stosowania środków ochrony roślin
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami, promowanie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> działania edukacyjne w zakresie zasobów przyrodniczych, leśnych i zieleni, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego
Zagrożenia poważnymi awariami	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie właściwych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Edukacja ekologiczna
przemysłowymi	zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców

4.12.4 Monitoring środowiska

Obszar interwencji	Edukacja ekologiczna
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring jakości powietrza prowadzony poprzez referencyjne laboratoria w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska • kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola obiektów przemysłowych, drogowych i kolejowych w szczególności stwarzających zagrożenie dla klimatu akustycznego
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja monitoringu środowiska
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie monitoringu stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z WIOŚ celem pozyskiwania najbardziej aktualnych danych w zakresie monitoringu wód i gleb
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • -
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring potencjalnych miejsc występowania „dzikich wysypisk” i reagowanie w momencie ich identyfikacji • kontrola przestrzegania zasad wydanych decyzji w zakresie: transportu, zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring stanu siedlisk i gatunków • monitoring występowania gatunków obcych • monitoring lasów • monitoring zadrzewień i zakrzewień na terenie gminy
Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	<ul style="list-style-type: none"> • stała współpraca z PSP, GIOŚ i WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii przemysłowych

4.13 GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) jest to system opierający się na racjonalnym wykorzystaniu zasobów, co polega na ograniczeniu powstawania odpadów oraz na ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko wytwarzanych produktów. Wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym powinno odbywać się na kilku płaszczyznach – w sektorze gospodarczym, konsumenckim, naukowym oraz w wymiarze edukacyjnym, obejmującym każdą grupę społeczną.

W GOZ wyróżnia się 7 filarów, które są podstawą tego systemu:

1. wartość ludzkiej działalności gwarantuje wartość nie tylko finansową,;
2. materiały w gospodarce są wykorzystywane cyklicznie, zachowując wysoką wartość;
3. energia oparta jest na źródłach odnawialnych;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

4. woda jest wydobywana w zrównoważonym tempie, a odzyskiwanie zasobów jest maksymalizowane;
5. bioróżnorodność jest wspierana i wzmagana na poziomie strukturalnym;
6. społeczeństwo i kultura są zachowane poprzez zarządzanie społecznym;
7. zdrowie i dobre samopoczucie ludzi i innych gatunków jest wspierane na poziomie strukturalnym.

W gospodarce o obiegu zamkniętym materiały, które mogą zostać poddane recyklingowi, są ponownie prowadzone do gospodarki jako nowy surowiec, co przyczynia się do zmniejszenia zużycia surowców naturalnych, takich jak woda, drewno czy węgiel, a także pozwala na skrócenie drogi transportu i zmniejszenie śladu węglowego. Istotną rolę w GOZ odgrywają Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK-i), gdzie zbierane są odpady do dalszego przetworzenia oraz rzeczy, które nadają się do dalszego użytkowania. Ważną kwestię w tym systemie stanowi również budownictwo cyrkularne, opierające się na wykorzystaniu materiałów z recyklingu, czerpaniu wzorców z natury oraz budowie modułowej, dzięki czemu istnieje łatwy sposób montażu i demontażu części.

Krajowym dokumentem w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym jest Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym⁹³, przyjęta w 2019 roku. Mapa ta ma w szczególności służyć identyfikacji działań na rzecz maksymalizacji wartości dodanej zasobów/surowców, materiałów i produktów oraz ograniczenia powstawania odpadów, przy jednoczesnym zachowaniu warunku wydajności procesów produkcji i konsumpcji. Głównym celem Mapy jest wskazanie działań horyzontalnych, które dotyczyłyby jak największego wycinka życia społeczno-gospodarczego. W Dokumencie dokonana została priorytetyzacja obszarów, których rozwój umożliwi wykorzystanie szans stojących przed Polską i stanowić będzie odpowiedź na obecnie istniejące lub spodziewane zagrożenia.

5. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

5.1 CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Cele programu wyznaczono na podstawie celów, zawartych w krajowych i wojewódzkich programach strategicznych a także na podstawie regulacji zawartych w prawie. Cele te opisano dla każdego z obszarów interwencji. Ponadto w kolejnym rozdziale dla każdego z celów, określono kierunki interwencji oraz wskaźniki monitorowania.

Obszar interwencji	Cele
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> • OKJP I. Poprawa jakości powietrza z uwzględnieniem

⁹³ źródło: Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (Uchwała Rady Ministrów z 10 września 2019 r.)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Cele
	zmian klimatu
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> ZH I. Poprawa klimatu akustycznego
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> GW I. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> ZG I. Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi oraz ochrona złóż
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> GL I. Dostosowanie do zmian klimatycznych oraz racjonalna gospodarka zasobami glebowymi
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> GO I. Kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych ZP II. Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej
Zagrożenie poważnymi awariami	<ul style="list-style-type: none"> ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

Unia Europejska
Fundusz Spójności

5.2 HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ DO ROKU 2026

Tabela 17 Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu na lata 2022-2026

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym ⁹⁴	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA (OKJP)		- klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszzonego PM10	C (2021 r.)	A	OKJP 1. Ochrona powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	OKJP 1.1. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	monitorowane: GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	M	-
2.			- klasa jakości powietrza ze względu na stężenie benzo(a)pirenu	C (2021 r.)	A		OKJP 1.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	własne: Urząd Miasta Piły	A	-

94 Typy zadań o charakterze horyzontalnym: A – związane z adaptacją do zmian klimatu, E- edukacyjny, M – monitoringowy, N – zapobiegający nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
3.			-klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM2,5	C1 (2021 r.)	A		OKJP 1.3. Termomodernizacja budynków mieszkalnych	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
4.							OKJP 1.4. Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: mieszkańcy, spółdzielnie mieszkaniowe, zarządcy budynków	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.							OKJP 1.5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: Straż Miejska, Policja	A	-
6.							OKJP 1.6. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
7.						OKJP 2. Zanieczyszczenia pochodzące z transportu	OKJP 2.1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg na terenie miasta	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: GDDKiA, Powiatowy Zarząd Dróg w Piłe, Starostwo Powiatowe w Piłe	A	-
8.							OKJP 2.2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych na terenie miasta	własne: Urząd Miasta Piły	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.							OKJP 2.3. Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego	monitorowane: MZK Piła Sp. z o.o.	A	-
10.							OKJP 2.4. Modernizacja przystanków transportu publicznego	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
11.							OKJP 2.5. Promocja korzystania z transportu publicznego w mieście	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
12.							OKJP 2.6. Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: GDDKiA, Powiatowy Zarząd Dróg w Piłe, Starostwo Powiatowe w Piłe	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
13.						OKJP 3. Działania edukacyjno-informacyjne	OKJP 3.1. Promocja i prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych w zakresie ochrony powietrza	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: jednostki oświatowe	E	-
14.	ZAGROŻENIA HAŁASEM (ZH)	ZH 1. POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	-	-	-	ZH 1. Poprawa standardów klimatu akustycznego	ZH 1.1. Monitoring hałasu na terenie miasta	monitorowane: WIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	M	-
15.							ZH 1.2. Rozwój i integracja różnych form transport publicznego	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
16.								ZH 1.3. Rozwój transportu rowerowego	własne: Urząd Miasta Piły	A

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
18.							ZH 1.4. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	monitorowane: zarządcy dróg	A	-
19.						ZH 2. Działania edukacyjno-informacyjne	ZH 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: jednostki oświatowe	E	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
20.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)	PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	- liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego [szt.]	0 (2020 r.)	0	PEM 1. Ograniczenie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi i środowisko	PEM 1.1. Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	monitorowane: WIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	M	-
PEM 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola							monitorowane: WIOŚ	A	-	
21.						PEM 2. Działania edukacyjno-informacyjne	PEM 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: jednostki oświatowe	E	-
22.										

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka									
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)														
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K									
23.	GOSPODAROWANIE WODAMI (GW)	GW I. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	- zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem [dam ³]	3 570,6 (rok 2021)	<3 570,6	GW 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie dostarczania odpowiedniej jakości i ilości wody pitnej	GW 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej	monitorowane: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Piłe	A	brak wystarczających środków finansowych									
24.			- zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	33,3 (rok 2021)	<33,3						GW 2. Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	GW 2.1. Monitorowanie stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	monitorowane: GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	M	-				
25.																GW 2.2. Wdrożenie działań wprowadzających elementy zielonej infrastruktury	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Piłe	A	-
26.																			

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
27.							GW 2.4. Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recykulacja obiegu wody)	monitorowane: przedsiębiorstwa	A	-
28.							GW 3. Działania edukacyjno-informacyjne	GW 3.1. Działania edukacyjne w zakresie gospodarowania i ochrony wód	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: jednostki oświatowe	E
29.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA (GWS)		- długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	231,1 (rok 2021)	>231,1	GWS 1. Poprawa funkcjonowania system gospodarki wodno-ściekowej	GWS 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci sanitarnych	monitorowane: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	A	-
30.			- długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	187,7 (rok 2021)	>187,7		GWS 1.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody i infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	monitorowane: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
31.							GWS 1.3. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
32.							GWS 1.4. Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
33.	GLEBY (GL)		-	-	-	GL 1. Rekultywacja i remediacja gleb	GL 1.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: właściciele gruntów	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
34.		GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi					GL 1.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: właściciele gruntów	A,N	-
35.							GL 1.3. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań podczas planowania inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych) , przeciwdziałanie procesowi erozji gleby	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: przedsiębiorcy	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka				
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K				
36.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)		- masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg/M]	323 (rok 2021)	<323	GO 1. Racjonalna gospodarka odpadami, monitoring oraz zapobieganie powstawaniu odpadów	GO 1.1. Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta	własne: Urząd Miasta Piły	A	-				
37.			- masa zinwentaryzowanych materiałów zawierających azbest pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia [Mg]	1 153,96 (rok 2022)	<1 153,96						GO 1.2. Zwiększanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: mieszkańcy	A	-
38.												GO 1.3. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	własne: Urząd Miasta Piły	A

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
39.							GO 1.4. Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
40.							GO 1.5. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	monitorowane: właściciele nieruchomości/posesji	A	-
41.							GO 1.6. Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego	monitorowane: zarządzający instalacjami, podmioty ekonomii społecznej	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
42.						GO 2. Działania edukacyjno-informacyjne	GO 2.1. Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu właściwego gospodarowania odpadami oraz zapobiegania powstawaniu odpadów	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: jednostki oświatowe	E	-
43.	ZASOBY PRZYRODNICZE (ZP)		- liczba form ochrony przyrody na terenie Miasta Piła [szt.] - powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna,			ZP 1. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	ZP 1.1. Inwentaryzacje i ekspertyzy dot. zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie i aktualizacja baz danych o zasobach przyrodniczych	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: RDOŚ w Poznaniu, PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
44.			tereny zieleni osiedlowej, cmentarze) [ha]	31 (rok 2021 r.) 304,63 (rok 2021)	>31 >304,63		ZP 1.2. Uwzględnienie ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach budowy	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: przedsiębiorcy	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
45.							ZP 1.3. Identyfikacja miejsc występowania i eliminacja gatunków inwazyjnych	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra, właściciele i zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe	A	-
46.							ZP 1.4. Utrzymywanie i ustanawianie form ochrony przyrody, w tym konserwacja pomników przyrody	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
47.							ZP 1.5. Zwiększanie powierzchni zieleni na terenie miasta	własne: Urząd Miasta Piły	A	-
48.							ZP 1.6. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	własne: Urząd Miasta Piły	A	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
49.		ZP II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	- lesistość [%]	50,1 (rok 2021)	>50,1	ZP 2. Ochrona powierzchni i spójności lasów	ZP 2.1. Ochrona lasów na terenie miasta	monitorowane: PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	A	-
50.							ZP 2.2. Zapobieganie pożarom w lasach	monitorowane: PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	A,N	-
51.							ZP 2.3. Edukacja przyrodniczo-leśna	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	E	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Typ zadania o charakterze horyzontalnym	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
52.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI (ZPA)	ZPA 1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	- liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (zgodnie z definicją art. 3 pkt 23 ustawy POŚ) [szt.]	0 (2021 r.)	0	ZPA 1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA 1.1. Badanie przyczyn, zapobieganie i usuwanie skutków poważnych awarii	własne: Urząd Miasta Piły monitorowane: PSP Piła	N	-
53.			ZPA 1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PWIS, PSP, OSP	monitorowane: WIOŚ w Poznaniu, PSP Piła	N		brak środków finansowych			

Unia Europejska
Fundusz Spójności

HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH ORGANU OPRACOWUJĄCEGO PROGRAM

Tabela 18 Zadania własne Prezydenta Miasta Piły w ramach Programu do 2026 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację + jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Razem (w tys. zł)	Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1.	OCHRONA KLIMATU i JAKOŚCI POWIETRZA (OKJP)	OKJP 1.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
2.		OKJP 1.3. Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
3.		OKJP 1.4. Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
4.		OKJP 1.5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
5.		OKJP 1.6. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
6.		OKJP 2.1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg na	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	środki własne

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		terenie miasta		własnych	własnych	własnych	własnych	własnych	własnych		
7.		OKJP 2.2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych na terenie miasta	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
8.		OKJP 2.4. Modernizacja przystanków transportu publicznego	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
9.		OKJP 2.5. Promocja korzystania z transportu publicznego w mieście	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
10.		OKJP 2.6. Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
11.		OKJP 3.1. Promocja i prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych w zakresie ochrony powietrza	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
12.		ZAGROŻENIA HAŁASEM (ZH)	ZH 1.2. Rozwój i integracja różnych form transport publicznego	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne
13.	ZH 1.3. Rozwój transportu rowerowego		Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
14.	ZH 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu		Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	budżet gminy, środki zewnętrzne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		akustycznego		własnych	własnych	własnych	własnych	własnych	własnych			
15.	POLE ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)	PEM 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Urząd Miasta Piły	według kosztorysu	według kosztorysu	według kosztorysu	według kosztorysu	według kosztorysu	według kosztorysu	koszty w ramach zadań własnych	środkie własne	-
16.	GOSPODAROWANIE WODAMI (GW)	GW 2.2. Wdrożenie działań wprowadzających elementy zielono-niebieskiej infrastruktury	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
17.		GW 2.3. Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jedno- i wielorodzinnych	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
18.		GW 3.1. Działania edukacyjne w zakresie gospodarowania i ochrony wód	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
19.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA (GWS)	GWS 1.3. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
20.		GWS 1.4. Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	Urząd Miasta Piły	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
21.	GLEBY (GL)	GL 1.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
22.		GL 1.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środkie własne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

23.		GL 1.3. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań podczas planowania inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), przeciwdziałanie procesowi erozji gleby	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środk własne	-
24.	GOSPODARKA ODPADAMI i ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)	GO 1.1. Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środk własne	-
25.		GO 1.2. Zwiększanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środk własne	-
26.		GO 1.3. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środk własne	-
27.		GO 1.4. Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
28.		GO 2.1. Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu właściwego gospodarowania odpadami oraz zapobiegania powstawaniu odpadów	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środk własne	-
29.		ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP 1.1. Inwentaryzacje	Urząd Miasta Piły	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	środk własne

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	(ZP)	i ekspertyzy dot. zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie i aktualizacja baz danych o zasobach przyrodniczych		ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych		
30.		ZP 1.2. Uwzględnienie ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach budowy	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
31.		ZP 1.3. Identyfikacja miejsc występowania i eliminacja gatunków inwazyjnych	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	budżet gminy, środki zewnętrzne	-
32.		ZP 1.4. Utrzymywanie i ustanawianie form ochrony przyrody, w tym konserwacja pomników przyrody	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
33.		ZP 1.5. Zwiększanie powierzchni zieleni na terenie miasta	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
34.		ZP 1.6. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
35.		ZP 2.3. Edukacja	Urząd Miasta Piły	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	koszty w	środki własne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		przyrodniczo-leśna		ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych	ramach zadań własnych		
36.	ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI (ZPA)	ZPA 1.1. Badanie przyczyn, zapobieganie I usuwanie skutków poważnych awarii	Urząd Miasta Piły	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-

Unia Europejska
Fundusz Spójności

5.3 HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH PRZEZ PREZYDENTA MIASTA PIŁY

Tabela 19 Zadania monitorowane przez Prezydenta Miasta Piła w ramach Programu do 2026 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację + jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)			Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				Lata 2022-2023	Lata 2024-2025	Razem lata 2022-2025		
A	B	C	D	E	F	G	H	I
1.	OCHRONA KLIMATU i JAKOŚCI POWIETRZA (OKJP)	OKJP 1.1. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
2.		OKJP 1.4. Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	mieszkańcy, spółdzielnie mieszkaniowe, zarządcy budynków	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
3.		OKJP 1.5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej	Straż Miejska, Policja	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
4.		OKJP 2.1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg na terenie miasta	GDDKiA, Powiatowy Zarząd Dróg w Piłe, Starostwo Powiatowe w Piłe	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
5.		OKJP 2.3. Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego	MZK Piła Sp. z o.o.	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
6.		OKJP 2.6. Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych	GDDKiA, Powiatowy Zarząd Dróg w Piłe, Starostwo Powiatowe w Piłe	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

7.		OKJP 3.1. Promocja i prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych w zakresie ochrony powietrza	jednostki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
8.	ZAGROŻENIE HAŁASEM (ZH)	ZH 1.1. Monitoring hałasu na terenie miasta	WIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	-
9.		ZH 1.4. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	-
10.		ZH 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego	jednostki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	-
11.	POLE ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)	PEM 1.1. Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	WIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
12.		PEM 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola	WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	-
13.		PEM 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oddziaływania i	jednostki oświatowe	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań	koszty w ramach zadań własnych	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		szkodliwości PEM		własnych	własnych	własnych		
14.	GOSPODAROWANIE WODAMI (GW)	GW 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
15.		GW 2.2. Wdrożenie działań wprowadzających elementy zielono-niebieskiej infrastruktury	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	-	-	-	środki własne	-
16.		GW 2.4. Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recyrkulacja obiegu wody)	przedsiębiorstwa	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
17.		GW 3. Działania edukacyjno-informacyjne	jednostki oświatowe	-	-	-	pożyczka	-
18.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA (GWS)	GWS 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci sanitarnych	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
19.		GWS 1.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody i infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
20.	GLEBY (GL)	GL 1.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	właściciele gruntów	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
21.		GL 1.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych	właściciele gruntów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
22.		GL 1.3. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań podczas planowania inwestycji (np.	przedsiębiorcy	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		powierzchni półprzepuszczalnych), przeciwdziałanie procesowi erozji gleby						
23.	GOSPODARKA ODPADAMI i ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)	GO 1.2. Zwiększanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu	mieszkańcy	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
24.		GO 1.5. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	właściciele nieruchomości/ posesji	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
25.		GO 1.6. Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego	zarządzający instalacjami, podmioty ekonomii społecznej	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
26.		GO 2.1. Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu właściwego gospodarowania odpadami oraz zapobiegania powstawaniu odpadów	jednostki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
27.	ZASOBY PRZYRODNICZE (ZP)	ZP 1.1. Inwentaryzacje i ekspertyzy dot. zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie i aktualizacja baz danych o zasobach przyrodniczych	RDOŚ w Poznaniu, PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-
28.		ZP 1.2. Uwzględnienie ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania	przedsiębiorcy	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	według kosztorysów i planów	środki własne	-

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

		przestrzennego i decyzjach o warunkach budowy						
29.		ZP 1.3. Identyfikacja miejsc występowania i eliminacja gatunków inwazyjnych	PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra, właściciele i zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
30.		ZP 2.1. Ochrona lasów na terenie miasta	PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
31.		ZP 2.2. Zapobieganie pożarom w lasach	PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	-	-	-	środki własne	-
32.		ZP 2.3. Edukacja przyrodniczo-leśna	PGL LP Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	-	-	-	środki własne	-
33.	ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI (ZPA)	ZPA 1.1. Badanie przyczyn, zapobieganie i usuwanie skutków poważnych awarii	PSP Piła	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-
34.		ZPA 1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PWIS, PSP, OSP	WIOŚ w Poznaniu, PSP Piła	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	koszty w ramach zadań własnych	środki własne	-

Unia Europejska
Fundusz Spójności

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH

6.1 Środki własne

Środki własne są to środki, pochodzące z budżetu własnego danego miasta bądź gminy, które wydatkowane są na programy, w zakresie ochrony środowiska na terenie danej jednostki administracyjnej.

6.2 Środki krajowe

Głównymi celami wydatkowania środków są inwestycje, służące ochronie środowiska, działania w zakresie poprawy stanu środowiska, ochrony wód, ochrony atmosfery, zachowania dziedzictwa przyrodniczego, w tym zachowania różnorodności biologicznej i podniesienia poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców. NFOŚiGW oferuje pożyczki, dotacje oraz inne formy dofinansowania.

Poniżej przedstawiono programy finansowane ze środków krajowych wraz z beneficjentami i dostępnym budżetem. Są to informacje aktualne na dzień 23.09.2022 r. i będą na bieżąco ulegać zmianie.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
Adaptacja do zmian klimatu	Celem programu jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu oraz zagrożeń naturalnych jak również poważnych awarii, usprawnienie usuwania ich skutków oraz wzmocnienie wybranych elementów zarządzania środowiskiem, a także upowszechnienie nowoczesnych, efektywnych i skutecznych rozwiązań służących poprawie jakości życia mieszkańców i poprawiających odporność miast na skutki zmian klimatu, jak również zwiększających przystosowanie do zmian klimatu na terenach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego; • służby ratownicze będące państwowymi jednostkami budżetowymi; • spółki prawa handlowego, państwowe osoby prawne; • państwowe jednostki budżetowe, do których ustawowych zadań należy ochrona środowiska; • spółdzielnie mieszkaniowe. 	dla bezzwrotnych form finansowania do 400 000 tys. zł., dla zwrotnych form finansowania do 750 000 tys. zł.
Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach	Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez oczyszczanie ścieków, zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i ich związki; • podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. 	3 600 000 tys. zł.
Gospodarka wodno-ściekowa w zakładach	Celem programu jest ograniczenie presji	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i ich 	do 50 000 tys. zł

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
przemysłowych	na środowisko poprzez zmniejszenie zużycia wody oraz poprzez zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń trafiającego do środowiska wraz ze ściekami generowanymi przez przemysł spożywczy w sektorach: przetwórstwo mleka, produkcja i przetwórstwo owoców i warzyw, produkcja i butelkowanie napojów bezalkoholowych, przetwórstwo zbóż i ziemniaków, chów, hodowla zwierząt gospodarskich, produkcja lub przetwórstwo mięsa, browary, produkcja alkoholu i napojów alkoholowych, wytwarzanie pasz zwierzęcych z produktów roślinnych, wytwarzanie żelatyny i klejów ze skór i kości zwierzęcych, słodownie drożdżownie, przetwórstwo rybne	<p>związki lub podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tj.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.). 	
Moja Woda	Program ma na celu ochronę zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi	<ul style="list-style-type: none"> • osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami nieruchomości na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny. 	do 100 000 000 zł

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
	zielono-niebieskiej infrastruktury		
Ochrona powierzchni ziemi	Celem programu jest ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenie do ponownego użytkowania terenów zdegradowanych poprzez rekultywację, w tym remediację, wraz z usuwaniem odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i ich związki; • podmioty publiczne działające w imieniu Skarbu Państwa; • osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego. 	dla bezzwrotnych form dofinansowania do 59 330 tys. zł, dla zwrotnych form dofinansowania do 75 060 tys. zł
Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin	Celem programu jest ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobywania kopalin oraz likwidacji zakładów górniczych	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty, dla których finansowanie zadań ze środków budżetu państwa jest wskazane w ustawach dotyczących górnictwa i których działalność regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze; • jednostki samorządu terytorialnego i ich związki; • jednostki powołane do prowadzenia działań ratowniczych w górnictwie; • podmioty wskazane w ustawach restrukturyzacyjnych dotyczących górnictwa; • przedsiębiorcy, tj. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki prawa handlowego. 	dla bezzwrotnych form dofinansowania do 860 mln zł, dla zwrotnych form dofinansowania do 200 mln zł
Usuwanie porzuconych odpadów	Celem programu jest ograniczenie	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku przedsięwzięć 	dla bezzwrotnych form

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
	zagrożenia dla życia ludzi lub możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku spowodowanych porzuconymi odpadami	<p>realizowanych na podstawie art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:</p> <ol style="list-style-type: none"> w przypadku terenów zamkniętych oraz nieruchomości, którymi gmina włada jako władający powierzchnią ziemi – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w przypadku gdy obowiązek usunięcia odpadów powstał w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzeniem nieważności, uchYLENIEM lub wygaśnięciem decyzji związanej z gospodarką odpadami – organ właściwy do wydania tej decyzji, w pozostałych przypadkach – wójt, burmistrz lub prezydent miasta; <ul style="list-style-type: none"> w pozostałych przypadkach – jednostki samorządu terytorialnego i ich związki. 	dofinansowania 100 mln zł
Udostępnianie wód termalnych w Polsce	Celem programu jest wykonywanie prac i robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych w celu ich	<ul style="list-style-type: none"> jednostki samorządu terytorialnego lub związki jednostek samorządu terytorialnego. 	do 480 000 000 zł

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
	udostępnienia		
Agroenergia	Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym	<ul style="list-style-type: none"> osoby fizyczne będące właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadzące osobiście gospodarstwo; osoby prawne będące właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadzące działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych. 	dla bezwrotnych form dofinansowania do 48 400 tys. zł, dla zwrotnych form dofinansowania – do 26 100 tys. zł
Energia Plus	Celem programu jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko, w tym poprawa jakości powietrza, poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.). 	kwota alokacji do dofinansowania w formie pożyczki wynosi 745,00 mln zł
Mój Prąd	Celem programu jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych lub	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne wytwarzające energię elektryczną na własne potrzeby, które mają zawartą umowę kompleksową 	do 855 000 000 zł

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
	wzrost autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej lub ciepła) oraz zwiększenie efektywności zarządzania energią elektryczną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Przedsięwzięcia muszą przyczynić się do realizacji krajowego celu dotyczącego udziału OZE w konsumpcji i wytwarzaniu energii ogółem oraz muszą zapewniać poszanowanie środowiska i ochronę krajobrazu (co jest możliwe zwłaszcza w przypadku zastosowania mikroinstalacji fotowoltaicznej)	regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji (lub umowę sprzedaży energii elektrycznej).	
Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu	Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW. 	Kwota alokacji dla dofinansowania w formie pożyczki do 100 000 tys. zł., kwota alokacji dla dofinansowania w formie dotacji do 100 000 tys. zł.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
Kogeneracja dla Ciepłownictwa	Celem programu jest promowanie wykorzystania kogeneracji w sektorze ciepłowniczym	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW, realizujący projekt w ramach systemu ciepłowniczego, o zamówionej mocy cieplnej, na dzień składania wniosku, nie mniejszej niż 50 MW. 	<p>Kwota alokacji dla dofinansowania w formie pożyczki – do 1 500 000 tys. zł.</p> <p>Kwota alokacji dla dofinansowania w formie dotacji – do 1 500 000 tys. zł.</p>
Czyste Powietrze	Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> właściciele lub współwłaściciele jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. 	<p>Dotacja może wynosić do 30 000 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, 37 000 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania i 69 000 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania</p>
Moje Ciepło	Celem programu jest wsparcie rozwoju ogrzewnictwa indywidualnego i rozwoju energetyki prosumenckiej w obszarze powietrznych, wodnych i gruntowych pomp ciepła w nowych budynkach	<ul style="list-style-type: none"> Beneficjentem jest osoba fizyczna będąca właścicielem bądź współwłaścicielem nowego budynku mieszkalnego jednorodzinnego; Wnioskodawcą/Beneficjentem musi być 	<p>do 600 000 000 zł</p>

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
	mieszkalnych jednorodzinnych	osoba wskazana w pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinного; <ul style="list-style-type: none"> Wnioskodawca musi być wskazany jako nabywca/odbiorca na fakturze lub równorzędnym dokumencie księgowym – w przypadku różnicy w osobie Wnioskodawcy a nabywcy/odbiorcy należy załączyć stosowne oświadczenie. 	
Mój elektryk	Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw emisyjnych w transporcie poprzez wsparcie zakupu/leasingu pojazdów zeroemisyjnych	<ul style="list-style-type: none"> osoby fizyczne; przedsiębiorcy i podmioty inne niż osoby fizyczne. 	dla osób fizycznych do 100 000 000 zł, dla przedsiębiorców i podmiotów innych niż osoby fizyczne do 200 000 000 zł
Zielony transport publiczny	Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie	<ul style="list-style-type: none"> operatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym; organizatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem ministra 	dla bezzwrotnych form dofinansowania do 1 100 000 000 zł, dla zwrotnych form dofinansowania do 200 000 000 zł

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa programu	Cel programu	Beneficjenci	Dostępny budżet
		właściwego do spraw transportu.	
Elektro parki – elektromobilność w parkach narodowych	Celem programu jest ograniczenie zanieczyszczenia powietrza oraz zużycia paliw emisyjnych w transporcie poprzez dofinansowanie zakupu przez parki narodowe pojazdów zeroemisyjnych oraz punktów i stacji ładowania	<ul style="list-style-type: none"> parki narodowe. 	16 000 000 zł
Współfinansowanie programu LIFE	Celem programu jest poprawa jakości środowiska, w tym środowiska naturalnego, przy wykorzystaniu przez Polskę środków dostępnych w ramach Programu LIFE	<ul style="list-style-type: none"> osoby prawne, jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, którym odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, niebędące państwowymi jednostkami budżetowymi, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. 	dla bezwrotnych form dofinansowania do 373 000 tys. zł, dla zwrotnych form dofinansowania do 40 000 tys. zł

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (WFOŚiGW w Poznaniu)

Atutowe formy oferowanej przez WFOŚiGW pomocy to: pożyczki, dotacje, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz poręczenia kredytowe, pod warunkiem przeznaczenia kredytów, pożyczek lub środków na cele z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu aktualnie udziela dofinansowania w programach, tj.:

- Program priorytetowy „Czyste Powietrze”;
- Program priorytetowy „Ciepłe mieszkanie”;
- Program priorytetowy „AGROENERGIA”;
- Geotermia niskotemperaturowa;
- Wapnowanie.

6.3 Środki unijne

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)⁹⁵

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020.

Najistotniejszym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez, tj.:

- obniżenie emisyjności gospodarki i transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym;
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne;
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T (Transeuropejska sieć transportowa) do roku 2030;
- poprawę bezpieczeństwa transportu i zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia;
- wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

⁹⁵ źródło: <https://www.pois.gov.pl/>

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Oferta Programu skierowana jest do przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, właścicieli budynków mieszkalnych, państwowych jednostek budżetowych i administracji publicznej, dostawców usług energetycznych, zarządców dróg krajowych i linii kolejowych, służb ratowniczych (ratownictwo techniczne) i odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu, Państwowej Straży Pożarnej, podmiotów zarządzających portami lotniczymi oraz portami morskimi, organizacji pozarządowych, instytucji ochrony zdrowia, instytucji kultury, kościołów i związków wyznaniowych.

Formy wsparcia, oferowane przez program, tj.:

- dotacje;
- instrumenty finansowe;
- instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

Budżet programu wynosi ponad 25 mld euro.

Program LIFE⁹⁶

Program LIFE stanowi jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej, poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska, w tym przyrody oraz wpływu człowieka na klimat i dostosowania się do jego zmian. Jego ważny celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska i klimatu.

Program LIFE ustanowiono Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w dniu 29 kwietnia 2021 r.

Obszary priorytetowe Programu LIFE 2021-2027 oraz jego finansowanie zostały przedstawione na poniższym schemacie, tj.:

⁹⁶ źródło: Program LIFE - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Portal Gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program LIFE 2021 - 2027

Obszar ŚRODOWISKO

Podprogram:
**Przyroda i różnorodność
biologiczna**
2,143 mld euro

Podprogram:
**Gospodarka o obiegu
zamkniętym
i jakość życia****1,345 mld euro**

Obszar KLIMAT

5,432 mld euro

Podprogram:
**Łagodzenie zmiany klimatu
i przystosowanie się do
niej**
0,947 mld euro

Podprogram:
Przejście na czystą energię
0,997 mld euro

Rysunek 19 Obszary priorytetowe Programu LIFE 2021-2027 i ich finansowanie⁹⁷

Beneficjentem Programu jest każdy podmiot (jednostki samorządowe, podmioty, instytucje publiczne lub prywatne), zarejestrowany na terenie państwa należącego do Unii Europejskiej.

7. WDRAŻANIE PROGRAMU I ZARZĄDZANIE

Zarządzanie i wdrażanie Programu, należy do obowiązków Prezydenta Miasta Piły, który jest także częściowo odpowiedzialny za realizację poszczególnych zadań. Prezydent prowadzi okresowy monitoring realizacji celów i zadań oraz ocenia efekty rzeczowe i ekologiczne. Zgodnie z art. 18 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), Program ochrony środowiska uchwała Rada Miasta, a z jego wykonania sporządza się co 2 lata raporty, które przedstawia się Radzie Miasta. We wdrażanie Programu odpowiedzialne są również podmioty gospodarcze, organizacje prowadzące działalność, w zakresie ochrony środowiska, jednostki finansujące oraz mieszkańcy. Aby prawidłowo monitorować postęp we wdrażaniu Programu, kluczowa jest analiza wartości wskaźników oraz innych informacji jakościowych i ilościowych, które gromadzone są w bazach danych i rejestrach. Instytucje posiadające takie dane to: GDOŚ, WIOŚ, GUS, RDOŚ i Wody Polskie. Analiza tych danych jest niezbędna do oceny stanu środowiska oraz do monitorowania skuteczności wdrażania Programu.

⁹⁷ źródło: Program LIFE - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Portal Gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Instrumenty regulujące wdrażanie Programu

Realizacja założeń Programu możliwa jest dzięki instrumentom formalno-prawnym, wspierającym działania, do których zalicza się, tj.: ustawy, rozporządzenia, uchwały oraz porozumienia, a także decyzje administracyjne (zezwolenia, pozwolenia i koncesje), regulujące sposób korzystania ze środowiska. Przestrzeganie zasad ochrony środowiska jest prowadzone w ramach kontroli przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zagrożenia w realizacji zadań

Terminowość i efektywność wdrażania Programu może zostać zaburzona przez bariery ekonomiczne, organizacyjne, formalno-prawne czy też społeczne. Zaliczyć do nich można, tj.:

- brak możliwości finansowania niektórych działań;
- niewystarczające zachęty do stosowania ekologicznych rozwiązań;
- zmiany w przepisach prawnych;
- niedostateczna świadomość społeczeństwa w zakresie zanieczyszczenia powietrza, gleby, wody oraz gospodarki odpadami;
- brak cyklicznych akcji informacyjnych i edukacyjnych;
- niewystarczające zasoby kadrowe odpowiedzialne za ochronę środowiska w jednostkach samorządu terytorialnego;
- długotrwałe procedury przetargowe;
- skomplikowane i długotrwałe procedury ubiegania się o środki finansowe;
- niedostateczna świadomość społeczeństwa i samorządów w zakresie zmian klimatu i ich skutków.

8. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu, polega na wykorzystaniu wskaźników, pozwalających ocenić stan środowiska, w odniesieniu do roku bazowego i pośrednio umożliwią ocenę stanu realizacji celów środowiskowych.

W poniższej tabeli, zamieszczono wykaz wskaźników, które również wymieniono w tabeli dotyczącej celów i kierunków interwencji. Dla każdego wskaźnika, określono wartość w roku bazowym (2021 rok lub w 2020 rok, w zależności od dostępności danych) wartość docelową oraz źródło danych. Okresowej ocenie i analizie w ramach działań monitoringowych, należy poddawać także stopień realizacji wyznaczonych celów i działań zaplanowanych w Programie.

Tabela 20 Wskaźniki monitorowania Programu w podziale na obszary interwencji

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2025 r.)	Źródło danych
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszzonego PM10	-	C (rok 2021)	A	Roczna ocena jakości powietrza
	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie benzo(a)pirenu	-	C (rok 2021)	A	Roczna ocena jakości powietrza
	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszzonego PM2,5	-	C1 (rok 2021)	A	Roczna ocena jakości powietrza
Pola elektromagnetyczne (PEM)	liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego	szt.	0 (rok 2020)	0	GIOŚ
Gospodarowanie wodami (GW)	zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	33,3 (rok 2021)	<33,3	GUS
	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	3 570,6 (rok 2021)	<3 570,6	GUS
Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej	km	231,1 (rok 2021)	>231,1	GUS
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	187,7 (rok 2021)	>187,7	GUS
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg/M	323 (rok 2021)	<323	GUS
	masa zinwentaryzowanych materiałów zawierających azbest pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia	Mg	1 153,96 (rok 2022)	<1 153,96	Baza Azbestowa
Zasoby przyrodnicze (ZP)	liczba form ochrony przyrody na terenie Piły	szt.	31 (rok 2022)	>31	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
	powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze)	ha	304,63 (rok 2021)	>304,63	GUS
	lesistość	%	50,1 (rok 2021)	≥50,1	GUS
Zagrożenia poważnymi	liczba przypadków	szt.	0	0	WIOŚ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2025 r.)	Źródło danych
awariami (ZPA)	wystąpienia poważnych awarii (zgodnie z definicją art. 3 pkt 23 ustawy POŚ)		(rok 2022)		

9. USTALENIA STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU

Burmistrz Miasta Piła pismem znak: GKMK-XIV.602.83.2022 z dnia 28 października 2022 r., zwrócił się o zaopiniowanie projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Projekt dokumentu przedłożono do zaopiniowania do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zaopiniował pozytywnie przedłożoną dokumentację, zaznaczając, że celem nadrzędnym Programu jest poprawa stanu środowiska w Mieście Piła. Podobnie Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu, nie zgłosił uwag, zaznaczając, że Program jest zgodny z dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz regionalnym ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej Państwa, a realizacja zadań określonych w Programie nie spowoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi lub środowiska.

10.SPIS TABEL

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 1 Rodzaje terenów zielnych w Piłe.....	26
Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według grup sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	28
Tabela 3 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według sektorów własności.....	29
Tabela 4 Parametry sytemu gazowniczego na terenie Piły.....	30
Tabela 5 Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie Piły.....	30
Tabela 6 Bilans wielkości emisji (w podziale na źródła emisji) dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze strefy wielkopolskiej.....	33
Tabela 7 Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2021.....	34
Tabela 8. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na terenie miasta Piła.....	38
Tabela 9 Wyniki badań wartości pól elektromagnetycznych przeprowadzonych w latach 2018-2020 na terenie miasta Piły.....	40
Tabela 10 Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMS przepływających przez miasto Piła.....	43
Tabela 11 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze miasta Piły.....	46
Tabela 12 Złoża naturalne na terenie Piły.....	52
Tabela 13 Odpady selektywne zebrane w ciągu roku na terenie miasta Piły.....	58
Tabela 14 Pomniki przyrody na terenie miasta Piły.....	64
Tabela 15 Użytki ekologiczne na terenie miasta Piły.....	68
Tabela 16 Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Piła w latach 2019-2021.....	69
Tabela 17 Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu na lata 2022-2026.....	79
Tabela 18 Zadania własne Prezydenta Miasta Piły w ramach Programu do 2026 roku.....	90
Tabela 19 Zadania monitorowane przez Prezydenta Miasta Piła w ramach Programu do 2026 roku.....	95
Tabela 20 Wskaźniki monitorowania Programu w podziale na obszary interwencji.....	111

11. SPIS RYSUNKÓW

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 1 Położenie miasta Piła.....	24
Rysunek 2 Pokrycie terenu na terenie miasta Piła.....	25
Rysunek 3 Struktura użytkowania gruntów w Pile.....	26
Rysunek 4 Liczba ludności w Pile.....	27
Rysunek 5 Przyrost naturalny w Pile.....	27
Rysunek 6 Migracje ludności w Pile.....	28
Rysunek 7 Układ wód powierzchniowych w obrębie miasta Piły.....	42
Rysunek 8 Główne zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane na terenie miasta Piły.....	45
Rysunek 9 Położenie miasta Piły na tle JCWPd.....	47
Rysunek 10 Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Piła.....	48
Rysunek 11 Obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych na terenie miasta Piła.....	49
Rysunek 12 Zużycie wody w mieście Piła w latach 2019-2021.....	50
Rysunek 13 Zasoby złóż geologicznych występujące na terenie miasta Piła.....	53
Rysunek 14 Typy gleb występujące na terenie miasta Piła.....	55
Rysunek 15 Średnia masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca Piły w latach 2019-2021.....	57
Rysunek 16 Liczba zebranych odpadów w latach 2019-2021 na terenie miasta Piły.....	58
Rysunek 17 Formy ochrony przyrody występujące na terenie miasta Piła.....	62
Rysunek 18 NATURA 2000 występujące na terenie miasta Piła.....	64
Rysunek 19 Obszary priorytetowe Programu LIFE 2021-2027 i ich finansowanie.....	109

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU „PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA
2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029”**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

1. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	7
2. WSTĘP.....	10
2.1 PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.....	10
3. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PROGRAMU. 13	
4. INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU.....	14
5. OCENA ZGODNOŚCI PROGRAMU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM.....	15
5.1 DOKUMENTY KRAJOWE.....	16
5.2 DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE.....	23
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA MIASTA PIŁA.....	30
6.1 OGÓLNE INFORMACJE O MIEŚCIE.....	30
6.2 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	36
6.3 ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	41
6.3.1 HAŁAS DROGOWY.....	42
6.3.2 HAŁAS KOLEJOWY.....	42
6.3.3 HAŁAS PRZEMYSŁOWY.....	44
6.4 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	44
6.5 GOSPODAROWANIE WODAMI.....	45
6.5.1 JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	46
6.5.2 WODY PODZIEMNE.....	49
6.5.3 ZAGROŻENIE POWODZIĄ.....	51
6.6 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	52
6.7 ZASOBY GEOLOGICZNE.....	54
6.8 GLEBY.....	55
6.9 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	57
6.9.1 ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST.....	60
6.9.2 ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	61
6.10 ZASOBY PRZYRODNICZE.....	61
6.11 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	71
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	73
8. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROGRAMU.....	74
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ Z PROPOZYCJAMI ICH ZAPOBIEGANIA, OGRANICZANIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ.....	76
10. ANALIZA I OCENA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	76
10.1 ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM NATURA 2000 ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA.....	90
10.2 ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY, ZASOBY NATURALNE I POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	92
10.3 ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	93

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

10.4	ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	95
10.5	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY.....	97
10.6	ODDZIAŁYWANIE NA DZIEDZICTWO KULTUROWE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE.....	98
10.7	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	98
10.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I JAKOŚĆ ŻYCIA.....	99
10.9	OCENA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH FUNKCJI TERENÓW ORAZ TERENÓW SĄSIEDNICH NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	100
11.	ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZ.....	100
12.	PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	103
13.	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU.....	105
14.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	106
15.	SPIS TABEL.....	107
16.	SPIS RYSUNKÓW.....	109

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zrealizowane zgodnie z umową nr 28/TP/2022 z dnia 18.08.2022 r. na zlecenie Urzędu Miasta Piła

ATMOTERM S.A.		
Kierownik projektu	mgr Anna Wahlig	
ATMOTERM S.A.	mgr inż. Marta Borgul mgr Jan Romanicz mgr inż. Oliwia Gronet dr inż. Ewelina Wikarek-Paluch mgr inż. Dorota Kusek	

Unia Europejska
Fundusz Spójności

WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
GIOŚ RWMŚ	Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GOZ	Gospodarka w obiegu zamkniętym
JCWP	Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych
JCWpd	Jednolitych części wód podziemnych
KMPSP	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Pile
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
L_{DWN}	Długookresowy średni poziom dźwięku a wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik obliczany jako średnia ważona z poziomu hałasu dla pory dnia, wieczoru i nocy, fizycznie niemierzalny
L_N	Długookresowy średni poziom dźwięku a wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik będący średnim poziomem dźwięku wyznaczonym dla pory nocy (22:00 – 6:00)
MZK	Miejski Zakład Komunikacji w Pile
MPZP	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
MZB	Miejski Zarząd Budynków
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
OZW	Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty
PEM	Promieniowanie elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGWWP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	Izba Gospodarcza Państwowego instytutu geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie
PLH	Obszar specjalnej ochrony siedlisk
PM ₁₀	pył zawieszony o średnicy do 10 μ m
PM _{2,5}	pył zawieszony o średnicy do 2,5 μ m
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020
POP	Program Ochrony Powietrza
Program (POŚ)	Program Ochrony Środowiska na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
SM	Spółdzielnia mieszkaniowa
SP	Skarb Państwa
UPUL	Uproszczony Plan Zarządzania Lasu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
WIIORiN	Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu
ZDR	Zakład dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej
ZPO	Zapobieganie powstawaniu odpadów
ZZR	Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

1. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029 (zwany w dalszej części Dokumentu „Programem”).

Podstawą prawną opracowania prognozy jest ustawa z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹ („ustawa OOS”). Jest ona zgodna z zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, wydanym przez organy wskazane w art. 57 i 58 ustawy oos.

Celem głównym opracowania prognozy jest ocena potencjalnych oraz rzeczywistych skutków oddziaływania realizacji projektu Programu na środowisko poprzez zbadanie i ocenę stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w projekcie dokumentu.

Ocena zgodności Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu krajowym, regionalnym oraz lokalnym

Analiza podstawowych dokumentów związanych z Programem, wykazała iż Program zakłada do realizacji cele zawarte w tych dokumentach w stopniu, w jakim pozwala jego zakres finansowy, a także prawny. Na podstawie analizy dokumentów stwierdzono, że cele oraz działania przewidziane w Programie, są zgodne z podstawowymi krajowymi, wojewódzkimi oraz lokalnymi dokumentami strategicznymi.

Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

W ramach opracowania prognozy dokonano analizy aktualnego stanu środowiska na terenie Miasta Piła, pod względem:

- ❖ ochrony klimatu i jakości powietrza;
- ❖ zagrożeń hałasem;
- ❖ zagrożeń wywołanych obecnością pola elektromagnetycznego;
- ❖ gospodarki wodami;
- ❖ gospodarki wodno-ściekowej;
- ❖ zasobów geologicznych;
- ❖ gleb;
- ❖ gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów;
- ❖ zasobów przyrodniczych;

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ zagrożeń powodowanych poważnymi awariami przemysłowymi.

Analizując dane o stanie środowiska na terenie miasta Piła, które zostały opisane w części diagnostycznej Projektu Programu, wyznaczono i wymieniono poniżej najważniejsze problemy środowiskowe w poszczególnych obszarach interwencji.

Ochrona klimatu i jakości powietrza:

- ❖ jakość powietrza (dla strefy obejmującej miasto Piła) w zakresie stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu, oraz pyłu zawieszonego PM10 w rocznej ocenie uzyskała niedostateczny poziom jakości - C;
- ❖ spalanie słabej jakości paliw w indywidualnych systemach grzewczych oraz wykorzystywanie mało efektywnych systemów ogrzewania.

Zagrożenia hałasem:

- ❖ stale rosnąca liczba pojazdów;
- ❖ wzrost natężenia ruchu;
- ❖ psucie się nawierzchni, obniżanie jej jakości przez czynniki środowiskowe;

Gospodarowanie wodami:

- ❖ zły stan wód powierzchniowych;
- ❖ przedostawanie się do wód zanieczyszczeń z terenów zurbanizowanych;
- ❖ zmiany klimatu wpływające na ekstrema pogodowe i powodujące pogorszenie jakości wód;
- ❖ niedostateczne przygotowanie się do susz i powodzi wynikających ze zmian klimatu;

Gospodarka wodno-ściekowa:

- ❖ niedostateczne działania w zakresie wdrażania rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę;
- ❖ przedostawanie się do wód zanieczyszczeń z działalności rolniczej oraz zbiorników bezodpływowych;
- ❖ uszkodzenia infrastruktury wodno-kanalizacyjnej związane ze zmianami klimatu;

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- ❖ nielegalne pozbywanie się odpadów (m.in. na tzw. „dzikich wysypiskach”).

Zasoby przyrodnicze:

- ❖ spadek lesistości;
- ❖ presja zabudowy przerywająca ciągłość kompleksów leśnych;
- ❖ emisja zanieczyszczeń różnego pochodzenia obniżająca odporność biologiczną fauny i flory;
- ❖ zmiany klimatu, w tym klimatu miejskiego pogarszające warunki siedliskowe;
- ❖ stosowanie soli w czasie oblodzenia jezdni negatywnie oddziałuje na zieleń miejską;
- ❖ nielegalne składowiska odpadów;
- ❖ osuszanie i zanik terenów bagiennych;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ usuwanie lub ograniczenie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu;
- ❖ zagrożenia pożarami;
- ❖ ekspansja gatunków inwazyjnych;
- ❖ niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu Programu w szczególności dotyczące form ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na podstawie analizy stanu środowiska na terenie miasta Piła, zidentyfikowano problemy związane przede wszystkim z jakością powietrza (tj.: przekroczenia stężeń pyłu PM10 i benzo(a)pirenu), zasobami wodnymi (tj.: niska jakość wód powierzchniowych), ochroną przyrody oraz hałasem. Zanieczyszczenie powietrza na terenie miasta Piła, wynika przede wszystkim z niskiej emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego, której źródłem są lokalne kotłownie oraz piece węglowe, stosowane w indywidualnych gospodarstwach domowych. Stan wód również wymaga poprawy, tj. konieczności uregulowania gospodarki wodno-ściekowej.

Założenia i cele wskazane w Programie będą w pewnym stopniu wspierać działania służące poprawie jakości środowiska, w tym poprawie jakości powietrza oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Wpływ na środowisko w przypadku odstąpienia od realizacji Programu

W przypadku odstąpienia od realizacji Programu, nastąpić może pogorszenie stanu środowiska, a w szczególności pogorszenia stanu jakości powietrza, wód, gleb, zagospodarowania odpadów oraz bioróżnorodności. Biorąc pod uwagę, że środowisko składa się z powiązanych ze sobą komponentów, przełoży się to na stan całego środowiska.

Analiza i ocena oddziaływań na środowisko

W ramach analiz szczegółowo oceniono możliwe oddziaływania wszystkich obszarów wsparcia, przewidzianych w projekcie Programu na poszczególne elementy środowiska, w tym na: ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne. Do oceny wykorzystano kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan, jak również największe problemy, dotyczące środowiska.

Prognoza oddziaływań na środowisko

Zgodnie z metodyką prognozy, na obszarze objętym opracowaniem oceniono możliwe oddziaływania wszystkich obszarów interwencji, przewidzianych do realizacji, w ramach Programu na poszczególne elementy środowiska.

Przy ocenie wykorzystano kryteria oceny oddziaływania, uwzględniające stan oraz największe problemy środowiska, możliwe negatywne oddziaływania i charakterystykę projektów, które mogą

Unia Europejska
Fundusz Spójności

być wspierane przez Program, jak również cele dokumentów strategicznych międzynarodowych, krajowych i regionalnych.

Zakłada się, iż realizacja zaplanowanych działań, będzie miała w znacznej mierze pozytywny wpływ na środowisko. Działania te wpłyną przede wszystkim na poprawę jakości środowiska poprzez działania z zakresu wdrażania narzędzi, podnoszących efektywność zarządzania środowiskiem, wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, ograniczenia presji antropogenicznej na jakość wód, ograniczenia powstawania odpadów, ochrony siedlisk i gatunków, edukacji ekologicznej, a także wielu innych działań zaproponowanych w Programie.

W Programie wyznaczono również działania, których realizacja będzie mogła możliwie negatywnie oddziaływać na środowisko. Zadania te, dotyczą: termomodernizacji budynków, modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury drogowej, w tym dróg, budowy ścieżek rowerowych. Nie będą to jednakże działania, powodujące degradację istniejących ekosystemów.

Rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących oddziaływanie negatywne oraz inne możliwe warianty

W sytuacji wystąpienia oddziaływań negatywnych na środowisko, poszczególnego działania, zaproponowano sposoby ich zapobiegania oraz ograniczania. Do najczęściej pojawiających się zaliczyć można stosowanie technologii ograniczających energochłonność i emisję zanieczyszczeń, lokowanie inwestycji poza terenami przyrodniczo cennymi, rzetelne oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie planowania konkretnego przedsięwzięcia.

Propozycja rozwiązań alternatywnych

Warianty alternatywne należy rozważyć w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać warianty: lokalizacji, konstrukcyjne i technologiczne oraz organizacyjne.

Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu

W oparciu o informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań zaplanowanych w Programie, co 2 lata przygotowywany będzie raport z wdrażania Programu. Raport ten zawierał będzie podstawowe informacje o zainicjowanych, zaplanowanych, realizowanych oraz zrealizowanych działaniach w okresie sprawozdawczym. Ocena skutków środowiskowych wdrożonego Programu, powinna opierać się na ocenie wskaźników monitoringu środowiska (PMŚ), a także na ocenie danych dotyczących monitoringu hałasu, stanu wód oraz powierzchni terenów zielonych na terenie Miasta Piła.

Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ustalenia Programu będą realizowane wyłącznie na terenie Miasta Piła. Przewidziane w ramach dokumentu działania będą mieć przede wszystkim pozytywny wpływ na jakość środowiska w obszarze miasta, a pośrednio na tereny gmin sąsiednich. Wobec powyższych wniosków, nie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

stwierdzono konieczności poddania projektu Planu procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. WSTĘP

2.1 PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029, wynika z poniższych aktów prawnych:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- ❖ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), zwana dalej „ustawą ooś”;
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.).

W Prognozie dokonano oceny skutków realizacji Programu na poszczególne komponenty środowiska oraz przedstawiono potencjalne zagrożenia dla środowiska wynikające z realizacji działań zaprojektowanych w Programie.

Niniejsza Prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne tj.:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa 85/337 EEC z dnia 27 czerwca 1985 r., w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska;
- Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory;
- Dyrektywa Komisji Europejskiej 97/11/EC z dnia 3 marca 1997r. wnoszącej poprawki do Dyrektywy 85/337 EEC;
- Dyrektywa Rady i Parlamentu Europejskiego 2001/77/EC z dnia 27 września 2001 r. w sprawie promowania energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii na wewnętrznym rynku energetycznym;
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r., Nr 2, poz. 17);

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- Konwencji Krajobrazowej z Florencji z dn. 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., Nr 14 poz. 98);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16 poz. 87);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (201307358) (2013/741/UE);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 31 sierpnia 1995 r. o ratyfikacji Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz. U. z 1995 r. Nr 58, poz. 565);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699);
- Ustawa z dnia 14 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187).

Ogólny zakres Prognozy, wynika z ustawy ooś, według której prognoza:

Unia Europejska
Fundusz Spójności

1. Określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
2. Przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazuje napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Na potrzeby niniejszej Prognozy, przeanalizowano zadania, ujęte w projekcie Programu, pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami środowiskowymi. Oddziaływanie na środowisko, krajobraz, ludzi i zabytki tych zadań oceniano, posługując się następującymi kryteriami dotyczącymi, tj.:

- ❖ charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia);
- ❖ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne);
- ❖ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane);
- ❖ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe);
- ❖ częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne);
- ❖ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne);

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do waloryzacji).

Prognoza uwzględnia także zakres i stopień szczegółowości, określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem numer: WOO-III.410.748.2022.MM(4) z dnia 13 października 2022 r. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny odstąpił od zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit d ustawy ooś, przeanalizowano i oceniono, czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W projekcie Programu zamieszczono odpowiednie ustalenia, które określają warunki realizacji założeń tego dokumentu, umożliwiając uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

3. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PROGRAMU

Materiały, które wykorzystano do przeprowadzenia oceny strategicznej i sporządzenia niniejszej prognozy to przede wszystkim:

- ❖ dane dotyczące stanu środowiska, tj. opublikowane dane monitoringowe, w ramach PMŚ oraz innych programów monitoringowych;
- ❖ dane z GUS;
- ❖ oraz pochodzące z instytucji dane dotyczące obszarów chronionych (prezentowane przez RDOŚ w Poznaniu, oraz GDOŚ).

Diagnozę stanu aktualnego środowiska opracowano, w oparciu o dane na rok 2021 lub jeśli były niedostępne - za rok 2020.

Prognoza projektu Programu powstawała w kilku etapach. Następujące po sobie działania miały na celu, tj.:

- ❖ ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze miasta;
- ❖ ocenę oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań zaplanowanych w ramach harmonogramu zadań (matryca oddziaływań);
- ❖ wskazanie na przedsięwzięcia o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, zaproponowanych do realizacji w ramach projektowanego Programu i określenie działań minimalizujących i kompensujących dla tych przedsięwzięć.

Analiza poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji, w ramach Programu została przedstawiona w formie matrycy oddziaływań i zawiera:

- ❖ proponowane działania;
- ❖ komponent środowiska lub typ ekosystemu;
- ❖ identyfikację potencjalnych oddziaływań;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ czas trwania;
- ❖ rodzaj;
- ❖ informację o możliwym oddziaływaniu skumulowanym.

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne elementy środowiska zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o oś.

4. INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Piła na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029 stanowi aktualizację dotychczas obowiązującego Programu Ochrony Środowiska (Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2014-2018). Program opracowano zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”² (zwane w dalszej części dokumentu „Wytycznymi”).

Obowiązek opracowania Programu jest podyktowany zapisany w art. 17 ust. 1 ustawy POŚ. Nadrzędnym celem tworzenia Programu jest opracowanie strategii, w zakresie ochrony środowiska oraz wskazanie konkretnych działań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, ograniczenie zmian klimatycznych oraz mających na celu racjonalne wykorzystanie bogactw środowiska. Program realizuje cele, wyznaczone na poziomie krajowym wojewódzkim oraz regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej Państwa 2030. Cele w Programie opisano dla każdego z obszarów interwencji, natomiast dla poszczególnych obszarów interwencji określono kierunki interwencji, działania, a także wskaźniki monitorowania.

Celem nadrzędnym opracowania Programu jest poprawa stanu środowiska na obszarze miasta Piła, m.in. poprzez ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, a ponadto ochrona i rozwój walorów środowiska naturalnego przy racjonalnym gospodarowaniu jego zasobami, a także podniesienie odporności miasta na zmiany klimatu.

Dokument ma zasięg miejski, a dane dotyczące stanu jakości środowiska obejmują okres trzech lat, co pomaga w zdiagnozowaniu tendencji zmian zachodzących w środowisku. Rokiem bazowym dla prezentacji danych jest rok 2021, natomiast w przypadku braku danych z tego roku przyjęto najbardziej aktualne dane dostępne w statystykach środowiskowych.

W Programie przyjęto poniższe cele strategiczne:

Tabela 1. Cele strategiczne Programu

Obszar interwencji	Cele
Ochrona klimatu i jakości powietrza	OKJP I. Poprawa jakości powietrza z uwzględnieniem zmian klimatu

² źródło: Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (Ministerstwo Środowiska, 2 września 2015 r.)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Cele
Zagrożenia hałasem	ZH I. Poprawa klimatu akustycznego
Pola elektromagnetyczne	PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
Gospodarowanie wodami	GW I. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych
Gospodarka wodno-ściekowa	GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
Zasoby geologiczne	ZG I. Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi oraz ochrona złóż
Gleby	GL I. Dostosowanie do zmian klimatycznych oraz racjonalna gospodarka zasobami glebowymi
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	GO I. Kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym
Zasoby przyrodnicze	ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych ZP II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
Zagrożenie poważnymi awariami	ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

5. OCENA ZGODNOŚCI PROGRAMU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM

Podstawę do formułowania celów oraz priorytetów określonych w projekcie Programu stanowiła analiza celów ochrony środowiska, zawartych w dokumentach strategicznych ustanowionych na szczeblu krajowym i regionalnym. Cele zawarte w Programie wynikają przede wszystkim ze wskazań dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i wojewódzkim oraz gminnym, a także wynikających z nich działań priorytetowych. Można zatem jednoznacznie stwierdzić, iż oceniany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi ustanowionymi na szczeblu krajowym, regionalnym i miejskim

5.1 Dokumenty krajowe

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)³

³ źródło: Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wiodącą zasadą Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) jest zrównoważony rozwój całego kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i terytorialnym. Strategia opiera się na trzech celach szczegółowych:

- ❖ Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- ❖ Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
- ❖ Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Istotne projekty strategiczne, które będą realizowane w ramach Strategii w obszarze środowiska to:

- ❖ Woda dla rolnictwa;
- ❖ Kompleksowy program adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatycznych do roku 2020;
- ❖ Czyste powietrze;
- ❖ Leśne Gospodarstwa Węglowe;
- ❖ audyty krajobrazowe województw;
- ❖ Polityka Surowcowa Państwa.

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ⁴

Polityka ta, (PEP 2030) w części obejmującej dokumenty strategiczne, uściśla i określa cele w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030). Cel główny Polityki to rozwój potencjału środowiska (na rzecz obywateli i przedsiębiorców) i został on przeniesiony z SOR. Dokument ten uchyla także Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”. Uchylenie dotyczy części, która odnosi się do Celu 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska oraz Celu 3 Poprawa stanu środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane m.in. przez takie kierunki interwencji jak:

- ❖ zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- ❖ likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- ❖ wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- ❖ adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

⁴ źródło: Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”

Unia Europejska
Fundusz Spójności

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030 – KSRR 2030 (Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony)⁵

KSRR jest istotnym ogniwem systemu dokumentów strategiczno-programowych w zakresie polityki rozwoju kraju, wśród których nadrzędną rolę pełni SOR - średniookresowa strategia rozwoju kraju. Ramy prawne KSRR określają przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Decyzję o przygotowaniu KSRR podjął Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju. Zgodnie ze zweryfikowanym i aktualizowanym systemem strategii rozwoju, programów i polityk, KSRR realizuje dwie funkcje:

- ❖ uszczegółowiającą głównie w ramach 2. Celu szczegółowego SOR - Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, w tym przyjętych projektów strategicznych oraz w odniesieniu do realizacji przez Polskę celów Strategii Europa 2020 i Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (ONZ);
- ❖ jako jedna z dziewięciu strategii zintegrowanych, zapewnia spójność merytoryczną i realizacyjną głównych dokumentów programowych w wymiarze rozwoju społecznie wrażliwego i terytorialnie zrównoważonego.

W ramach prac nad KSRR określono 7 wyzwań dla polityki regionalnej, tj.:

- 1) adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska;
- 2) przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- 3) rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego;
- 4) wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek;
- 5) rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach;
- 6) zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami;
- 7) przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Na podstawie wyzwań został określony cel główny i cele szczegółowe dokumentu.

Cel główny: efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów

⁵ źródło: Uchwała Nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030".

Unia Europejska
Fundusz Spójności

mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Działania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu wpisują się w cel szczegółowy 1 - Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, dotyczący zadań:

1.5.4 - Infrastruktura łączności elektronicznej, oczekuje się co najmniej spowolnienia trendu depopulacji terenów oddalonych, większej aktywności przedsiębiorstw na tych terenach poprzez przyciągnięcie inwestycji oraz wzrostu innowacyjności otoczenia społeczno-gospodarczego. W tym zakresie wspierane będą m.in. działania:

- ❖ realizacja przedsięwzięć dot. usług w zakresie zaopatrzenia w wodę, z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb adaptacji do zmian klimatu;
- ❖ realizacja niskoemisyjnych strategii miejskich związanych z poprawą jakości powietrza oraz adaptacją do zmian klimatu obszarów miejskich, w powiązaniu z działaniami dotyczącymi wykorzystania OZE i ochroną środowiska naturalnego.

1.2 - Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze poprzez m.in. zadanie dotyczące podejmowania inicjatyw na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska oraz dostosowania/adaptacji obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska (w dziedzinach: produkcji, usług, atrakcyjności osiedleńczej i turystyki).

KRAJOWY PLAN NA RZECZ ENERGII I KLIMATU NA LATA 2021-2030⁶ (KPEiK)

Plan ten spełnia obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r., w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu. KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej do której należą:

- ❖ bezpieczeństwo energetyczne;
- ❖ wewnętrzny rynek energii;

⁶ źródło: dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ efektywność energetyczna;
- ❖ obniżenie emisyjności;
- ❖ badania naukowe, innowacyjność i konkurencyjność.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- ❖ 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005;
- ❖ 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto, uwzględniając:
- ❖ 14% udziału OZE w transporcie;
- ❖ roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. Średniorocznie;
- ❖ wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007;
- ❖ redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030⁷ - SPA2020

Krajowa polityka adaptacyjna opiera się na dokumencie pn. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Opracowanie SPA 2020 wpisuje się w działania na rzecz osiągnięcia celu nadrzędnego Białej Księgi – Adaptacja do zmian klimatu: Europejskie ramy działania oraz unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, jakim jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym lepsze przygotowanie do występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcja kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie publiczne, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Celem głównym Strategii jest: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI „DYNAMICZNA POLSKA 2020”⁸

⁷ źródło: <https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/strategiczny-plan-adaptacji-2020/>, dostęp 20.10.2022 r.

⁸ źródło: Uchwała Nr 7 Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki "DYNAMICZNA POLSKA 2020"

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W Strategii za atutowy cel postawiono zwiększenie konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i współpracy. Wyznaczono Cel 3: wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców. Działania, jakie należy podjąć w tym obszarze, mają na celu: obniżenie materiałochłonności i energochłonności produkcji i usług, podniesienie racjonalnego korzystania z wody, wzrost eksportu towarów i usług środowiskowych, co powinno dać sposobność do utworzenia zielonych miejsc pracy.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU⁹

Ważnym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu, a także efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU (PEP 2040)¹⁰

PEP2040 to jedna z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, które wynikają ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. PEP2040 jest spójna z Krajowym planem na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Jako wskaźniki realizacji przyjęto następujące miary:

- ❖ do 56% udziału węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r.;
- ❖ wzrost efektywności energetycznej o 23% do 2030 r. (w stosunku do prognoz energii pierwotnej z 2007 r.);
- ❖ wdrożenie energetyki jądrowej w 2033 r.;
- ❖ co najmniej 23% OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r.;
- ❖ ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 30% do 2030 r. (w stosunku do 1990 r.).

KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA 2023 (KPM)¹¹

Krajowa polityka miejska to jedna z 3 głównych strategii, na których opiera się polityka miejska w Polsce. Strategicznym celem KPM jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców.

KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2022 (KPGO 2022)¹²

Kardynalnym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Wśród celów wskazanych w dokumencie znalazły się m.in. zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów; zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi

⁹ źródło: Uchwała Nr 105/2009 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

¹⁰ źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski>, dostęp 20.10.2022 r.

¹¹ źródło: Uchwała Nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej

¹² źródło: Uchwała Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

odpadami ulegającymi biodegradacji; tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych, między innymi przy PSZOK.

MAPA DROGOWA TRANSFORMACJI W KIERUNKU GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM (GOZ)¹³

Mapa drogowa stanowi element nowej koncepcji rozwoju gospodarczego, w którym produkty, materiały oraz surowce mają pozostawać w gospodarce najdłużej jak to możliwe, przy jednoczesnym minimalizowaniu powstawania odpadów. Podstawowym elementem realizacji idei gospodarki o obiegu zamkniętym jest uwzględnianie wszystkich etapów życia produktu (pozyskanie surowca, projektowanie, produkcja, konsumpcja produktu oraz odpowiednie zagospodarowanie odpadów pozostałych po tej konsumpcji). W gospodarce o obiegu zamkniętym istotne jest aby odpady, które powstaną, były traktowane jak surowce wtórne i wykorzystane do ponownej produkcji.

PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032 (POKA)¹⁴

W Programie wyznaczono cele, tj.:

- ❖ usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- ❖ minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- ❖ likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

KRAJOWY PROGRAM OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA (KPOZP)¹⁵

Dyrektywa NEC¹⁶ ustanowiła zobowiązania państw członkowskich, w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}), a także zawiera m.in. wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza. Zobowiązania Polski w zakresie redukcji emisji odnoszą się do dwóch okresów, które obejmują lata od 2020 do 2029 roku oraz od 2030 roku. Zobowiązania redukcyjne ustala się poprzez odniesienie do emisji w roku referencyjnym 2005. Zobowiązania te zostały określone odpowiednio dla obu wskazanych wyżej okresów dla SO₂ o 59% i 70%, dla NO_x o 30% i 39%, dla NMLZO o 25% i 26%, dla NH₃ o 1% i 17% oraz dla PM_{2,5} o 16% i 58%.

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY (PPSS)¹⁷

¹³ źródło: <https://gozwpraktyce.pl/regulacja/mapa-drogowa/>, dostęp 20.10.2022 r

¹⁴ źródło: Uchwała Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

¹⁵ źródło: Uchwała nr 34 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

¹⁶ źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE

¹⁷ źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom susz

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) jest głównym dokumentem strategicznym na szczeblu krajowym poruszającym tematykę suszy. Został opracowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”. Dokument ten ma przyczynić się do poprawy stanu gospodarki wodnej w Polsce. Jego głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska oraz wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Nieodłączną częścią projektu PPSS są załączniki, w których zawarto informacje na temat planowanych inwestycji i działaniach. Ponadto, przedstawiono katalog działań, których wdrożenie ma przyczynić się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne.

PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM (PZRP)¹⁸

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń. Działania te prowadzić będą m.in. do obniżenia strat powodziowych.

AKTUALIZACJE PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARACH DORZECZY (IIaPGW 2022-2027)¹⁹

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest dokumentem planistycznym. Plan stanowi podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych, usprawniający proces osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu wód oraz związanych z nimi ekosystemów, a także wskazujący na konieczność wprowadzenia racjonalnych zasad gospodarowania wodami w przyszłości.

Priorytetem IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągnięcia celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany.

PIĄTA AKTUALIZACJA KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH - AKPOŚK²⁰

¹⁸ źródło: ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

¹⁹ źródło: <https://www.kzgw.gov.pl/index.php/pl/ramowa-dyrektywa-wodna-plany-gospodarowania-wodami>; <https://apgw.gov.pl/pl/III-cykl-materialy-do-pobrania>, dostęp 20.10.2022 r

²⁰ źródło: <https://www.kzgw.gov.pl/files/kposk/01-5akposk/vakaposk.pdf>, dostęp 20.10.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Aktualizacja jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Poprzez realizację ujętych w Aktualizacji działań i inwestycji zostaną osiągnięte założenia wskazane w tzw. Dyrektywie Ściekowej.

STRATEGIA DZIAŁANIA NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA LATA 2021-2024²¹

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), planuje wsparcie w postaci budowy nowych i modernizacji istniejących źródeł energii, systemów energetycznych i ciepłowniczych wraz z rozbudową i modernizacją sieci, wsparcie termomodernizacji budynków oraz rozwiązań wdrażających GOZ. W tym zakresie znajdą się również przedsięwzięcia mające na celu rozwijanie transportu niskoemisyjnego i zeroemisyjnego. Wsparcie finansowe ma realizować 3 cele strategiczne:

- ❖ realizację celów środowiskowych w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków zagranicznych w zakresie priorytetów obsługiwanych przez Narodowy Fundusz;
- ❖ efektywne i skuteczne angażowanie zasobów Narodowego Funduszu dla realizacji celów i priorytetów środowiskowych;
- ❖ rozwój organizacyjny skoncentrowany na utrzymaniu wiodącej roli Narodowego Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska.

Ponadto NFOŚiGW będzie realizował cele horyzontalne, do których należą m.in.:

- ❖ poprawa stanu środowiska;
- ❖ łagodzenie skutków spowolnienia gospodarczego wywołanego epidemią COVID-19;
- ❖ wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprawy efektywności energetycznej (EE) i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii (OZE), gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ).

5.2 Dokumenty regionalne i lokalne

Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030²²

Podstawowym celem sporządzenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ekologicznej zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych krajowych i unijnych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu wojewódzkim.

W Programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych, mających wpływ na dalsze planowanie strategii

²¹ źródło: Uchwała NR 177/20 Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 25 września 2020 r.

²² źródło: Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

województwa w zakresie ochrony środowiska. Przedstawiono również cele i kierunki interwencji, a także działania, zmierzające do poprawy stanu środowiska.

Aktualizacja Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego²³

Dokument ten jest aktualizacją Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego, przyjętego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w 2015 r. Koniec zakresu czasowego obowiązywania Planu został zmieniony z 2025 r. na 2030 r. W Aktualizacji, oprócz zmiany końca okresu czasowego, wprowadzono także zmiany dotyczące organizacji publicznego transportu zbiorowego, infrastruktury, sieci komunikacyjnej, finansowania usług przewozowych w perspektywie do 2030 r. Analizie poddano nowe trendy, wydarzenia, szanse, zagrożenia i zaktualizowano wnioski końcowe i rekomendacje.

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym²⁴

W Planie Gospodarki Odpadami przyjęto następujące cele, tj.:

- ❖ zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- ❖ zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;
- ❖ doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami;
- ❖ zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie);
- ❖ zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zbieranych nieselektywnie, które nie mogą być składowane od dnia 1 stycznia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277);
- ❖ likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- ❖ wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych;
- ❖ monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowanych ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12) zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych.

²³ źródło: Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego (umww.pl) , dostęp 20.10.2022 r.

²⁴ źródło: Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W Planie zostały przedstawione również kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i kształtowania systemu gospodarki odpadami. Kierunki zostały przyporządkowane do poszczególnych rodzajów odpadów: odpady komunalne, w tym odpady żywności i inne odpady ulegające biodegradacji, odpady powstające z produktów, odpady niebezpieczne oraz odpady pozostałe.

Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”²⁵

Program stanowi aktualizację „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”, przyjętego uchwałą Nr XXVIII/389/08 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 października 2008 r. W Programie określono zadania, które przyczynią się do zrealizowania nadrzędnego celu, tj. doprowadzenia do całkowitego sunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego, poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie. W Programie określono również cele szczegółowe:

- ❖ ocena Programu realizowanego w latach 2009 – 2016;
- ❖ minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- ❖ likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Uchwała antysmogowa²⁶

Uchwałą antysmogową dla województwa wielkopolskiego, uchwalono Uchwałą nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r., a aktualizację ww. Uchwały uchwalono Uchwałą Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. Uchwała ta wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, a jej aktualizacja zawiera zapisy dotyczące ograniczeń czasowych, mających na celu dostosowanie obecnie użytkowanych urządzeń do obowiązujących obecnie standardów.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej²⁷

Program ochrony powietrza to dokument, wskazujący istotne powody wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do zanieczyszczeń w strefie wielkopolskiej oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, które spowodują poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 z późn. zm.).

Działania krótkoterminowe wymienione w Programie to:

- ❖ zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń;
- ❖ ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

²⁵ źródło: Uchwała Nr XXXVII/889/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 października 2017 r.

²⁶ źródło: Uchwała Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r.

²⁷ źródło: Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W ramach realizacji Programu dla strefy wielkopolskiej, zadaniem podmiotów korzystających ze środowiska jest realizacja obowiązków wynikających z przepisów prawa, takich jak:

- ❖ dotrzymanie standardów emisyjnych;
- ❖ wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniach,
- ❖ stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT).

Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej²⁸

Dokument strategiczny, przygotowany, w celu określenia działań, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia wymaganej jakości powietrza. Celem Programu jest wypracowanie katalogu działań naprawczych, w oparciu o dane wejściowe, o dotychczasowe doświadczenia płynące z realizacji Programów ochrony powietrza, w oparciu o uwarunkowania finansowe, prawne i organizacyjne.

Program ochrony powietrza, w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej, opracowano w związku z naruszeniem norm jakości powietrza, określonych w celu ochrony zdrowia w 2016 r., tj.:

- ❖ poziomu celu długoterminowego ozonu;
- ❖ poziomu docelowego obliczonego jako maksymalne stężenie dobowe ze stężeń ośmiogodzinnych średnich kroczących, które przekroczyło wartość $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ponadnormatywną dopuszczalną liczbę razy (25 dni).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA 2020+²⁹

Dokument określający najistotniejsze uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa, modelu rozwoju przestrzennego, politykę przestrzenną i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące wszystkie zagadnienia istotne dla planowania przestrzennego. Podstawowym celem Planu jest stworzenie podstaw dla zachowania lub przywracania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju województwa wielkopolskiego. Przyjętymi celami cząstkowymi polityki przestrzennej są:

- ❖ kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej;
- ❖ ochrona walorów przyrodniczych;
- ❖ kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego;
- ❖ ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji;
- ❖ zrównoważony rozwój rolnictwa;
- ❖ poprawa dostępności komunikacyjnej województwa;
- ❖ rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej;
- ❖ zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

²⁸ źródło: Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r.

²⁹ źródło: Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Do każdego z wymienionych celów, określono kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)³⁰

Głównym celem Programu jest identyfikacja obszarów w otoczeniu odcinków dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego, zagrożonych ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu drogowego oraz wskazanie na tych obszarach działań o charakterze naprawczym, których skutkiem byłaby poprawa warunków akustycznych, a docelowo obniżenie na tych obszarach poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych.

W Programie przedstawione zostały działania naprawcze możliwe do realizacji w najbliższej perspektywie czasowej, mające na celu obniżenie poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych.

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)³¹

Strategia ta jest kolejnym etapem działań ukierunkowanych na podnoszenie innowacyjności regionu, a rozpoczętych wraz z przyjęciem pierwszej Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski w roku 2004 i kontynuowanych po jej aktualizacji w 2011 i 2015 roku. Ważnym celem Dokumentu jest podniesienie innowacyjności i konkurencyjności Wielkopolski poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji. W Strategii wyznaczono cztery cele strategiczne, tj.:

- ❖ zwiększenie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce;
- ❖ rozwój regionalnego ekosystemu innowacji;
- ❖ włączenie się Wielkopolski w globalny łańcuch wartości;
- ❖ kadry nowoczesnej gospodarki.

Zostały również wyznaczone dwa cele horyzontalne, tj.:

- ❖ zrównoważony rozwój regionu;
- ❖ rozwój obszarów inteligentnych specjalizacji.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku³²

W Strategii wyróżniono cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jednaście celów operacyjnych. Każdy z celów realizowany jest poprzez kierunki interwencji, stanowiące zasadniczy punkt odniesienia dla tworzenia lub aktualizacji priorytetów regionalnych instrumentów wdrożeniowych, w perspektywie przyjętej jako horyzont czasowy realizacji Strategii.

Cele strategiczne Dokumentu to:

- ❖ wzrost gospodarczy Wielkopolski, bazujący na wiedzy swoich mieszkańców;
- ❖ rozwój społeczny Wielkopolski, oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu;
- ❖ rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski;

³⁰ źródło: Uchwała Nr XII/232/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r.

³¹ źródło: <https://wrpo.wielkopolskie.pl/>, dostęp 20.10.2022 r.

³² źródło: Uchwała Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku³³

Strategia ta jest najważniejszym dokumentem strategicznym miasta, wskazującym kierunki rozwoju w dłuższej perspektywie czasowej. Tworząc Strategię kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą partycypacji. Wizja sformułowana, w ramach Strategii rozwoju miasta Piły ma następujące brzmienie: Piła to regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne – lider rozwoju północnej Wielkopolski. Miasto ludzi kreatywnych i aktywnych, zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.

W Strategii przedstawiono trzy główne kierunki rozwoju miasta, tj.:

- ❖ inteligentne i zrównoważone wykorzystanie atutów położenia i przestrzeni do poprawy funkcjonalności i konkurencyjności miasta – jako regionalnego centrum gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturalnego, rekreacyjnego oraz edukacyjnego północnej Wielkopolski;
- ❖ wspieranie aktywności gospodarczej oraz społecznej mieszkańców miasta oraz regionu;
- ❖ poprawa efektywności zarządzania zasobami oraz zadaniami miasta.

Ponadto wyznaczono trzy cele strategiczne, spójne z kierunkami rozwoju miasta. Do każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne.

Gminny program rewitalizacji dla miasta Piły³⁴

Celem głównym Gminnego programu rewitalizacji dla miasta Piły jest ożywienie społeczne, gospodarcze i przestrzenne Piły, poprzez zintegrowane działania prowadzone na obszarze rewitalizacji, zmierzające do zrównoważonego rozwoju miasta. Dokument zawiera trzy cele strategiczne:

- ❖ społeczeństwo obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: ograniczenie problemów społecznych oraz poprawa warunków dla edukacji i rozwój kultury;
- ❖ gospodarki obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: aktywizacja gospodarcza oraz usprawnienie komunikacji;
- ❖ przestrzeń obszaru rewitalizacji, gdzie celami szczegółowymi są: poprawa warunków mieszkaniowych, porządkowanie przestrzeni publicznych oraz zagospodarowanie przestrzeni dla sportu i rekreacji, edukacji i kultury.

Dokument wskazuje również listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia zamierzonych celów. Przedsięwzięcia te zostały przypisane poszczególnym celom szczegółowym.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła³⁵

³³ źródło: Uchwała Nr XXIV/379/16 Rady Miasta Piły z dnia 27 września 2016 r.

³⁴ źródło: Uchwała Nr XL/548/17 Rady Miasta Piły z dnia 26 września 2017 r.

³⁵ źródło: Uchwała Nr XXXIII/477/17 Rady Miasta Piły z dnia 28 marca 2017 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Założeniem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisje, osiąganych poprzez takie działania jak: wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki.

Celem głównym Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła jest poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój gospodarczy Piły z zachowaniem niskoemisyjności realizowanych działań. W Dokumencie określono następujące cele strategiczne, tj.:

- ❖ zwiększenie efektywności wykorzystania i wytwarzania energii;
- ❖ racjonalne zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- ❖ efektywne zarządzanie infrastrukturą miasta i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych;
- ❖ wprowadzenie niskoemisyjnych wzorców konsumpcji energii i jej nośników we wszystkich sektorach gospodarki miasta;
- ❖ rozwój transportu niskoemisyjnego.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Piła³⁶

W Planie Gospodarki Odpadami zaprezentowano analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, a także prognozę zmian, w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W Planie przedstawiono działania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Oprócz działań zaprezentowano również cele związane z poszczególnymi frakcjami odpadów.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032³⁷

Nadrzędnym celem Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032 jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. W Programie wymieniono następujące zadania, które mają zostać zrealizowane, tj.:

- ❖ inwentaryzacja obiektów zawierających azbest;
- ❖ edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka oraz procedury usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych;
- ❖ propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu miasta Piły;
- ❖ zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest;

³⁶ źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 20.10.2022 r.

³⁷ źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 20.10.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2014-2018³⁸

Podstawowym celem Programu Ochrony Środowiska jest spełnienie założeń dokumentów strategicznych kraju ze szczególnym uwzględnieniem Polityki ekologicznej państwa oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego. Założenia, zawarte w tych dokumentach mają na celu: zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego, a także racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych.

W Programie przedstawiono najważniejsze problemy gminy Piła, w zakresie ochrony środowiska, a następnie wskazano priorytety ekologiczne wraz z opisem działań.

Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Piły³⁹

Strategia rozwoju elektromobilności to dokument strategiczny Gminy Piła, stanowiący odpowiedź na potrzebę przygotowania miasta do realizacji założeń, wynikających ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i Programu Rozwoju Elektromobilności.

Celem Strategii jest ochrona zdrowia mieszkańców i poprawa jakości życia dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzącej z transportu drogowego, uciążliwości akustycznej transportu oraz poprawie komfortu podróży. Strategia ta przyczyni się do znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych, wpływając tym samym na mitygację zmian klimatu.

Wdrożenie Strategii rozwoju elektromobilności, zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych i operacyjnych:

- ❖ osiągnięcie do 2028 r. min. 30% udziału autobusów zeroemisyjnych w taborze transportu publicznego;
- ❖ osiągnięcie do 2025 r. min. 30% udziału pojazdów elektrycznych we flocie pojazdów Urzędu Miejskiego oraz min. 30% udziału pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów wykorzystywanych przy wykonywaniu zadań publicznych Gminy;
- ❖ przygotowanie zaplecza technicznego umożliwiającego obsługę i zasilanie pojazdów zeroemisyjnych, tj. bateryjnych elektrycznych oraz wodorowych, a także pojazdów niskoemisyjnych na gaz ziemny;
- ❖ popularyzacja elektromobilności oraz promocja przyjaznych dla środowiska naturalnego i tkanki miejskiej zmian w zachowaniach komunikacyjnych mieszkańców.

³⁸ źródło: <https://bip.pila.pl/strategie-i-programy.html>, dostęp 20.10.2022 r.

³⁹ źródło: Uchwała Nr XLVII/486/21 Rady Miasta Piły z dnia 8 września 2021 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA MIASTA PIŁA

6.1 OGÓLNE INFORMACJE O MIEŚCIE

Piła usytuowana jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie pilskim, na granicy pojezierzy Wałeckiego i Krajeńskiego nad rzeką Gwdą. Miasto zajmuje powierzchnię 103 km². Rzeką Gwda wraz z Zelewem Koszyckim (sztucznym zbiornikiem) oraz dużym udziałem terenów zielonych (tereny leśne – 56,18%), stanowi atrakcję turystyczną i miejsce wypoczynku. Przez miasto przechodzą drogi, tj.:

- ❖ dwie drogi krajowe: K10 (Lubieszyn-Płońsk) i K11 (Koło-Bytom);
- ❖ trzy drogi wojewódzkie: nr 179 (Piła-Rusinowo), 180 (Piła-Kocień Wielki), 188 (Piła-Człuchów);
- ❖ drogi powiatowe;
- ❖ drogi gminne.^{40, 41}

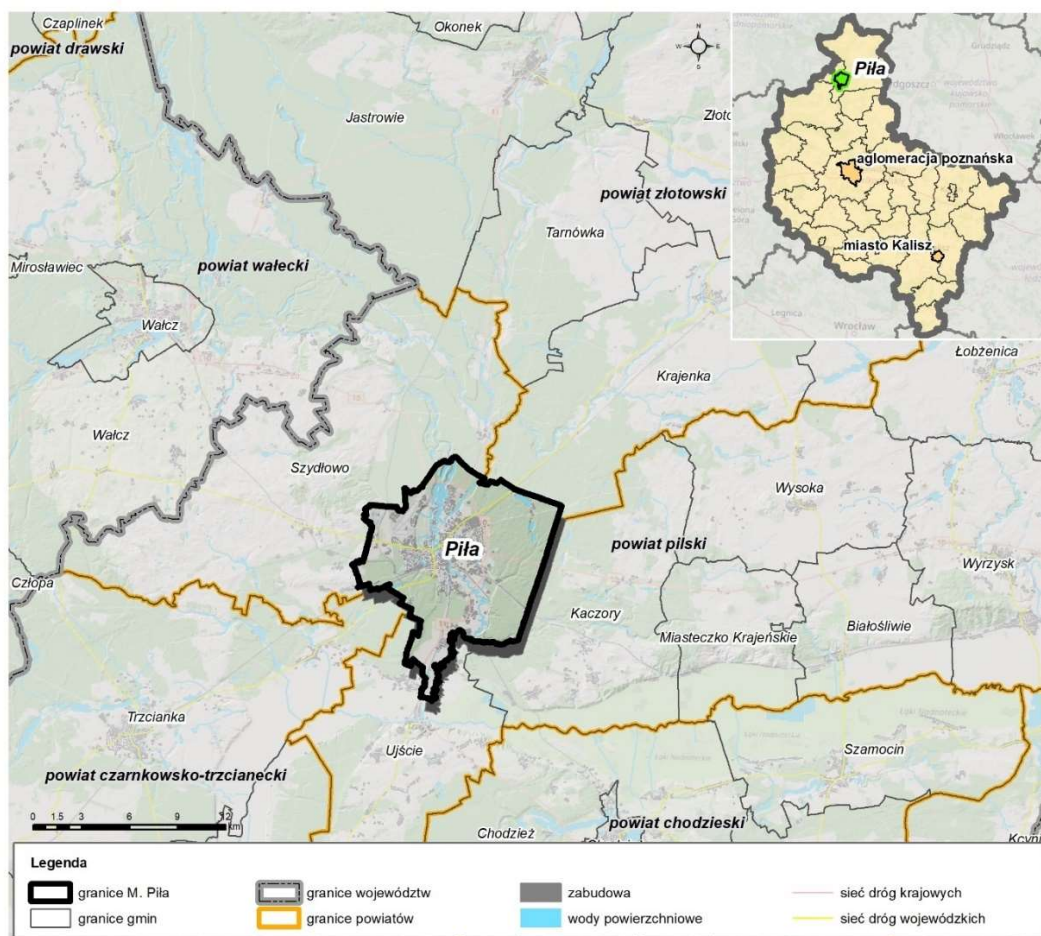
⁴⁰ Źródło: na podstawie Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Piła 2016

⁴¹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2015-2018

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

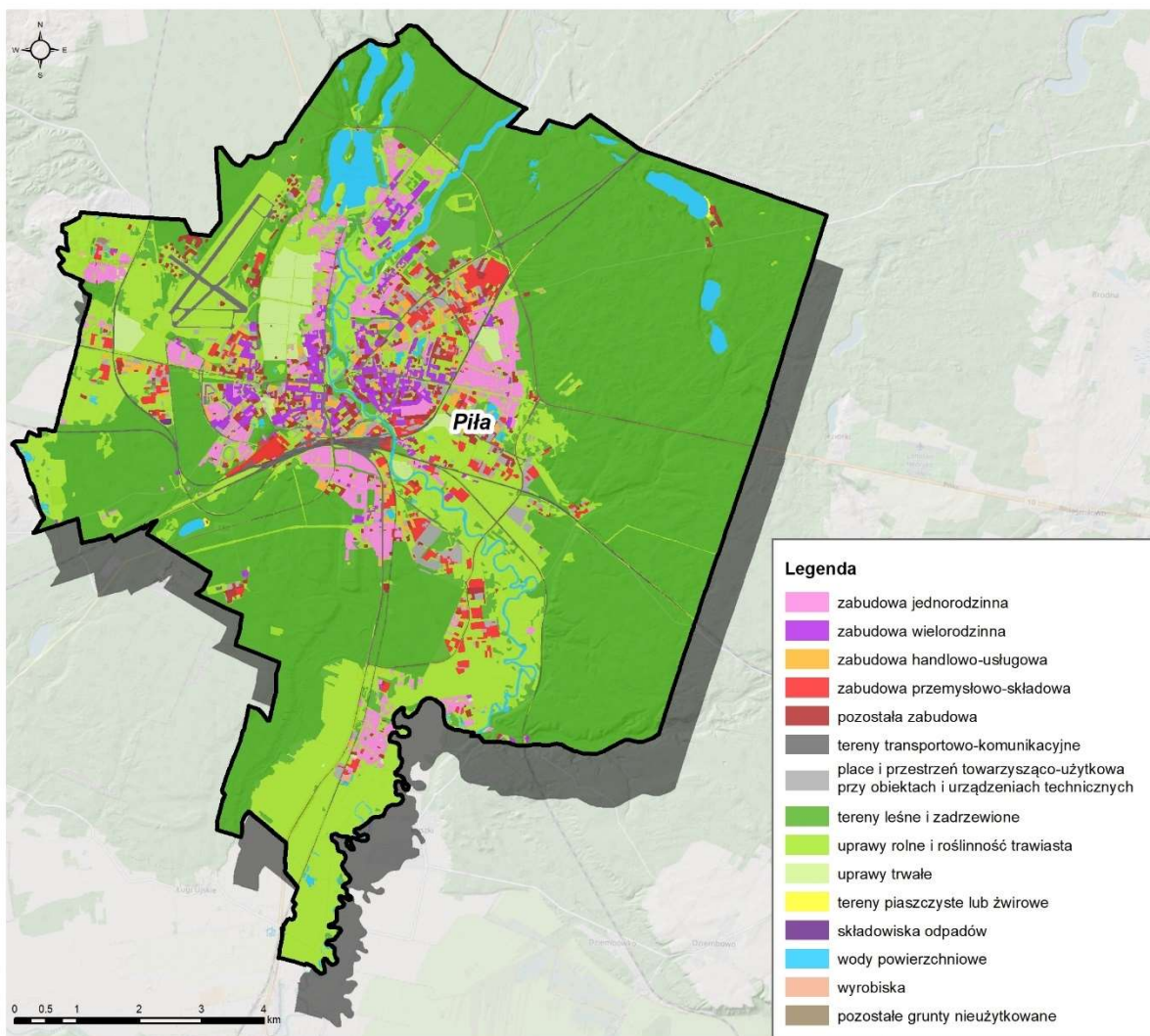

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 1. Położenie miasta Piła⁴²

⁴² Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 2. Pokrycie terenu na terenie miasta Piła⁴³

Struktura użytkowania gruntów

Wg. danych z GUS powierzchnia Piły wynosi 103 km².⁴⁴ Na podstawie danych z Corine Land Cover 2018, określono strukturę użytkowania terenu, którą przedstawiono na wykresie poniżej. Największy udział w powierzchni terenu, zajmują tereny leśne i zadrzewione – 56,18%, roślinność trawiasta i uprawa rolna – 22,86% oraz 11,50% - tereny zabudowy.

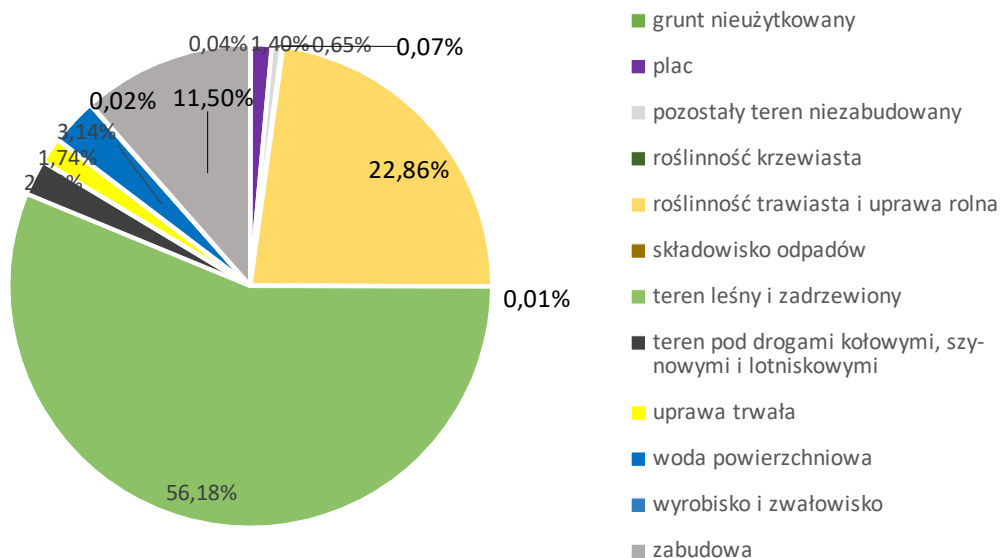
⁴³ Źródło: Opracowanie własne

⁴⁴ Źródło: na podstawie https://poznan.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_wielkopolskie/portrety_gmin/powiat_pilski/gm_pila.pdf dostęp 21.09.2022

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 3. Struktura użytkowania gruntów w Pile

Tereny zieleni⁴⁵

Tereny zieleni urządzonej w Pile tworzą parki, zieleńce, zieleń uliczna, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze oraz lasy gminne. W 2021 roku wg. danych z GUS tereny te zajmowały łącznie 404,59 ha. Poszczególne rodzaje powierzchni przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Rodzaje terenów zielonych w Pile

Rodzaj terenu zielonego	Powierzchnia [ha]
Parki spacerowo wypoczynkowe	30,26
Zieleńce	31,69
Zieleń uliczna	55,43
Tereny zieleni osiedlowej	38,01
Cmentarze	31,94
Lasy gminne	117,30
Ogółem	404,59

Demografia⁴⁶

Liczba ludności w 2021 roku (stan na 31 grudnia), wyniosła 71 846 osoby, z czego 34 298 to mężczyźni, a 37 548 kobiety. Na poniższym wykresie, przedstawiono dane dotyczące ludności z lat 2019-2021.

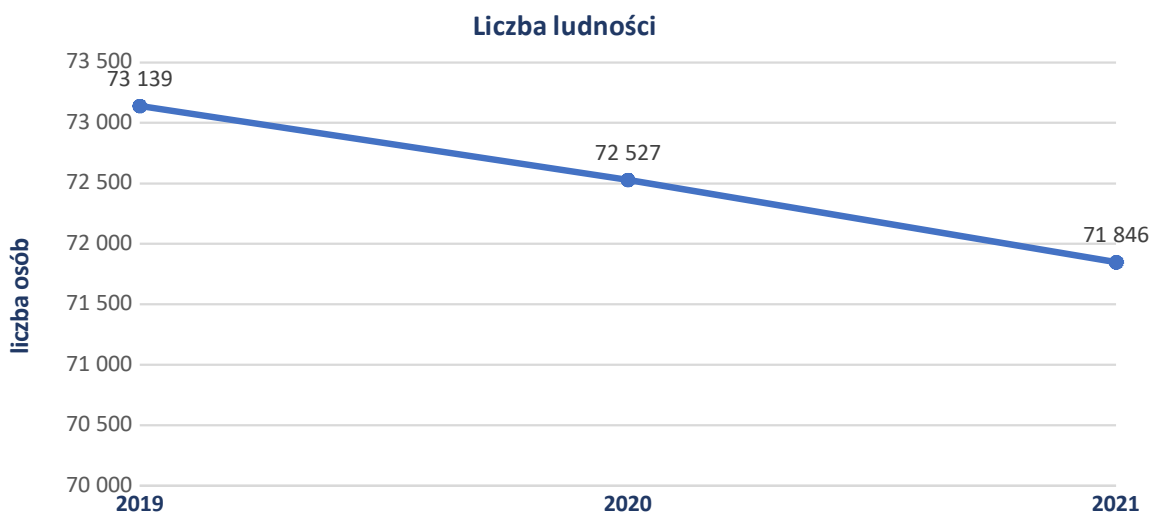
⁴⁵ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 21.09.2022

⁴⁶ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 21.09.2022

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

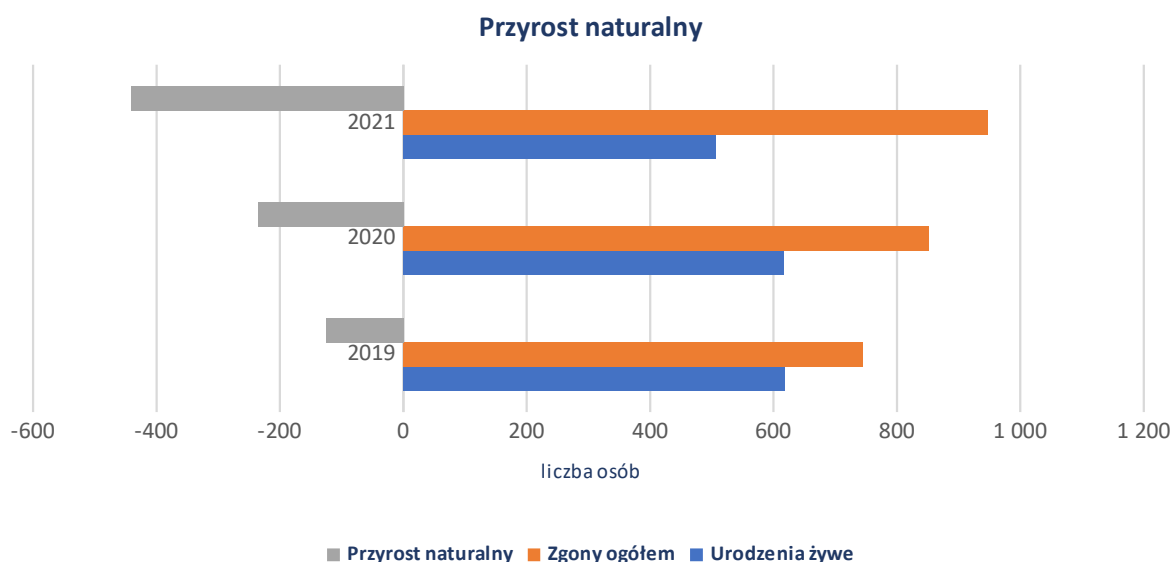

Unia Europejska
Fundusz Spójności

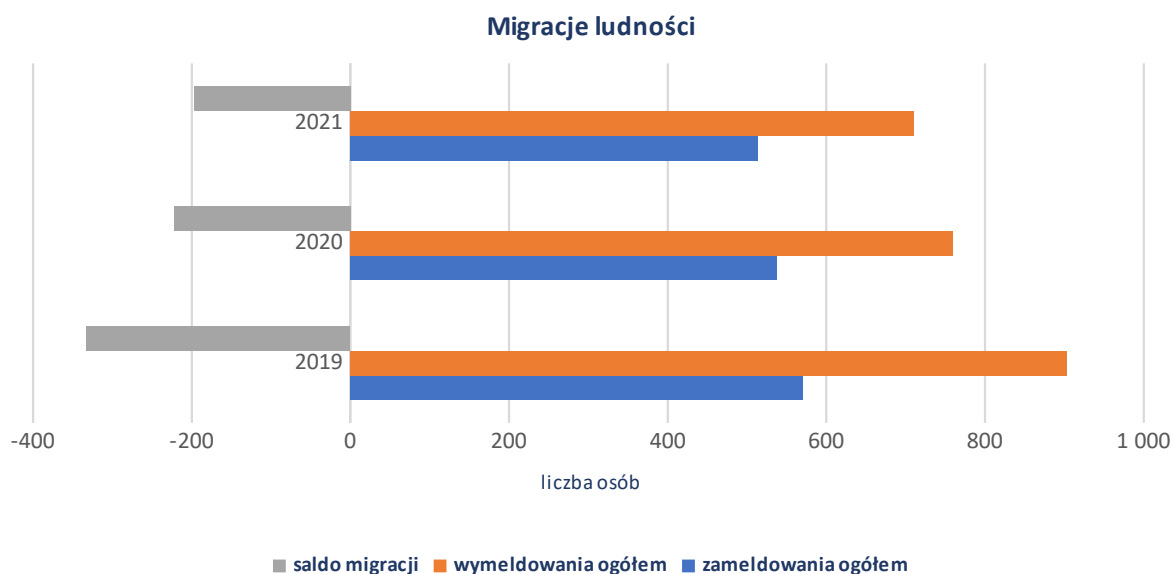

Rysunek 4. Liczba ludności w Piłce

Analizując powyższy wykres zaobserwować można, iż liczba ludności w mieście Piła ulega zmniejszeniu z każdym rokiem. Liczba ludności na 1 km² zmniejszyła się z 712 osób w 2019 roku, do 700 osób w 2021 roku. Przyrost naturalny również jest ujemny i jego wartość stale maleje, co przedstawiono na wykresie poniżej. Jeśli chodzi o bezrobocie rejestrowane - liczba osób bezrobotnych, w porównaniu z 2020 r. (1 583 osób) w 2021 roku uległa zmniejszeniu do 1 223 osób. Na poniższym wykresie, przedstawiono migracje ludności w mieście. Można zauważyć, iż więcej osób opuszcza miasto, jednakże z każdym rokiem saldo migracji jest bardziej dodatnie.

Rysunek 5. Przyrost naturalny w Piłce

Rysunek 6. Migracje ludności w Pile

Sytuacja gospodarcza⁴⁷

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej na obszarze miasta. W 2021 roku w Pile, zanotowano 3,96% wzrost ilości podmiotów gospodarki narodowej, przy czym największy w sektorze przemysłu i budownictwa – 9,37%.

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według grup sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Branża	Lata		
	2019	2020	2021
Przemysł i budownictwo	1 387	1 441	1 517
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	69	68	73
Pozostała działalność	7 102	7 241	7 307
Ogółem	8 558	8 750	8 897

W 2021 roku nastąpił spadek ilości podmiotów gospodarki narodowej w sektorze publicznym o 4,30% (w porównaniu z 2019 r.), natomiast w sektorze prywatnym, odnotowano wzrost o 4,11%. Najbardziej wzrosła ilość fundacji (wzrost z 35 do 44) oraz spółek handlowych (wzrost z 597 do 623). Dane szczegółowe, zamieszczono w tabeli poniżej.

⁴⁷ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, [dostęp 21.09.2022]

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według sektorów własności

Branża	Lata		
	2019	2020	2021
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	8 558	8 750	8 897
Sektor publiczny - ogółem	302	295	289
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	117	112	109
Sektor publiczny – spółki handlowe	597	623	656
Sektor prywatny – ogółem	8 182	8 381	8 518
Sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 522	6 675	6 770
Sektor prywatny - fundacje	35	37	44
Sektor prywatny – spółki handlowe	597	623	656
Sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	261	266	273
Sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	75	76	74
Ogółem	8 558	8 750	8 897

Zaopatrzenie w ciepło⁴⁸

Ciepło na terenie miasta pochodzi ze źródeł systemowych, kotłowni lokalnych (węglowych, gazowych, olejowych) oraz indywidualnych (urządzenia na paliwa stałe, ciekłe i gazowe). Podobnie jest z ciepłą wodą użytkową, pochodzącą również z miejskiego źródła sieci ciepłowniczej oraz z indywidualnych piecyków grzewczych. Głównym dostawcą energii cieplnej na terenie miasta Piła jest Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. (MEC Piła Sp. z o.o.). Długość sieci ciepłowniczej (przesyłowej i rozdzielczej), wynosi 41,8 km.⁴⁹

Zaopatrzenie w gaz

Piła zapatrywana jest w gaz ziemny za pośrednictwem, tj.:

- Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu;
- Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, RDG w Pile.

Handlowa obsługa i sprzedaż gazu ziemnego, odbywa się za pośrednictwem PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o.⁵⁰ Według GUS w 2020 roku długość czynnej sieci gazowej ogółem wynosi - 231 238 m, a sieci przesyłowej - 12 901 m. Ilość przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wynosi - 5 757 sztuk. Liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem na terenie miasta w 2020 roku, uległa wzrostowi, dane szczegółowe, przedstawiono w tabeli poniżej.⁵¹

⁴⁸ Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r.

⁴⁹ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

⁵⁰ Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r.

⁵¹ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 5. Parametry systemu gazowniczego na terenie Piły

Rok	Długość sieci gazowej ogółem	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	Ludność korzystająca z sieci gazowej
	m	Szt.	Ilość gospodarstw szt.	MWh	Os.
2018	224 069	3 792	5 169	71 594,3	62 416
2019	224 529	3 819	5 245	75 371,3	61 792
2020	231 238	3 874	5 301	75 646,5	60 917

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Wytwórcami energii elektrycznej na terenie Piły są elektrociepłownia o mocy zainstalowanej 9984 kWe oraz Mała Elektrownia Wodna o mocy zainstalowanej 1280 kWe. Przesyłem energii elektrycznej, zajmuje się Polsk Sieć Elektroenergetyczna Spółka Akcyjna, a dystrybucją ENEA Operator Sp. z o.o. oraz PKP ENERGETYKA SA. (infrastruktura kolejowa).⁵² Szczegółowe parametry, zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 6. Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie Piły⁵³

Rok	Odbiorcy energii elektrycznej	Zużycie energii elektrycznej ogółem	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca
	szt.	MWh	kWh
2019	29 802	48 738,14	666,04
2020	30 130	49 904,01	684,09
2021	29 957	48 576,80	672,96

6.2 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Klimat

Decydujący wpływ na klimat ma położenie geograficzne, rozmieszczenie wód, charakter rzeźby terenu, rodzaj gleb oraz rodzaj szaty roślinnej występującej w danym regionie. Miasto Piła leży w strefie klimatu umiarkowanego, w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. Uwidacznia się to zmiennymi stanami pogody, które uwarunkowane są rodzajem napływających mas powietrza polarnomorskiego (znad Oceanu Atlantyckiego) lub polarnokontynentalnego (znad Europy Wschodniej). Klimat jest stosunkowo łagodny, z niewielką

⁵² Źródło: na podstawie Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piła 2016 r

⁵³ Źródło na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 22.09.2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

ilością dni mroźnych w ciągu roku i z niewielkimi opadami. Średnia roczna temperatura wynosi około 7,6°C. Liczba dni w roku z pokrywą śnieżną waha się od 50 do 56 dni. Okres wegetacyjny należy do najdłuższych w Polsce, na terenie miasta Piły wynosi około 216 dni.

Jakość powietrza

Jakość powietrza jest kluczowym elementem środowiska. Wpływa ona na samopoczucie i zdrowie ludzi, a także na rozwój roślin. Niska jakość powietrza może doprowadzić do powstawania i rozwoju chorób związanych z górnymi drogami oddechowymi, chorób serca oraz chorób nerek. Zanieczyszczenia powietrza wpływają niekorzystnie również na rośliny, ich prawidłowy wzrost i późniejszy rozwój. Ponadto stanowią przyczynę degradacji środowiska naturalnego, powodują m.in. zakwaszanie i eutrofizację.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973, z późn. zm.) wykonuje ocenę jakości powietrza oraz dokonuje klasyfikacji stref w zależności od stężenia zanieczyszczeń występujących na jej obszarze zarówno pod kątem ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin.

W corocznej ocenie powietrza atmosferycznego pod kątem ochrony zdrowia, należy uwzględnić: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ozon oraz benzo(a)piren, natomiast w ocenie pod kątem ochrony roślin: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Oceny jakości powietrza wykonywane są, w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy - Prawo ochrony środowiska obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- ❖ aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy;
- ❖ miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;
- ❖ pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Nazwy i kody stref, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r., w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914).

W latach 2019-2020 ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim, wykonywano dla 3 stref:

- ❖ Aglomeracja Poznańska (PL3001);
- ❖ miasto Kalisz (PL3002);
- ❖ strefa wielkopolska (PL3003).

Ocenę jakości powietrza dla 2021 roku w województwie wielkopolskim, wykonano dla dwóch stref: aglomeracji poznańskiej i strefy wielkopolskiej_2. Miasto Piłę zaliczono do strefy wielkopolskiej_2.⁵⁴

⁵⁴ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Główne źródła zanieczyszczeń

Źródła zanieczyszczeń dzielą się na trzy kategorie: ze względu na pochodzenie, ze względu na sposób rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz ze względu na postać, w jakiej zanieczyszczenia uwalniane są do atmosfery.

Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić również na, tj.:

- ❖ zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego, do których zalicza się m.in. wybuchy wulkanów, pożary lasów oraz erozję gleb i skał;
- ❖ zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego, do których należą m.in. transport lądowy, przemysł ciężki oraz zanieczyszczenia komunalno-bytowe.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie strefy wielkopolskiej_2, do której należy miasto Piła, należy emisja antropogeniczna, pochodząca z sektora bytowo-komunalnego (emisja powierzchniowa). Istotnym źródłem zanieczyszczeń są lokalne kotłownie i piece węglowe, stosowane w indywidualnych gospodarstwach domowych. W 2021 roku odpowiadają one za 98,07% emisji bezno(a)pirenu, 64% emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz 87% emisji pyłu zawieszonego PM2,5.

Źródła zanieczyszczeń powietrza, stanowią również: emisja z transportu (emisja liniowa) oraz emisja z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów, powstają głównie w wyniku ścierania się opon i nawierzchni dróg oraz hamulców i unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu emitowane z układów wydechowych pojazdów w 2021 r. w strefie wielkopolskiej, stanowiły 39,25% emisji. Z kolei emisja punktowa (sektor przemysłowy) odpowiada za 49% emisji tlenków siarki, 21% emisji tlenków azotu, 5% emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz 5 % emisji pyłu zawieszonego PM2,5.

Ponadto znaczenie ma napływ zanieczyszczeń z innych obszarów Polski i Europy.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 7. Bilans wielkości emisji (w podziale na źródła emisji) dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze strefy wielkopolskiej^{55, 56}

Źródło emisji	Emisja [kg/rok]														
	PM10			PM2,5			B(a)P			SOx			NOx		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
komunalno-bytowa	18 394 414	16 137 134	20 220 331	18 053 708	15 838 228	19 845 838	11 214,20	9 837,20	12 327,60	10 959 132	9 612 214	9 035 513	4 396 159	3 895 115	4 909 352
transport drogowy	1 778 845	1 780 838	991 421	1 332 606	1 336 778	783 992	29,2	25,5	16,8	56 073	53 107	34 660	28 932 749	27 389 930	16 856 637
punktowa	2 134 298	2 204 959	1 727 189	1 632 924	1 686 561	1 146 975	355,1	231,4	225,7	10 608 467	8 607 751	8 801 312	12 875 222	11 438 018	10 047 680
hałdy i wyrobiska	4 457 146	2 263 765	1 132 732	1 069 462	543 175	271 791	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne	7 707 395	7 723 301	7 510 844	1 067 636	832 657	803 477	0,19	0,2	0,2	4 713	4 741	5 034	15 208 175	14 850 686	14 911 979
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] bez emisji punktowej	1 096	946	1 010	730	629	734	0,40	0,3	0,4	374	328	307	1 646	1 564	1 241
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] SUMA	34 472 097	30 109 997	31 582 518	23 156 336	20 237 399	22 852 073	11 598,70	10 094,4	12 570,4	21 628 385	18 277 813	17 876 520	61 412 305	57 573 747	46 725 648

⁵⁵ * w latach 2019-2020 strefa wielkopolska (PL3003)

⁵⁶ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W latach 2019 – 2021 na obszarze strefy wielkopolskiej, odnotowano spadek emisji tlenków siarki (SOx) o 3 751 865 kg/rok oraz spadek emisji tlenków azotu (NOx) o 14 686 657 kg/rok. Ponadto zanotowano spadek emisji, względem 2019 roku, pyłu zawieszonego PM10 o 2 889 579 kg/rok oraz pyłu zawieszonego PM2,5 o 304 263 kg/rok. Emisja benzo(a)pirenu zwiększyła się o 971,70 kg/rok względem 2019 roku i w 2021 roku - wyniosła 12 570,40 kg/rok. W 2020 roku stężenia B(a)P, PM2,5 oraz PM10 były najniższe.⁵⁷

Klasyfikacja stref jakości powietrza

Klasyfikację stref w rocznej ocenie jakości powietrza, podzielono na dwie grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz na ochronę roślin. Strefy corocznie poddawane są kwalifikacji do określonej klasy: A, B lub C. Klasa C nie zawsze oznacza jednak przekroczenie dopuszczalnych lub docelowych wartości zanieczyszczeń na terenie całej strefy – przekroczenia te mogą wystąpić jedynie na określonym obszarze.

Poniżej przedstawiono zestawienie klasyfikacji rocznej dla strefy wielkopolskiej_2, do której należy miasto Piła.

Tabela 8. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2021⁵⁸

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
			SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa wielkopolska	PL3003	2019	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²
		2020	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ²
strefa wielkopolska_2	PL3004	2021	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, strefa wielkopolska uzyskała klasę C1

W 2021 r. strefie wielkopolskiej w ocenie pod kątem ochrony zdrowia przypisano klasę:

- C dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10;
- C1 dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II);
- C dla poziomu docelowego B(a)P w pyłu zawieszonym PM10;
- D2 dla poziomu celu długoterminowego ozonu (również pod kątem ochrony roślin).⁵⁹

Ocena roczna dla 2021 roku wykonana pod kątem ochrony zdrowia, odniesiona do 2020 roku, wykazała pogorszenie jakości powietrza, w zakresie pyłu zawieszonego PM10 – dla roku 2021, przypisano klasę C strefie wielkopolskiej_2, dla 2020 roku strefa uzyskała klasę A.⁶⁰

Dla poziomu dopuszczalnego: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu strefę wielkopolską w latach 2019-2021, zaliczono

⁵⁷ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

⁵⁸ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

⁵⁹ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022

⁶⁰ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

do klasy A. Podobnie w przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w analizowanych latach 2019-2021 przypisano klasę A (w klasyfikacji dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę C1). W przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, w ocenie dla roku 2021, podobnie jak w ocenach dla lat 2020 i 2019, ocenianej strefie przypisano klasę C.⁶¹

Program ochrony powietrza (POP)

Aktualny Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęto uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r., w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • łagodne zimy, co przekłada się na mniejsze zużycie paliw stałych w okresie grzewczym oraz związaną z tym mniejszą emisję zanieczyszczeń powietrza i gazów cieplarnianych, • wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez zanieczyszczone powietrze, • wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 	<ul style="list-style-type: none"> • postępujące zmiany klimatyczne, • stale występujące poziomy przekroczeń substancji w powietrzu, • brak wystarczającej liczby ekologicznych źródeł ciepła, • ciągły przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu.

6.3 ZAGROŻENIA HAŁASEM

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), określono standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów terenów, różniących się sposobem zagospodarowania i pełnionymi funkcjami. W przypadku hałasu drogowego i kolejowego, obowiązujące wartości wskaźników długookresowych określone przywołanym rozporządzeniem Ministra Środowiska, mieszczą się w przedziałach:

- ❖ dla poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} – 50–70 dB;
- ❖ dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – 45–65 dB
- ❖ dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze dnia L_{AeqD} – 50-68 dB;
- ❖ dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze nocy L_{AeqN} – 45-60 dB, Wymagania względem hałasu lotniczego przedstawiają się następująco:
- ❖ wartość dopuszczalna poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze dnia L_{AeqD} – 55–60 dB;

⁶¹ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, 2020 i 2019, GIOŚ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ wartość dopuszczalna długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze nocy L_{AeqN} – 45–55 dB.

Klimat akustyczny na obszarze miasta Piła formuje hałas komunikacyjny, emitowany przez ruch: drogowy, szynowy oraz w mniejszym stopniu, hałas pochodzący z sektora przemysłowego. Hałas pochodzący od dróg jest nade wszystko uciążliwy.⁶²

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, w ramach Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016- 2020, dokonuje pomiarów oraz oceny hałasu komunikacyjnego w środowisku.

Ocena stanu akustycznego środowiska

Mieszkańcy miasta Piła, zamieszkujący tereny w pobliżu dróg krajowych nr 10 oraz 11, a także dróg wojewódzkich nr 179, 180, 188, są w szczególności narażeni na ponadnormatywny hałas drogowy. Powstawanie hałasu drogowego, spowodowane jest wzmożonym ruchem pojazdów oraz zwiększającą się liczbą pojazdów na drogach. Oprócz tego na hałas drogowy oddziałuje stan techniczny dróg i pojazdów. Hałas kolejowy oraz hałas przemysłowy odgrywa mniejsze znaczenie, ponieważ emitowany jest w punktowych miejscach i występuje stosunkowo rzadziej niż hałas drogowy.

W obszarze interwencji, w sferze zagrożenia hałasem, zaproponowano rozwój różnych form transportu publicznego oraz transportu rowerowego, a stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych – ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej oraz utrzymywania nawierzchni w dobrym stanie technicznym. Istotne jest także prowadzenie monitoringu hałasu na terenie miasta oraz edukacja ekologiczna, pod kątem klimatu akustycznego.⁶³

6.3.1 Hałas drogowy

W latach 2017 – 2018, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadzono na terenie województwa wielkopolskiego, badania monitoringowe hałasu drogowego łącznie w 6 miejscowościach, a w tym również w mieście Piła. Analiza wyników badań wykonanych w porze nocy w punktach zlokalizowanych na obszarze województwa wielkopolskiego, wykazała degradację klimatu akustycznego w środowisku. Wykonane pomiary, dotyczyły krótkookresowych wskaźników poziomu hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} , tj. równoważnego poziomu hałasu w porze dnia (6.00–22.00) i nocy (22.00–6.00). Część badań, oparto na szacunkowym ustaleniu wartości długookresowych wskaźników oceny hałasu – poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} oraz długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – dla przedziału czasu jednego roku. Pomiary przeprowadzono na łącznej długości odcinków dróg wynoszącej około 27 km (wyodrębnionych z uwzględnieniem zagospodarowania

⁶² źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

⁶³ źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Unia Europejska
Fundusz Spójności

terenów sąsiadujących). W porze dnia w otoczeniu ok. 9 km zbadanych odcinków dróg poziom hałasu, kształtował się w przedziale: 60–65 dB, w otoczeniu około 7 km dróg w przedziale: 65–70 dB, w otoczeniu około 3,8 km powyżej: 70 dB. W porze nocy w otoczeniu 10 km długości zbadanych odcinków dróg, wartości poziomu hałasu mieściły się w przedziale: 55–60 dB, w otoczeniu 4,6 km w przedziale 60–65 dB, a dla kolejnych 4,6 km w przedziale 65–70 dB. Wartości poziomu dźwięku powyżej 70 dB, zaobserwowano jedynie w porze dnia na długości 3,8 km zbadanych dróg, w tym tylko 0,28 km - dotyczy terenów podlegających ochronie akustycznej.⁶⁴

6.3.2 Hałas kolejowy

W latach 2017–2018 pomiar hałasu kolejowego na terenie województwa wielkopolskiego, wykonano łącznie w 23 punktach pomiarowych, wybranych odcinków linii kolejowych o łącznej długości 7,67 km. Wśród badanych punktów pomiarowych, były odcinki, zlokalizowane w miejscowości Piła, tj.: linia nr 203 Tczew – Kostrzyn; linia nr 18 Kutno – Piła; linia nr 354 Poznań – Piła; linia nr 405 Piła – Ustka; linia nr 999 Piła Główna – Piła Płn. Wartości krótkookresowych wskaźników oceny hałasu kolejowego, w powiązaniu z liczbą punktów pomiarowych przeważającej większości punktów, wykazały iż wartości dopuszczalne poziomu hałasu w porze dnia (16 punktów) i nocy (12 punktów), nie zostały przekroczone lub przekroczenia mieściły się w granicy przedziału: od 0 do 5 dB.

Ponadto w 2020 roku, wykonano na terenie województwa wielkopolskiego, badania łącznie w 9 punktach pomiarowych, przy czym w mieście Piła, pomiar zrealizowano na odcinku linii kolejowej nr 18 w miejscowościach Osiek nad Notecią i Kaczory (odcinek Piła – Bydgoszcz) oraz odcinku linii kolejowej nr 203 w miejscowości Nowa Wieś 79, gmina Trzcianka (odcinek Piła – Krzyż).⁶⁵

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), dopuszczalne krótkookresowe wartości poziomu hałasu, pochodzącego od linii kolejowych wynoszą, tj.:

- ❖ 61 dB w dzień i 56 dB w nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- ❖ 65 dB w porze dnia i 56 dB w porze nocy dla terenów mieszkaniowo-usługowych i zabudowy wielorodzinnej.

Na obszarze miasta Piła, nie odnotowano przekroczeń hałasu kolejowego (poniższa tabela).

⁶⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie: Stanu środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020 rok, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

⁶⁵ źródło: opracowanie własne na podstawie: Oceny stanu akustycznego na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Tabela 9. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na terenie miasta Piła⁶⁶

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Odległość od linii kolejowej [m]	Równoważny poziom hałasu		Liczba przejazdów pociągów	
			LAeqD [dB] (16h)	osobowych/ekspresowych	towarowych	
			LAeqN [dB] (8h)			
1.	Osiek nad Notecią, ul. Bohaterów 11, linia kolejowa nr 18, odcinek Piła – Bydgoszcz, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	12	57,1	11/6	3	
			48,8	2/1	1	
2.	Osiek nad Notecią, ul. Leśna 50, linia kolejowa nr 18, odcinek Piła – Bydgoszcz, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	18	58,2	12/6	5	
			52,9	2/1	1	
3.	Kaczory, ul. Kościelna 23, linia kolejowa nr 18, odcinek Bydgoszcz – Piła, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	18,5	59,6	13/8	2	
			54,2	5/1	0	
4.	Nowa Wieś 79, gmina Trzcianka, linia kolejowa nr 203, odcinek Piła – Krzyż, teren zabudowy zagrodowej	20	55,9	17/6	2	
			53,1	4/0	2	

6.3.3 Hałas przemysłowy

Hałas powodowany działalnością zakładów przemysłowych i obiektów usługowych ma zazwyczaj charakter lokalny. Działalność Inspekcji Ochrony Środowiska wykazała, iż hałas powodowany funkcjonowaniem tej grupy obiektów był często przyczyną ponadnormatywnej degradacji klimatu akustycznego środowiska, zarówno w porze dnia jak i nocy. W latach 2017–2018 kontrolą, objęto przede wszystkim zakłady przemysłowe, zarówno produkcyjne jak i przetwórcze. Spośród ogólnej liczby skontrolowanych obiektów 381 w porze dnia i 390 obiektów w porze nocy, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomów hałasu.

Ponadto pomiary poziomu hałasu emitowanego do środowiska, zrealizowano przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w związku z realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa, tj. przez zakłady, dla których wydana została decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu lub zarządzających instalacjami, posiadającymi pozwolenia zintegrowane. W 2018 roku badania wykonano w 136 zakładach. Przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, zaobserwowano w 13 obiektach, głównie w porze nocy. Stwierdzone odstępstwa wymagają od zarządców, podjęcia natychmiastowych działań, w celu eliminacji uciążliwości akustycznych.

⁶⁶ źródło: opracowanie własne na podstawie: Oceny stanu akustycznego na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; stosowanie nowoczesnych urządzeń technicznych i technologicznych posiadających rygorystyczne parametry akustyczne; rozwój inwestycji drogowych; wzrost popularności transportu rowerowego; rozwój infrastruktury rowerowej. 	<ul style="list-style-type: none"> pogarszający się stan nawierzchni dróg; dynamiczny przyrost liczby pojazdów; wzrost natężenia ruchu.

6.4 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Ważnym źródłem pól elektromagnetycznych są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, 220 kV, 400 kV i związane z nimi stacje elektroenergetyczne, radiowe i telewizyjne centra nadawcze, stacje bazowe telefonii komórkowej, wojskowe i cywilne urządzenia łączności i radiolokacji, nadajniki radiowe, stacje bazowe trunkingowej sieci łączności radiotelefonicznej, urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

Wyniki badań monitoringowych i kontrolnych pól elektromagnetycznych

W 2018 roku na terenie miasta Piły badania pól elektromagnetycznych, prowadzone były przez WIOŚ w Poznaniu. Od 2019 roku, zgodnie z nowelizacją ustawy POŚ Prawo ochrony środowiska badania okresowe w ramach PMŚ wykonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 10. Wyniki badań wartości pól elektromagnetycznych przeprowadzonych w latach 2018-2020 na terenie miasta Piły⁶⁷

Rok pomiaru	Adres	Wynik pomiaru [V/m]
2020	Piła, pl. Zwycięstwa	1,28
2020	Piła, ul. Złota 17-19	0,56
2019	Piła, ul. Okólna 16	1,5
2019	Piła, Królowej Jadwigi 1	0,36
2018	Piła, Kossaka 140	0,43
2018	Piła, Rogozińska 34-43	<0,3

W latach 2018-2020 na terenie miasta Piły, w żadnym z punktów pomiarowych, objętych badaniami poziomu promieniowania elektromagnetycznego, nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m (dla częstotliwości od 3 MHz do 3 GHz).

⁶⁷ źródło: Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, GIOŚ (na podstawie badań WIOŚ)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Na podstawie prowadzonych badań poziomów pól elektromagnetycznych prognozuje się, iż w najbliższych latach nie nastąpi przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Przy obecnym postępie cywilizacyjnym całkowita eliminacja promieniowania elektromagnetycznego ze środowiska jest niemożliwa, z tego względu niezbędne jest regularne monitorowanie jego poziomów, aby reagować na ewentualne przekroczenia wartości dopuszczalnych. W związku z tym zaleca się kontynuację monitoringu natężenia PEM w środowisku, a także inwentaryzację źródeł emisji pól elektromagnetycznych, wdrażanie nowoczesnych technik ograniczających tego typu promieniowanie oraz wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania dla istniejących i projektowanych emitorów w celu wyeliminowania ich potencjalnej szkodliwości na zdrowie człowieka i środowisko.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none">występowanie pól elektromagnetycznych o wartościach dopuszczalnych.	<ul style="list-style-type: none">lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej.

6.5 GOSPODAROWANIE WODAMI

Korzystanie z zasobów wodnych regulowane jest następującymi aktami prawnymi: (1) Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Ramowa Dyrektywa Wodna), ustawą z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne oraz (2) Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Narzędziami polityki wodnej są „Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza” oraz „Warunki korzystania z wód regionu wodnego” realizowane przez właściwy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW). Dokumenty te stanowią podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zagospodarowania nimi w przyszłości.

6.5.1 Jednolite części wód powierzchniowych⁶⁸

Miasto Piła zlokalizowane jest w regionie wodnym Noteci, w obszarze dorzecza Odry. Na terenie miasta znajdują się następujące jednolite części wód powierzchniowych rzecznych:

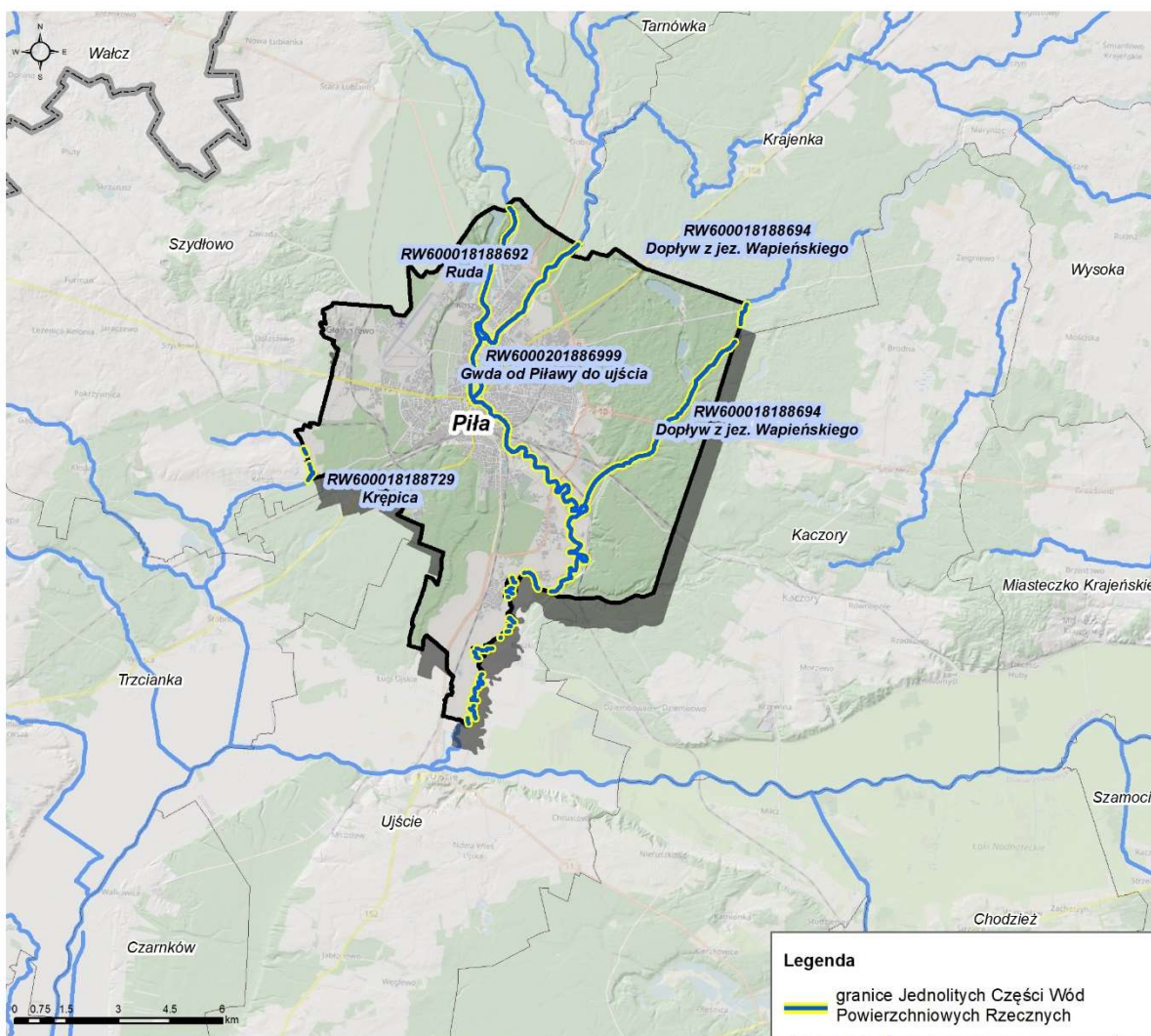
- ❖ Ruda (RW600018188692);
- ❖ Dopływ z jez. Wapieńskiego (RW600018188694);
- ❖ Krępica (RW600018188729);
- ❖ Gwda od Piławy do ujścia (RW6000201886999).

⁶⁸ źródło: GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 7. Układ wód powierzchniowych w obrębie miasta Piły⁶⁹

Celem środowiskowym, w zakresie stanu/potencjału ekologicznego jest dobry potencjał ekologiczny natomiast, w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Na podstawie uzyskanych wyników badań stan wszystkich badanych JCWP przepływających przez teren miasta Piły oceniono jako zły.

⁶⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie: www.wody.isok.gov.pl.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 11. Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMS przepływających przez miasto Piła

Nazwa ppk	Nazwa i kod jcwp	Status JCWP	Klasa elementów biologicznych (rok badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (rok badań)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia (rok badań)	Klasa i stan/potencjał ekologiczny (rok badań)		Stan chemiczny (rok badań)	Ocena stanu jcwp (rok badań)
						Klasa	Stan / potencjał ekologiczny		
Gwda - Ujście	Gwda od Piławy do ujścia PLRW6000201886999	SZCW	2 (2018)	>2 (2018)	2 (2018)	3 (2018)	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)
Krępicza - Stobno	Krępicza PLRW600018188729	SZCW	3 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	3 (2019)	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)
Ruda - Piła	Ruda PLRW600018188692	NAT	5 (2017)	>2 (2017)	2 (2017)	5 (2017)	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły stan wód (2019)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Legenda:

Status JCWP:

NAT- naturalny

SZCW- silnie zmienione części wód

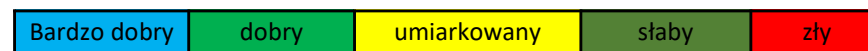
Klasy elementów biologicznych/fizykochemicznych/ specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

Klasyfikacja stanu chemicznego/Ocena stanu JCWP:

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego:

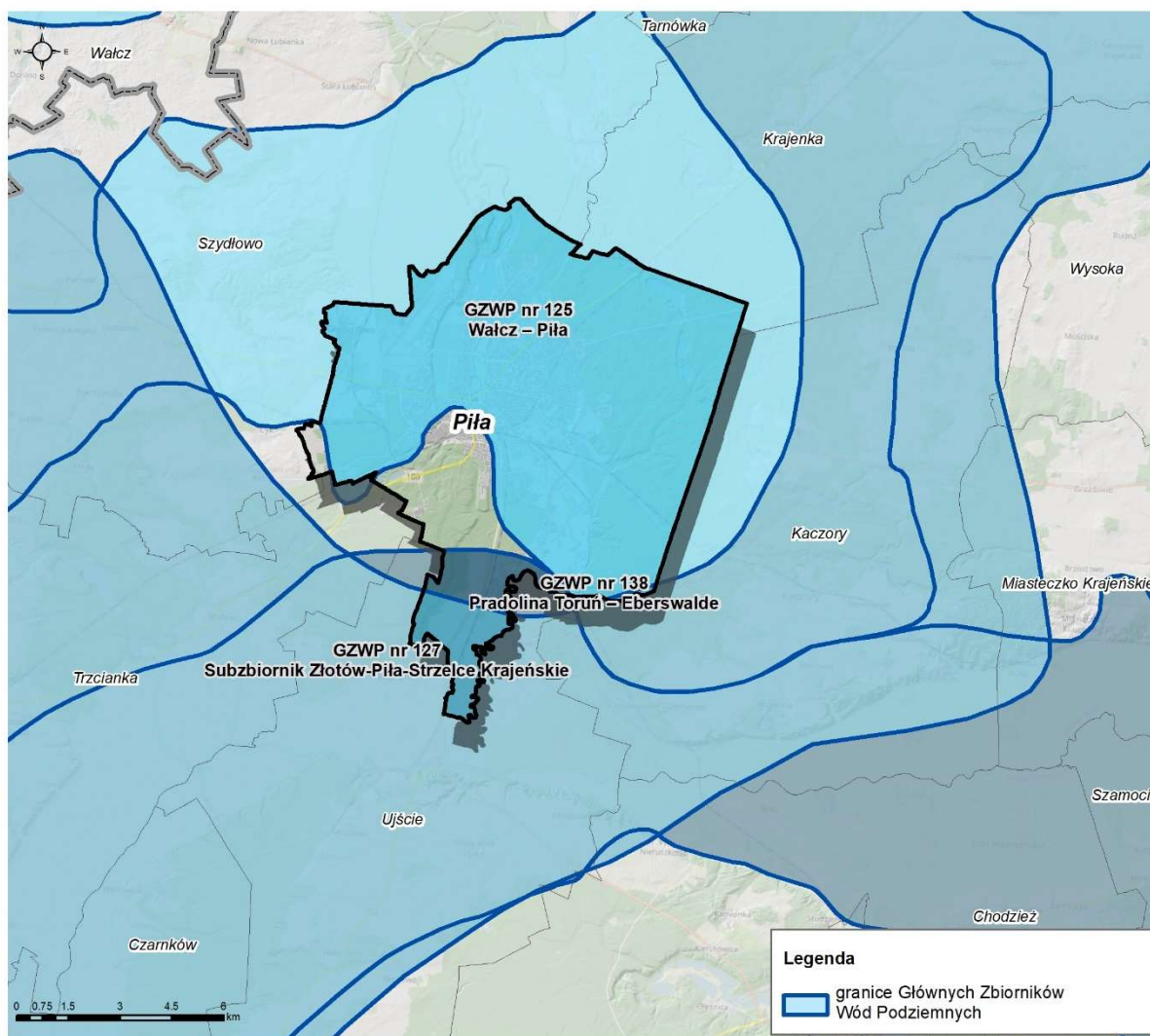

6.5.2 Wody podziemne

Na terenie miasta Piły zlokalizowane są trzy główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP):

- ❖ nr 125 zbiornik międzymorenowy Wałcz – Piła;
- ❖ nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie;
- ❖ nr 138 Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.

Rysunek 8. Główne zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane na terenie miasta Piły⁷⁰

W obrębie gminy Piła wydzielono dwie jednolite części wód podziemnych (JCWPd), tj.:

- nr 26 (kod PLGW600026) zlewnię Gwdy oraz

⁷⁰ źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych na stronie PIG, dm.pgi.gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

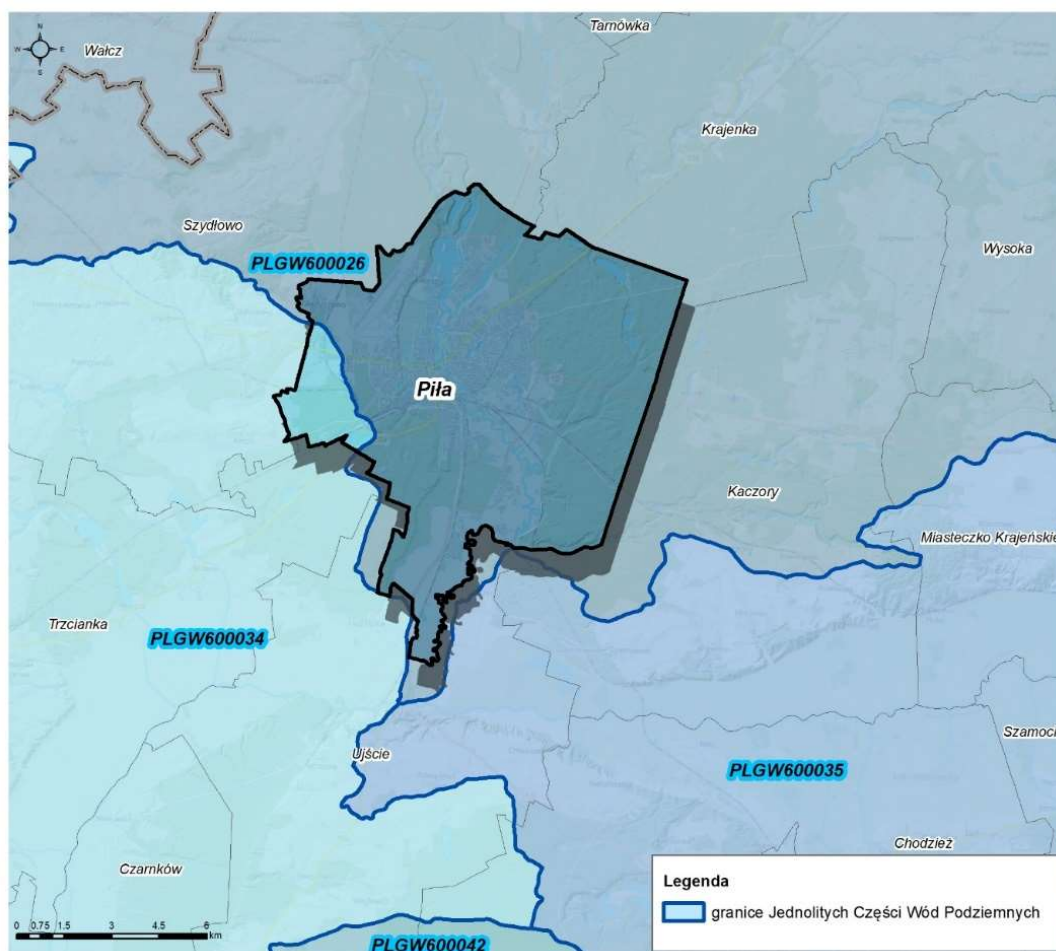
- nr 34 (kod PLGW600034) zlewnię środkowej Noteci.

Na podstawie przeprowadzonych badań stan chemiczny i ilościowy ww. JCWPd, oceniono jako dobry. Obie JCWPd nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia brzmi następująco: „jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu”.

Tabela 12. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze miasta Piły⁷¹

Stan wód podziemnych	JCWPd nr 26 dorzecze: Odra region wodny: Warta	JCWPd nr 34 dorzecze: Odra region wodny: Warta
Chemiczny	dobry	dobry
Ilościowy	dobry	dobry
Ogólna ocena JCWPd	dobry	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	-	-
Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych	-	-

⁷¹ źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/>, dane za 2019 r.

Rysunek 9. Położenie miasta Piły na tle JCWPd⁷²

6.5.3 Zagrożenie powodzią

Powodzie mogą mieć różne pochodzenie – rozróżniamy m.in. powodzie opadowe, roztopowe i zimowe. O charakterze i wielkości powodzi decydują wybrane czynniki, z których najistotniejsze to meteorologiczne i hydrologiczne, a w przypadku powodzi miejskich, również infrastrukturalne.

Na terenie miasta Piły istnieje zagrożenie ryzyka wystąpienia powodzi miejskiej. Powodzie miejskie powstają najczęściej w rezultacie intensywnych opadów o dużym natężeniu, występujących w krótkim okresie. Nadmierne uszczelnianie powierzchni miejskich, zanik obszarów czynnych biologicznie i brak obiektów małej retencji szczególnie przyczyniają się do wzrostu zagrożenia podczas nawałnic, ze względu na spotęgowanie spływu powierzchniowej wody deszczowej, niemożliwej do przyjęcia przez system kanalizacji deszczowej. Gwałtowne spływy wody wywołane intensywnymi opadami powodują wówczas podtopienia terenów zamieszkałych, ulic, a także erozję gleb, osuwiska ziem, niszczenie terenów zielonych, czy elementów infrastruktury.

⁷² źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych na stronie PIG, dm.pgi.gov.pl

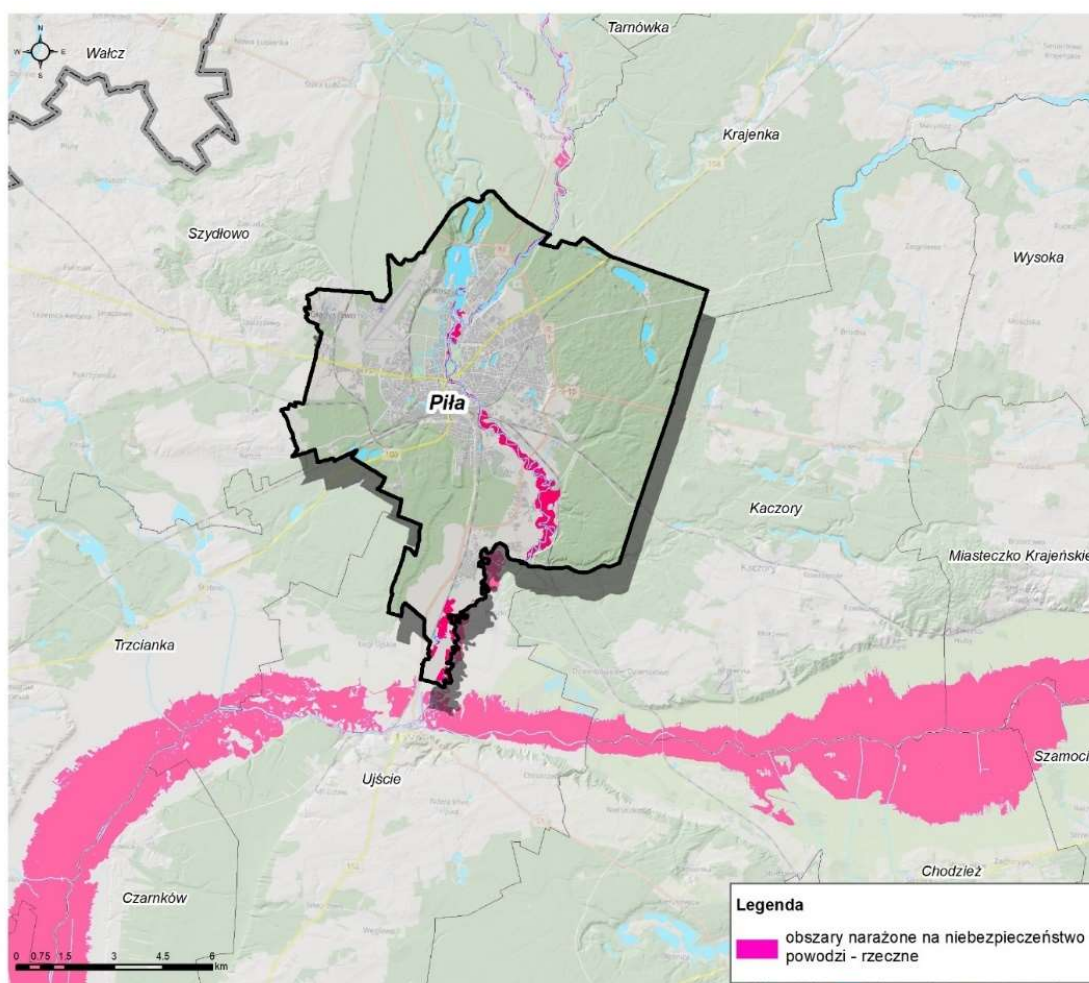
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

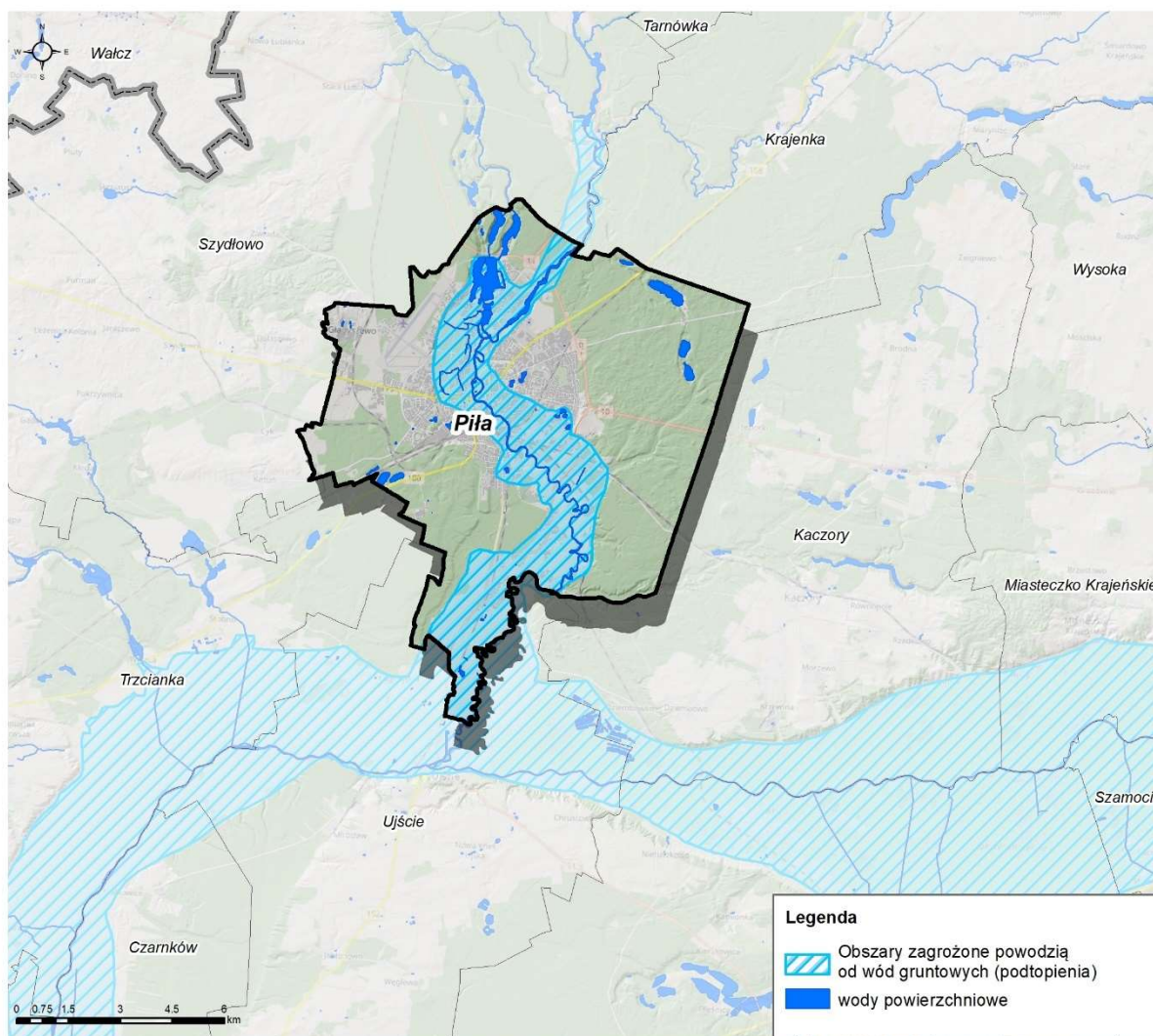

W okolicach miasta Piły występuje wysoki poziom ryzyka wystąpienia powodzi. Obszary zagrożenia powodzią występują na Gwdzie powyżej Piły (z uwagi na lokalizację kaskady małych elektrowni wodnych) oraz na odcinku Gwdy poniżej miasta Piły (ze względu na możliwość awarii urządzeń hydrotechnicznych i wałów).

Rysunek 10. Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Piły⁷³

⁷³ Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 11. Obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych na terenie miasta Piła⁷⁴

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> • dobry stan jakości wód podziemnych; • wzrost świadomości osób korzystających z zasobów wód o konieczności ich ochrony i racjonalnego użytkowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak poprawy jakości wód powierzchniowych.

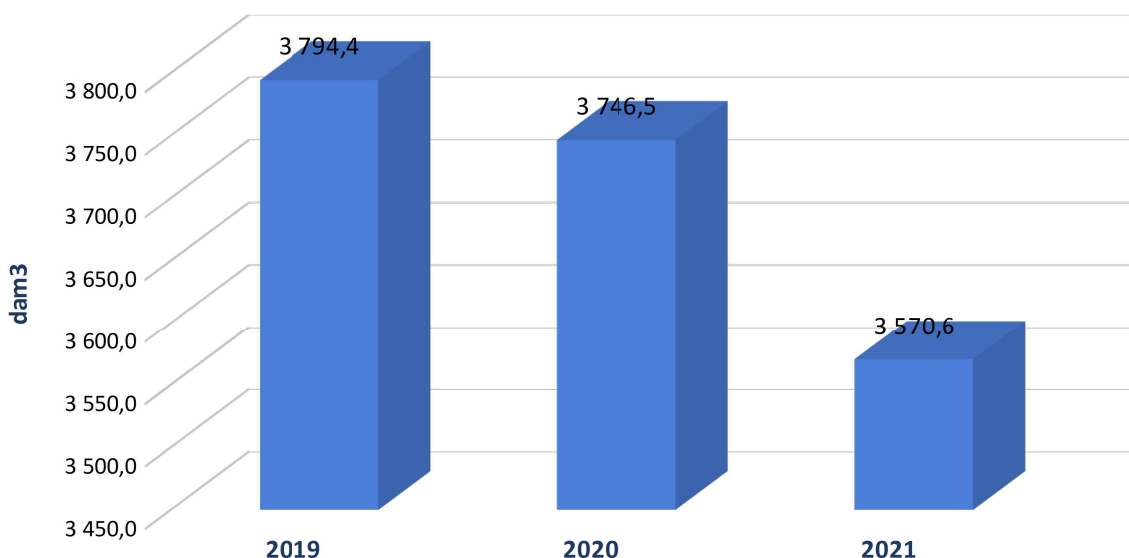
⁷⁴ Źródło: Opracowanie własne

6.6 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Piły, realizuje Spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile.

W 2021 roku zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w mieście Piła, wyniosło 3 570,6 dam³ (spadek o 223,8 dam³ w porównaniu do 2019 roku), w tym na potrzeby przemysłu 500 dam³ (na cele produkcyjne 337 dam³). Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem wynosił 14%. Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych wyniosło 2 406,0 dam³, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało 49,5 m³ (poniższa tabela).

Rysunek 12. Zużycie wody w mieście Piła w latach 2019-2021⁷⁵

W 2021 r. długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) na terenie miasta Piły wynosiła 249,7 km. W tym samym roku długość czynnej sieci rozdzielczej na opisywanym terenie wynosiła 231,1 km.

W 2020 r. na terenie miasta Piły z sieci kanalizacyjnej, korzystało 70 799 osób (spadek o 1,14% w porównaniu do 2019 roku).

W 2021 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Piły wynosiła 187,7 km. W tym samym roku siecią kanalizacyjną odprowadzono 2 798,5 dam³ ścieków (spadek o 1,68%, w porównaniu do 2019 roku).

W 2021 roku na terenie miasta Piły funkcjonowała 1 komunalna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów, z której korzystało 66 974 osób. W tym samym roku odprowadzono 3 292,0 dam³ ścieków (o 76,0 dam³ mniej w porównaniu do roku 2019). W 2021 r.

⁷⁵ źródło: GUS, BDL, stan na dzień 15.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi oczyszczono 5 812,0 dam³ ścieków (wzrost o 0,33%, w porównaniu do 2019 roku).

W 2021 roku w oczyszczalni w procesie oczyszczania ścieków komunalnych wytworzono 2 351 Mg komunalnych osadów ścieków (wzrost o 21%, tj. 501 Mg w porównaniu do 2019 roku).

Część mieszkańców miasta Piły korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz z przydomowych oczyszczalni. W 2021 r. ze zbiorników bezodpływowych korzystało 262 gospodarstwa domowe (wzrost o 59 gospodarstw w porównaniu do 2019 roku), z kolei z przydomowych oczyszczalni korzystały 43 gospodarstwa (wzrost o 1 w stosunku do 2019 roku).

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> spadek zużycia wody; spadek ilości odprowadzanych ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczne działania w zakresie wdrażania rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę.

6.7 ZASOBY GEOLOGICZNE

Piła pod względem tektonicznym należy do obszaru platformy zachodnioeuropejskiej oraz antyklinorium śródpolskiego (segment pomorski). Jednostka ta graniczy od północnego-wschodu z synklinorium kościerzyńsko-puławskim oraz od południa, południowego-zachodu z synklinorium szczecińsko-miechowskim⁷⁶. Na zachodzie miasta przeważają piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe). Na wschodzie Piły dominują piaski i żwiry tarasów nadzalewowych rzeki Gwdy. W centralnej części miasta oraz w śródmieściu najczęściej spotykanymi gruntami są nasypy, torfy oraz piaski i żwiry tarasów nadzalewowych. W pobliżu rzeki Gwdy spotykane są piaski i żwiry tarasów zalewowych, torfy oraz namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych i okresowo przepływowych oraz starorzeczy. Utwory geologiczne te powstały głównie za sprawą działalności glacialnej (lodowców) i fluwioglacjalnej (wód topniejących lodowców) zarówno poprzez akumulacje osadów jak i erozję⁷⁷.

W obrębie Piły zlokalizowane są trzy złoża surowców naturalnych, żadne z nich nie jest obecnie eksploatowane.

Tabela 13. Złoża naturalne na terenie Piły⁷⁸

Nazwa złoża	rodzaj kopaliny	stan zagospodarowania
Piła-Motylewo TM	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo

⁷⁶ Opracowanie własne na podstawie: Regionalizacja Tektoniczna Polski, A. Żelaźniewicz i in. 2011.

⁷⁷ Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowych Map Geologicznych Polski 1:50 000 oraz ich objaśnień (arkusze: Piła, Stara Łubianka, Śmiłowo, Krajanka)

⁷⁸ Źródło: opracowanie na podstawie Bilansu zasobów złóż kopaliny w Polsce wg. stanu na dzień 31.12.2021 r. oraz bazy MIDAS na <http://geoportal.pgi.gov.pl> [dostęp 19.09.2022].

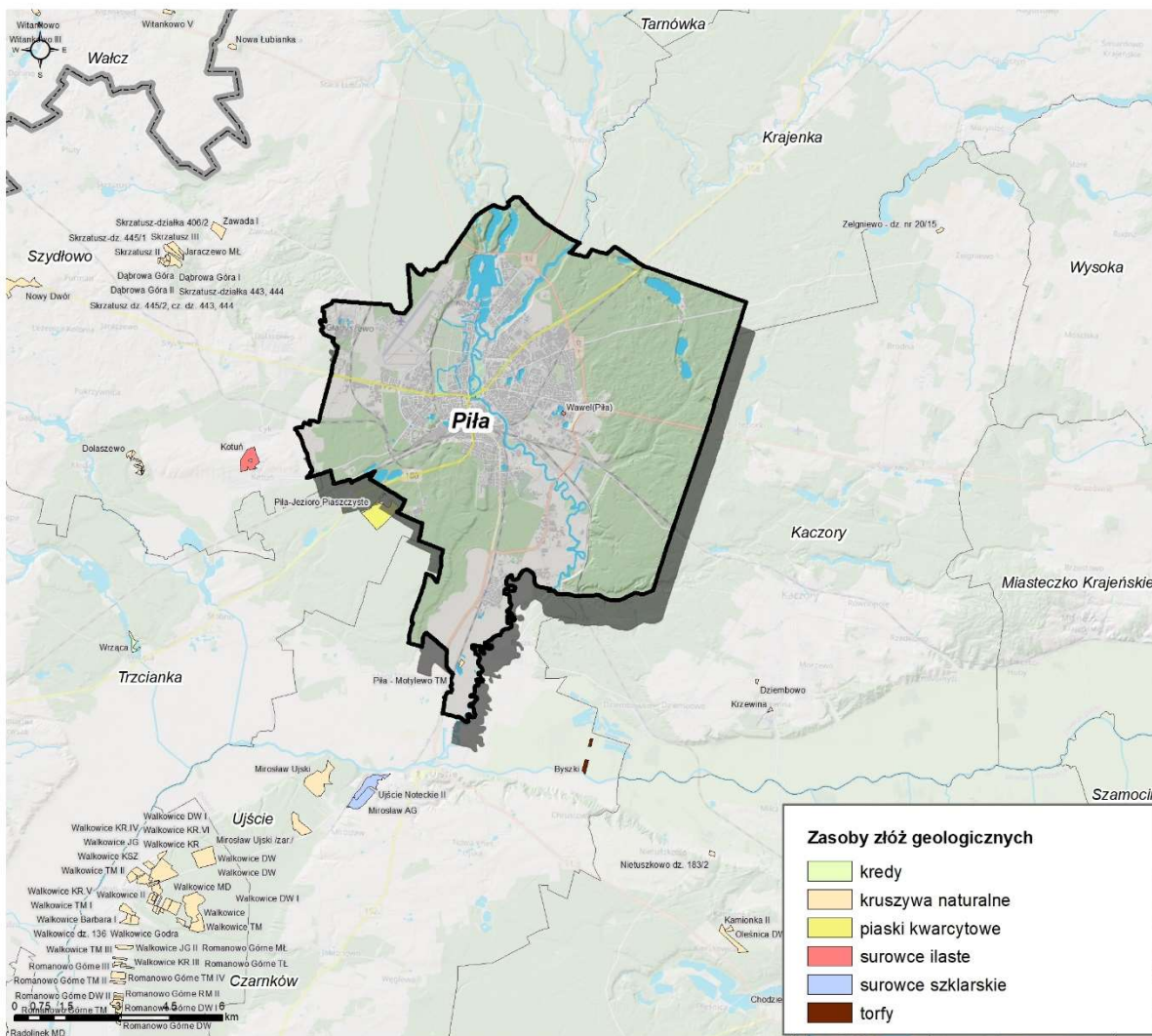
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Piła-Gładyszewo	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów
Wawel (Piła)	surowce ilaste ceramiki budowlanej	eksploatacja złoża zaniechana

Rysunek 13. Zasoby złóż geologicznych występujące na terenie miasta Piła⁷⁹

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none"> stałe utrzymujący się poziom zasobów bilansowych surowców skalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> wiele złóż, z których zaniechano wydobycie.

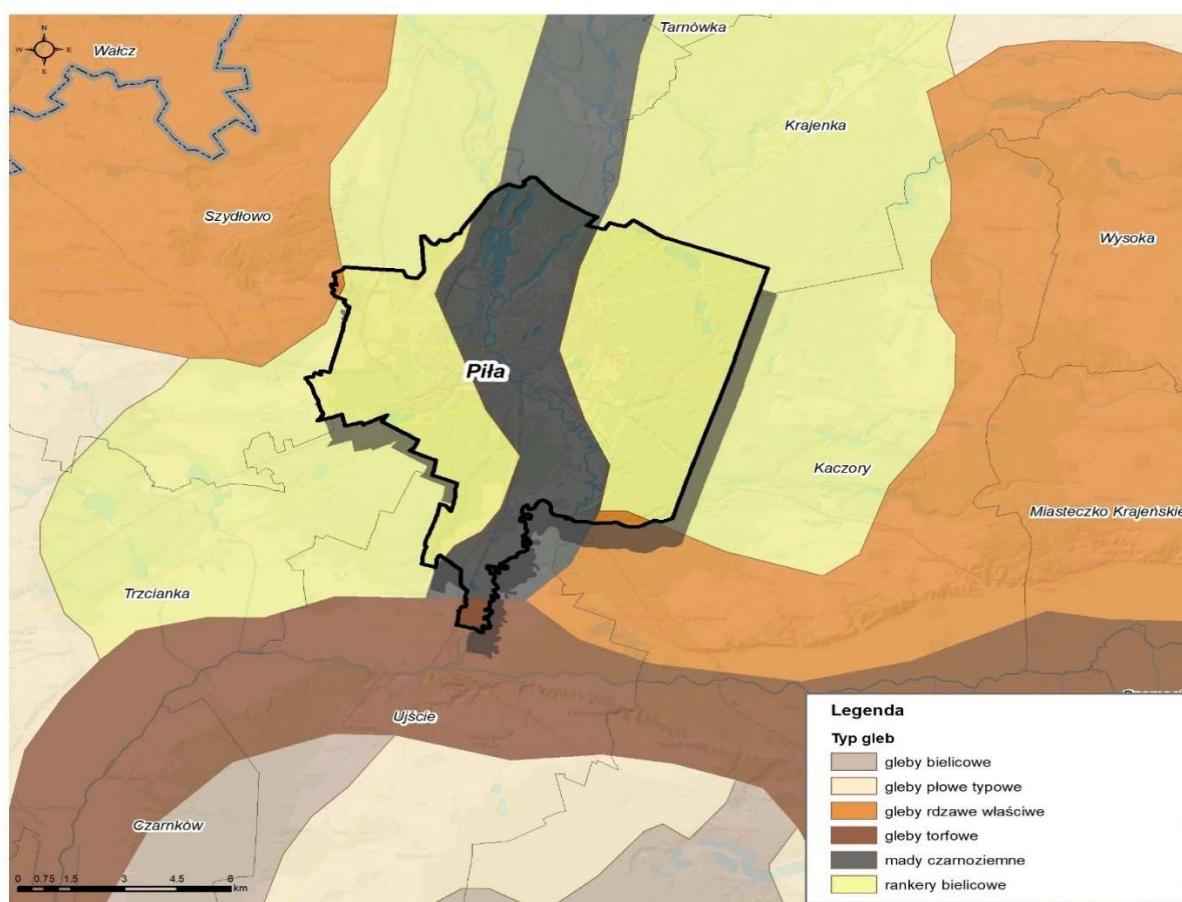
⁷⁹ Źródło: Opracowanie własne

6.8 GLEBY

Charakterystyka i stan gleb

Gleby występujące na terenie Piły to w znacznej mierze piaszczyste gleby rdzawe (wraz z bielcowymi i brunatnymi) oraz mady rzeczne (i towarzyszące im gleby mułowe, murszowe i torfowe). Gleby piaszczyste występują na terenie całego miasta, natomiast mady rzeczne skupiają się na terenach okolic rzeki. Monitoring jakości gleb prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) nie objął badaniem gleb z Piły i okolic w poprzednich latach, zatem stan gleb nie jest możliwy do zweryfikowania.^{80, 81}

Rysunek 14. Typy gleb występujące na terenie miasta Piła⁸²

Osuwiska

⁸⁰ Źródło: na podstawie mapy: Gleby Klasyfikacja Genetyczna, S. Białousz 1994, dostępnej na stronie: <https://esdac.jrc.ec.europa.eu> dostęp:20.09.2022

⁸¹ Źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta Piły na lata 2014-2018.

⁸² Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Osuwiska są to formy terenu jakie powstają w wyniku przemieszczeń grawitacyjnych mas ziemi wzdłuż powierzchni poślizgu, w wyniku działalności człowieka lub z przyczyn naturalnych. Wg. danych z serwisu SOPO (Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej) Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie miasta Piła nie odnotowano żadnych osuwisk, ani terenów zagrożonych ich powstaniem.⁸³

Ochrona gleb w kontekście adaptacji do zmian klimatu

Gleby narażone są na zachodzące zmiany klimatyczne. Może oddziaływać to na ilość i jakość produkcji rolnej. Wzrost średniej temperatury powietrza oraz coraz częstsze susze powodują straty w uprawach rolnych, co ma wpływ na całą gospodarkę. Problemem w miastach jest zasklepienie gleb. Zabetonowane, wyłożone materiałem nieprzepuszczalnym powierzchnie, nie przepuszczają lub utrudniają retencje gleb co niekorzystnie wpływa na środowisko glebowe.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none">brak występowania ruchów masowych, w tym osuwisk	<ul style="list-style-type: none">przekształcanie gleb w wyniku rozbudowy strefy miejskiej na cele mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczej

6.9 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Krajowym dokumentem regulującym sprawy, związane z gospodarką odpadami jest ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1251). Ustawa ta określa środki, służące ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi przez zapobieganie powstawaniu odpadów i zmniejszenie ich ilości oraz negatywnego wpływu wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, a także przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów oraz poprawę efektywności takiego użytkowania, w celu przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Dokument wprowadza takie pojęcia jak katalog odpadów, pojęcie odpadów niebezpiecznych, odzysk odpadów oraz zapobieganie powstawaniu odpadów. W ustawie przedstawiona jest hierarchia sposobów postępowania z odpadami, która wymienia zapobieganie powstawaniu odpadów jako działanie najbardziej pożądane.

Kolejnym dokumentem, określającym zadania oraz obowiązki gminy w gospodarowaniu odpadami, jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, 1549 i 1768). Ustawa ta określa zadania gminy, także obowiązki właścicieli nieruchomości oraz właścicieli lokali w budynku wielolokalowym. W dokumencie pojawiają się także zagadnienia dotyczące warunków wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz obowiązki wytwórców odpadów komunalnych w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów.

⁸³ Źródło: dane pochodzą z zasobów witryny internetowej Projektu SOPO prowadzonej przez PIG-PIB, <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO> dostęp: 20.09.22

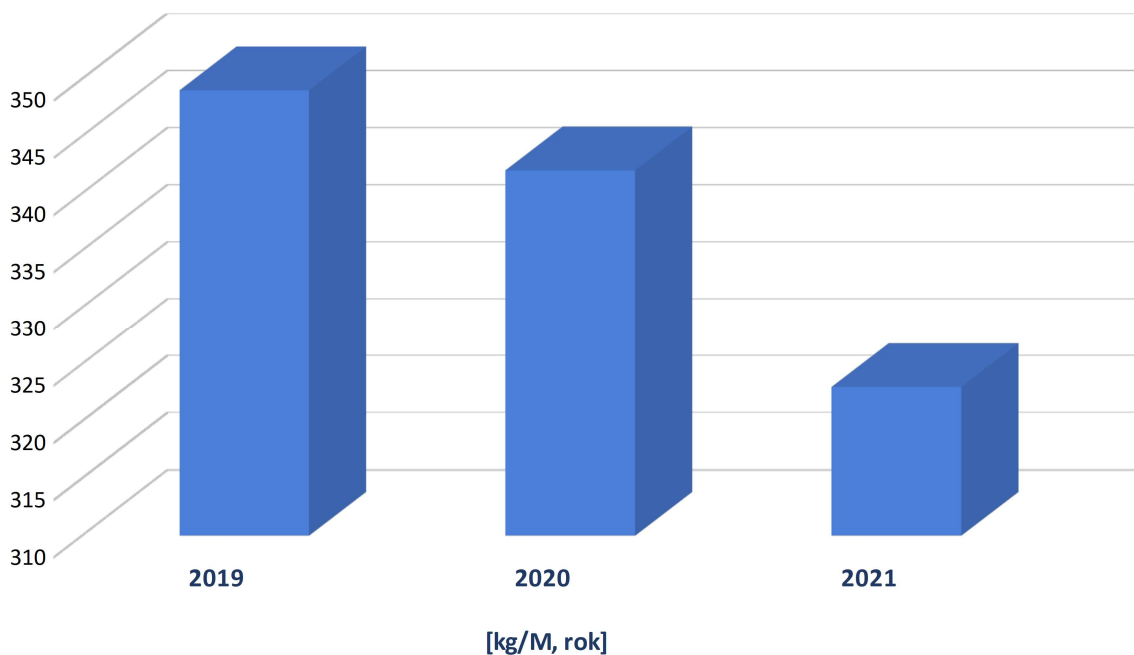
Unia Europejska
Fundusz Spójności

Na mocy ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019, poz. 1579), w 2019 roku został zniesiony obowiązek przekazywania niesegregowanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania i procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania oraz bioodpadów do instalacji położonych wyłącznie na terenie województwa, w którym odpady te zostały wytworzone. Oznacza to, że niesegregowane odpady komunalne wytworzone na terenie miasta Piła, mogą być zagospodarowane poza obszarem województwa wielkopolskiego.

Miasto Piła należy do Związku Międzygminnego Piłski Region Gospodarki Odpadami komunalnymi. Odbiór odpadów na terenie miasta świadczony jest przez firmę Altvater Piła Sp. z o.o. z siedzibą przy ul Łącznej 4A w Pile. Odpady komunalne są przekazywane do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych mieszczącej się w Pile, Kłodzie oraz Stawnicy koło Złotowa.

W 2021 roku masa wytworzonych odpadów na jednego mieszkańca wyniosła 323 kg. Poniżej przedstawiono dynamikę zmian masy odpadów, wytworzonych przez jednego mieszkańca.

Rysunek 15. Średnia masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca Piły w latach 2019-2021⁸⁴

Liczba zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku corocznie ulega zmniejszeniu. W 2019 roku liczba ta wyniosła - 19 044,46 Mg zmieszanych odpadów, natomiast w 2021 roku liczba zmalała do 15 016,75 Mg.

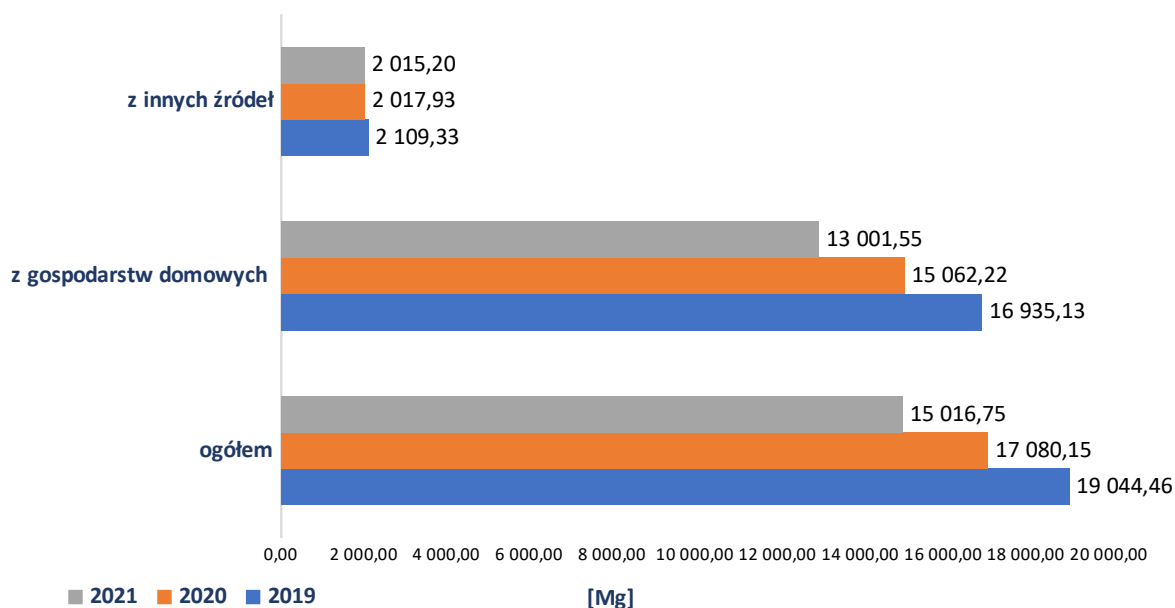
⁸⁴ źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 16. Liczba zebranych odpadów w latach 2019-2021 na terenie miasta Piły⁸⁵

Liczba odpadów zbieranych selektywnie co roku ulega wzrostowi. W 2019 roku, odnotowano - 6 502,54 Mg, natomiast w 2021 roku liczba ta wzrosła o 27,36% do wartości 8 281,68 Mg. Największy udział spośród odpadów zebranych selektywnie w 2021 roku stanowiły: odpady biodegradowalne (2 093,23 Mg), tworzywa sztuczne (1 864,64 Mg) oraz papier i tektura (1 380,94 Mg).

Tabela 14. Odpady selektywne zebrane w ciągu roku na terenie miasta Piły⁸⁶

Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów [Mg]		
	2019	2020	2021
odpady selektywne zebrane w ciągu roku ogółem	6 502,54	7 872,90	8 281,68
papier i tektura	1 097,65	1 544,96	1 380,94
szkło	1 179,74	1 359,02	1 323,40
tworzywa sztuczne	1 519,12	1 854,36	1 864,64
tekstylia	0,00	0,00	19,60
niebezpieczne	0,30	0,00	21,43
baterie i akumulatory	0,06	0,01	0,10
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	71,26	40,90	157,58
wielkogabarytowe	667,12	1 034,15	1 339,20
biodegradowalne	1 840,52	2 026,85	2 093,23

⁸⁵ źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

⁸⁶ źródło: : <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów [Mg]		
	2019	2020	2021
zmieszane odpady opakowaniowe	12,94	2,65	81,56
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	18,29	5,19	1,30
pozostałe	113,83	0,00	0,00

Na terenie miasta funkcjonują trzy punkty zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tj.:

- ❖ TIP TOP Przenośne Systemy Sanitarne, Wynajem-Serwis, Usługi Asenizacyjne, Marek Tabąła przy ul. Rodła 20;
- ❖ TOM Sp. z o.o. przy ulicy Kossaka 96;
- ❖ A.T.M. Metal Recycling przy ulicy Zakopiańskiej 6.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2021 roku wyniósł 24,03% i zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.) został on osiągnięty⁸⁷.

Odpady zebrane w PSZOK

Na terenie miasta Piła funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, mieszczący się przy ul. F. Philipisa w Pile. Do PSZOK można dostarczać następujące odpady, tj.:

- ❖ odpady wielkogabarytowe (opróżnione z zawartości, nie zawierające w sobie innych odpadów);
- ❖ opony;
- ❖ odpady budowlane i remontowe;
- ❖ drewno i stolarka okienna;
- ❖ drewno impregnowane;
- ❖ budowlany i opakowaniowy styropian;
- ❖ papier i tektura;
- ❖ białe i kolorowe szkło;
- ❖ tworzywa sztuczne PET i inne niż PET;
- ❖ metale;
- ❖ odzież i tekstylia;
- ❖ popioły;
- ❖ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- ❖ odpady niebezpieczne (akumulatory, baterie, lampy fluorescencyjne, przeterminowane leki, termometry rtęciowe, rozpuszczalniki, kwasy, oleje i tłuszcze inne niż jadalne, opakowania

⁸⁷ źródło: : <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>, dostęp 16.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

z pozostałościami niebezpiecznymi, środki ochrony roślin, farby, tusze, kleje, lepiszcze i żywice, detergenty).

Do PSZOK nie można dostarczyć, tj.: odpadów, z których wyciekają płyny i inne substancje, odpadów silnie toksycznych, odpadów zawierających azbest, eternit i papę, padłych zwierząt, resztkowych odpadów komunalnych, opon z działalności gospodarczej oraz folii z działalności rolniczej.

6.9.1 Odpady zawierające azbest

Obowiązek usuwania odpadów zawierających azbest, wynika z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKA). Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej, według stanu na wrzesień 2022 r., na terenie miasta Piły zinwentaryzowanych zostało 1 736,70 Mg wyrobów zawierających azbest, 582,74 Mg zostało unieszkodliwione, a 1 153,96 Mg jest pozostałe do unieszkodliwienia.

Na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje jedno składowisko odpadów zawierających azbest i mieści się ono w Koninie.

Na terenie miasta Piła jest realizowany „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014-2032” przyjęty Uchwałą Nr LII/673/14 Rady Miasta Piły z dnia 28 października 2014 roku. Głównym jego celem jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. Program, zakłada realizację następujących zadań, tj.:

- ❖ inwentaryzację obiektów zawierających azbest;
- ❖ edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i procedur usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych;
- ❖ propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu miasta Piły;
- ❖ zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- ❖ bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

6.9.2 Zapobieganie powstawaniu odpadów

Priorytetowymi wyzwaniami, w zakresie gospodarki odpadami są działania związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów z uwzględnieniem gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), a także dalsze zwiększanie poziomów przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu. Działania te powinny być realizowane poprzez m.in. akcje informacyjno-edukacyjne z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów, tworzenie punktów ponownego użycia oraz punktów napraw, funkcjonujących przy PSZOK-ach, zbiórki odzieży używanej w specjalnie do tego celu ustawionych pojemnikach, tworzenie banków żywności oraz jadłodzielni.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Dokumentem związanym z zapobieganiem powstawaniu odpadów jest Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów (2014), którego głównym celem jest rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii.

Tendencje zmian stanu środowiska

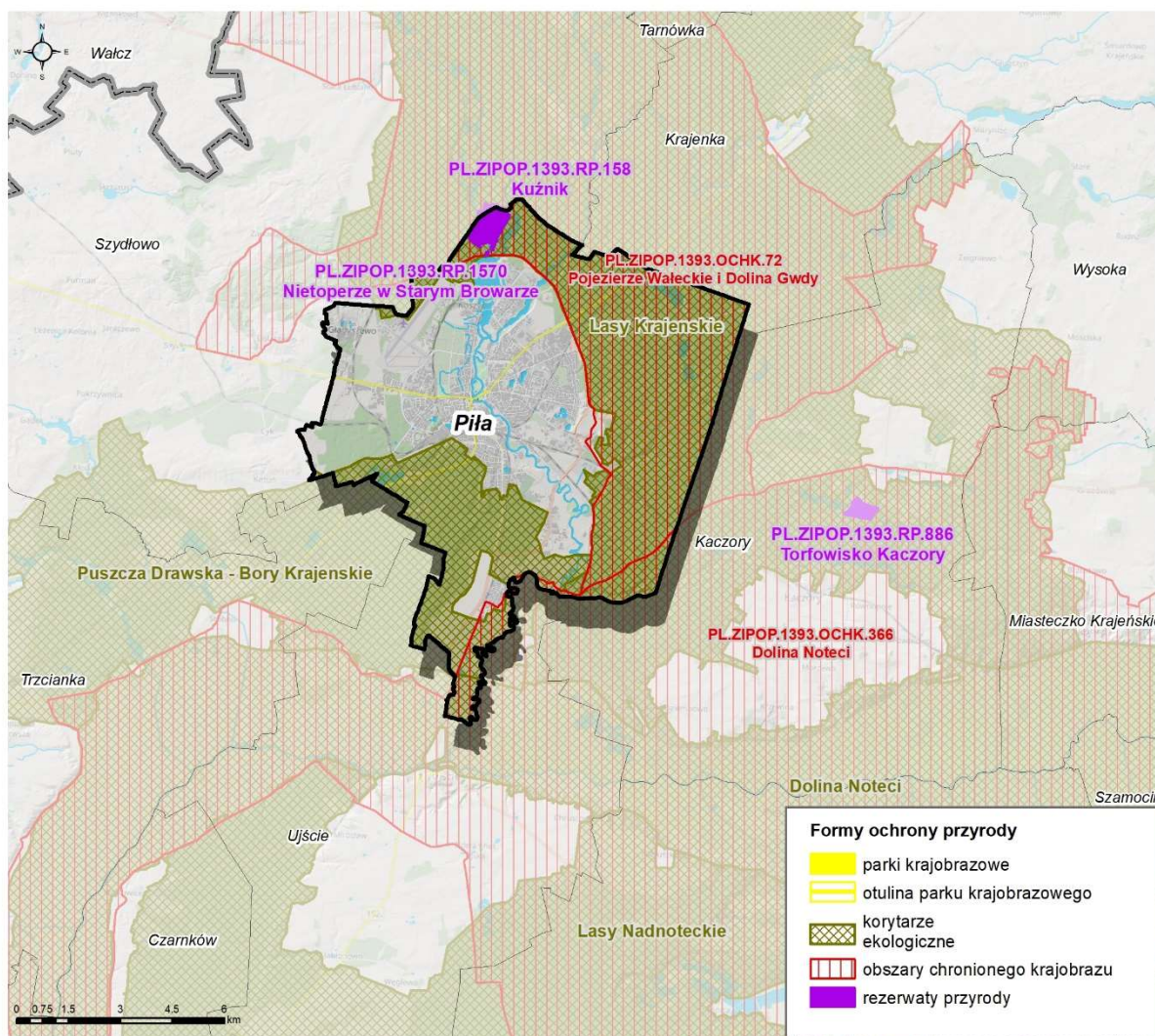
Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none">wzrost odpadów zbieranych selektywnie;stopniowe usuwanie wyrobów zawierających azbest;spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych.	<ul style="list-style-type: none">wzrost kosztów zagospodarowania odpadów, co przenosi się na koszt odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

6.10 ZASOBY PRZYRODNICZE

Piła leży w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego, na granicy pojezierzy Wałeckiego i Krajeńskiego, nad rzeką Gwdą. W mieście Piła znajdują się następujące obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.):

- ❖ obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy;
- ❖ obszar chronionego krajobrazu Dolina Noteci;
- ❖ rezerwat przyrody Kuźnik;
- ❖ rezerwat przyrody Nietoperze w Starym Browarze;
- ❖ obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012,
- ❖ obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Piłska PLH300045;

Ponadto na terenie miasta występują liczne pomniki przyrody.

Rysunek 17. Formy ochrony przyrody występujące na terenie miasta Piła⁸⁸

Obiekty i obszary chronione – obszary chronionego krajobrazu

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy

Na Pojezierzu występuje urozmaicona rzeźba terenu z rozległymi kompleksami leśnymi, głęboko wcięte doliny licznych rzek, moreny czołowe oraz doliny rynnowe z licznymi jeziorami. Obszar ten charakteryzuje się wysoką lesistością. Lasy reprezentowane są przez buczyny, kwaśne dąbrowy, bory sosnowe, łągi olszowo-jesionowe oraz bagienne olsy wokół jezior i grądy. Na obszarze można spotkać takie gatunki roślin jak: bagnica torfowa, cis pospolity, czermień błotna, fiołek przeciwny, modrzewnica europejska, storczyk plamisty, pływacz drobny, nerecznica grzebieniasta, rosziczka

⁸⁸ Źródło: Opracowanie własne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

długolistna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, widłak spłaszczony, wilczomleczeń błotny, wełnianka wąskolistna i żurawina błotna. Przedstawicielami zwierząt są: tracz nurogęś, bielik, orlik krzykliwy, żubr oraz bóbr.

Dolina Noteci

Część obszaru zajmują torfowiska niskie, pokryte przez zalewowe łąki i trzcinowiska. Wyspowo występują zarośla i zadrzewienia. Wśród siedlisk na obszarze doliny największy udział posiadają łąki i zarośla, a znacznie mniejszy siedliska rolnicze, lasy liściaste, wody śródlądowe i lasy iglaste. W Dolinie Noteci zanotowano 22 gatunki ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, takie gatunki jak: starodub łąkowy, czerwoczyk fioletek, boleń, piskorz, głowacz białopłetwy, kumak nizinny, bóbr europejski oraz wydra europejska.

Rezerwat przyrody

Kuźnik

Przeważającym zbiorowiskiem leśnym rezerwatu jest bór sosnowy, którego uzupełnieniem są brzozy, dęby i osiki. Gatunki roślin występujące w rezerwacie to m.in.: kosaciec żółty, bagno zwyczajne, borówka bagienna, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bażyna czarna, osoka aloesowata, grzybień biały oraz grzązel żółty. Na faunę składają się sowa uszata oraz zimorodek.

Nietoperze w Starym Browarze

Rezerwat znajduje się na obszarze ruin dawnego browaru Hammer, na terenie nieistniejącej już osady Kuźnica Piłska. Obiekt ten stanowi jedno z najcenniejszych w Wielkopolsce zimowisko nietoperzy. Zwierzęta występujące w rezerwacie to m.in.: nocek duży, nocek Bechsteina, nocek tydkowłosy, nocek Natterera, nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, gacek brunatny, a także chrząszcze.

Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000

Ostoja Piłska (PLH300045)

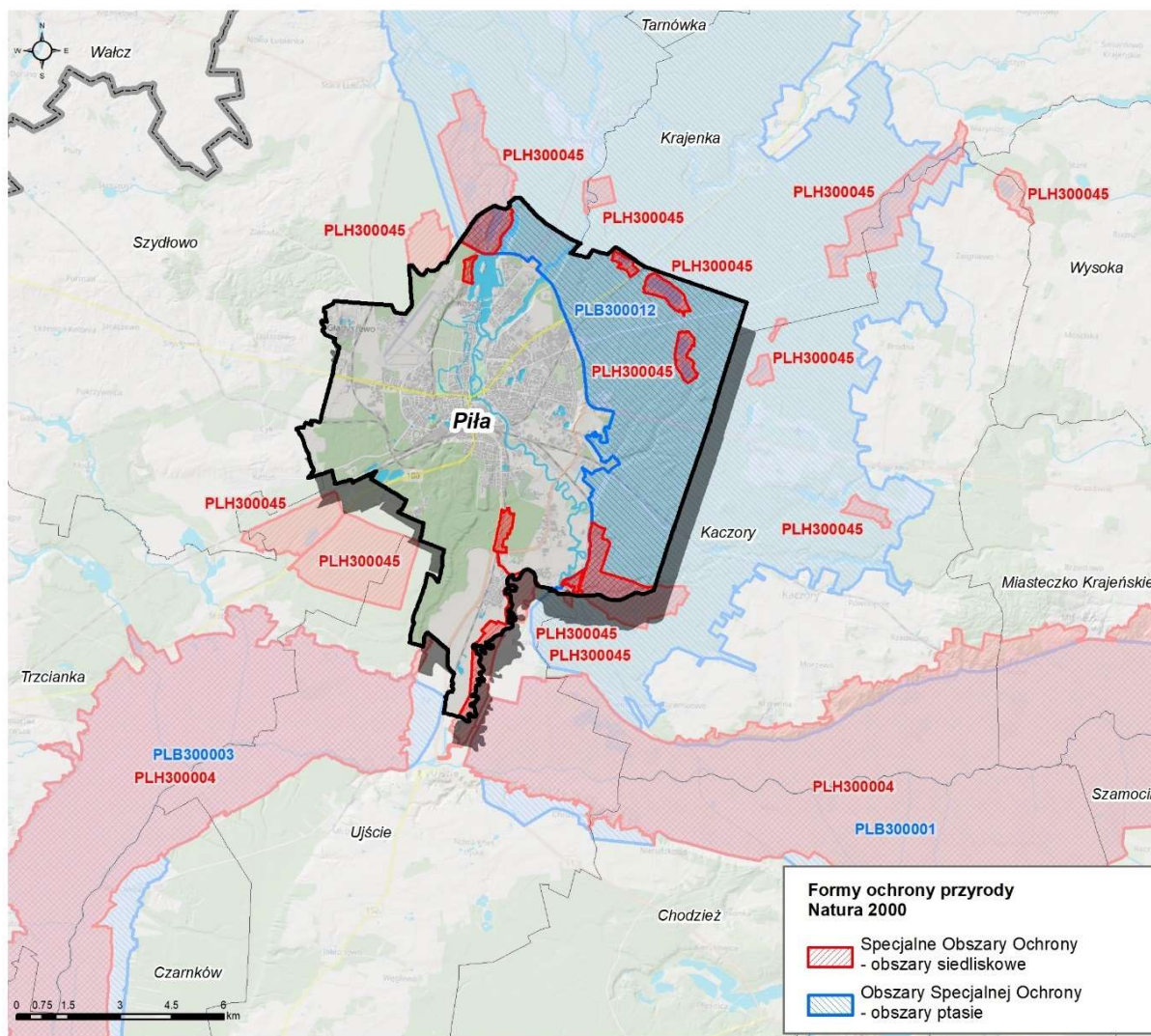
Ostoja Piłska położona jest na obszarze pomiędzy morenami czołowymi na linii Czarnkowa i Chodzieży na południu, a morenami usytuowanymi pomiędzy Wyrzyskiem, Wysoką, Strącznem i Zawadą. Pod względem liczby typów siedlisk Natura 2000, stanowi jeden z bogatszych obszarów Wielkopolski i szerzej Zachodniej Polski. Na obszarze stwierdzono 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym: 5 gatunków ssaków (bóbr, wydra, nocek duży, nocek Bechsteina, mopek), 1 gatunek płaza (kumak nizinny), 1 gatunek ryby (boleń), 3 gatunki owadów

(czerwończyk nieparek, zalotka większa, trzepla zielona) oraz 2 gatunki roślin (lipiennik Lossela i mech sierpowiec błyszczący).

Puszcza nad Gwdą (PLB300012)

Jest to rozległy kompleks leśny obejmujący bory sosnowe, a na zboczach i dnach dolin – lasy liściaste oraz mieszane. Obszar charakteryzuje się silnie urozmaiconą, postglacjalną rzeźbą terenu. Jest zróżnicowany siedliskowo, występuje na nim wiele jezior, głównie eutroficznych, jak również mezotroficznych i dystroficznych, z cennymi gatunkami i zbiorowiskami roślinnymi, o powierzchni wynoszącej do kilkuset hektarów. W obniżeniach terenu i wzdłuż rzek występują torfowiska zasadowe, nakredowe, przejściowe i zdegradowane torfowiska wysokie, jak również inne tereny podmokłe.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 18. NATURA 2000 występujące na terenie miasta Piła⁸⁹

Pomniki przyrody

Na terenie miasta Piły znajdują się 24 pomniki przyrody. Pomniki przyrody, wyszczególniono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Pomniki przyrody na terenie miasta Piły⁹⁰

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworzu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
1	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	27	150	-
2	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	27	108	-
3	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	27	134	-
4	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	26	141	nazwa pomnika „Dębiak”
5	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	28	143	-
6	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	26	91	-
7	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	28	158	-
8	1965-11-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	16	47	-
9	1973-02-15	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	30	147	-
10	1984-12-27	wieloobiektowy	drzewo	Topola biała – Populus alba	35	141	Według aktu grupa 3 topoli, w terenie odnaleziono 2 – wg uzyskanych informacji prawdopodobnie topola została wycięta
			drzewo	Topola biała – Populus alba	33	76	
11	1985-12-28	wieloobiektowy	drzewo	-	-	-	-
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	28	91	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	27	106	

⁸⁹ Źródło: Opracowanie własne

⁹⁰ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>, dostęp 21.09.2022 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworzywa	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	97	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	98	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	127	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	26	182	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	27	132	
			drzewo	Klon srebrzysty – Acer saccharinum	28	112	
12	1986-12-29	jednoobiektowy	drzewo	Wiąz pospolity – Ulmus minor	19	136	-
13	1986-12-29	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	18	117	-
14	1986-11-28	jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity – Fagus sylvatica	18	99	-
15	1986-11-28	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Głaz znajduje się w lustrze wody zalewu w Koszycach, przy rozwidleniu dróg Wałcz-Piła z wyspą na zalewie
16	1992-12-31	wieloobiektowy	drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	21	69	Grupa drzew: 4 dęby, 1 wiąz oraz 4 modrzewie w wieku ok. 140 lat
			drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	22	69	
			drzewo	Modrzew europejski – Larix decidua	22	92	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	25	117	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	25	117	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	20	68	
			drzewo	Dąb szypułkowy – Quercus robur	21	95	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworzywa	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
			drzewo	Wiąz szypułkowy – <i>Ulmus laevis</i>	23	90	
17	1992-12-31	wieloobiektowy	drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – <i>Aesculus hippocastanum</i>	20	89	Prawdopodobnie grupa 14 drzew: 10 lip, 3 kasztanowce, 1 grab – w terenie zidentyfikowano 12 drzew istniejących (8 lip, 3 kasztanowce, 1 grab) oraz 1 wyciętą lipę, 1 lipy nie odnaleziono
			drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – <i>Aesculus hippocastanum</i>	21	96	
			drzewo	Kasztanowiec zwyczajny – <i>Aesculus hippocastanum</i>	20	92	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	94	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	68	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	21	102	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	92	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	106	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	77	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	135	
			drzewo	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	20	81	
			drzewo	Grab zwyczajny – <i>Carpinus betulus</i>	15	60	
18	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – <i>Quercus petraea</i>	22	74	-
19	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – <i>Quercus petraea</i>	21	100	-
20	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – <i>Quercus petraea</i>	22	49	-
21	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy –	22	60	Drzewo o dwóch pniach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

LP.	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj twor	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Opis pomnika
				Quercus petraea			
22	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	21	81	-
23	2014-01-14	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy – Quercus petraea	23	80	-
24	2006-12-28	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Głaz położony jest na terenie Nadleśnictwa Kaczory, leśnictwa Podlasie, w oddziale 214f, obok szlaku turystycznego, przy rzece Gwdzie

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny, wg definicji z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów⁹¹. Miasto Piła położone jest w obrębie trzech korytarzy ekologicznych, tj.:

- ❖ Lasy Krajskie;
- ❖ Puszcza Drawska – Bory Krajskie;
- ❖ Dolina Noteci.

Użytek ekologiczny

Użytkiem ekologicznym, wg definicji z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania⁹².

⁹¹ źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040920880/T/D20040880L.pdf>, dostęp 21.09.2022 r.

⁹² źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040920880/T/D20040880L.pdf>, dostęp 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 16. Użytki ekologiczne na terenie miasta Piły

Nazwa	Rodzaj użytku	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej
Zakole	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2007-11-08	0,9400	Siedlisko przyrodnicze o bogatej szacie roślinnej oraz miejsce bytowania zwierząt zbiorowiska łągu

Użytek „Zakole” jest to łąka nad Gwdą, która zalewana jest podczas wysokich stanów rzeki. Użytek ten jest siedliskiem przyrodniczym, będącym miejscem ochrony szaty roślinnej oraz miejscem bytowania zwierząt zbiorowiska łągu.

Flora i fauna

Flora

Na terenie miasta Piły występuje wiele form ochrony przyrody, kształtujące szatę roślinną miasta. Na obszarze rezerwatów przyrody spotkać można takie gatunki roślin jak: kosaciec żółty, bagno zwyczajne, borówka bagienna, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bażyna czarna, osoka aloesowata, grzybień biały czy grązel żółty. Pojezierze Wałęckie i Dolina Gwdy charakteryzują się następującymi gatunkami: bagnica torfowa, cis pospolity, czermień błotna, fiołek przeciwny, modrzewnica europejska, storczyk plamisty, pływacz drobny, nerecznica grzebieniasta, rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, widłak spłaszczony, wilczomlec błotny, wełnianka wąskolistna oraz żurawina błotna. W pilskich lasach spotykane są rzadkie gatunki roślin, m.in. bażyna czarna, zimozioło północne, śnieżyczka przebiśnieg, grzybienia biała, lilia złotogłów, bagno zwyczajne, rosiczka okrągłolistna i widłaki. Gatunki drzew to przede wszystkim sosna zwyczajna jak również dąb, brzoza, olcha.

Fauna

Fauna miasta Piły bogata jest w różne gatunki zwierząt zamieszkujące obszary sieci NATURA 2000, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz lasy. Obszar Ostoi Pilskiej jest siedliskiem dla gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, takich jak: bóbr, wydra, nocek duży, nocek Bechsteina, mopek, kumak nizinny, boleń, czerwończyk nieparek, zalotka większa, trzepla zielona. Na terenie rezerwatu przyrody Kuźnik na faunę składają się sowa uszata i zimorodek, natomiast na terenie Nietoperzy w Starym Browarze występują m.in. nocek duży, nocek Bechsteina, nocek łydkowłosy, nocek Natterera, nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, gacek brunatny oraz chrząszcze. Obszar chronionego krajobrazu

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy obfituje w takie gatunki jak tracz nurogęś, bielik, orlik krzykliwy, żubr oraz bóbr. W Dolinie Noteci występują 22 gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, takie gatunki jak: czerwończyk fioletek, boleń, piskorz, głowacz białopłetwy, kumak nizinny, bóbr europejski i wydra europejska. Na terenie pilskich lasów występują m.in. łos, jelen, sarna, dzik, daniel, zając, lis, jenot, borsuk, kuna, norka, tchórz, piżmak, łasica, wilk, gacek brunatny, karlik większy, mroczek, nocki, mopek, bóbr, wydra, bocian biały i czarny, błotniaki, kania ruda i czarna, krogulec, jastrząb, myszołów, puszczyk, włośchatka, żuraw, czajka, dudek, dzięcioł, gągoł, zimorodek, lelek kozodój, muchołówka żałobna, bielik, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, traszka zwyczajna, kumak nizinny, ropucha szara, zielona i paskówka, a także zalotka większa i trzepla zielona.

Lasy

Lasy Państwowe na terenie miasta Piły znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Zdrojowa Góra, które podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile (RDLP).

Drzewostany na terenie miasta rosną na siedliskach borowych. Ich udział wynosi ok. 90%, przy czym ok. 50% są to siedliska boru świeżego. Głównym gatunkiem występującym w pilskich lasach jest sosna zwyczajna, z domieszką dębu, brzozy oraz olchy.

Tabela 17. Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Piła w latach 2019-2021⁹³

Rok	Grunty leśne Ogółem	Lesistość	Lasy ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	Lasy publiczne gminne	Lasy prywatne ogółem
	[ha]	[%]	[ha]					
2019	5 408,80	51,3	5 265,79	5 120,79	5 003,49	5 000,41	117,30	145,00
2020	5 297,01	50,2	5 154,00	5 121,00	5 003,70	5 000,62	117,30	33,00
2021	5 297,01	50,1	5 148,54	5 115,54	4 998,24	4 995,16	117,30	33,00

Zagrożenia środowiskowe i antropogeniczne wpływających na stan zasobów przyrodniczych miasta Piła

Pośród zagrożeń zidentyfikowanych na terenie miasta Piły wymienić można przede wszystkim presję zabudowy, leżącej w sąsiedztwie kompleksów leśnych, która prowadzi do przerywania powiązań przyrodniczych oraz izolacji terenów leśnych, a tym samym do obniżenia ich odporności biologicznej. Bariere ekologiczną na terenie miasta stanowi dobrze rozbudowana infrastruktura drogowa, w tym drogi o dużym natężeniu ruchu – drogi krajowe nr 10 i 11, a także drogi wojewódzkie nr 179, 180 oraz

⁹³ źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, dostęp 21.09.2022 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

188. Bariery stanowią również tereny kolejowe i linie energetyczne, w szczególności wysokiego napięcia.

Kolejnym zagrożeniem wpływającym na stan zasobów przyrodniczych na terenie Piły są zanieczyszczenia atmosfery miejskiej (emisja zanieczyszczeń różnego pochodzenia), które przyczyniają się do obniżenia odporności biologicznej fauny i flory, a w szczególności lasów iglastych. Najbardziej oddziałyującymi na zasoby przyrodnicze miasta składnikami zanieczyszczeń są pyły, które wpływają w negatywny sposób na rośliny, powodując zmianę ich środowiska glebowego – następuje akumulacja metali ciężkich oraz zmianę właściwości powierzchni liści poprzez utrudnienie dostępu do światła, podniesienie temperatury i utrudnienie wymiany gazowej. Związki węgla, siarki i azotu również mają wpływ na degradację szaty roślinnej. Na przyrodę wpływają również zmiany klimatu miejskiego – podwyższenie średniej temperatury powietrza, inwersja termiczna, obniżenie wilgotności względnej powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru i zmiany natężenia promieniowania słonecznego.

Zieleń miejska obumiera także z uwagi na długotrwałe stosowanie środków chemicznych (soli) do zwalczania śliskości na ulicach, chodnikach i placach oraz spaliny pojazdów. Wpływ na stan zieleni ma również nielegalna wywózka odpadów.

Zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych występujących na terenie miasta Piły, zidentyfikowano na podstawie Planu zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012). Zagrożenia występujące na jej obszarze to m.in.:

- ❖ osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich straty;
- ❖ zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja), która niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk;
- ❖ usuwanie lub ograniczenie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu;
- ❖ zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca);
- ❖ presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop prac) oraz dziczytłych kotów i psów;
- ❖ niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.

W Planie zadań ochronnych, wskazano następujące działania ochronne:

- ❖ zmniejszenie presji drapieżników;
- ❖ budowa platform gniazdowych;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ budowa sztucznych gniazd;
- ❖ rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych;
- ❖ zapewnienie minimalnego udziału starych drzew;
- ❖ ochrona żerowisk;
- ❖ zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych;
- ❖ ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none">• obecność dużej ilości form ochrony przyrody na terenie miasta,• wysoka lesistość miasta.	<ul style="list-style-type: none">• spadek dynamiki tempa zalesień,• zanikanie siedlisk na skutek przekształceń antropogenicznych, a także zmian klimatu, eutrofizacji, kwaśnych deszczów.

6.11 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed wystąpieniem poważnych awarii jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami, związanymi z substancjami niebezpiecznymi. Kolejnym dokumentem regulującym te zasady jest Ustawa POŚ.

Poważne awarie stanowią powszechne niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi, jak i dla całego środowiska przyrodniczego. Zagrożenie, spowodowane gwałtownym zdarzeniem, jakim są poważne awarie, może wywołać znaczne zniszczenie wszystkich elementów środowiska lub pogorszenie jego stanu. Ochrona przed skutkami wystąpienia poważnej awarii powinna w głównej mierze być oparta na zapobieganiu zaistnienia tego typu zdarzeń oraz w przypadku wystąpienia awarii, na szybkim ograniczeniu jej skutków. W tym celu na podmioty stwarzające ryzyko wystąpienia tego typu zagrożeń nakłada się obowiązek postępowania tak, aby przeciwdziałać występowaniu jakichkolwiek awarii i sytuacji stwarzających zagrożenia. Zadania z zakresu zapobiegania występowaniu poważnych awarii przemysłowych realizuje WIOŚ oraz PSP. Organy te prowadzą kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Dodatkowo przeprowadzają badania przyczyn wystąpienia awarii i sposobów likwidacji ich skutków, szkolenia i instruktaże w tym zakresie oraz współdziałają z organami administracji samorządowej.

Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie miasta Piły nie znajdują się zakłady uwzględnione w rejestrze zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r., w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji

Unia Europejska
Fundusz Spójności

niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).

Wg. stanu na 31 grudnia 2021 r. na terenie miasta zlokalizowano 2 zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR):

- ❖ Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "GEOFIZYKA TRANS-GAZ" Spółka z o.o., ul. Chrobrego 50, 87-100 Toruń, Oddział w Pile, 64-920 Piła, ul. Powstańców Wlkp. 185;
- ❖ AIR PRODUCTS Spółka z o.o. w Warszawie, ul. 17 stycznia 48, 02-146 Warszawa Oddział w Głogowie ul. Żukowicka 1, 67-231 Żukowice, Zakład w Pile 64-920 Piła, ul. Kossaka 150.

Przypadki wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

Na terenie miasta Piły w latach 2019-2021 nie odnotowano poważnych awarii przemysłowych.

Poważne awarie przemysłowe w kontekście adaptacji do zmian klimatu

Zmiany klimatu mogą powodować zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii, w szczególności w zakresie transportu materiałów i paliw. W tym zakresie największe zagrożenie stanowią ekstremalne zjawiska tj. burze, silne wiatry, podtopienia, ulewy, opady śniegu, gołoledź. Dodatkowo negatywny wpływ na transport ma zarówno niska jak i wysoka temperatura. Zmieniające się warunki pogodowe mogą powodować utrudnienia w transporcie, a przez to zwiększyć ryzyko wypadków.

Wpływ zmian klimatu na transport analizuje się w odniesieniu do poszczególnych typów transportu. Szczególnie wrażliwy na zmieniające się warunki klimatyczne jest transport drogowy. Silne wiatry mogą powodować tarasowanie dróg i pojazdów przez połamane drzewa, czy słupy przydrożne, a nawet zniszczenia infrastruktury drogowej. Również zjawiska takie jak gwałtowne opady deszczu, śniegu i gradu mogą zaburzać płynność transportu. Jeżeli chodzi o temperaturę, to zarówno niskie temperatury (powodujące gołoledź) jak i wysokie temperatury są niekorzystne dla transportu. Długotrwałe upały negatywnie oddziałują zarówno na elementy infrastruktury jak i pojazdy. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w kontekście zmian klimatycznych wiąże się z ryzykiem deficytu wód chłodniczych na potrzeby energetyki. Przedłużające się fale upałów mogą bowiem doprowadzić do sytuacji obniżenia wód w rzekach i zbiornikach, co w konsekwencji uniemożliwi produkcję energii elektrycznej.

Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
<ul style="list-style-type: none">• brak wystąpienia zdarzeń o znamionach poważnych awarii lub poważnych awarii w ostatnich latach	<ul style="list-style-type: none">• wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe;• wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Analizując dane o stanie środowiska na terenie miasta Piła, które zostały opisane w części diagnostycznej Projektu Programu, wyznaczono i wymieniono poniżej najważniejsze problemy środowiskowe w poszczególnych obszarach interwencji.

Ochrona klimatu i jakości powietrza:

- ❖ jakość powietrza (dla strefy obejmującej miasto Piła) w zakresie stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu, oraz pyłu zawieszonego PM10 w rocznej ocenie uzyskała niedostateczny poziom jakości - C;
- ❖ spalanie słabej jakości paliw w indywidualnych systemach grzewczych oraz wykorzystywanie mało efektywnych systemów ogrzewania.

Zagrożenia hałasem:

- ❖ stale rosnąca liczba pojazdów;
- ❖ wzrost natężenia ruchu;
- ❖ psucie się nawierzchni, obniżanie jej jakości przez czynniki środowiskowe;

Gospodarowanie wodami:

- ❖ zły stan wód powierzchniowych;
- ❖ przedostawanie się do wód zanieczyszczeń z terenów zurbanizowanych;
- ❖ zmiany klimatu wpływające na ekstrema pogodowe i powodujące pogorszenie jakości wód;
- ❖ niedostateczne przygotowanie się do susz i powodzi wynikających ze zmian klimatu;

Gospodarka wodno-ściekowa:

- ❖ niedostateczne działania w zakresie wdrażania rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę;
- ❖ przedostawanie się do wód zanieczyszczeń z działalności rolniczej oraz zbiorników bezodpływowych;
- ❖ uszkodzenia infrastruktury wodno-kanalizacyjnej związane ze zmianami klimatu;

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- ❖ nielegalne pozbywanie się odpadów (m.in. na tzw. „dzikich wysypiskach”).

Zasoby przyrodnicze:

- ❖ spadek lesistości;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ presja zabudowy przerywająca ciągłość kompleksów leśnych;
- ❖ emisja zanieczyszczeń różnego pochodzenia obniżająca odporność biologiczną fauny i flory;
- ❖ zmiany klimatu, w tym klimatu miejskiego pogarszające warunki siedliskowe;
- ❖ stosowanie soli w czasie oblodzenia jezdni negatywnie oddziałuje na zieleń miejską;
- ❖ nielegalne składowiska odpadów;
- ❖ osuszanie i zanik terenów bagiennych;
- ❖ usuwanie lub ograniczenie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu;
- ❖ zagrożenia pożarami;
- ❖ ekspansja gatunków inwazyjnych;
- ❖ niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.

8. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSZTĄPIENIA OD REALIZACJI PROGRAMU

Program ochrony środowiska to dokument, którego podstawowym celem, jest określenie strategii do osiągnięcia celów przez daną jednostkę, (w tym przypadku miasto Piła) w poszczególnych komponentach środowiskowych, ustalonych wcześniej na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Program realizuje zadania innych dokumentów sektorowych, strategii oraz aktów prawa miejscowego np. Programu ochrony powietrza, co za tym idzie jest spójny z innymi wcześniej uchwalonymi dokumentami. Odstąpienie od realizacji Programu ochrony środowiska oznaczać będzie odstępnie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w szerszym kontekście.

W przypadku braku realizacji Programu dla Miasta Piła, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska lub utrzymanie niekorzystnych zjawisk.

Zaniechanie realizacji Programu przyczyniać się będzie do występowania negatywnych tendencji w środowisku. Może to spowodować potencjalne niekorzystne skutki dla środowiska w poszczególnych obszarach interwencji. Najważniejsze z nich to, m.in.:

- w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:
 - ❖ brak realizacji zapisów dotyczących ograniczenia niskiej emisji - głównego powodu niedostatecznej jakości powietrza w strefie, (termomodernizacje, rozbudowa i wymiany źródeł ogrzewania) doprowadzi do utrzymywania się lub nawet pogłębiania tego zjawiska;
 - ❖ zaprzestanie inwestycji w niskoemisyjny transport i komunikację (w tym stworzenia spójnego systemu ścieżek rowerowych), spowoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza, oraz ponadnormatywny hałas (w związku ze stale zwiększającą się liczbą pojazdów poruszających się po drogach);
- w zakresie zagrożeń hałasem:

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ brak realizacji zadań (rozwój transportu rowerowego, stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych) może doprowadzić do wzrostu zagrożenia hałasem, szczególnie na drogach lokalnych, co skutkować będzie również brakiem poprawy bezpieczeństwa;
- w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej:
 - ❖ w przypadku braku realizacji inwestycji związanych z rozbudową sieci wodociągowej i sanitarnej, czy też modernizacją ujęć, nie będzie możliwe pełne zrealizowanie założeń dokumentów wprowadzających poprawę stanu wód powierzchniowych;
 - ❖ brak realizacji zadań wskazanych w Programie dotyczących zwiększania retencji, zatrzymywania wody opadowej, wdrażania elementów zielono-niebieskiej infrastruktury, przyczyni się do intensyfikacji zjawisk ekstremalnych, np. podtopień, zjawiska suszy;
- w zakresie gleb:
 - ❖ zaniechanie realizacji rekultywacji i remediacji gruntów, oraz inwestycji związanych z przeciwdziałaniem zasklepieniu gleb, może skutkować dalszą degradacją tych gleb, intensyfikacją przesuszania i stepowienia gleb oraz wzrost antropopresji;
- gospodarowanie odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów:
 - ❖ porzucenie wdrażania zadań Programu wpłynie na opóźnienie realizacji założeń WPGO oraz KPGO, a w szczególności dotyczy to zwiększenia udziału selektywnej zbiórki odpadów w strumieniu odpadów komunalnych, przyniesie to negatywne skutki dla środowiska takie jak zwiększone składowanie odpadów, oraz pogorszenie się jakości wód oraz gleb;
 - ❖ zaniechanie działań związanych z usuwaniem odpadów zawierających azbest, likwidacją „dzikich wysypisk” wpłynie negatywnie na środowisko i zdrowie ludzi;
 - ❖ brak działań edukacyjnych powodować będzie nasilenie zjawiska nielegalnego pozbywania się odpadów (tzw. „dzikie wysypiska”);
- w zakresie zasobów przyrodniczych:
 - ❖ zaniechanie działań na rzecz zachowania naturalnych siedlisk przyrodniczych, może skutkować pogorszeniem się ich stanu, utracie ciągłości ekosystemów (w tym korytarzy ekologicznych) wraz z całkowitym zanikiem ich występowania;
 - ❖ zaprzestanie eliminacji i przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się gatunków inwazyjnych będzie powodować dalsza ekspansje niepożądanych gatunków, które zaburzają ekosystem, a co za tym idzie w dalszym etapie będzie wpływać na gospodarkę leśną i rolną;
 - ❖ nierozszerzania terenów zieleni, zaprzestanie ich pielęgnacji oraz likwidacja mogą pogorszyć mikroklimat w gminie, podnieść wrażliwość terenów zabudowanych na zmiany klimatyczne.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ Z PROPOZYCJAMI ICH ZAPOBIEGANIA, OGRANICZANIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, a ujęte w Programie zaliczyć można budowę dróg oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, jednak nie znając szczegółowej dokumentacji każdej z inwestycji, nie sposób ocenić jej wpływu na środowisko. Działania przewidziane w projekcie Planu są założeniami długoterminowymi, zatem na dzień tworzenia niniejszego dokumentu nie istnieją projekty budowlane/inwestycyjne i szczegółowe kosztorysy z określonymi konkretnymi lokalizacjami przedsięwzięć. Nie prognozuje się ze względu na lokalizację, skalę oraz charakter działań wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, natomiast możliwe jest wystąpienie potencjalnych negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, które można poprzez zaproponowane w dalszej części prognozy działania minimalizować. Przyjmuje się, że realizacja zadań Programu w szerszej perspektywie wpłynie pozytywnie na środowisko. Wszystkie inwestycje będą realizowane w oparciu o niezbędne decyzje oraz pozwolenia.

10. ANALIZA I OCENA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Oddziaływania poszczególnych zadań zaproponowanych do realizacji w ramach Programu zostały przeanalizowane w macyry oddziaływań środowiskowych. Realizacja działań określonych w projekcie Programu będzie dotyczyć wszystkich komponentów środowiska oraz działań o charakterze monitoringowym i systemowym (np. edukacja ekologiczna).

Oddziaływanie na środowisko działań przewidzianych projektem Programu oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ❖ intensywność przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne);
- ❖ sposobu oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, prawdopodobne);
- ❖ okres trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe);
- ❖ częstotliwość oddziaływania (stałe, chwilowe);
- ❖ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne);
- ❖ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 18. Wybrane kryteria oceny wpływu Programu na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Badane elementy środowiska	Kryteria oceny
1.	Różnorodność biologiczna	Wpływ na gatunki i siedliska objęte ochroną, w tym w ramach sieci Natura 2000 oraz obszarach chronionych
2.	Zwierzęta	Wpływ na chronione gatunki zwierząt i ich siedliska
3.	Rośliny	Wpływ na chronione gatunki roślin i siedliska przyrodnicze
4.	Wpływ na integralność obszarów chronionych	Wpływ na utrzymanie spójności obszarów chronionych
5.	Wpływ na korytarze ekologiczne	Wpływ na utrzymanie drożności i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych
6.	Zasoby wodne	Wpływ na stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych, Wpływ na utrzymanie prawidłowego reżimu hydrologicznego, Wpływ na zwiększenie ryzyka wystąpienia podtopień, Lokalizacja na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi
7.	Powietrze	Wpływ na jakość powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów PM10/PM2,5, benzo(a)pirenu
8.	Ludzie	Wpływ ze względu na zdrowie ludzi odnoszący się do jakości powietrza, hałasu, wody pitnej, gleb, a także czynniki poprawiające standard życia oraz bezpieczeństwo mieszkańców
9.	Powierzchnia ziemi	Wpływ na stan jakościowy gleb, Wpływ na ukształtowanie powierzchni terenu, przemieszczanie gruntów oraz gleb w trakcie prowadzenia prac budowlanych, Wpływ na trwałą zmianę rzeźby terenu na skutek wprowadzenia antropogenicznych form ukształtowania w postaci wykonywania nasypów, przekopów, itp., Wpływ na stabilizację gruntów i ich ochronę przed procesami osuwiskowymi
10.	Krajobraz	Wpływ na pogorszenie walorów krajobrazowych
11.	Klimat	Efekt w postaci redukcji emisji CO ₂ (w tym na skutek wykorzystania OZE - zastępowanie paliw kopalnych), Efektywność energetyczna, Wpływ na adaptację do zmian klimatu (zjawisk ekstremalnych)
12.	Zasoby naturalne	Wpływ na wzrost zużycia surowców skalnych wykorzystywanych na etapie budowy, Wpływ na zmniejszenie zużycia surowców energetycznych (paliw kopalnych) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej
13.	Zabytki	Wpływ na zachowanie dobrego stanu technicznego obiektów zabytkowych, Wpływ na poprawę, funkcjonalności i dostępności zabytków dla społeczeństwa oraz utrwalanie estetyki w przestrzeni publicznej, Wpływ prowadzonych prac budowlanych na stan techniczny zabytków zlokalizowanych w sąsiedztwie, Wpływ lokalizacji nowej inwestycji na ekspozycję zabytku będącego lokalną dominantą przestrzenną
14.	Dobra materialne	Wpływ na wartość nieruchomości (gruntów i budynków) z uwagi na obecność lub sąsiedztwo planowanej inwestycji, Wpływ na wartość obiektów budowlanych wszelkich prac i działań mogących oddziaływać na ich stan techniczny zarówno na etapie budowy jak i

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA
NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Badane elementy środowiska	Kryteria oceny
		eksploatacji, Wpływ na przychody firm np. na skutek zmiany organizacji ruchu drogowego, Wpływ na przychody instytucji kulturalnych oraz firm świadczących usługi towarzyszące

Tabela 19. Siła oraz charakter oddziaływań

Oddziaływanie	Kolor
pozytywne	oznaczono kolorem zielonym
możliwe negatywne	oznaczono kolorem żółtym
negatywne znaczące	oznaczono kolorem czerwonym
zarówno pozytywne jak i możliwe negatywne	oznaczono kolorem jasnozielonym
zarówno pozytywne jak i negatywne znaczące	oznaczono kolorem pomarańczowym

Tabela 20. Wykaz zastosowanych wskaźników i ich skrótów

Wykaz zastosowanych wskaźników i ich skrótów		
sposób oddziaływania	bezpośrednie	B
	pośrednie	P
	wtórne	W
	skumulowane	skum
okres trwania oddziaływania	krótkoterminowe	K
	średnioterminowe	Ś
	długoterminowe	D
częstotliwość oddziaływania	stałe	St
	chwilowe	C
zasięg oddziaływania	lokalne	L
	regionalne	R
	ponadregionalne	pR
intensywność przekształceń	nieznaczące	nie
	zauważalne	zauw
	duże	du
trwałość przekształceń	odwracalne	O
	nieodwracalne	nO
	możliwe do rewaloryzacji	Rew

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 21. Matryca wpływu działań przedstawionych w Programie na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA (OKJP)														
OKJP I. Poprawa jakości powietrza z uwzględnieniem zmian klimatu														
OKJP 1. Ochrona powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery														
1.	OKJP 1.1. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	-	-	-	-	-	W, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	-	-	-	-	-	-
2.	OKJP 1.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	-	B, D, St, L, nie, Rew	-	-	W, D, St, L, O	W, D, St, L, O	W, D, St, L, O	-	-	-	W, D, St, R, nie, Rew	-	P, D, St, L, Rew
3.	OKJP 1.3. Termomodernizacja budynków mieszkalnych	-	B, D, St, L, nie, Rew	-	-	W, D, St, L, O	W, D, St, L, O	W, D, St, L, O	-	-	-	W, D, St, R, nie, Rew	-	P, D, St, L, Rew
4.	OKJP 1.4. Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, zauw, O	-	-	-	W, D, St, R, nie, Rew	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
5.	OKJP 1.5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	-	P, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, nie, Rew

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
	przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej													
6.	OKJP 1.6. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, zauw, O	-	-	-	W, D, St, R, nie, Rew	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
OKJP 2. Zanieczyszczenia pochodzące z transportu														
7.	OKJP 2.1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg na terenie miasta	P, K, C, L, nie, Rew	B, K, C, L, nie, Rew	B, D, St, L, niez, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, nie, nO	B, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, O	P, K, C, L, nie, nO	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
8.	OKJP 2.2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych na terenie miasta	P, K, C, L, nie, Rew	B, K, C, L, nie, Rew	B, D, St, L, niez, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, nie, nO	B, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, O	P, K, C, L, nie, nO	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
9.	OKJP 2.3. Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego	-	-	-	-	-	W, D, St, R, O	W, D, St, R, O	-	-	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, Rew	-	W, D, St, R, nie, Rew
10.	OKJP 2.4. Modernizacja przystanków transportu publicznego	B, D, St, L, du, O	B, D, St, L, du, O	B, D, St, L, du, O	-	W, D, St, L, zauw, Rew	W, D, St, L, zauw, Rew	W, D, St, L, zauw, Rew	P, D, St, L, zauw, Rew	B, D, St, L, zauw, O	P, D, St, L, zauw, Rew	-	-	W, D, St, L, zauw, Rew

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
11.	OKJP 2.5. Promocja korzystania z transportu publicznego w mieście	-	-	-	-	-	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	-	-	-
12.	OKJP 2.6. Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych	P, K, C, L, nie, Rew	B, K, C, L, nie, Rew	B, D, St, L, niez, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, nie, nO	B, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, O	P, K, C, L, nie, nO	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
OKJP 3. Działania edukacyjno-informacyjne														
13.	OKJP 3.1. Promocja i prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych w zakresie ochrony powietrza	-	-	-	-	-	W, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	-	-	-	-	-	-
ZAGROŻENIA HAŁASEM (ZH)														
ZH I. POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO														
ZH 1. Poprawa standardów klimatu akustycznego														
14.	ZH 1.1. Monitoring hałasu na terenie miasta	-	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	-	-	-
15.	ZH 1.2. Rozwój i integracja różnych form transport publicznego	-	-	-	-	-	W, D, St, R, O	W, D, St, R, O	-	B, D, St, R, O	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, Rew	-	W, D, St, R, nie,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
														Rew
16.	ZH 1.3. Rozwój transportu rowerowego	P, K, C, L, nie, Rew	B, K, C, L, nie, Rew	B, D, St, L, niez, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, nie, nO	B, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, O	P, K, C, L, nie, nO	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
17.	ZH 1.4. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekręć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów, zieleni izolacyjnej) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	P, K, C, L, nie, Rew	B, K, C, L, nie, Rew	B, D, St, L, niez, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, R, nie, O	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, nie, nO	B, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, R, nie, O	P, K, C, L, nie, nO	W, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
ZH 2. Działania edukacyjno-informacyjne														
18.	ZH 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego	-	-	-	-	-	-	B, D, St, L, zauw, O	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	W, D, St, L, nie, O
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)														

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi														
PEM 1. Ograniczenie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi i środowisko														
19.	PEM 1.1. Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	-	-	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	-	-
20.	PEM 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola	-	-	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	-	-
PEM 2. Działania edukacyjno-informacyjne														
21.	PEM 2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	-	-	-	-	-	-	B, D, St, R, zauw, O	-	-	-	-	-	-
GOSPODAROWANIE WODAMI (GW)														
GW I. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych														
GW 2. Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych														
22.	GW 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej	P, K, C, L, du, Rew	B, K, C, L, du, Rew	B, D, St, L, du, Rew	-	P, D, St, L, du, Rew	-	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, du, nO	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
23.	GW 2.1. Monitorowanie stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	W, D, St, L, niez, O	W, D, St, L, niez, O	W, D, St, L, niez, O	-	B, D, St, L, zauw, O	-	W, D, St, L, niez, O	W, D, St, L, niez, O	-	-	-	-	-
24.	GW 2.3. Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jedno- i wielorodzinnych	P, K, C, L, du, nO	B, K, C, L, du, Rew	B, D, St, L, du, nO	B, D, St, L, du, Rew	P, D, St, L, du, Rew	-	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, du, nO	B, D, St, L, nie, Rew	-	-	P, D, St, L, nie, O	P, D, St, L, nie, Rew
25.	GW 2.4. Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recykulacja obiegu wody)	-	-	-	-	P, D, St, L, du, Rew	-	W, D, St, L, nie, Rew	-	-	-	P, D, St, L, du, Rew	-	-
GW 3. Działania edukacyjno-informacyjne														
26.	GW 3.1. Działania edukacyjne w zakresie gospodarowania i ochrony wód	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	-	P, D, St, L, zauw, Rew	-	P, D, St, L, zauw, O	B, D, St, L, zauw, Rew	B, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	W, D, St, L, R, nie, Rew
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA (GWS)														
GWS 1. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa														
GWS 1. Poprawa funkcjonowania system gospodarki wodno-ściekowej														

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
27.	GWS 1.1. Modernizacja ujęć, budowa i rozbudowa sieci sanitarnych	P, K, C, L, du, Rew	B, K, C, L, du, Rew	B, D, St, L, du, Rew	-	P, D, St, L, du, Rew	-	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, du, nO	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew
28.	GWS 1.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody i infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	P, K, C, L, du, Rew	B, K, C, L, du, Rew	B, D, St, L, du, Rew	-	P, D, St, L, du, Rew	-	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, du, nO	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew
29.	GWS 1.3. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	-	-	-	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	-	-	-	-	-
30.	GWS 1.4. Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	P, K, C, L, du, Rew	B, K, C, L, du, Rew	B, D, St, L, du, Rew	-	P, D, St, L, du, Rew	-	B, D, St, R, zauw, O	B, D, St, L, du, nO	-	-	-	-	P, D, St, L, nie, Rew
GLEBY (GL)														
GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi														
GL 1. Rekultywacja i remediacja gleb														

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
31.	GL 1.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	P, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	B, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, zauw, Rew	P, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	-
32.	GL 1.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych	P, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	B, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, zauw, Rew	P, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	-
33.	GL 1.3. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań podczas planowania inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), przeciwdziałanie procesowi erozji gleby	P, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	B, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, zauw, Rew	P, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	-
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)														
GO I. Kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym														
GO 1. Racjonalna gospodarka odpadami, monitoring oraz zapobieganie powstawaniu odpadów														

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
34.	GO 1.1. Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew		W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	-	-	W, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, nie, Rew
35.	GO 1.2. Zwiększanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, w tym recyklingu	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O
36.	GO 1.3. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	P, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	-	W, D, St, L, zauw, Rew	-	B, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, zauw, Rew	P, D, St, L, zauw, Rew	-	-	-	-
37.	GO 1.4. Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	-	-	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	-	-
38.	GO 1.5. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	W, D, St, L, nie, Rew	-	-	W, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	B, D, St, L, nie, Rew	P, D, St, L, nie, Rew	-	-	-	B, D, St, L, nie, Rew

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
39.	GO 1.6. Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O
GO 2. Działania edukacyjno-informacyjne														
40.	GO 2.1. Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu właściwego gospodarowania odpadami oraz zapobiegania powstawaniu odpadów	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O
ZASOBY PRZYRODNICZE (ZP)														
ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych														
ZP 1. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej														
41.	ZP 1.1. Inwentaryzacje i ekspertyzy dot. zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie i aktualizacja baz danych o zasobach przyrodniczych	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, du, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, du, O	-	-	-	W, D, St, R, du, O
42.	ZP 1.2. Uwzględnienie ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych	-	-	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	-	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
	w planowaniu przestrzennym poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach budowy													
43.	ZP 1.3. Identyfikacja miejsc występowania i eliminacja gatunków inwazyjnych	B, D, St, L, nie, O	B, D, St, L, nie, O	B, D, St, L, nie, O	B, D, St, L, nie, O	-	-	W, D, St, R, nie, O	-	-	-	-	-	-
44.	ZP 1.4. Utrzymywanie i ustanawianie form ochrony przyrody, w tym konserwacja pomników przyrody	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	-	W, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	-	-	-
45.	ZP 1.5. Zwiększanie powierzchni zieleni na terenie miasta	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, R, nie, O	B, D, St, L, du, O	B, D, St, L, du, O	-	-	-	-
46.	ZP 1.6. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	W, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	-	-	W, D, St, R, du, O
ZP II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej														
ZP 2. Ochrona powierzchni i spójności lasów														

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PIŁA NA LATA 2022-2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu												
		różnorodność biologiczna	zwierzęta	rośliny	wpływ na integralność obszarów chronionych	woda	powietrze	ludzie	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
47.	ZP 2.1. Ochrona lasów na terenie miasta	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	W, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	P, D, St, L, du, O	-	-	-	W, D, St, R, du, O
48.	ZP 2.2. Zapobieganie pożarom w lasach	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	-	-	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, du, O	-	-	-	W, D, St, R, du, O
49.	ZP 2.3. Edukacja przyrodniczo-leśna	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	-	-	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, nie, O	W, D, St, R, du, O	-	-	-	W, D, St, R, du, O
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI (ZPA)														
ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków														
ZPA 1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii														
50.	ZPA 1.1. Badanie przyczyn, zapobieganie i usuwanie skutków poważnych awarii	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O
51.	ZPA 1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PWIS, PSP, OSP	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	W, D, St, L, nie, O	-	-	-	-	W, D, St, L, nie, O

Unia Europejska
Fundusz Spójności

10.1 ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM NATURA 2000 ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Oddziaływania pozytywne

Bezpośredni pozytywny wpływ na obszary cenne przyrodniczo oraz różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta będą miały zadania z obszaru Zasoby przyrodnicze. Program przewiduje realizację działań związanych bezpośrednio lub pośrednio ze zwiększaniem różnorodności biologicznej, ochronę zasobów przyrodniczych, utrzymanie terenów zieleni oraz lasów. Istotą w realizacji zaplanowanych zadań jest zachowanie walorów przyrodniczych również poprzez ograniczanie zagrożeń pochodzenia antropogenicznego. Pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, uzyska się poprzez zwiększenie powierzchni zieleni na terenie miasta, w wyniku którego umożliwi się kształtowanie warunków retencyjnych gleb, a także zachowanie terenów służących rekreacji i turystyce.

Ponadto pozytywne efekty może przynieść edukacja przyrodniczo-leśna, która przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i poszanowania środowiska.

Pośrednio pozytywnie na zasoby przyrodnicze wpłynie realizacja działań, w zakresie poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz stanu gleb.

Oddziaływania negatywne

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, m.in. związanych budową, przebudową i modernizacją dróg, zwiększeniem miejsc parkingowych na terenie miasta, budową ścieżek rowerowych, budową i rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz stacji uzdatniania wody. Oddziaływania te będą związane głównie z zajmowaniem terenów biologicznie czynnych oraz koniecznością wycinki pojedynczych drzew lub krzewów. Należy zwrócić uwagę, iż często drzewa przydrożne stanowią ważny element liniowy ekosystemów (np. w przypadku żerowisk nietoperzy) oraz są siedliskiem cennych gatunków bezkręgowców (np. pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*), a także ptaków.

Możliwe negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt może wystąpić w przypadku działań z zakresu termomodernizacji i remontów obiektów oraz usuwania okładzin azbestowych z elewacji budynków. W trakcie realizacji ww. działań może dochodzić do płoszenia lub zamurowywania gniazdujących tam ptaków, a także nietoperzy. Należy zwrócić uwagę na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*), w obrębie modernizowanych obiektów. Biorąc pod uwagę występowanie nietoperzy, przy tego typu pracach należy zwrócić szczególną uwagę, czy w obrębie remontowanego obiektu nie znajdują się te zwierzęta.

W związku z powyższym koniecznym jest właściwe planowanie i prowadzenie ww. robót. W przypadku nieodpowiedniego ich wykonywania może dochodzić do naruszania zakazów

Unia Europejska
Fundusz Spójności

wymienionych w § 7 rozporządzenia⁹⁴, m.in. zabijania i okaleczania ptaków lub nietoperzy, niszczenie ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy). Także umyślne płoszenie i niepokojenie ww. gatunków jest dla nich zagrożeniem, gdyż prowadzić może, m.in. do porzucenia lęgów przez osobniki rodzicielskie. Dodatkowo przeprowadzone zamierzenia remontowe mogą uniemożliwić w przyszłości zakładanie gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki) lub też sprawić, że dane obiekty nie będą nadawały się w przyszłości do wykorzystania jako miejsca odpoczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń wcześniej przez nie wykorzystywanych).

Najdogodniejszym terminem prowadzenia termomodernizacji obiektów budowlanych jest okres od 16 października do 28 lutego, przypadający poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt. W tym czasie wykonawca prac może, bez zezwolenia, zabezpieczyć wszelkie szczeliny i otwory wentylacyjne budynku przed zajęciem ich przez zwierzęta i nie dopuścić do założenia gniazd i przeprowadzenia lęgów przez ptaki w następnym sezonie.

Natomiast przed przystąpieniem do wykonywania przedmiotowych prac w terminie od 1 marca do 15 października, należy bezwzględnie:

- ❖ upewnić się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy - obserwacje dotyczące zasiedlenia budynku powinny zostać przeprowadzone przez eksperta ornitologa i chiropterologa w okresie możliwie najkrótszym poprzedzającym planowaną inwestycję, tak aby uniknąć przykrych konsekwencji wstrzymania prac;
- ❖ w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy ekspert powinien wskazać dokładne miejsca ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta. W momencie gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do nich, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, czy też postaci młodocianych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania, przed przystąpieniem do prac, zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody. Jednakże przypadki takie należy traktować jako wyjątkowe, nie zaś jako zasadę w procesie inwestycyjnym;
- ❖ uzyskanie ww. zezwolenia nie jest wymagane w przypadku usuwania, w okresie od dnia 16 października do końca lutego, gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne, jednak pod warunkiem, iż dla planowanych czynności brak rozwiązań alternatywnych oraz gdy nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków i ich siedlisk (§ 8 ust. 2 rozporządzenia). Powyższe zezwolenie może być wydane jedynie w przypadku wystąpienia łącznie trzech warunków, tj.: braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe

⁹⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz gdy zachodzi jedna z przesłanek wymieniona w art. 56 ust. 4 pkt od 1 do 7 ustawy. Brak spełnienia jednego z ww. warunków skutkuje odmową wydania zezwolenia;

- ❖ po przeprowadzeniu prac remontowych należy, w miarę możliwości, umożliwić ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych, poprzez stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci, np. budek lęgowych. Ich charakter, lokalizacja, parametry techniczne i zagęszczenie powinny być dobrane przez specjalistę ornitologa i chiropterologa odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej;
- ❖ w przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez jerzyki *Apus apus*, a w ramach remontu stropodach budynku ocieplono materiałami sypkimi (np. przy użyciu granulatu wełny mineralnej, granulatu styropianu fibry celulozowej), należy całkowicie zrezygnować z pozostawiania otwartych otworów do stropodachów, gdyż materiały użyte do izolacji są niebezpieczne dla tego gatunku.

Ze względu na lokalizację, skalę oraz charakter zaprojektowanych działań, nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz cele ochrony, przedmioty ochrony oraz integralność sieci Natura 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

W ramach projektu Programu nie przewiduje się budowy farm fotowoltaicznych oraz turbin wiatrowych.

Rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną oraz obszary chronione można zaliczyć np.:

- ❖ przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i egzekwowanie jej wskazań (jeśli zostanie stwierdzona taka konieczność);
- ❖ ograniczanie wycinki drzew i krzewów do minimum i stosowanie nowych nasadzeń (kompensacji) wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- ❖ odpowiedni rozkład terminów i sposobów prac, w tym prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, hibernacji nietoperzy;
- ❖ stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych, stosowanie kompensacji przyrodniczej zgodnie z zaleceniami RDOŚ);
- ❖ utrzymanie drożności cieków – stosowanie przepławek i przepustów na rzekach;
- ❖ w przypadku stwierdzenia chronionych gatunków roślin w przebiegu planowanych inwestycji, jeśli nie jest możliwe zastosowanie wariantu alternatywnego należy w celu

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- minimalizacji oddziaływania zastosować przenoszenie okazów roślin pod nadzorem botanicznym w inne korzystne miejsce;
- ❖ stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
 - ❖ uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

10.2 ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY, ZASOBY NATURALNE I POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Oddziaływania pozytywne

Największy pozytywny i bezpośredni wpływ będą miały działania z obszaru interwencji Gleby, które mają na celu ochronę gleb przed zanieczyszczeniami, niekorzystnymi skutkami zmian klimatu, a także związane z rekultywacją gruntów. Istotne będą tu także działania mające na celu utrzymanie powierzchni biologicznie czynnych oraz zalesionych, co pozwoli na zachowanie walorów gleb, ich retencję i zapobieganie erozji.

Pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także działań związanych z poprawą funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej.

Prognozuje się, iż zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń w powietrzu pozwoli na ograniczenie przenikania zanieczyszczeń do wód, a także środowiska glebowego.

Pozytywny wpływ na gleby i powierzchnię ziemi będą mieć niektóre zadania z obszaru gospodarki odpadami, np. likwidacja „dzikich wysypisk: odpadów, zadania organizacyjne i kontrolne będą skutkować ograniczeniem niewłaściwej gospodarki odpadami i przyczynią się do zmniejszenia presji na środowisko glebowe oraz powierzchnię ziemi. Również inwestycje związane z selektywną zbiórką odpadów oraz ich recyklingiem przyniosą wymierne korzyści w postaci ograniczenia masy odpadów zanieczyszczających środowisko przez niewłaściwe postępowanie. Stosowanie recyklingu odpadów wpłynie pozytywnie na wielkość zasobów naturalnych poprzez pozyskanie surowców wtórnych.

Oddziaływania negatywne

Większość negatywnych oddziaływań dotyczyć będzie realizacji przedsięwzięć opartych na zajmowaniu przestrzeni pod nowe inwestycje i związanych w tym usuwaniem wierzchnich warstw gleby. Do negatywnych oddziaływań z tym związanych można zaliczyć, m. in. usuwanie drzew i krzewów, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobywania surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych. Negatywne oddziaływanie na gleby powoduje również infiltracja różnego rodzaju zanieczyszczeń na etapie budowy.

Rekomendacje działań minimalizujących negatywne oddziaływanie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Działania, które będą przyczyniać się do ograniczenia negatywnego oddziaływania na glebę, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne to:

- ❖ prowadzenie prawidłowej gospodarki humusem;
- ❖ maksymalne wykorzystanie odpadów (gruz, kamienie, piasek, ziemia) jako materiału na podłoże pod powierzchnie utwardzone lub przesypki izolacyjne;
- ❖ maksymalne wykorzystanie gruntu z wykopów oraz zagospodarowanie ich nadmiaru zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- ❖ minimalizacja terenu zajęcia i przekształcenia jego powierzchni;
- ❖ selektywne składowanie odpadów budowlanych;
- ❖ wykorzystywanie wydobytego materiału ziemnego do niwelacji terenu;
- ❖ zapewnienie pełnej skuteczności działania wszystkich obiektów i urządzeń ochronnych tak, aby potencjalny wpływ projektowanej inwestycji na środowisko ograniczał się jedynie do terenu użytkowanego przez inwestora.

10.3 ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Przepisy krajowe jak i prawodawstwo unijne zabraniają realizowania przedsięwzięć, które mogą pogorszyć stan wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym i ilościowym, jak również podejmowania działań, które mogłyby ograniczyć ich funkcje ekologiczne. Dlatego też przy ocenie wpływu realizacji projektu Programu na wody, odniesiono się do wód powierzchniowych, podziemnych oraz do potencjalnych zagrożeń powodzią, podtopieniami i suszą.

Oddziaływania pozytywne

Wszystkie działania, które będą miały pozytywny wpływ na wody, będą miały charakter długoterminowy. Bezpośrednio największe korzyści dla wód powierzchniowych i podziemnych przyniesie realizacja działań, polegających na budowie sieci kanalizacyjnej oraz rozbudowie i modernizacji sieci wodociągowych, które są wprost nakierowane na poprawę gospodarki wodno-ściekowej. Oczyszczanie ścieków komunalnych powoduje znaczne obniżenie presji na środowisko wodne.

Również budowa i remont sieci wodociągowych pociąga za sobą wiele korzyści: poprawia efektywność wykorzystania zasobów wód ujmowanych na terenie gminy poprzez zmniejszanie strat przy przesyle i poborze wody.

Działania w Programie ukierunkowane są także na zadania, polegające na zagospodarowaniu wód opadowych na terenie gminy, co także będzie miało pozytywny wpływ na jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest sektor energetyczny, tj. projekty poprawiające wydajność cieplną oraz promujące oszczędzanie energii i zwiększenie udziału energii odnawialnej będą

Unia Europejska
Fundusz Spójności

pośrednio pozytywnie wpływały na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych. Ponadto realizacja zadań, w zakresie gospodarki odpadami, wdrażania działań gospodarki cyrkularnej i zasobooszczędnej, pomogą poprawić stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Oddziaływania negatywne

Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą negatywne oddziaływania na etapie budowy konkretnych inwestycji, tj. odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Charakter tych oddziaływań będzie jednak lokalny i krótkotrwały. Natomiast inwestycje skutkujące uszczelnieniem powierzchni ziemi, będą miały długotrwały charakter i w ich wyniku zwiększy się szybkość spływów powierzchniowych. Przy jednoczesnym zmniejszaniu retencyjności zlewni przy realizacji innych działań, przyczyni się to do wzrostu przepływów w okolicznych ciekach. Program nie przewiduje znaczącej liczby tego typu inwestycji, niemniej jednak istotną kwestią jest realizacja prac w zgodzie z odpowiednią polityką przestrzenną uwzględniającą ww. kwestie.

Wpływ na jednolite części wód

Celem środowiskowym, w zakresie stanu, potencjału ekologicznego jest dobry potencjał ekologiczny natomiast w zakresie stanu chemicznego - dobry stan chemiczny. Na podstawie uzyskanych wyników badań stan wszystkich badanych JCWP, przepływających przez teren miasta Piły, oceniono jako zły.

Założenia Programu, dotyczące realizacji działań w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz z innych obszarów interwencji powinny wpłynąć na poprawę jakości wód powierzchniowych. Wszystkie działania, które będą miały pozytywny wpływ na wody, będą miały charakter długoterminowy. W związku z tym przewiduje się, że w kolejnym horyzoncie czasowym realizacji celów środowiskowych, powinna nastąpić poprawa jakości wód powierzchniowych. Należy mieć na uwadze, iż teren realizacji działań ogranicza się do obszaru miasta Piły, a JCWP zajmują również inne jednostki terytorialne, nie istnieje więc możliwość, aby wyłącznie działania z terenu, objętego Programem miały wpływ na osiągnięcie lub nie zakładanych celów środowiskowych.

Na obszarze miasta Piły, wydzielono dwie jednolite części wód podziemnych i zgodnie z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, nie są one zagrożone. Zapisy Programu, dotyczące realizacji działań, w zakresie gospodarki wodno – ściekowej powinny wpłynąć na poprawę jakości wód podziemnych. Wszystkie działania, które będą mieć pozytywny wpływ na wody, będą miały charakter długoterminowy.

Rekomendacje działań minimalizujących negatywne oddziaływanie

Do ważniejszych rekomendacji minimalizujących negatywne oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, można wymienić:

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które posłużą do zapewnienia możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- ❖ uregulowanie gospodarki wodami opadowymi;
- ❖ prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód,
- ❖ zabezpieczenia urządzeń, w których użytkowane są niebezpieczne dla środowiska wodnego substancje przed wyciekami;
- ❖ na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne.

10.4 ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Oddziaływanie pozytywne

Większość działań przewidzianych w Programie będzie pozytywnie oddziaływać na jakość powietrza na terenie miasta Piły. Oddziaływania będą miały różny charakter – od bezpośrednich i o dużym znaczeniu, przede wszystkim na skutek podnoszenia efektywności energetycznej w budynkach (w tym termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła), po pośrednie i wtórne. Pozytywny wpływ na jakość powietrza oraz klimat jest związany przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń, głównie w wyniku modernizacji systemów grzewczych, stosowania paliw wysokiej jakości i wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Największe znaczenie w powstawaniu niskiej emisji ma spalanie paliw o niskiej jakości, również odpadów w paleniskach kotłów domowych. Tego typu praktyki powinny zostać znacznie ograniczone dzięki realizacji Programu w powiązaniu z innymi dokumentami przyjętymi przez miasto, powiat oraz województwo wielkopolskie. Na skutek realizacji działań, wskazanych w Programie przewidywane jest obniżenie emisji ze wszystkich źródeł, co powinno obniżyć poziomy stężenie substancji w powietrzu, w szczególności: pyłów PM_{2,5}, PM₁₀, oraz bezno(a)pirenu.

Dzięki realizacji działań nakierowanych na termomodernizację i modernizację energetyczne budynków, zmniejszone zostanie zapotrzebowanie na energię.

W przypadku emisji ze źródeł komunikacyjnych największe znaczenie ma duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Na ograniczenie tego typu emisji wpłyną inwestycje, mające na celu upłynnienie ruchu na terenie gminy.

Pośrednie długoterminowe oddziaływania na powietrze, związane będą z działaniami, w zakresie edukacji ekologicznej, kształtujące właściwe postawy wobec środowiska. Świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Oddziaływania negatywne

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Oddziaływania negatywne mają przeważnie charakter przejściowy i związane są z etapem realizacji planowanych inwestycji. Negatywne oddziaływania na powietrze mogą mieć związek z inwestycjami infrastrukturalnymi (budowy, remonty), gdzie źródłem emisji jest zarówno budowa jak i eksploatacja. Etap budowy wiąże się z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłujących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Natomiast eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach, następuje „przeniesienie” emisji z innych lokalizacji.

Rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie

Ryzyko wystąpienia oddziaływań negatywnych związanych z prowadzeniem budowy może zostać zminimalizowane poprzez:

- ❖ unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- ❖ przestrzeganie zaostrzonych zapisów pozwoleń budowlanych;
- ❖ stosowanie zapisów promujących ochronę powietrza (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłujących) w dokumentach przetargowych;
- ❖ ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

10.5 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Bezpośredni pozytywny wpływ na klimat będą miały przede wszystkim działania z obszarów interwencji ochrony klimatu i jakości powietrza, a także ochrony zasobów przyrodniczych. Wynika to z faktu, iż stopień zanieczyszczenia powietrza jest czynnikiem kształtującym klimat na danym obszarze, a tereny biologicznie czynne, pozwalają regulować warunki klimatyczne (w szczególności termiczne i wilgotnościowe na terenie gminy).

Z pewnością wszystkie działania nakierowane na ograniczenie emisji dwutlenku węgla, w głównej mierze podnoszące efektywność energetyczną budynków i transportu, będą miały pozytywny wpływ na warunki klimatyczne. Stopniowym przekształceniom na skutek zmian klimatu ulega także różnorodność biologiczna. Należy mieć na uwadze, iż Program będzie wdrażany wyłącznie na terenie miasta Piły, a więc skala zaplanowanych działań i oddziaływanie, w stosunku do zachodzących zmian klimatycznych nie będą znaczące.

Wdrożenie założeń Programu, umożliwi w skali lokalnej oraz regionalnej na realizację kierunków Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 roku z perspektywą do roku 2030.⁹⁵ Zgodnie z ze Strategią głównymi źródłami antropogenicznej emisji gazów cieplarnianych są procesy spalania paliw niskiej jakości w paleniskach kotłów domowych oraz

⁹⁵ http://www.mos.gov.pl/g2/big/2013_03/e436258f57966ff3703b84123f642e81.pdf

Unia Europejska
Fundusz Spójności

emisja towarzysząca spalaniu paliw w silnikach pojazdów, co dzięki realizacji zaplanowanych zadań zostanie ograniczone.

Rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie:

W przypadku klimatu działaniami adaptacyjnymi są:

- ❖ zwiększanie retencji;
- ❖ ochrona dolin rzecznych;
- ❖ uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- ❖ rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym.⁹⁶

Ww. kierunki, uwzględniono w działaniach zaproponowanych do realizacji, w ramach analizowanego Programu, co pozwala jednoznacznie wskazać pozytywny aspekt jego realizacji z punktu widzenia ochrony klimatu.

10.6 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Oddziaływania pozytywne

Pozytywne oddziaływania na klimat akustyczny na terenie miasta Piły, będą powiązane z realizacją zadań, wskazanych przede wszystkim obszarze interwencji Zagrożenia hałasem, ale również z innych obszarów.

W Programie, przewidziano kontynuację wdrażania narzędzi, związanych z zarządzaniem ryzykiem wystąpienia ponadnormatywnych poziomów hałasu na terenie miasta Piły poprzez sukcesywne wdrażanie inwestycji, dotyczących zabezpieczeń przeciwhałasowych oraz związanych z poprawą organizacji i standardu komunikacji na terenie miasta.

Duże znaczenie będą miały jednocześnie działania ukierunkowane na rozwijanie alternatywnych środków transportu tj. transport rowerowy.

Działania wdrażane, w ramach innych obszarów interwencji, m.in. ochrony zasobów przyrodniczych, czy ochrony powietrza, również pośrednio będą pozytywnie oddziaływały na obniżenie poziomów ponadnormatywnych hałasu. Działania związane będą z wdrażaniem dokumentów planistycznych, zakładających odpowiednie zabezpieczenia przeciwhałasowe oraz prace pielęgnacyjne i utrzymaniowe na terenach zieleni i leśnych.

Oddziaływania negatywne

Negatywne oddziaływania akustyczne, związane będą w głównej mierze z etapem realizacji budowy inwestycji infrastrukturalnych, etapem eksploatacji inwestycji drogowych. Etap budowy związany jest

⁹⁶ <http://klimada.mos.gov.pl/>

Unia Europejska
Fundusz Spójności

z koniecznością stosowania sprzętu budowlanego, powodującego hałas, co występuje do czasu zakończenia robót.

Rekomendacje działań minimalizujących negatywne oddziaływanie

Nadrzędnymi działaniami minimalizującymi i kompensującymi negatywne oddziaływanie na klimat akustyczny są:

- ❖ ograniczenie czasu prowadzenia robót ziemnych związanych z pracą maszyn do pory dziennej;
- ❖ wykorzystanie zieleni izolacyjnej (zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej);
- ❖ stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych na terenie zbudowanym;
- ❖ stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni na zmodernizowanych odcinkach drogowych.

10.7 ODDZIAŁYWANIE NA DZIEDZICTWO KULTUROWE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Oddziaływania pozytywne

Działania, zawarte w Programie nie będą bezpośrednio w sposób pozytywny oddziaływać na dziedzictwo kulturowe i zabytki, o ile nie będą realizowane w obrębie zabytków położonych na terenie miasta. Ewentualne pozytywne oddziaływanie będzie pośrednie i wtórne związane z podniesieniem wartości dóbr materialnych, w tym w szczególności wartości rynkowej budynków mieszkalnych, w obrębie, których zostanie przeprowadzona termomodernizacja i/lub wymiana systemów grzewczych. Zmniejszenie emisyjności i energochłonności zabudowy pozytywnie wpływa na wizerunek miejscowości promujących ekologiczne rozwiązania i dbających o środowisko naturalne. Pośredni pozytywny wpływ na stan zabytków, będzie miała poprawa stanu powietrza atmosferycznego. Pozwoli to ograniczyć osiadanie zanieczyszczeń, w szczególności pyłów, na powierzchniach elewacji i elementach obiektów i budowli zabytkowych.

10.8 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Realizacja inwestycji przewidzianych, w ramach Programu może nieznacznie oddziaływać na krajobraz, który jest zmienny, ma swoją historię, a także podlega sezonowym zmianom. Zmiany krajobrazu są powodowane przez działalność człowieka, przez co zatracą on zdolność do samoregulacji.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Oddziaływania pozytywne

Na ochronę krajobrazu i zachowanie jego regionalnego charakteru pośrednio wpłynie przede wszystkim działanie, polegające na utrzymaniu walorów przyrodniczych, a także pośrednio termomodernizacji, o ile realizowane działania przeprowadzone zostaną ze starannością i zachowaniem walorów krajobrazowych miasta - istotne jest zachowanie skali zabudowy i charakteru zabudowy. Stwarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe. Ponadto podnoszenie świadomości społecznej, w zakresie ochrony środowiska, jak również obniżenie tzw. „niskiej emisji”, pośrednio przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych.

Oddziaływania negatywne

Realizując tego typu projekty należy brać pod uwagę, zarówno zapisy dokumentów planistycznych, jak i warunki indywidualnych projektów, aby wpisywały się one możliwie jak najbardziej w krajobraz i nie tworzyły np. dominant krajobrazowych.

10.9 ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I JAKOŚĆ ŻYCIA

Oddziaływania pozytywne

Program ochrony środowiska ma z założenia realizować działania, zmierzające do zrównoważonego rozwoju miasta Piły. W związku z tym poprawa jakości poszczególnych komponentów środowiska, przyniesie także poprawę zdrowia i jakości życia mieszkańców miasta Piły.

Szczególnie ważne są działania bezpośrednio odczuwalne przez człowieka, m. in. związane z ograniczeniem zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby oraz z eliminacją problemu, w zakresie odpadów. Redukcja zanieczyszczeń, oznacza redukcję czynników chorobotwórczych bezpośrednio wpływających na ich życie i zdrowie ludzi. Ważna jest także edukacja ekologiczna, która kształtuje odpowiednie postawy pro środowiskowe, wpływając na podejmowane przez ludzi decyzje.

Oddziaływania negatywne

Negatywne oddziaływanie na mieszkańców będzie miało charakter krótkotrwały i związany będzie w głównej mierze z etapem realizacji inwestycji, polegających na modernizacji dróg, remoncie obiektów. Prowadzenie prac wiąże się z emisją ponadnormatywnego hałasu, spalin, pylenia z placów budowy oraz wzmożonym ruchem na drogach dojazdowych.

Rekomendacje działań minimalizujących negatywne oddziaływanie

Działania, które przyczynią się do ograniczenia negatywnych wpływów na ludzkie zdrowie to:

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ odpowiednie prowadzenie prac remontowych i budowlanych (poza porą nocną, z uwzględnieniem zabezpieczeń ograniczających pylenie);
- ❖ transport materiałów na place budów poza porą wzmożonego ruchu oraz z uwzględnieniem bezpiecznych warunków ich przewożenia (właściwe oznaczenia, stosowanie plandek zabezpieczających);
- ❖ stosowanie odpowiedniego sprzętu emitującego mniejszy poziom hałasu i spalin;
- ❖ odpowiedni dobór lokalizacji inwestycji transportowych oraz stosowanie ekranów akustycznych.

10.10 OCENA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH FUNKCJI TERENÓW ORAZ TERENÓW SĄSIEDNICH NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Nie przewiduje się oddziaływań negatywnych i pozytywnych skumulowanych, które miałyby powstać, w ramach realizacji zadań, zawartych w projekcie Programu. Ewentualnie występujące działania skumulowane, będą miały niewielką skalę, a ich oddziaływanie na środowisko nie będzie istotne.

11. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZ

Biorąc pod uwagę cel, dla którego opracowywany jest Program, uznać należy, iż środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze i krajobraz są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie tego dokumentu. Szczególną uwagę podczas realizacji zadań wymienionych w Programie należy poświęcić zadaniom inwestycyjnym, które związane są z budową lub przebudową różnego typu instalacji i budowli. Zadania te najczęściej wiążą się z największą ingerencją w środowisko naturalne. Możliwe, że realizacja niektórych zadań, wymagać będzie wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Prognoza ma zwrócić uwagę na oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, które mogą wystąpić podczas realizacji, zaplanowanych w Programie działań. Zadania, które można uznać za wymagające lub mogące wymagać raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko⁹⁷, powinny natomiast zostać poddane szczegółowej analizie na etapie uzyskania decyzji środowiskowych.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko oraz krajobraz można ograniczyć poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, a także odpowiednie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Prawidłowy projekt, który uwzględni potrzeby ochrony

⁹⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, również pozwoli na istotne ograniczenie oddziaływań.

Do działań organizacyjno-administracyjnych zaliczyć należy:

- ❖ przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko wraz z przedstawieniem wariantu możliwie najmniej obciążającego środowisko, a jednocześnie ekonomicznie uzasadnionego, zapewniającej wysoki poziom merytoryczny oraz biorącej pod uwagę wszystkie możliwe oddziaływania, zwłaszcza na obszary chronione;
- egzekwowanie zapisów określonych w decyzjach administracyjnych i przepisach prawnych;
- umiejscawianie inwestycji poza terenami przyrodniczo cennymi;
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej lub monitoringu na etapie planowania przedsięwzięcia (np. w ramach oceny oddziaływania na środowisko);
- uwzględnianie zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego przy wyborze lokalizacji i opracowywaniu projektu inwestycji (np. zachowanie terenów zieleni) oraz zachowanie wymogów ochrony krajobrazu;
- odpowiednie zaplanowanie lokalizacji i rodzaju obiektów infrastruktury turystycznej (nie zagrażającej nadmiernej presji na obszary cenne przyrodniczo);
- przy wyborze lokalizacji i opracowywaniu projektu inwestycji ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne;
- dostosowanie terminu przeprowadzania prac remontowych do okresów lęgowych i rozrodczych zwierząt lub stworzenie siedlisk zastępczych (budki lęgowe, skrzynki dla nietoperzy);
- zaplanowanie prac remontowo-budowlanych w sposób minimalizujący niszczenie roślinności, terenów zieleni i krajobrazu oraz uwzględniający wykonywanie nowych nasadzeń drzew i krzewów, odtworzenie zniszczonych terenów zieleni w sąsiedztwie inwestycji;
- dostosowanie rodzaju i zakresu prac do wymogów ochrony przyrody – zwłaszcza w przypadku ekosystemów wodnych i uzależnionych od wód (np. przy realizacji inwestycji hydrotechnicznych) poprzez prowadzenie konsultacji przyrodniczych oraz poprzez zachowanie zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną,
- uwzględnianie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych.

Zabiegi techniczne, mające na celu zminimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko należy stosować, gdy nie ma możliwości uniknięcia umiejscowienia inwestycji na obszarze cennym przyrodniczo, czy chronionym prawnie. Powinny być one stosowane na etapie budowy i eksploatacji. Ze względu na zasady wyboru projektów, a w szczególności na skalę możliwych do zaistnienia konfliktów społecznych, uwagę należy zwrócić przede wszystkim na kwestie ochrony środowiska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

przyrodniczego i warunków życia ludzi. Wśród zabiegów technicznych, stosowanych podczas realizacji prac znajdują zastosowanie następujące praktyki:

- ❖ stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), pozwalających na ograniczenie negatywnego oddziaływania w trakcie budowy, w tym technologii niskoemisyjnych, niskoodpadowych, wodoszczędnych i energoszczędnych, tj.:
 - ograniczających emisję substancji zanieczyszczających do wód (uszczelnianie procesów przy budowie i po jej zakończeniu, w uzasadnionych przypadkach prowadzenie monitoringu jakości wód, zabezpieczenie przed wyciekami z urządzeń oraz przestrzeganie warunków pozwoleń na budowę);
 - ograniczających emisję substancji do powietrza (stosowanie pojazdów i urządzeń niskoemisyjnych) oraz przestrzeganie zaostrzonych warunków pozwoleń na budowę dotyczących odpowiedniego sposobu prowadzenia robót (np. ograniczających pylenie);
- ❖ ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej;
- ❖ zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz wymianę kotłów, pieców i palenisk;
- ❖ inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego;
- ❖ kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych;
- ❖ termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- ❖ obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści;
- ❖ ochrona i zwiększenie udziału zieleni;
- ❖ wprowadzenie zapisów w planach zagospodarowanie przestrzennego;
- ❖ edukacja ekologiczna społeczeństwa;
- ❖ wymiana źródeł energii cieplnej zasilanych paliwami nieodnawialnymi na urządzenia o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii;
- ❖ zabezpieczanie terenu budowy przed infiltracją ewentualnych wycieków z maszyn i urządzeń oraz ograniczanie do minimum zużycia kopalin poprzez prowadzenie efektywnej i racjonalnej gospodarki materiałami i odpadami – w celu ochrony roślin, powierzchni ziemi, w tym gleb i zasobów naturalnych (kopalin);
- ❖ sprawna realizacja prac i ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko w celu skrócenia czasu i zasięgu możliwego negatywnego oddziaływania na środowisko;

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ racjonalne gospodarowanie materiałami ograniczające ilość powstających odpadów;
- ❖ rekultywacja bądź przywrócenie do stanu sprzed realizacji inwestycji terenów zdegradowanych w wyniku realizacji inwestycji;
- ❖ ograniczanie do minimum wycinki drzew i krzewów oraz zapewnienie ochrony drzew przed ewentualnym uszkodzeniem podczas prowadzenia prac - podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew.⁹⁸ Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 1973, z późn. zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.
- ❖ stworzenie siedlisk zastępczych (budki lęgowe, skrzynki dla nietoperzy) na okres prowadzenia prac oraz budowa odpowiedniej ilości przejść dla zwierząt;
- ❖ w przypadku prowadzenia inwestycji przez stanowiska roślin chronionych, jeśli nie można tego uniknąć, należy stosować przenoszenie okazów w inne korzystne miejsce pod nadzorem botanicznym;
- ❖ zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej;
- ❖ wprowadzenie nasadzeń zieleni wzdłuż dróg;
- ❖ unikanie lokalizacji przesłaniających zabytki o charakterze lokalnych dominant przestrzennych;
- ❖ promowanie bezkonfliktowych rodzajów energii odnawialnej (biomasa odpadowa, biogaz ze składowisk odpadów i oczyszczalni ścieków oraz energia słoneczna ujmowana w systemach rozproszonych);

⁹⁸ źródło: Suchocka M., Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa 2016

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- ❖ obiekty drogowe - materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych powinien być pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych dla tego obszaru;
- ❖ zachowanie minimalnych przepływów biologicznych, najlepiej na poziomie średniej niskiej wody z wielolecia;
- ❖ przeciwdziałanie wzrostowi temperatury na terenach zabudowanych jego skutkiem;
- ❖ zwiększenie retencji poprzez wydłużenie czasu obiegu wody i spowolnienie jej odpływu;
- ❖ ochrona przed powodzią - ograniczenie obwałowań rzek do odcinków, gdzie jest to niezbędne, preferowanie rozwiązań, które umożliwią urozmaicenie kształtu koryta (unikanie prostych trapezowych przekroi, prostowania meandrów, ujednolicania głębokości i szerokości koryta).

12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3b ustawy o oś Prognoza, przedstawiać powinna rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Powinno zostać również przedstawione uzasadnienie ich wyboru i opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być dostosowane do zawartości oraz stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu i etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Informacje te powinny zostać opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy jak również metod oceny.

Przedsięwzięcia proponowane do realizacji w ramach Programu, ze względu na swoje przeznaczenie i cele oraz wywierane skutki, będą miały zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko oraz zrównoważony rozwój. Rozwiązania alternatywne dla inwestycji poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, zarówno projekt Programu jak i prognoza są dokumentami o charakterze strategicznym. Działania, które zostały określone w Programie, nie mają w większości przypadków wskazanych lokalizacji, dokładnego zasięgu oraz technologii jakie zostaną użyte do ich realizacji. Wobec tego, nie istnieją możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań. Skutki środowiskowe podejmowanych inwestycji i działań w dużej mierze będą zależały od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Kluczowe będzie zatem dokładne rozpoznanie tych warunków na etapie przygotowania poszczególnych projektów.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu, które prawdopodobnie potencjalnie mogą negatywnie wpłynąć na poszczególne komponenty środowiska, to głównie projekty w zakresie infrastruktury komunalnej (wodociągi oraz kanalizacja), rozbudowa i modernizacja dróg.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Należy zauważyć, że wymienione inwestycje, z uwagi na swój charakter, podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.

W przypadku realizacji zaproponowanych w Programie działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko proponuje się zastosować rozwiązania alternatywne. Warianty alternatywne należy rozważyć tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważyć:

- ❖ warianty lokalizacji - dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze oraz uciążliwości dla mieszkańców (hałas, spaliny);
- ❖ warianty konstrukcyjne i technologiczne;
 - na etapie projektowania należy uwzględniać potrzeby oraz skutki środowiskowe (w fazie realizacji i eksploatacji inwestycji);
 - podczas realizacji przedsięwzięć wprowadzanie odpowiednich zabezpieczeń dotyczących stosowanego sprzętu i placu budowy, w szczególności dotyczy to lokalizacji w obszarach chronionych oraz na osiedlach mieszkalnych;
 - stosowanie możliwie najkorzystniejszych dla środowiska technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- ❖ warianty organizacyjne;
 - skrócenie do minimum najbardziej uciążliwych prac;
 - dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, hibernacji;
 - wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Ustawa oś wprowadziła obowiązek przeanalizowania wariantu, w którym zakładany jest brak wprowadzania jakichkolwiek zmian (zaniechanie realizacji inwestycji, czy brak realizacji założeń ocenianego dokumentu), tzw. opcja zerowa. Wariant niezrealizowania inwestycji nie oznacza, że środowisko nie ulegnie zmianie, ponieważ brak realizacji inwestycji również powodować może negatywne konsekwencje środowiskowe.

Rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów. W Programie nie ma informacji technicznych, które pozwoliłyby na przeprowadzenie skutecznej analizy wariantów alternatywnych w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć. Ze względu na duży poziom ogólności Programu, szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane na etapie realizacji inwestycji wynikających z dokumentu.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

13. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU

Realizacja działań przewidzianych w Programie wymaga monitorowania oraz odpowiedniego reagowania w przypadku, gdy pojawiają się rozbieżności pomiędzy zakładanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym. Ocena wdrażania założeń Programu opiera się na zestawie określonych wskaźników systematycznie monitorowanych i sprawozdawanych (co 2 lata z realizacji Programu przygotowany jest raport). Powinno to zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem i realizacji inwestycji oraz pozwolić na regulowanie działalności podmiotów, poprzez sprawniejsze funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

W Programie zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, pozwalające na określenie stopnia realizacji poszczególnych działań. Dla każdego wskaźnika określono - zależnie od obszaru interwencji - jego wartość w roku bazowym oraz źródło danych o wskaźniku.

Należy zaznaczyć, że jednym z głównych problemów w skutecznym zarządzaniu jakością środowiska jest niespójność danych pochodzących z różnych źródeł oraz często brak ujednoliconej metodyki pozyskiwania danych środowiskowych, co przekłada się także na realizację poszczególnych działań zawartych w Programie. W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki monitorowania Programu.

Tabela 22. Wskaźniki monitorowania Programu w podziale na obszary interwencji

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)	Źródło danych
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM10	-	C	A	Roczna ocena jakości powietrza
	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie benzo(a)pirenu	-	C	A	Roczna ocena jakości powietrza
	klasa jakości powietrza ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM2,5	-	C1	A	Roczna ocena jakości powietrza
Pola elektromagnetyczne (PEM)	liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego	szt.	0	0	GIOŚ
Gospodarowanie wodami (GW)	zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	33,3	<33,3	GUS
	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	3 570,6	<3 570,6	GUS
Gospodarka wodno-	długość czynnej sieci	km	231,1	>231,1	GUS

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2026 r.)	Źródło danych
ściekowa (GWS)	wodociągowej rozdzielczej				
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	187,7	>187,7	GUS
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg/M	323	<323	GUS
	masa zinwentaryzowanych materiałów zawierających azbest pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia	Mg	1 153,96	<1 153,96	Baza Azbestowa
Zasoby przyrodnicze (ZP)	liczba form ochrony przyrody na terenie Piły	szt.	3`	31	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
	powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze)	ha	304,63	>304,63	GUS
	lesistość	%	50,1	≥50,1	GUS
Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)	liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (zgodnie z definicją art. 3 pkt 23 ustawy POŚ)	szt.	0	0	WIOŚ

14. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Międzynarodowe ramy prawne dla procedury ocen oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy działalność realizowana w jednym kraju (stronie pochodzenia) zasięgiem oddziaływania obejmuje terytorium innego kraju (strony narażonej), mogą powodować znaczące negatywne skutki dla środowiska stwarza Konwencja z Espoo z dnia 25 lutego 1991 roku. Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów.

Ustalenia Programu będą realizowane na terenie miasta Piła, a zasięg oddziaływania planowanych zadań maksymalnie dotyczyć będzie miast i gmin sąsiednich, ewentualnie województwa wielkopolskiego. Wobec powyższych wniosków, nie stwierdzono konieczności poddania projektu Programu procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

15. SPIS TABEL

Tabela 1. Cele strategiczne Programu.....	15
Tabela 2. Rodzaje terenów zielonych w Piłe.....	32
Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według grup sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	34
Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Piły według sektorów własności.....	35
Tabela 5. Parametry sytemu gazowniczego na terenie Piły.....	36
Tabela 6. Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie Piły.....	36
Tabela 7. Bilans wielkości emisji (w podziale na źródła emisji) dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze strefy wielkopolskiej,.....	39
Tabela 8. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2021.....	40
Tabela 9. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na terenie miasta Piła.....	43
Tabela 10. Wyniki badań wartości pól elektromagnetycznych przeprowadzonych w latach 2018-2020 na terenie miasta Piły.....	45
Tabela 11. Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMŚ przepływających przez miasto Piła.....	47
Tabela 12. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze miasta Piły.....	50
Tabela 13. Złoża naturalne na terenie Piły.....	54
Tabela 14. Odpady selektywne zebrane w ciągu roku na terenie miasta Piły.....	59
Tabela 15. Pomniki przyrody na terenie miasta Piły.....	65
Tabela 16. Użytki ekologiczne na terenie miasta Piły.....	68
Tabela 17. Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Piła w latach 2019-2021.....	70
Tabela 18. Wybrane kryteria oceny wpływu Programu na poszczególne elementy środowiska.....	77
Tabela 19. Siła oraz charakter oddziaływań.....	78
Tabela 20. Wykaz zastosowanych wskaźników i ich skrótów.....	78
Tabela 21. Matryca wpływu działań przedstawionych w Programie na poszczególne elementy środowiska.....	79

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 22. Wskaźniki monitorowania Programu w podziale na obszary interwencji.....	105
---	-----

16. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie miasta Piła.....	30
Rysunek 2. Pokrycie terenu na terenie miasta Piła.....	31
Rysunek 3. Struktura użytkowania gruntów w Pile.....	32
Rysunek 4. Liczba ludności w Pile.....	33
Rysunek 5. Przyrost naturalny w Pile.....	33
Rysunek 6. Migracje ludności w Pile.....	34
Rysunek 7. Układ wód powierzchniowych w obrębie miasta Piły.....	46
Rysunek 8. Główne zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane na terenie miasta Piły.....	49
Rysunek 9. Położenie miasta Piły na tle JCWPd.....	50
Rysunek 10. Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Piła.....	51
Rysunek 11. Obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych na terenie miasta Piła.....	52
Rysunek 12. Zużycie wody w mieście Piła w latach 2019-2021.....	53
Rysunek 13. Zasoby złóż geologicznych występujące na terenie miasta Piła.....	55
Rysunek 14. Typy gleb występujące na terenie miasta Piła.....	56
Rysunek 15. Średnia masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca Piły w latach 2019-2021.....	58
Rysunek 16. Liczba zebranych odpadów w latach 2019-2021 na terenie miasta Piły.....	58
Rysunek 17. Formy ochrony przyrody występujące na terenie miasta Piła.....	62
Rysunek 18. NATURA 2000 występujące na terenie miasta Piła.....	64